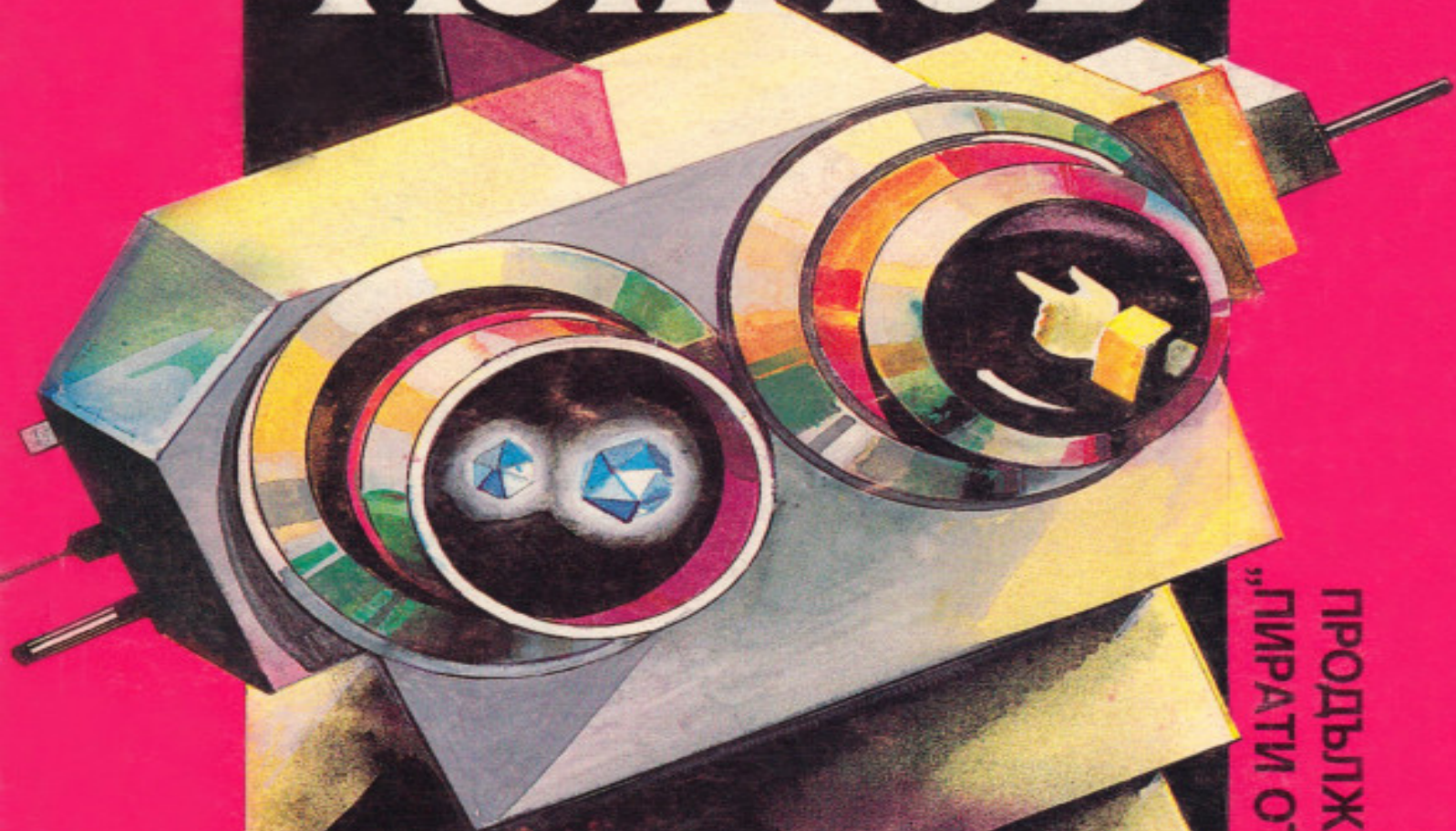

АЙЗЪК АЗИМОВ

ВРАГЪТ ОТ СИРКУС

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА
„ПИРАТИ ОТ АСТЕРОИДИТЕ“

АЙЗЪК АЗИМОВ ВРАГЪТ ОТ СИРИУС

Превод: Григор Попхристов

chitanka.info

Продължение на прочутата сага на Айзък Азимов за космическия супермен Лъки и храбрия марсианец Бигман. След успеха на първата част „Пирати от астероидите“ новите три романа на големия фантаст ни срещат с динамично повествование, вълнуващи обрати, решени загадки на Вселената, смъртоносни двубои.

Ще оцелее ли Земята? В тъмната бездна на Космоса се надига непонятна заплаха — враждебен изкуствен интелект, архаични форми на живот или злокобна галактическа конспирация. Отговорът на тези майсторски поставени въпроси ще намерите в предлаганите романи „Голямото слънце на Меркурий“, „Луните на Юпитер“, „Пръстените на Сатурн“.

ГОЛЯМОТО СЛЪНЦЕ НА МЕРКУРИЙ

ПРЕДГОВОР

Тази книга е издадена за пръв път през 1956 г. и описанието на повърхността на Меркурий съответства на астрономическите познания от този период.

От 1956 г. насам обаче сведенията за вътрешната част на Слънчевата система се увеличиха неимоверно много поради използването на радарни лъчи и ракети.

В 1956 г. се смяташе, че Меркурий е винаги обърнат с едната си страна към Слънцето, така че едната му част е сгрявана непрекъснато от слънчевата светлина, а другата тъне в постоянен мрак. Приемаше се, че помежду им има някакви гранични области, в които светлината се сменя периодично с мрака.

Но в 1965 г. астрономите изследваха отражения на радарни лъчи от повърхността на Меркурий и за своя изненада откриха, че това не е така. Докато Меркурий се завърта около Слънцето за 88 дни, завъртането около собствената му ос става за 59 дни. Това означава, че всяка част от Меркурий се огрява от Слънцето по едно или друго време и изобщо няма „тъмна страна“.

Въпреки това се надявам, че тази история ще се хареса на читателите, но не бих желал те да бъдат заблудени, приемайки като факт данни, които са се смятали за верни през 1956 г., а сега вече не отговарят на научните познания.

Айзък Азимов
Ноември, 1970 г.

1. ПРИЗРАЦИТЕ НА СЛЪНЦЕТО

Лъки Стар в неговият дребен приятел Джон Бигман Джонс следваха младия инженер нагоре по рампата към въздушния шлюз, който водеше към повърхността на планетата Меркурий.

Е, поне събитията се развиват бързо, мислеше Лъки.

Той беше на Меркурий само от час и едва успя да се увери, че корабът му — „Светкавичният Стар“ е надеждно прибран в подземния хангар. Техниците, които поддържаха червената лента за кацане, бяха прегледали кораба му.

Изглежда инженерът, отговарящ за проекта „Светлина“, младият Скот Майндс, го бе очаквал с нетърпение, защото почти веднага му предложи да се разходят по повърхността.

Само за да разгледат природните забележителности, обясни той.

Лъки, разбира се, не вярваше на това. На лицето на инженера бе изписано безпокойство и устата му потрепваше, когато говореше. Очите му бягаха встрани щом срещнеха спокойния хладен поглед на Лъки.

Все пак Стар се съгласи да отиде на повърхността. Засега знаеше само, че инцидентите на Меркурий поставят в деликатно положение Научния съвет. Затова поиска да последва Майндс и да види какво още може да разбере.

Колкото до Бигман, той се радваше да следва Лъки навсякъде, по всяко време, по каквато и да е причина и дори без причина.

Но именно той трепна учудено, когато тримата влизаха в скафандрите си и кимна почти незабелязано към кобура, прикрепен за скафандъра на Майндс.

Лъки спокойно кимна в отговор. Той също бе забелязал подаващата се дръжка на тежкокалибрен бластер.

Младият инженер първи пристъпи върху повърхността на планетата. Лъки Стар го последва, а Бигман излезе последен.

В почти пълната тъмнина те за момент изгубиха контакт помежду си. В студената пустота се виждаха само звездите — ярки и

неподвижни.

Бигман първи се съвзе. Гравитацията на Меркурий бе почти същата като на неговия роден Марс. Марсианските нощи бяха почти толкова непрогледни, а звездите в нощното небе — също тъй блестящи.

Гласът му прозвуча ясно в приемниците на другите.

— Хей, аз започвам да различавам предметите.

Лъки също ги различаваше и този факт го озадачи. Звездната светлина със сигурност не бе толкова силна. Но някакво слабо сияние огряваше причудливия пейзаж и докосваше островърхите скали.

Лъки беше виждал подобно нещо на Луната по време на нейната двуседмична нощ. Там пейзажът беше също гол, суров и начупен. В продължение на милиони години нито на Луната, нито тук, на Меркурий е действало смекчаващото докосване на вятър или дъжд. Голата скала, по-студена отколкото въображението може да я обрисова, лежеше недокосната от скреж в един безводен свят.

И в лунната нощ имаше също такава млечнобяло сияние. Но там поне върху половината Луна падаше светлина от Земята. Когато Земята беше в последната си фаза, тя светеше шестнадесет пъти по-ярко от Луната в пълнолуние, гледана от Земята.

Тук, на Меркурий, при Слънчевата обсерватория на Северния му полюс, нямаше в съседство планета, която да хвърля светлина.

— Звездно сияние ли е това? — попита накрая Лъки, знаейки, че не е.

— Не, идва от короната — отвърна уморено Скот Майндс.

— Велика Галактико! — възкликва Лъки леко усмихнат. — Короната! Разбира се! Трябваше да се досетя!

— За какво? — извика Бигман. — Какво става? Хей, Майндс! Хайде, казвай!

— Обърнете се — каза Майндс. — Застанали сте с гръб към нея.

Всички се извърнаха. Лъки подсвирна тихо през зъби, а Бигман възкликна от изненада. Майндс не каза нищо.

Част от хоризонта се открояваше рязко на фона на една перлена област от небето. Всяка неравност в тази част на хоризонта беше ясно очертана. Над него небето излъчваше мека светлина, отслабваща с височината и стигаща до една трета по пътя към зенита. Светлината се изливаше на бледи потоци.

— Това е короната, мистър Джонс — каза Майндс.

Дори изненадан, Бигман не забравяше своята собствена концепция за благоприличие.

— Наричайте ме Бигман — измърмори той. После рече: — Искате да кажете короната около Слънцето ли? Не знаех, че е толкова голяма.

— Простира се на един милион мили и дори повече — каза Майндс, а ние сме на Меркурий, най-близката планета до Слънцето. Точно в този момент сме само на тридесет милиона мили от него. Вие сте от Марс, нали?

— Там съм роден и израснал — отвърна Бигман.

— Е, ако точно в този момент можехте да видите Слънцето, щяхте да забележите, че е тридесет и шест пъти по-голямо, отколкото когато го гледате от Марс. Същото се отнася и за короната му. Освен това е и тридесет и шест пъти по-ярко.

Лъки кимна. Слънцето и короната му, гледани оттук, са девет пъти по-големи, отколкото се виждат от Земята, като там короната се забелязваше само в периодите на пълно слънчево затъмнение.

Е, Майндс съвсем не беше излъгал. Имаше какво да се види на Меркурий. Лъки се опита да си представи цялата корона и Слънцето, което тя огражда и което сега бе скрито зад хоризонта. Гледката би била великолепна!

— Хората наричат тази светлина Белия призрак на Слънцето — продължи Майндс с нескривана горчивина в гласа.

— Харесва ми — каза Лъки. — Определението е чудесно.

— Чудесно ли? — попита яростно Майндс. — Не мисля така. На тази планета има безброй легенди за призраци. Тя носи нещастие. Тук никога нищо не е вървяло както трябва. Мините пропадаха... — гласът му стана повлечен.

Нека се поуспокои, помисли Лъки и попита на глас:

— Къде е феноменът, който трябваше да видим, Майндс?

— А, да. Налага се малко да повървим. Не е далеч, като се има предвид гравитацията, но трябва да гледате в краката си. Тук нямаме пътища, а мъждукането на короната може да бъде много объркващо. Предлагам да включите светлината на шлема.

Докато говореше, той пусна своята и над лицевото прозорче изскоча един лъч, който превърна земята в груба черга на жълти и

черни ивици. Другите двама също включиха светлините и трите фигури потеглиха напред с дебело изолираните си обувки. Във вакуума те не вдигаха шум, но чувствуваха във въздуха леките вибрации на скафандрите, предизвиквани от всяка стъпка.

Докато вървеше, Майндс изглежда размишляваше за планетата.

— Мразя Меркурий — каза той с нисък, напрегнат глас. — Тук съм вече от шест месеца, равняващи се на две меркуриански години и ми се повдига от него. Отначало не мислех, че ще се задържа повече от шест месеца, а ето че времето изтече без да свърша нищо. Нищо. Всичко тук е наопаки. Меркурий е най-малката планета и е най-близо до Слънцето. Към него е обърната винаги само едната му страна. Някъде там — ръката му се залюля в посока на светещата корона — е Огряната от Слънцето страна, където на места става достатъчно горещо, за да се стопи олово или заври сяр. А там, в другата посока — махна отново с ръка той, — е единствената планетна повърхност в цялата Слънчева система, която никога не вижда Слънцето. Всичко на това място е отвратително.

Той направи пауза, за да прескочи една пукнатина, широка шест фута — остатък от много отдавнашно меркуротресение, който не можеше да се заличи без вятър и атмосферни влияния. Майндс скочи несръчно като землянин, който дори на Меркурий живее при изкуствената гравитация под купола на Обсерваторията.

При тази гледка Бигман цъкна неодобрително с език. Двамата с Лъки извършиха скока като просто удължиха крачка.

Изминаха още четвърт миля.

— Можем да го видим оттук — отсече Майндс. — Дошли сме точно навреме.

Той спря и се полюшна напред, разпервайки ръце, за да запази равновесие. Бигман и Лъки спряха с лек подскок, от който се вдигна струя чакъл.

Светлината от шлема на Майндс угасна. Той посочи с ръка. Бигман и Лъки също загасиха своите светлини. Там, в тъмнината, накъдето сочеше Майндс, се виждаше малко бяло петно с неправилна форма. Беше много ярко. Толкова изгаряща слънчева светлина Лъки не бе усещал никога на Земята.

— От този ъгъл се вижда най-добре — каза Майндс. — Това е върхът на Планината в черно и бяло.

— Това ли е името ѝ? — попита Бигман.

— Да. Нали разбирате защо? Тя се издига в посока на нощта достатъчно далеч от терминатора... Това е границата между тъмната и осветената страна.

— Зная — възмути се Бигман. — Да не ме смятате за невежа?

— Аз само обяснявам. В тези малки области около Северния полюс и Южния полюс терминаторът не се мести много при въртенето на Меркурий около Слънцето. Сега долу при екватора терминаторът се движи 44 дни (изминавайки 700 мили) в едната посока и после още 44 дни в обратната. Тук той се премества само около половин миля и затова мястото е подходящо за обсерватория. Слънцето и звездите стоят неподвижно. Във всеки случай Планината в черно и бяло е толкова отдалечена, че най-често е осветена само горната ѝ половина. А когато Слънцето започне постепенно да се отдалечава, светлината се премества нагоре по склоновете на планината.

— А сега е осветен само връхът — намеси се Лъки.

— Може би само фут или два от него, но и там светлината скоро ще изчезне. Цялата ще потъне в мрак за един или два земни дни, след което светлината ще започне да се връща.

Още докато говореше бялото петно се сви до точка, която грееше като ярка звезда. Тримата мъже зачакаха.

— Гледайте настрана — посъветва ги Майндс. — Така очите ви ще свикнат с тъмнината. — А след няколко минути добави: — Е, погледнете сега назад.

Лъки и Бигман се подчиниха, но за известно време не виждаха нищо.

Изведнъж пейзажът или поне част от него стана кървавочервен. Отначало съществуваше само чувството за червенина. После тя можеше да бъде различена. Сега връхът беше яркочервен, а надолу по склона червенината ставаше все по-наситена, докато накрая премина в чернота.

— Какво е това? — попита Бигман.

— Слънцето слезе вече достатъчно ниско — отвърна Майндс, — така че над хоризонта се виждат само короната и протуберансите. Те представляват струи водороден газ, които се издигат на хиляди мили над повърхността на Слънцето и са яркочервени на цвят. Непрекъснато излъчваната от тях светлина обикновено се поглъща от слънчевата.

Лъки кимна. Протуберансите също бяха нещо, което от Земята можеше да се види само по време на пълно слънчево затъмнение или със специални уреди.

— Всъщност — добави Майндс приглушено — това се нарича Червеният призрак на Слънцето.

— Има два призрака — каза внезапно Лъки, — един бял и един червен. Заради тях ли носите бластер, мистър Майндс?

— Какво? За какво говорите? — извика необуздано Майндс.

— Казвам — рече Лъки, — че е време да ни обясните защо всъщност ни доведохте тук. Сигурен съм, че не е само заради пейзажите, иначе не бихте носили бластер всред тази пустош.

Измина известно време преди Майндс да отговори.

— Вие сте Дейвид Стар, нали? — попита на свой ред той.

— Точно така — отвърна търпеливо Лъки.

— Вие сте член на Научния съвет и сте човекът, когото наричат Лъки Стар.

— Точно така — с определена неохота се съгласи отново Лъки, защото членовете на Научния съвет избягваха публичността.

— Значи не греша. Вие сте един от неговите първокласни следователи и сте тук, за да разследвате проекта „Светлина“.

Лъки стисна устни. Не очакваше така лесно да го разпознаят.

— Може да е така, а може и да не е — каза той. — Защо ме доведохте тук?

— О, зная че съм прав и ви доведох тук — Майндс се задъха, — за да ви кажа истината преди другите да ви натъпчат... с купища... лъжи.

— За какво?

— За несполуките, които преследват (мразя тази дума) проекта „Светлина“.

— Но вие можехте да го кажете още в купола. Защо ме доведохте тук?

— По две причини — отвърна инженерът, който продължи да диша ускорено и трудно. — Първо, всички мислят, че вината е моя, че не мога да осъществя проекта и напусто прахосвам пари. Искях да ви откъсна от тях. Разбрахте ли? Искях да ви попреча да чуете първо тях.

— Защо си мислят, че вината е ваша?

— Смятат, че съм твърде млад.

— На колко сте години?

— Двадесет и две.

— А втората причина? — попита Лъки Стар, който не беше много по-възрастен.

— Искях да почувствувате Меркурий. Искях да добиете представа за... за... — Той млькна.

Облечената в скафандър фигура на Лъки се извисяваше над негостоприемната повърхност на Меркурий, а металната повърхност на едното му рамо улавяше и отразяваше млечнобялата светлина на короната.

— ...за белите призраци на Слънцето.

— Добре, Майндс — каза Лъки. — Да предположим, че приема вашето твърдение, че не сте отговорен за несполуките в проекта. Тогава кой е отговорен?

Неясното мърморене на инженера постепенно се свърза в думи.

— Не зная... Поне...

— Не ви разбирам — каза Лъки.

— Вижте какво — продължи отчаяно Майндс, — направих разследване. Сън не спях, опитвайки се да открия виновника. Наблюдавах кой къде ходи. Отбелязвах момента на инцидентите, т.е. случаите на скъсване на кабели или смачкване на преобразователни плочи. И в едно нещо съм сигурен...

— Какво е то?

— Никой в купола не може да бъде пряко обвинен. Никой. В него има само около петдесет души; по-точно петдесет и двама, а последните шест пъти, когато се случваше някаква повреда, аз бях в състояние да дам отчет за всеки един. Никой не е бил близо до местата на инцидентите. — Гласът му стана истеричен.

— Тогава как си го обяснявате? — попита Лъки. — Меркуротресения? Влияние на Слънцето?

— Призраци! — извика яростно инженерът, размахвайки ръце. — Има един бял и един червен призрак. Вие ги видяхте. Но има също и двукраки призраци. Аз ги видях, но ще ми повярва ли някой? — Той говореше почти несвързано. — Казвам ви... казвам ви.

— Призраци! — възкликна Бигман. — Да не сте луд?

— Вие също не ми вярвате! — изкрещя внезапно Майндс. — Но аз ще ви докажа! Ще взривя призрака! Ще взривя глупаците, които не

ми вярват! Ще ги взривя един по един!

Той измъкна бластера си със зловещ смях и преди Бигман да успее да се помръдне, за да го спре, с невероятна бързина се прицели в Лъки и натисна спусъка. Невидимото разрушително поле на бластера атакува...

2. ЛУД ИЛИ НОРМАЛЕН

Това щеше да бъде края на Стар, ако той и Майндс се намираха на Земята.

На Лъки не му бе убягнало, че гласът на инженера звучи все по-налудничаво. Внимателно изчакваше някакъв инцидент, някакво действие, което да пасне на яростните думи. Въпреки това съвсем не очакваше откритото нападение с бластера.

Когато ръката на Майндс посегна светкавично към кобура Лъки отскочи встрани. На Земята това движение би закъсняло фатално.

На Меркурий обаче нещата бяха различни. Гравитацията му беше две пети от земната и свитите мускули на Лъки изхвърлиха ненормално лекото му тяло (дори заедно със скафандъра, който носеше) далеч встрани. Майндс, несвикнал със слабата гравитация, се препъна при твърде бързото си обръщане в старанието си да проследи с бластера движението на Лъки.

Все пак енергията на оръжието удари голата земя само на няколко инча от тялото му и издълба в нея дупка с дълбочина един фут.

Преди Майндс да възстанови равновесието си и да се прицели отново, Бигман го удари. Акцията бе проведена с грациозността на роден марсианец, привикнал към слабата гравитация.

Майндс падна. Той извика нещо несвързано и после притихна. Беше изпаднал в безсъзнание, но дали в резултат от падането или вследствие достигане на кулминационната точка от трескавата му възбуда, никой не можеше да каже.

Бигман не вярваше нито на едното, нито на другото.

— Майндс се преструва! — извика разпалено той. — Този приятел се преструва на мъртъв!

Той бе изтръгнал бластера от несъпротивляващата се ръка на инженера и сега го насочваше към главата му.

— Остави, Бигман — извика рязко Лъки.

— Той се опита да те убие, Лъки — отвърна колебливо Бигман.

Беше очевидно, че дребният марсианец далеч нямаше да е така ядосан, ако самият той бе в смъртна опасност. Все пак се отдръпна.

Коленичил, Лъки изследваше изопнатите черти на Майндс, осветявайки бледото лице с лампата на своя шлем. Той провери манометъра в скафандъра му, за да се увери, че от сътресението при падането не се е разхлабила някоя от връзките. После го хвана за китката и глезена, праметна го на рамената си и се изправи.

— А сега — обратно към купола. — разпореди се той. — Страхувам се, че проблемът е по-сложен, отколкото си мисли шефът.

Бигман изсумтя и последва по петите движещия се с широка крачка Лъки. Дребното му тяло го принуждаваше да се носи в полутръс с удължена поради гравитацията крачка. Той държеше бластера си готов и избираше положението си така, че ако се наложи, да атакува Майндс, да не засегне Лъки.

* * *

„Шефът“ беше ръководителят на Научния съвет Хектор Конуей. Извън службата Лъки го наричаше чичо Хектор, тъй като той заедно с Огъстъс Хенри бяха негови настойници след смъртта на родителите му вследствие на пиратско нападение близо до орбитата на Венера.

Една седмица по-рано Конуей бе казал на Лъки с небрежен тон, сякаш му предлагаше отпуската:

— Лъки, какво ще кажеш за едно пътуване до Меркурий?

— Какво се е случило, чичо Хектор? — попита Лъки.

— Всъщност, нищо повече от евтин политически трик — отвърна мръщейки се Конуей. — Там, на Меркурий, ние поддържаме много скъп проект, едно от онези фундаментални изследвания, които както знаеш, може да не доведат до нищо, а може и да се окажат твърде революционни. Това е риск. Всички подобни проекти са рисковани.

— Зная ли нещо за него? — попита Лъки.

— Мисля, че не. Съвсем неотдавнашен е. Във всеки случай, сенаторът Свенсон го даде като пример за това как Съветът прахосвал парите на данъкоплатците. Нали знаеш каква линия следва. Упражнява

натиск, за да предизвика разследване, а един от неговите хора отиде преди няколко месеца на Меркурий.

— Сенаторът Свенсон ли? Ясно. — кимна Лъки.

Това не беше нищо ново. През изминалите десетилетия Научният съвет бе излязъл бавно начело в борбата със заплахите за Земята в границите на Слънчевата система и извън тях. В тези години на галактическа цивилизация, когато човекът бе достигнал всички планети на звездите от Млечния път, само учените можеха да се справят по подходящ начин с проблемите на човечеството. Всъщност достатъчни бяха само специално обучените учени от Съвета.

Все пак някои хора от земното правителство се страхуваха от нарастващата мощ на Научния съвет, а други използваха това положение за осъществяване на собствените си амбиции. Сенаторът Свенсон беше лидерът на тази група. Нападките му, насочени обикновено срещу „разточителния“ начин за поддържане на изследването от страна на Съвета, го бяха направили известен.

— Кой отговаря за проекта на Меркурий? — попита Лъки. — Познавам ли го?

— Между другото, проектът се нарича „Светлина“. А човекът, отговарящ за него, е един инженер на име Скот Майндс. Умно момче, но не е подходящ за тази работа, Най-объркващото е, че откакто Свенсон вдигна тази врява, всичко около проекта „Светлина“ тръгна зле.

— Ако искаш, ще се заема с тази работа, чичо Хектор.

— Добре. Сигурен съм, че инцидентите и повредите са незначителни, но не искаме Свенсон да ни представя в лоша светлина. Разбери какви са намеренията му. И внимавай с този негов човек. Казва се Ъртейл и се слави като способен и опасен.

Оттук започна всичко. Само едно малко разследване за предотвратяване на политически усложнения. Нищо повече.

Лъки кацна на Северния полюс на Меркурий, без да очаква сериозни проблеми, а само два часа след това се озова срещу бластерната мълния.

Тук не става дума само за дребни политически интриги, мислеше си Лъки, докато бъртеше по обратния път към купола с Майндс на рамената си.

Д-р Карл Гардома излезе от малкото болнично помещение и мрачно погледна Лъки и Бигман. Той бършеше силните си ръце с парче пухкав пластосорб, което изхвърли в устройството за отпадъци. Неговото тъмно, почти мургаво лице изразяваше безпокойство. Тежките му вежди се свъсиха. Дори черната, ниско остригана, стърчаща коса подчертаваше неговия загрижен вид.

— Е, докторе? — попита Лъки.

— Поставих го под наркоза — отвърна д-р Гардома. — Като се събуди ще бъде добре. Не зная дали си спомня ясно какво се е случило.

— Имал ли е и друг път такива пристъпи?

— Откакто е дошъл на Меркурий — не, мистър Стар. Не зная какво е било по-рано, но през последните месеци е под голямо напрежение.

— Защо?

— Чувствувате се отговорен за инцидентите, които пречат на проекта „Светлина“.

— А има ли вина за тях?

— Разбира се, че не. Но нали виждате колко е чувствителен. Сигурен е, че всеки го обвинява. Проектът „Светлина“ е жизнено важен. Майндс отговаря за десет конструктори, всичките с пет до десет години по-възрастни от него, а също и за голямо количество машини и съоръжения.

— Защо ръководителят е така млад?

Докторът се усмихна мрачно, но въпреки това белите му зъби го правеха да изглежда приятен и дори обаятелен.

— Субетерната оптика, мистър Стар, е свършено нов клон на науката — каза той. — Само млади хора, напуснали скоро студентската скамейка, знаят достатъчно за нея.

— Говорите сякаш вие самият знаете малко за тази наука.

— Само каквото ми е казал Майндс. Пристигнахме на Меркурий с един и същ кораб. И знаете ли, той ме омагьоса, напълно ме спечели с това, което се надяваше да постигне със своя проект. Знаете ли нещо за него?

— Абсолютно нищо.

— Е, той включва хиперпространството, т.е. тази част от пространството, която е извън границите на познатия космос. Природните закони, валидни в обикновеното пространство, не важат за

хиперпространството. Например в обикновеното пространство е невъзможно движението със скорост по-голяма от светлината, така че за да се достигне до най-близката звезда ще са необходими четири години. В хиперпространството е възможна всяка скорост... — Лекарят внезапно спря и се усмихна извинително. — Сигурен съм че всичко това ви е известно.

— Повечето хора знаят, предполагам, че откриването на полетите през хиперпространството е направило възможно пътуването до звездите — каза Лъки, — но какво общо има това с проекта „Светлина“?

— Във вакуума на обикновеното пространство светлината се движи по права линия — започна да обяснява д-р Гардома. — Само мощни гравитационни полета са в състояние да я отклонят. А в хиперпространството тя може да бъде отклонена лесно като памучна нишка. Тя може да бъде фокусирана, разсейвана и обръщана на сто и осемдесет градуса. Така гласи теорията на хипероптиката.

— А Скот Майндс предполагам е тук, за да изпробва тази теория.

— Точно така.

— Но защо тук? — попита Лъки. — Имах предвид защо на Меркурий?

— Защото в Слънчевата система няма друга планетна повърхност с концентрация на светлина в толкова голям район. Резултатите, които Майндс търси, могат да бъдат получени най-лесно тук. На Земята осъществяването на проекта би струвало сто пъти по-скъпо, а резултатите ще са сто пъти по-условни. Така ми каза Майндс.

— Но ето че възникнаха инциденти.

— Това не са инциденти — изсумтя д-р Гардома — и трябва да им се сложи край, мистър Гардома. Знаете ли какво би означавал успехът на проекта „Светлина“? — продължи завладян от въображението си той. — Земята няма да бъде повече роб на Слънцето. Космическите станции в орбита около нея биха могли да пресрещат слънчевата светлина, да я прекарват през хиперпространството и да я разпределят равномерно върху Земята. Ще изчезнат пустинната горещина в полярният студ. Сезоните ще могат да се подреждат по наше желание, а посредством контролиране на разпределението на слънчевата светлина ще можем да контролираме

времето и да имаме, ако пожелаем, вечна светлина или нощ с произволна дължина. Земята би се превърнала в климатичен рай.

— Мисля, че за това е необходимо време.

— Много време. Но това е началото... Слушайте, може да бъркам, но не сте ли вие Дейвид Стар, който изясни въпроса с отравянията на Марс?

— Какво ви кара да мислите така? — попита Лъки. Гласът му прозвуча рязко, а веждите му леко се свиха.

— Нали съм лекар... — отвърна д-р Гардома. — Отначало изглеждате, че отравянията са болестна епидемия и аз силно се заинтересувах от тях. Носеха се слухове, че един млад член на Съвета е играл главна роля при разкриването на мистерията и бяха споменати имена.

— Да забравим това — каза Лъки, който както винаги недоволствуваше при всеки намек, че е станал добре известен. Първо Майндс, а сега и Гардома.

— Но ако вие сте същият Стар — настояваше Гардома, — надявам се, че сте тук, за да сложите край на тези така наречени инциденти.

Лъки изглежда не го чуваше.

— Кога ще мога да говоря с Майндс, доктор Гардома?

— Най-рано след дванадесет часа.

— А ще бъде ли с ума си?

— Сигурен съм в това.

— Наистина ли, Гардома? — намеси се един нов гърлен баритон. — Може би защото знаете, че нашето момче, Майндс винаги си е бил с ума.

При звука на този глас д-р Гардома се извърна и не направи усилие да скрие силно неприязненото си изражение.

— Какво правите тук, Ъртейл?

— Отварям си очите и ушите, макар да предполагам, че вие бихте предпочели да съм сляп и глух — каза новодошлият.

Лъки и Бигман го гледаха с любопитство. Той беше едър, но не висок мъж. Бе широкоплещест и с големи мускули, а брадясалото му лице имаше твърде неприятно самоуверено изражение.

— Не ме е грижа какво правите с вашите очи и уши, но ако нямате нищо против, не го правете в моя кабинет — отвърна д-р

Гардома.

— Защо? — попита Ъртейл. — Вие сте лекар. Пациентите имат право да влизат. Може да съм пациент.

— От какво се оплаквате?

— Ами тези двамата. Те от какво се оплакват? Главно от недостиг на хормони, предполагам — при тези думи той хвърли ленив поглед на Бигман Джонс.

Настъпи напрегната пауза, в която Бигман смъртно пребледня и сякаш се изду. Той стана бавно от мястото си с широко отворени очи. Устните му се движеха сякаш изговаряха безмълвно думите „недостиг на хормони“ и като че ли се опитваше да се убеди, че не му се е счуло.

После, с бързината на атакуваща кобра петте фута и два инча опънати като струна мускули на Бигман се стрелнаха към широкоплещестата, подигравателна фигура пред него.

Лъки обаче беше по-бърз. Ръцете му внезапно се протегнаха надолу и уловиха Бигман за рамената.

— Спокойно, Бигман — каза той.

Дребният марсианец се съпротивляваше отчаяно.

— Чу го, Лъки, нали? Чу го.

— Не сега, Бигман.

Смехът на Ъртейл прозвуча като остра кашлица.

— Остави го, приятел. С показалеца си ще смачкам малкото момче на пода.

Бигман ревеше и се гърчеше в ръцете на Лъки.

— На ваше място не бих изрекъл нито дума повече, Ъртейл — каза Лъки. — В противен случай може да попаднете в беда, от която няма да е в състояние да ви избави дори вашият приятел сенаторът.

Докато говореше, кафявите му очи бяха станали студени като лед, а гласът твърд като стомана.

Погледът на Ъртейл срещна за момент очите на Лъки и се отклони встрани. Ъртейл промърмори нещо, което трябваше да означава, че се е пошегувал. Бигман малко се поуспокои и когато Лъки бавно охлаби хватката, марсианецът седна на мястото си все още треперещ от ярост.

— Вие познавате Ъртейл, нали, мистър Стар? — попита д-р Гардома, който бе наблюдавал напрегнато малката свада.

— Само по име. Той е Джонатан Ъртейл, странствуващият изследовател на сенатора Свенсон.

— Добре казано — промърмори лекарят.

— Аз също ви познавам, Дейвид Стар, Лъки Стар или както там се наричате — каза Ъртейл. — Вие сте странствуващото дете-чудо на Научния съвет. Отравянията на Марс, пиратите от астероидите, венерианската телепатия. Вярно ли ги изредих?

— Вярно — отвърна глухо Лъки.

— Кабинетът на сенатора не знае кой знае колко за Научния съвет — усмихна се триумфиращо Ъртейл, — както и за това, което става тук. Разбрах обаче за опита да бъдете убит и дойдох да ви видя.

— Защо?

— За да ви предупредя като приятел. Предполагам, че лекарят тук ви е обяснявал какво мило момче е Майндс и че неприятният инцидент бил само моментна реакция в резултат от непоносимото напрежение. Той и Майндс са големи дружки.

— Аз само казах... — започна д-р Гардома.

— Остави ме да довърша — прекъсна го Ъртейл. — И така, бих казал, че Скот Майндс е приблизително толкова безобиден, колкото двутонен астероид, застрашаващ да се блъсне в космически кораб. Той не е насочил бластера към вас в миг на умопомрачение. Знаел е какво прави. Опитал се е хладнокръвно да ви убие, Стар. И ако не внимавате, следващия път ще успее. Защото може да се обзаложите срещу ботушите на вашия дребен приятел-марсианец, че ще повтори опита си.

3. СМЪРТТА ЧАКА В СТАЯТА

Тишината, която последва, не изглеждаше приятна за никой друг освен за Ъртейл.

— Защо? — попита Лъки. — Какви са мотивите му?

— Защото се страхува — отвърна отново Ъртейл. — Той е тук с милиони вложени пари, дадени му с лека ръка от Научния Съвет, а не може да извърши своите опити. Извинява некомпетентността си с някакви злополуки. Накрая ще се върне на Земята и ще се оплаква, че Меркурий му носи нещастие. После ще вземе още пари от Съвета или по-скоро от данъкоплатците за някой друг безумен проект. Вие дойдохте на Меркурий, за да проведете разследване и той се страхува, че Съветът може да научи част от истината... Изводите остават за вас.

— Ако това е истина, значи вече я знаете — каза Лъки.

— И се надявам да я докажа.

— Тогава вие сте опасен за Майндс. Според вашата логика излиза, че вас е трябвало да нападне.

Ъртейл се ухили, а тлъстите му бузи така се разтегнаха, че лицето му с масивна долна челюст започна да изглежда по-широко, отколкото дълго.

— Опитвал се е да ме убие — каза той. — Така е. Но, работейки за сенатора, аз съм минал през много опасности. Мога да се грижа за себе си.

— Скот Майндс никога не се е опитвал да убие нито вас, нито когото и да било друг и вие отлично го знаете — намеси се д-р Гардома.

Ъртейл не отвърна на тази забележка. Вместо това се обърна към Лъки.

— Дръжте под око и добрия доктор. Както казах, той е голям приятел на Майндс. Ако бях на ваше място, не бих го оставил да ме лекува даже от главоболие. Хапчетата и инжекциите могат... — той щракна с пръсти.

— Един ден някой ще те убие за... — каза задавено д-р Гардома.

— Може би самият вие? — попита безгрижно Ъртейл. Той се обърна да си върви и подхвърли през рамо — О, забравих. Чувам, че старият Пивърейл иска да ви види. Ужасно съжالياва, че не е устроил официално посрещане. Безпокои се. И така, идете да го видите и да помилвате бедната му стара глава... А, Стар, още нещо. След тази случка не използвайте каквито и да било защитни скафандри, преди да проверите херметичността им. Сещате ли се какво имам предвид?

След това той най-сетне си отиде.

Изминаха дълги минути преди Гардома отново да се възвърне в нормалното си състояние, преди да заговори без да се задушава.

— При всяка наша среща все повече ме ядосва — каза Гардома. — Той е един долен лъжец...

— Един много голям хитрец — отбеляза сухо Лъки. — Очевидно един от методите му на атака е да каже умишлено какво замисля, само за да ядоса своя противник. Ядосаният противник е почти обезоръжен... Това, Бигман, се отнася до теб. Не може да се нахвърляш току така на всеки, който ти намекне, че си под шест фута.

— Но Лъки — оплака се маломерният марсианец, — той каза, че съм имал недостиг на хормони.

— Тогава изчакай подходящия момент, за да го убедиш в обратното.

Бигман промърмори нещо в знак на несъгласие и удари леко с юмрук твърдата пластмаса на своите сребърно-яркочервени ботуши до бедрата (такива колоритно нашарени ботуши носеха само земеделските работници на Марс и само те никога не се разделяха с тях. Бигман притежаваше цяла дузина, един от друг по-ярки).

— Е, хайде да вървим при доктор Пивърейл — каза Лъки. — Той е шеф на обсерваторията, нали?

— Шефе на целия купол — уточни лекарят. — Всъщност, той остарява и губи връзка с околните. С удоволствие ви казвам, че мрази Ъртейл, колкото всеки от нас, но нищо не може да се направи. Няма сили да се противопостави на сенатора. Чуди се дали Научният съвет ще може — завърши начумерено той.

— Мисля, че ще може — отвърна Лъки. — А сега запомнете, че искам да видя Майндс, когато се събуди.

— Добре. Пазете се.

— Да се пазя ли? — погледна го Лъки с любопитство. — Какво искате да кажете?

— А, банална фраза — отвърна, изчервявайки се, д-р Гардома. — Често я употребявам и нямам нищо предвид.

— Разбирам. Пак ще се видим. Ела, Бигман, и престани да се мръщиш.

* * *

Д-р Ланс Пивърейл се ръкува и с двамата твърде енергично за преклонната си възраст. Тъмните му очи изразяваха загриженост и изглеждаха още по-тъмни на фона на надвисналите над тях бели вежди. Косата му, все още доста гъста, бе запазила в значителна степен своя оригинален цвят, който не бе преминал границата на стоманеносивия. Набраздените от бръчки бузи и остро изпъкващите над тях скули допринасяха най-много за старческия му вид.

— Съжалявам, джентълмени — каза той бавно и тихо, — най-вече за случилото ви се тежко премеждие така скоро след пристигането ви в обсерваторията. Не мога да си го простя.

— Нямате причина да се обвинявате, доктор Пивърейл — каза Лъки.

— Вината е моя, сър. Ако бях тука да ви посрещна с добре дошли, както е прието... Но ние следяхме един важен и съвсем аномален протуберанс в се страхувам, че заради професията се изкуших да пренебрегна гостоприемството.

— Във всеки случай, вие сте извинен — успокои го Лъки и погледна леко развеселен Бигман, който слушаше с отворена уста величествения поток от думи.

— Не мога да бъда извинен — възрази астрономът, — но съм доволен, че се опитахте да ме извините. Междувременно аз се разпоредих да ви се предоставят стаи.

Той хвана и двамата под ръка и ги изведе по добре осветените, но тесни коридори на купола.

— Жилищата ни са претъпкани, особено откакто пристигна доктор Майндс със своите инженери и... и някои други. Все пак мисля, че ще се зарадвате на възможността да се освежите и вероятно да

поспите. Сигурен съм, че ще пожелаете и храна и тя ще ви бъде изпратена. Утре ще имате достатъчно време да се срещнете с цялото наше общество и да ни разкриете целта на вашето посещение. За мен е достатъчен фактът, че Научният съвет ви е гласувал доверие. Ще организираме нещо като банкет във ваша чест.

Коридорът слизаше надолу и те се спуснаха към вътрешността на Меркурий и към жилищните помещения на купола.

— Много сте любезен — отбеляза Лъки. — Може би ще имам възможност да разгледам и обсерваторията.

Пивърейл беше възхитен.

— Ще бъда на ваше разположение — каза той. — Сигурен съм, че няма да съжалявате за времето, прекарано в нея. Главното ни оборудване е инсталирано върху подвижна платформа, конструирана така, че да се придвижва напред-назад с преместването на терминатора. По този начин можем да наблюдаваме непрекъснато една определена част от Слънцето, независимо от движението на Меркурий.

— Великолепно! А сега един въпрос, доктор Пивърейл. Какво е вашето мнение за доктор Майндс? Моля ви, отговорете ми прямо, без всякакво съобразяване с куртоазията.

— Вие също ли сте субтемпорален инженер? — попита намръщено д-р Пивърейл.

— Не съвсем — отвърна Лъки. — Но аз попитах за д-р Майндс.

— Точно така — започна замислено астрономът. — Той е един приятен млад човек, бих казал напълно компетентен, но нервен, много нервен. Твърде лесно се обижда. Това се проявяваше с течение на времето. Изпълнението на неговия проект не вървеше много добре и това малко ни затрудняваше. Жалко, бих казал. Иначе е приятен млад човек. Аз съм му началник, разбира се, докато е тук, в купола, но на практика не му се бъркам в работата. Неговият проект не е свързан с нашата обичайна дейност в обсерваторията.

— А какво е мнението ви за Джонатан Ъртейл?

Старият астроном се спря за момент.

— Какво точно?

— Как е дошъл тук?

— Не ми се говори за този човек — отвърна Пивърейл.

Известно време продължиха да вървят мълчаливо. Лицето на астронома беше намръщено.

— Има ли други външни лица в купола? — попита Лъки. — Тук сте вие и вашите хора, Майндс и неговите хора и Ъртейл. Има ли още някой?

— Лекарят, разбира се. Доктор Гардома.

— Не е ли от вашите?

— Е, той е лекар, а не астроном. Изпълнява служба, която е необходима в купола и не може да се поеме от машини. Той се грижи за нашето здраве. Тук е отскоро.

— От кога по-точно?

— Смени нашия стар лекар след изтичането на едногодишния му срок. Доктор Гардома пристигна със същия кораб, който докара и групата на Майндс.

— Едногодишен срок? Обичайно ли е това за лекарите тук?

— Дори и за повечето от другите. Трудно се задържат за постоянно, а е тежко да се обучи един човек и след това да напусне. Но Меркурий не е лесно място за живеене и често се налага да сменяме хората.

— И колко души сте приели за последните шест месеца?

— Вероятно двадесет. Точната цифра е записана в нашите документи, но приблизително са двадесет.

— Самият вие сигурно сте тук от доста време.

— От много години — отвърна със смях астрономът. — Не ми се мисли колко са много. А доктор Кук, моят помощник-директор, е тук от шест години. Разбира се, често ползуваме отпуски... Е, ето я и вашата стая, джентълмени. Ако се нуждаете от нещо, не се колебайте и ми се обадете.

Бигман се огледа наоколо. Стаята беше малка, но съдържаше две легла, прибиращи се в една ниша в стената, когато не се използват; два стола, за които важеше същото; една комбинация стол-бюро; малък клозет и в съседство с него — баня.

— Хей! — възкликна той. — Във всеки случай, това е много по-добро от кораба, а?

— Не е лошо — съгласи се Лъки. — Вероятно е едно от най-добрите им жилищни помещения.

— Защо не? — каза Бигман. — Допускам, че знае кой си.

— Не мисля, че знае, Бигман — отвърна Лъки. — Той смята, че съм субтемпорален инженер. Знае само, че ме е изпратил Съветът.

— Всеки знае кой си — възрази Бигман.

— Не всеки. Майндс, Гардома и Ъртейл... Слушай, Бигман, защо не идеш да се изкъпеш? А аз ще поръчам малко храна и ще им кажа да ми донесат от „Светкавичния Стар“ куфарчето с инструменти.

— На драго сърце — отвърна весело Бигман.

Бигман пееше високо под душа. Както обикновено в един безводен свят водата за къпане се поставяше под режим със строго предупреждение на стената за позволеното количество. Но Бигман беше роден и израснал на Марс. Той изпитваше огромно уважение към водата и не можеше да си позволи да я разхищава. И така Бигман използваше дезинфекционното средство обилно, водата пестеливо и пееше високо. После пристъпи към сушителя с принудителна циркулация на горещ въздух, който гъделичкаше тялото му със своите струи, а той се пляскаше с ръце, за да подсили ефекта.

— Хей, Лъки — подвикна Бигман, — храната на масата ли е? Гладен съм.

Той чуваше тихия говор на Лъки, но не можеше да различи нито дума.

— Хей, Лъки — подвикна повторно той и излезе от банята. На масата имаше две димящи блюда с печено говеждо и картофи (леката острота на аромата показваше, че поне месото бе наистина една имитация от мая от морските градини на Венера). Лъки обаче не ядеше, а седеше на леглото и говореше по домофона.

Д-р Пивърейл гледаше втренчено от екрана на приемника.

— Е, в такъв случай, всички ли знаеха, че това ще бъде нашата стая? — попита Лъки.

— Не всички, но аз наредих да подготвят стаята ви по общата радиоуредба. Доколкото разбирам, няма причина за секретност. Предполагам, че всеки би могъл да чуе. Още повече, че вашата стая е една от запазените за важни гости. Това не е тайна.

— Разбирам. Благодаря ви, сър.

— Нещо нередно ли има?

— Няма нищо нередно — отвърна Лъки с усмивка и прекъсна връзката. Усмивката му изчезна и той се умисли.

— Ами — нищо нередно! — избухна Бигман. — Какво има, Лъки? Не ми разправяй на мене, че няма нищо нередно.

— Да, нещо не е в ред. Разглеждах екипировката тук. Тя представлява специално изолирани скафандри, предназначени, предполагам, за използване на Огряваната от Слънцето страна.

Бигман повдигна един от скафандрите, окачени в една ниша в стената. Беше учудващо лек за големината си. Този факт не можеше да бъде приписан на меркурианската гравитация, защото в купола се поддържаше нормалното земно притегляне.

Той поклати глава. Както обикновено, ако трябваше да използва скафандър от складовите запаси, вместо направен по поръчка, той трябваше да нагласи всички фитинги за най-малък възможен размер и дори тогава му беше неудобен. Бигман въздъхна примирено. Това бе наказанието, което търпеше поради недостатъчната си височина. За ръста си винаги мислеше като за „недостатъчно висок“, докато с неговите пет фута и два инча той си беше в действителност „нисък“.

— Марсиански пясъци! — възкликна Бигман. — Подготвили са всичко за нас: легла, баня, храна, скафандри.

— И още нещо — каза сериозно Лъки. — Смъртта чака в тази стая. Виж тук.

Лъки повдигна единия ръкав на по-големия скафандър. Сферичната става при рамото се придвижи леко, но когато оста ѝ се съедини с тази на рамото, Бигман видя една малка, едва забележима цепнатина. Тя щеше да остане напълно незабелязана, ако пръстите на Лъки не бяха дръпнали краищата ѝ настрани.

Това беше разрез, направен очевидно от човек! Изолацията се показваше.

— Върху вътрешната повърхност има подобен разрез — добави Лъки. — Този скафандър би издържал само докато стигна до Огряваната от Слънцето страна и тогава изкусно би ме убил.

4. НА БАНКЕТНАТА МАСА

— Ъртейл! — внезапно извика Бигман със свирепост, която стегна всеки мускул от дребното му тяло. — Този мръсник...

— Защо Ъртейл? — тихо попита Лъки.

— Той ни предупреди да преглеждаме скафандрите си, Лъки. Спомняш ли си?

— Разбира се. И аз точно това направих.

— Несъмнено той ни е погодил този номер. Намираме скафандър с разрез и мислим, че е благороден човек. Следващият път ще му станем лесна плячка. Не се хващай на въдицата му, Лъки. Той е един...

— Почакай малко, Бигман, почакай! Недей да правиш прибързани заключения. Ъртейл каза, че Майндс се е опитвал да убие и него. Да допуснем, че сме му повярвали. Да приемем, че Майндс се е опитвал да повреди скафандъра му и той е открил това навреме. Тогава логично е Ъртейл да ни предупреди да внимаваме за същия трик. Може би това е работа на Майндс.

— Марсиански пясъци, Лъки! Не може да бъде! Този младеж, Майндс, е натъпкан с хапчета за сън, а и откакто сме на тази нещастна скала не сме го изпускали от погледа си.

— Добре. Но откъде знаем дали Майндс спи и е под лекарско наблюдение? — попита Лъки.

— Гардома каза... — започна Бигман и млъкна.

— Точно така! Гардома каза! Все пак ние не видяхме Майндс. Знаем само какво е казал доктор Гардома, а той е голям приятел на Майндс.

— И двамата имат пръст в тази работа — каза Бигман, убеден мигновено в думите си. — Подскачащи комети...

— Чакай, чакай, не подскачай така. Велика Галактико, Бигман, аз само се опитвам да подреда мислите си, а ти все ме прекъсваш. — Тонът му беше толкова неодобрителен, колкото можеше да си позволи да бъде спрямо своя дребен приятел. — Досега си се оплаквал една дузина пъти, че не ти казвам всичко, което е в главата ми, преди да съм

го обмислил окончателно — продължи той. — Ето защо го правя, глупако. Щом предложи някоя теория, ти веднага си готов за въоръжено нападение.

— Съжалявам, Лъки — извини се Бигман. — Продължавай.

— И така, сега Търтейл е лесно да бъде заподозрян. Никой не го обича. Дори доктор Пивърейл. Видя как реагира само при споменаване на името му. С него се срещнахме само веднъж и ти не го хареса...

— Виж ти — промърмори Бигман.

— ...аз също не го харесах. Всеки може да повреди този скафандър и да се надява, че подозрението ще падне на Търтейл, ако деянието бъде разкрито, а то сигурно ще бъде, ако не предварително, то след като убие някой.

— Всичко това ми е ясно, Лъки.

— От друга страна — продължи Стар, — Майндс вече се опита да се освободи от мен с бластерен изстрел. Ако опитът му е бил сериозен, той не изглежда да е от типа хора, които биха направили нещо така задкулисно като срязване на скафандъра. Колкото до доктор Гардома, аз не смятам, че би се замесил в убийството на един член на Съвета само от приятелски чувства към Майндс.

— Тогава какво решаваш? — попита нетърпеливо Бигман.

— Засега нищо, освен че трябва да си лягаме — отвърна Лъки.

Той оправи леглото си и отиде в банята. Бигман погледна след него и сви рамена.

* * *

Скот Майндс седеше в леглото, когато на следващата сутрин Лъки и Бигман влязоха в стаята му. Беше бледен и изглеждаше уморен.

— Здравейте — поздрави ги той. — Карл Гардома ми каза какво се е случило. Не можете да си представите колко съжалявам.

Лъки отмина безмълвно тези негови думи.

— Как се чувствувате? — попита го той.

— Изтощен, но добре, ако разбирате какво искам да кажа. Ще бъда на вечерята, която дава Пивърейл.

— Разумно ли е това?

— Не искам да оставя Ъртейл да командва парада там, разказвайки на всеки, че съм луд — каза Майндс и на лицето му се изписа омраза. — Или пък доктор Пивърейл, по същата причина.

— Съмнява ли се доктор Пивърейл във вашия здрав разум? — попита тихо Лъки.

— Ами... вижте, Стар, откакто инцидентите започнаха да стават тежки, наблюдавам Огряната от Слънцето страна от един малък ракетен скутер. Длъжен съм. Този проект е мой. Досега аз... аз два пъти виждах нещо.

Майндс направи пауза.

— Какво виждахте, доктор Майндс? — подкани го да продължи Лъки.

— Бих желал да го определя със сигурност. Но виждах нещото само от разстояние. То се движеше и приличаше на човек. Беше в скафандър. Но знаете ли, той не приличаше на нашите специално изолирани скафандри. Изглеждаше по-скоро като обикновен скафандър от обикновен метал, разбирате ли?

— Не се ли опитахте да го доближите?

— Да, но го изгубих. Снимките също не показаха нищо. Само светли или тъмни петна, които можеха да бъдат каквото и да е. Но това нещо се движеше под палещите лъчи на Слънцето, сякаш не го беше еня за горещината и радиацията. Дори понякога се спираше по няколко минути неподвижно на слънцето. Това ме поболя. Не е ли странно? Имам предвид това, че се спираше. Никой не стои неподвижно там. Въпреки топлоизолацията скафандър човек гледа да си свърши работата по възможно най-бързия начин и да се махне оттам. В близост до терминатора горещината не е така силна, но все пак има радиация. Няма защо да се излагаш без нужда на нея. Теплоизолиращите скафандри не са свършена защита срещу гамалъчите. Ако трябва да стоите неподвижно, отивате в сянката на някоя скала.

— Как си обяснявате всичко това?

— Не мисля, че нещото е човек — отвърна Майндс с глас, който бе спаднал до шепот.

— Да не искате да кажете, че е двукрак призрак? — попита внезапно Бигман, преди Лъки да му попречи.

Но Майндс само поклати глава.

— Употребих ли този израз на повърхността? — попита той. — Сякаш си спомням... Не, мисля, че е меркурианец.

— Какво? — извика Бигман. Гласът му прозвуча така, сякаш според него това е още по-лошо.

— Кой друг би могъл да издържи на слънчевата радиация и на горещината?

— Защо му е тогава скафандър? — попита Лъки.

— Е, това не зная — отвърна Майндс и в очите му се появи безпокойство. — Но все пак е нещо. След като се върнах в купола, установих че се знае на кое място е бил по това време всеки скафандър и всеки човек. Доктор Пивърейл няма да позволи организирането на експедиция за сериозно търсене. Твърди, че ни липсвала подходяща екипировка.

— Казахте ли му същото, което казахте и на мен?

— Сигурен съм, че ме взема за луд. Смята, че виждам отражения и си въобразявам, че са хора. Но случаят не е такъв, Стар!

— Свързахте ли се с Научния съвет? — попита Лъки.

— Как бих могъл? Доктор Пивърейл нямаше да ме подкрепи. Ъртейл щеше да каже, че съм луд и те щяха да уважат неговото мнение. Кой би ме чул?

— Аз — отвърна Лъки.

Майндс се надигна рязко в леглото и протегна ръка, сякаш да улови ръката на Лъки, но после я отдръпна.

— Тогава вие ще го изследвате, нали? — попита той със задавен глас.

— Ще го изследвам, но по свой начин — обеща Лъки.

* * *

Другите бяха насядали вече край банкетната маса, когато пристигнаха Лъки и Бигман. Сред шумните поздравии при тяхното влизане и започналите представяния имаше очевидни признаци, че събирането не е от най-приятните.

Д-р Пивърейл седеше на председателското място. Тънките му устни и хлътналите бузи потрепваха. Той трудно поддържаше достолепен вид. Вляво от него се намираше широкоплещестата фигура

на Ъртейл. Беше се облегнал назад в креслото, а дебелиите му пръсти си играеха с чашата пред него.

В дъното на масата седеше Скот Майндс, който изглеждаше млад и уморен. Гледаше Ъртейл с чувство на гневно безсилие. До него беше д-р Гардома със замислен и угрижен поглед, сякаш готов да се намеси, в случай че Майндс си изпусне нервите.

Останалите места, с изключение на две празни от дясната страна на д-р Пивърейл, бяха заети от някои старши служители в обсерваторията. Единият от тях, Хенли Кук, който бе втори по старшинство в купола, приведе стройното си мършава тяло напред и с двете си ръце стиска здраво ръката на Лъки.

Лъки и Бигман заеха местата си и салатите бяха сервирани.

— Точно преди да влезете се питахме дали младият Майндс трябва да ти спести разказа за великите чудеса, които готви за Земята като резултат от своите опити — каза веднага Ъртейл с дрезгав глас, който се извиси над общия разговор.

— Нищо подобно — отсече Майндс. — Аз сам ще говоря по този въпрос, ако не възразяваш.

— О, давай, Скот — усмихвайки се широко го подкани Ъртейл, — не се стеснявай. Е, чуй сега какво аз ще му кажа.

Ръката на д-р Гардома попадна сякаш случайно върху рамото на Майндс. Младият инженер сподави един вик на възмущение и не каза нищо.

— Известявам ви Стар, че този експеримент ще бъде добър. Той...

— Имам представа за експериментите — прекъсна го Лъки. — Основният резултат, една климатизирана планета, според мен е напълно постижим.

— Така ли? — намръщи се Ъртейл. — Радвам се, че сте оптимист. Бедният Скот не може да извърши дори подготвителната експериментална работа. Така ли е, Скот?

Майндс се понадигна, но ръката на д-р Гардома отново се озова на рамото му.

Погледът на Бигман сновеше от говорещ на говорещ, спирайки се с отвращение на Ъртейл. Той не каза нищо.

Пристигането на основното ястие прекъсна за момент разговора, а д-р Пивърейл се опита отчаяно да го насочи към по-малко

експлозивни теми.

За кратко време това му се удаде, но след това Ъртейл се наведе към Лъки с набодено последно късче от пържолата и каза:

— И така, вие сте за изпълнението на проекта на Майндс, нали?

— Мисля, че той е приемлив.

— Като член на Научния съвет трябва добре да прецените приемливостта му. Как ще реагирате, ако ви кажа, че експериментите тук бяха ненужни и че биха могли да се проведат на Земята срещу един процент от стойността им тук, само ако Съветът поне малко се грижеше да пести парите на данькоплатците?

— По същият начин, както ако ми бяхте казали каквото и да било друго — остроумно му отвърна Лъки, запазвайки спокойствие. — Бих ви казал, мистър Ъртейл, че се опитвате да лъжете. Това е най-големият ви талант и предполагам най-голямото удоволствие.

Изведнъж настана гробна тишина. Млъкнаха всички, включително и Ъртейл. Дебелите му бузи изглежда увиснаха от изненада, а очите му се облециха. Внезапно изпаднал в ярост, той стана от мястото си, наведе се през масата пред д-р Пивърейл и постави длан в непосредствена близост до чинията на Лъки.

— Никой лакей на Съвета... — кресна той. В това време Бигман също се раздвижи. Никой на масата не видя подробностите от това движение, тъй като то стана със светкавичната скорост на атакуваща змия, а крещенето на Ъртейл завърши с вик на изненада.

Над твърдо опряната върху масата ръка на Ъртейл сега стърчеше гравираната метална дръжка на ножа-силово поле.

Д-р Пивърейл бутна внезапно стола си назад, а от гърлата на всички мъже с изключение на Бигман се изтръгна вик на изненада. Дори Лъки изглежда се сепна.

— Разтвори си пръстите, непохватен дръвнико! — извиси се тенорът на ликуващия Бигман. — Разтвори ги и се сплескай на мястото си!

Ъртейл впери поглед в дребния си мъчител, без да разбере за момент какво му казва и после бавно разтвори пръстите си. Ръката му не беше наранена. Не бе обелено дори и малко парченце от кожата. Ножът-силово поле потрепваше в твърдия пластмасов плот на масата, показвайки един инч от своето трепкащо луминисцентно острие (не материя, а само тънко нематериално силово поле). Ножът беше забит в

масата изкусно и безпогрешно между втория и третия пръст на ръката на Ъртейл.

Той я дръпна рязко, сякаш внезапно бе обхваната от пламъци.

Бигман ликуваше.

— А следващият път, приятелче, когато посегнеш на Лъки или мен, ще ти отсека ръката — предупреди го той. — Какво ще кажеш, а? И ако възнамеряваш да кажеш нещо, направи го вежливо.

Бигман се пресегна за ножа, дезактивира острието му, хващайки го за дръжката и го прибра в калъфа на колана си.

— Не усетих, че приятелят ми е въоръжен — каза леко начумерен Лъки. — Сигурен съм, че съжалява загдето е смутил вечерята и се надявам, че мистър Ъртейл няма да вземе присърце инцидента.

Някой се засмя, а на лицето на Майндс се появи сдържана усмивка.

Ожесточеният поглед на Ъртейл се местеше от лице на лице.

— Няма да забравя това отношение — заяви той. — За мен е очевидно, че сенаторът не се ползува с дължимата му подкрепа и ще го известя за това. Обаче няма да мръдна от тук.

Той скръсти ръце, сякаш приканваше някой да се опита да го изгони.

Малко по малко разговорът стана общ.

— Знаете ли, сър, струва ми се, че лицето ви ми е познато — обърна се Лъки към д-р Пивърейл.

— Така ли? — попита астрономът с пресилена усмивка. — Не си спомням да съм ви срещал преди.

— Бил ли сте някога на Серес?

— Серес? — повтори старият астроном и погледна Лъки с лека изненада. Очевидно още не бе дошъл на себе си след епизода с ножа-силово поле. — На този астероид се намира най-голямата обсерватория в Слънчевата система. На млади години съм работил в нея, а и сега често я посещавам.

— Чудя се дали не съм ви виждал там.

Докато говореше, Лъки не можеше да не си спомни тези вълнуващи дни, когато преследваха капитан Антън и пиратите, направили своите бърлоги в астероидите. И особено деня, в който пиратските кораби атакуваха самото сърце на територията на Съвета

върху повърхността на Серес, постигайки временна победа с дързостта на своето нападение. Но д-р Пивърейл поклати глава.

— Ако съм имал удоволствието да ви видя там, щях да си спомня, сър — отвърна вежливо той.

— Жалко — каза Лъки.

— Загубата е моя, уверявам ви. Тогава ми вървеше на загуби. В резултат на едно чревно заболяване аз пропуснах цялото пиратско нападение. Узнах за него само по дочутите разговори между моите болногледачки.

Възвърнал си доброто настроение, д-р Пивърейл огледа масата. Десертът беше сервиран от механичния подносоносач.

— Джентълмени, подхванахме малка дискусия относно проекта „Светлина“ — каза той и направи пауза, за да се усмихне любезно. — При създадите се обстоятелства темата не е особено приятна за обсъждане, но съм мислил много върху инцидентите, които смутиха повечето от нас. Изглежда сега е най-подходящият момент да ви кажа всичко, каквото мисля по този въпрос. В края на краищата доктор Майндс също присъствува тук. Похапнахме добре и сега, накрая имам да ви съобщя нещо интересно.

— Вие ли, доктор Пивърейл? — попита мрачно Ъртейл, нарушавайки дългото си мълчание.

— Защо не? — отвърна любезно астрономът. — Много пъти през живота си съм имал интересни неща за казване и ще споделя какво имам наум сега. — Той привлече вниманието на всички върху себе си. — Мисля, че зная цялата истина и само истината. Зная кой и защо причинява инцидентите, свързани с проекта „Светлина“.

5. ПОСОКАТА НА ОПАСНОСТТА

Върху старото благородно лице на астронома се изписа задоволство, когато огледа масата, вероятно поради факта, че е привлякъл изцяло всеобщото внимание. Лъки също огледа масата. Той улови израженията на хората, с които бе посрещнато изявлението на Пивърейл. Широкото лице на Ъртейл излъчваше презрение, д-р Гардома се мръщеше в недоумение, а лицето на Майндс беше още по-навъсено. Останалите изразяваха любопитство и интерес в различна степен.

Един човек привлече най-силно вниманието на Лъки. Това беше Хенли Кук, вторият по ранг след Пивърейл. Гледаше съсредоточено върховете на пръстите си, а на лицето му бе изписано нещо като смесица от отегчение и възмущение. Но когато вдигна поглед, физиономията му бе станала безразлична.

И все пак Лъки си помисли, че ще трябва да поговори с този човек. После отново съсредоточи вниманието си върху д-р Пивърейл.

— Саботьорът не може, разбира се, да е един от нас — говореше Пивърейл. — Доктор Майндс ми каза, че е направил разследване и е сигурен в това. Дори без разследване аз съм сигурен, че никой от нас не е способен на такова криминално действие. Все пак саботьорът трябва да е интелигентен, тъй като действа твърде упорито и то единствено срещу проекта „Светлина“, така че едва ли го прави случайно или от неинтелигентност.

— Хей — прекъсна го Бигман, — нима искате да кажете, че на Меркурий има местен живот? Това работа на меркурианци ли е?

Внезапно зажужаха объркани коментари и се чу смях, при което Бигман се изчерви.

— Е, не искаше ли доктор Пивърейл да каже точно това? — попита дребният марсианец.

— На Меркурий няма никаква форма на местен живот — подчерта един от астрономите. — В това сме сигурни.

— Откъде сте сигурен? — намеси се Лъки. — Проверил ли е някой?

Астрономът, който се обади, изглеждаше изненадан.

— Изследователски експедиции безспорно е имало.

Лъки се усмихна. На Марс той бе срещал разумни същества, за чието съществуване не знаеше никой друг. Открил бе полуразумни същества и на Венера, където никой не предполагаше, че ги има. Той не беше готов да признае, че на някоя планета липсва живот или дори разум.

— Колко на брой бяха изследователските експедиции? — попита Лъки. — Колко пълно бе всяко изследване? Беше ли претърсена всяка квадратна миля?

Астрономът не отговори, само отмести погледа си встрани като повдигна вежди сякаш да каже: „Каква полза?“

Бигман се усмихна и малкото му лице се набръчка като лицето на джудже в добро настроение.

— Драги мой Стар — намеси се д-р Пивърейл, — изследванията не откриха нищо. Въпреки че ние не изключваме напълно възможността да има живот на Меркурий, вероятността е твърде малка. Предполагаме, че единственият разумен вид в Галактиката е човешката раса. Сигурно е поне, че само него познаваме.

Лъки не можеше да се съгласи с това, защото си спомняше марсианските същества, представляващи чисто съзнание, но си замълча и остави стареца да продължи.

Намеси се обаче Ъртейл, който малко по малко бе възвърнал самообладанието си.

— Към какво всъщност се стремите — попита той и, което бе характерно за него, не можа да се сдържи да не добави, — ако изобщо се стремите към нещо?

Д-р Пивърейл не отговори пряко на Ъртейл. Той огледа лицата на всички, пропускайки умишлено агента на Конгреса.

— Работата е, че освен на Земята, хора има и на планетите от много други звездни системи — отбеляза астрономът и лицето му странно се промени. То побеля, а ноздрите му пламнаха, сякаш бе внезапно овладян от непреодолим гняв. — Например хора има на планетите на Сириус. Може те да са саботьорите?

— Защо пък те? — попита веднага Лъки.

— Защо не? Предприемали са агресии срещу Земята и преди.

Това беше истина. Не твърде отдавна самият Лъки Стар бе помогнал за отблъскването на една флотилия сириусиански нашественици, кацнала на Ганимед. Но тогава тя бе напуснала Слънчевата система без да се стигне до открит конфликт. От друга страна, за много земляни бе нещо съвсем обикновено да обвиняват сириусианците за всичко, което не е наред.

— Аз бях на Сириус само преди пет месеца — говореше разпалено д-р Пивърейл. — Посещението ми бе свързано с голяма бюрокрация. Сириус не посреща с добре дошли нито емигранти, нито посетители, но в случая се касаеше за междузвездна астрономическа конвенция и аз успях да получа виза. Бях решил да видя всичко със собствените си очи и трябва да кажа, че не бях разочарован. Планетите на Сириус са рядко населени и са изключително децентрализирани. Обитателите им живеят на изолирани една от друга фамилни групи, използващи собствени енергийни източници и услуги. Всяка планета има своя група механични роби (няма друга подходяща дума) във форма на позитронни работи, които вършат цялата работа. Сириусианците водят живот на военна аристокрация. Всеки от тях може да управлява космически крайцер. Те няма да мирясат, докато не унищожат Земята.

Бигман се размърда неспокойно на мястото си.

— Марсиански пясъци! Нека само се опитат! Това е всичко, което ще кажа!

— Ще се опитат, когато бъдат напълно готови — каза д-р Пивърейл. — И ако бързо не предприемем нещо, за да посрещнем опасността, те ще спечелят. Какво бихме могли да им противопоставим? Вярно, на Земята има милиарди хора, но колко от тях могат да се оправят в космоса? Ние сме шест милиарда зайци, а те са един милион вълци. Земята е безпомощна и с всяка измината година става още по-безпомощна. Изхранваме се със зърно от Марс и мая от Венера. Минералите получаваме от Астероидите, а също и от Меркурий, докато работеха мините. Защото, Стар, ако проектът „Светлина“ успее, Земята ще бъде зависима от космически станции за получаването на самата слънчева енергия. Не разбирате ли колко уязвими ни прави това? Едно внезапно нападение на предните постове на Системата от сириусианска нападателна команда може да

предизвика паника и глад на Земята, дори без да я нападне директно. А можем ли да им отвърнем с нещо? Колкото и сириусианци да унищожим, останалите винаги ще бъдат самостоятелни и независими. Всеки от тях би могъл да продължи войната.

Старецът почти се задъхваше от ярост. Искреността му не будеше съмнение. Той сякаш изхвърляше от себе си нещо, което го задушаваше.

Погледът на Лъки отново се върна към втория по ранг след Пивърейл, Хенли Кук, който бе подпрял чело на огромния си юмрук. Лицето му беше зачервено, но на Лъки не му се струваше да е от гняв или възмущение. Причината беше по-скоро смущение.

— Защо да ни нападнат, доктор Пивърейл? — попита скептично Скот Майндс. — Ако са отишли на Сириус, защо ще се връщат на Земята? Какво може да искат от нас? Дори ако предположим, че я завладеят, те само ще трябва да ни издържат...

— Глупости! — отсече старши астрономът. — Те искат земните природни богатства, а не хората. Проумейте това. Съзнателно ще ни оставят да измрем от глад.

— Хайде, хайде — намеси се д-р Гардома. — Това е невъзможно.

— Не поради жестокост, а от идеологически подбуди — каза д-р Пивърейл. — Те ни презират. Едва ли ни смятат за нещо повече от животни. Самите сириусианци имат твърде расистко съзнание. От времето, когато първите земляни са колонизирали Сириус, те са се размножавали предпазливо, докато не са се освободили от болестите и много характерни черти, които са считали за нежелателни. На външен вид те са еднакви, докато земляните са различни по телосложение, ръст и цвят. Сириусианците ни смятат за по-низши и затова не ни разрешават да емигрираме на Сириус. Те не ми позволиха да присъствувам на конференцията, докато правителството не използва всички възможни средства, за да ги убеди да ме допуснат. Астрономите от всички други системи са добре дошли, но не и тези от Земята. В края на краищата, човешкият живот не означава много за тях. Концентрирали са се върху машините. Наблюдавах ги как се отнасят с техните метални хора. Те са едва ли не по-внимателни към един сириусиански робот, отколкото към сириусианец. За тях един робот се равнява по ценност на сто земляни. Глежат тези работи. Обичат ги. За тях няма нищо по-прекрасно.

— Роботите са скъпи — промърмори Лъки. — Длъжни са да се отнасят внимателно към тях.

— Може би това е причината — съгласи се д-р Пивърейл. — Но хора, привикнали да се грижат за нуждите на машините, стават безчувствени към нуждите на себеподобните си.

Лъки Стар се наведе напред, подпирайки се с лакти на масата. Хубавото му, все още момчешко лице, бе сериозно.

— Доктор Пивърейл — каза той, — ако сириусианците са с расистко съзнание и са се възпитавали в еднообразие, те в края на краищата ще се провалят. Многообразието на човешката раса спомага за прогреса. Земята, а не Сириус, е водеща в научните изследвания. Ние, а не нашите сириусиански братовчеди, откриваме всяка година пред науката нови хоризонти. Дори позитронните роботи, които споменавате, са изобретени и усъвършенствувани от хората на Земята.

— Да, но земяците не извличат полза от работа — възрази астрономът. — Той би разстроил икономиката ни, а ние поставяме днешния комфорт и сигурност над утрешната безопасност. Използуваме научния си прогрес, за да ставаме по-слаби, докато Сириус използва своя, за да става по-силен. Там е разликата и от това идва опасността.

Д-р Пивърейл се облегна рязко назад. Беше мрачен. Механичният подносоносач разчистваше масата. Лъки го посочи.

— Това е вид робот — каза той.

Механичният подносоносач вършеше тихо своята работа. Той представляваше робот с плоска повърхност, движещ се плавно върху диамагнитно поле, така че леко извитата му основа на практика изобщо не докосваше пода. Гъвките му пипала прибираха внимателно съдовете, поставяйки някои от тях на горната си повърхност, а други в един шкаф отстрани.

— Това е прост автомат — изсумтя д-р Пивърейл. — Той няма позитронен мозък и не може да се приспособи към никаква промяна в своята задача.

— Добре, значи казвате, че сириусианците саботират проекта „Светлина“, така ли? — попита Лъки.

— Да.

— Но защо?

— Може би това е част от по-голям план — сви рамена д-р Пивърейл. — Не зная какви проблеми има в останалата част от Слънчевата система. Може да са първите проучвания за последващо нападение и завладяване. Сам по себе си проектът „Светлина“ не означава нищо, а сириусианската опасност — всичко. Бих желал да отворя очите на Научния съвет и Правителството за тази истина.

Хенли Кук се изкашля и за пръв път проговори.

— Сириусианците са хора като всички нас — отбеляза той. — Ако се намират на планетата, тогава къде са?

— За да се открият е нужна изследователска експедиция — отвърна хладно д-р Пивърейл, — която да е добре подготвена и екипирана.

— Почакайте за момент — намеси се Майндс с блестящи от вълнение очи. — Аз бях на Огряваната от Слънцето страна на планетата и се кълна...

— Една добре подготвена и екипирана експедиция — повтори твърдо старият астроном. — Твоите спорадични бързи преминавания не означават нищо, Майндс.

Инженерът се запъна и млъкна смутен.

— Вие, Ъртейл, изглеждате недоволен от тези обяснения — каза внезапно Лъки. — Какво е вашето мнение за възгледите на доктор Пивърейл?

Агентът вдигна очи, в които дълго време се четеше омраза и открито предизвикателство и срещна погледа на Лъки. Той очевидно не беше забравил, нито щеше да забрави станалото преди малко спречкване на масата.

— Ще запазя своето мнение за себе си — отвърна той, — но ще кажа само, че нищо от станалото тази вечер тук не ме е заблудило.

Той млъкна, а Лъки след като почака малко да продължи забележките си, се обърна към д-р Пивърейл.

— Питам се дали е необходима цяла експедиция, сър — каза Лъки. — Ако предположим, че сириусианците са тук, на Меркурий, можем ли да се досетим къде биха могли да бъдат?

— Давай, Лъки! — извика тържествуващо Бигман. — Дай им да разберат.

— Какво имате предвид? — попита Пивърейл.

— Какво би било най-добро за сириусианците? Ако те са саботирали проекта „Светлина“ на кратки интервали в продължение на месеци, за тях ще е най-удобно да имат база в близост до него. В същото време тя би трябвало да е трудно откриваема. Във всеки случай, те сигурно са изпълнили успешно второто изискване. Добре, къде би могла да се намира една такава удобна секретна база? Нека разделим Меркурий на две части: Огрявана от Слънцето страна и Тъмна страна. Струва ми се, че е глупаво да установяват база на Огряваната от Слънцето страна, защото тя е твърде негостоприемна поради голямата горещина и силната радиация.

— Не по-негостоприемна от Тъмната страна — промърмори Кук.

— Не, не — възрази веднага Лъки. — Тук грешите. Огряваната от Слънцето страна представлява една съвсем необикновена среда. Хората изобщо не са свикнали с условията, което предлага тя. Тъмната страна е нещо съвсем друго. Тя е просто земя, обърната към Космоса, където условията са добре познати. Тъмната страна е студена, но не по-студена от него. Тя е тъмна и безвъздушна, но не по-тъмна от която и да е непряко огрявана от слънчевата светлина част на Космоса и със сигурност не по-безвъздушна. Хората са се научили да живеят удобно в него и ще могат да живеят на Тъмната страна.

— Продължавайте — каза Пивърейл. Старческите му очи горяха от интерес. — Продължавайте, мистър Стар.

— Но установяването на база, която да действа в продължение на един многомесечен период, не е просто нещо. Обслужващите я хора трябва да имат кораб или кораби, за да се върнат един ден на Сириус. Или, ако се предвижда да бъдат прибрани от външен кораб, те все пак ще трябва да имат обширни складове за храна и вода, както и източник на енергия. Всичко това заема място, а те трябва да са сигурни, че няма да бъдат открити. Остава само едно място, където биха могли да бъдат.

— Къде е то, Лъки? — попита Бигман, подскачайки на стола от нетърпение. Той поне не се съмняваше, че каквото и да каже Лъки, все ще бъде вярно. — Къде е то?

— В началото, когато пристигнах тук, доктор Майндс спомена за наличието на мини на Меркурий, които били изоставени. Само преди няколко минути доктор Пивърейл говори за меркурианските мини, които някога са работили. Оттук си извадих заключение, че на планетата има пусти миньорски шахти и коридори, които трябва да се

намират или тук, или на Южния полюс, защото полярните области са единствените места с не твърде екстремни температури. Прав ли съм?

— Да, тук има мини — отвърна колебливо Кук. — Преди изграждането на обсерваторията куполът е бил миньорски център.

— Тогава ние се намираме върху огромна празна кухня в Меркурий. Ако сириусианците са скрили успешно голяма база, то къде другаде би могла да бъде тя? Ето откъде идва опасността.

Около масата премина одобрителен шепот, който внезапно беше нарушен от гърления тембър на Търтейл.

— Всичко това е много хубаво, но до какво ще доведе? — попита той. — Какво възнамерявате да направите?

— Бигман и аз имаме намерение да влезем в мините веднага щом се приготвим — отвърна Лъки. — И ако там има нещо, ние ще го намерим.

6. ПРИГОТОВЛЕНИЯ

— Сами ли възнамерявате да отидете? — попита рязко д-р Гардома.

— Защо не? — намеси се Ъртейл. — Лесно е да се перчиш. Разбира се, че ще отидат сами. Там няма никой и нищо, и те го знаят.

— Желаете ли да се присъедините към нас? — попита Бигман. — Ако оставите голямата си уста, ще можете да се поберете в скафандъра.

— А на вас няма да ви стигнат и два с вашата — изръмжа в отговор Ъртейл.

— Няма смисъл да отивате сами, ако... — започна отново д-р Гардома.

— Едно предварително проучване няма да навреди — каза Лъки. — Всъщност, може би Ъртейл е прав. Възможно е да няма никой там. Ще държим връзка с вас в купола и се надявам, че ще успеем да се справим с всеки срещнат сириусианец. С Бигман сме свикнали да се оправяме в трудни положения.

— Да не говорим за това, че ние с Лъки ги обичаме — добави Бигман и малкото му лице се разтегли в усмивка.

Лъки се усмихна и стана.

— Бихте ли ни извинили... — каза той.

Ъртейл стана веднага, обърна се и излезе. Лъки замислено го проследи с поглед.

После спря минаващия покрай него Хенли Кук с леко докосване по лакътя. Кук вдигна очи. Погледът му изразяваше загриженост.

— Какво има, сър? — попита той.

— Бихте ли дошли веднага в нашата стая? — попита тихо Лъки.

— До петнадесет минути ще бъда там. Това устройва ли ви?

— Напълно.

Кук закъсня съвсем малко. Той пристъпи тихо в стаята им със загрижено изражение на лицето, което изглежда го съпътствуваше

постоянно. Наближаваше петдесетте. Имаше ъгловато лице и светлокестенява коса, която бе започнала леко да посивява.

— Забравих да ви кажа къде се намира нашата стая. Извинявайте — каза Лъки.

Кук изглеждаше изненадан.

— Аз знаех къде сте настанени.

— Е, добре. Благодаря ви, че се отзовахте на нашата молба.

— О! — каза Кук и след малка пауза бързо добави — Ще се радвам, ако мога да ви бъда полезен с нещо.

— Има един малък проблем с изолираните скафандри в тази стая — каза Лъки. — Тези, които са предназначени за използване на Сгръваната от Слънцето страна.

— Топлоизолиращите скафандри ли? Не сме забравили филма с инструкцията, нали?

— Не, не. Аз го прожектирах. Става дума за съвсем друго нещо.

— Да няма повреда? — попита Кук.

— Има повреда — каза злорадо Бигман. — Вижте сам.

Той протегна ръце, за да покаже разрезите.

— Не разбирам... Това е невъзможно... Тук, в купола!

— Главното е да бъде подменен — каза Лъки.

— Но кой би го направил? Ще трябва да разберем.

— Няма смисъл да безпокоим доктор Пивърейл.

— Не, не — съгласи се веднага Кук, сякаш не бе и помислял за това.

— Ние ще установим подробностите, когато му дойде времето. Междувременно бих желал скафандърът да бъде сменен.

— Разбира се. Ще гледам да стане бързо. Нищо чудно, че сте искал да ме видите. Велики Космос... — Той стана мълчаливо и тръгна да си отива, но Лъки го спря.

— Почакайте, това е по-маловажно. Има други неща, които трябва да обсъдим. Между другото, преди да стигнем до тази дискусия... аз приех, че вие не сте съгласен с виждането на доктор Пивърейл за сириусианците.

— Предпочитам да не дискутирам това — намръщи се Кук.

— Наблюдавах ви, докато той говореше. Мисля, че не одобрявате казаното от него.

Кук седна отново, а кокалестите му пръсти се вплетоха здраво.

— Пивърейл е стар човек — каза той. — Години наред е имал вземане-даване със сириусианците. Вманиачил се е. Вижда ги дори под леглото си. Обвинява ги за всичко. Откакто се е върнал от Сириус, съвсем е озлобял поради трудностите, които са му създали.

— Какви трудности?

— А, сигурно не е било кой знае какво. Но те са го сложили под карантина. Настанили го в отделна сграда. Понякога били твърде вежливи, а друг път крайно груби. Предполагам, че по никакъв начин не е могло да му се угоди. Освен това го принудили да приеме позитронен робот, който да се грижи за личното му обслужване.

— И срещу това ли е възразявал?

— Той твърди, че са постъпили така, за да не се доближават до него самите те. Това исках да кажа. Приел е всичко като обида.

— Вие бяхте ли с него?

Кук поклати отрицателно глава.

— Сириус би приел само един човек, а той е най-старшият. Трябваше да отида аз. Той е твърде стар, наистина твърде стар.

Кук говореше дълбоко замислен.

— Между другото, всичко това е строго поверително — вдигна внезапно поглед той.

— Ще си остане между нас — увери го Лъки.

— А приятелят ви? — попита недоверчиво Кук. — Зная че е почтен, но понякога... ъ... малко се горещи.

— Хей — подвикна наежен Бигман. Лъки постави нежно ръка върху главата на дребния си приятел и поглади перчема му напред към челото.

— Той наистина е гореща глава — съгласи се Лъки, — както сам видяхте на банкетната маса. Не винаги успявам да го спра навреме. Понякога, когато е ядосан, използва езика и юмруците си, вместо главата. Това е нещо, което винаги трябва да имам предвид. Все пак, когато го помоля специално да мълчи, той го прави и това е достатъчно.

— Благодаря ви — каза Кук.

— Да се върнем към първоначалния ми въпрос — продължи Лъки. — Съгласен ли сте с доктор Пивърейл относно връзката на сириусианците с настоящия случай?

— Не. Откъде биха могли да знаят за проекта „Светлина“ и защо би ги интересувал? Не мисля, че ще изпратят кораби и хора и че ще рискуват да си имат неприятности в Слънчевата система, само за да прекъснат няколко кабела. Разбира се, доктор Пивърейл се чувства засегнат от известно време...

— По каква причина?

— Е, Майндс и неговата група се настаниха в Купола, докато той беше на Сириус. Завари ги тук, като се върна. Знаеше, че все някога ще дойдат. Идването им е било запланувано от години. Въпреки това този факт беше удар за него.

— Опитвал ли се е да се отърве от Майндс?

— О, не. Нищо подобно. Дори беше приятелски настроен към него. Присъствието на Майндс го кара да чувства, че някой ден ще бъде заменен и може би твърде скоро ще трябва да се пенсионира. А той предполагам избягва да мисли за този момент. Така за него беше удоволствие да инсинуира тази афера със сириусианците. Тя е негово творение, нали разбирате.

Лъки кимна.

— Кажете ми, бил ли сте някога на Серес? — попита той.

Кук се изненада от смяната на темата, но каза:

— Случвало ми се е. Защо?

— С доктор Пивърейл или сам?

— Обикновено с него. Той ходеше по-често от мен.

— Бяхте ли там по време на пиратското нападение през миналата година? — попита с усмивка Лъки.

— Не — отвърна с усмивка и Кук, — но старецът беше. Чували сме няколко пъти тази история. Много го беше ядосала. На практика той никога не боледува, но този път напълно излязъл от строя. Пропуснал всичко.

— Е, значи така са протекли нещата... А сега мисля, че ще е по-добре да преминем към най-важната работа. Не бих желал да безпокоя доктор Пивърейл. Както казвате, той е стар човек. Вие сте вторият по старшинство и сте доста по-млад... — усмихна се Лъки.

— Да, разбира се. С какво мога да ви бъда полезен?

— Става дума за мините. Предполагам, че някъде в купола се намират архиви, карти, диаграми, които да ни подскажат

разположението на главните шахти и т.н. Очевидно не можем да бродим напосоки.

— Сигурен съм, че има — съгласи се Кук.

— А вие можете да ги вземете и евентуално да ги разгледате с нас, нали?

— Да, разбира се.

— Предполагам, че добре познавате мините, доктор Кук, и се надявам, че са в добро състояние. Искам да кажа, че няма опасност от срутване или нещо подобно, нали?

— О, не. Сигурен съм, че такава опасност е изключена. Куполът е построен точно над някоя от шахтите и ние трябваше да проверим състоянието им, когато започна изграждането на обсерваторията. Шахтите са добре укрепени и напълно безопасни, особено в условията на меркурианската гравитация.

— Защо мините са били закрити, щом са в такова добро състояние? — попита Бигман.

— С право ме питате — отвърна Кук и лека усмивка наруши меланхоличното изражение на лицето му. — Кое обяснение искате: истинското или интересното.

— И двете — отвърна Бигман.

Кук им предложи да запушат, но получи отказ. После запали една цигара, след като я почука разсеяно върху опаката на ръката си.

— Историята е следната — започна той. — Меркурий е с твърде висока плътност и имаше надежда, че е богат източник на тежки метали като олово, сребро, живак и платина. И така беше. Не както очаквахме, но достатъчно богат. За беда добиването им беше скъпо. Поддържането на мините тук и извозването на рудите за обработване до Земята или дори до Луната повишаваше твърде много цената им. Колкото до интересното обяснение, това е съвсем друга работа. Преди петдесет години, когато бе сложено началото на обсерваторията, мините бяха все още действащи, въпреки закриването на някои от шахтите. Първите астрономи са слушали разказите на миньорите и ги предавали на новодошлите. Те са част от меркурианската легенда.

— Какво се казва в разказите? — попита Бигман.

— Изглежда, че в шахтите са умирали миньори.

— Марсиански пясъци! — извика сприхаво Бигмаи. — Те умират навсякъде. Да не мислите, че някой живее вечно?

— Тези миньори са умирали от замръзване.

— Така ли?

— Замръзването е било мистериозно, защото в онези дни шахтите са били добре отоплени и енергийните източници на скафандрите са действували. Разказите непрекъснато са били украсявани, така че накрая миньорите са искали да влизат само в главните шахти и то на групи, а страничните шахти са игнорирани напълно. Затова мините са били закрити.

— Ще донесете ли плановете на мините? — попита Лъки.

— Веднага. И ще подменя този топлоизолиращ скафандър.

Започнаха да се стягат като за важна експедиция. Донесоха и изпробваха един нов топлоизолиращ скафандър, но се отказаха от него. Всъщност им трябваше само обикновен скафандър, предназначен за Тъмната страна.

Разучиха донесените плановете. Лъки и Кук екипираха възможния път за изследване, следвайки главните шахти.

Лъки остави Бигман да се погрижи за опаковането на допълнителните рации с хомогенизирана храна и с вода (които можеха да поглъщат без да снемат скафандъра), да се увери, че акумулаторите са заредени и налягането в кислородните бутилки е нормално и да провери производителността на системата за изхвърляне на отпадъците и тази на овлажнителя.

Самият Лъки предприе кратко пътуване до техния кораб „Светкавичния Стар“. Пътуването извърши по повърхността, носейки една полева раница, чието съдържание запази в тайна от Бигман. Той се върна без нея, но с два малки извити предмета наподобяващи токи от дебел колан с матово стоманеносиво покритие и гладък като стъкло червен правоъгълник в средата.

— Какво е това? — попита Бигман.

— Микроергометър — отвърна Лъки. — Опитен образец. Знаеш ли, подобен е на ергометрите на патрулен кораб, само дето неговите са закрепени за пода.

— Какво могат да откриват тези уреди?

— Е, радиусът им на действие не е двеста хиляди мили подобно на един корабен ергометър, но могат да откриват източници на атомна енергия на разстояние от около десет мили. Виж, Бигман, от тук се пуска в действие. Разбра ли?

Лъки натисна с нокътя на палеца си малко отвърстие от едната страна на механизма. Един метален сектор влезе навътре, после излезе навън и червеното петно на повърхността му веднага засвети ярко. Лъки насочи ергометъра последователно в няколко посоки. В една от тях червеното петно засвети с енергията на нова звезда.

— Вероятно в тази посока се намира електроцентралата на купола. Можем да нагласим механизма да заличи резултата. Малък трик. — Той усърдно се зае с нагласяването на две малки лостчета, така вградени наравно с повърхността, че бяха почти невидими. Той се усмихваше докато работеше, а младото му лице сияеше от удоволствие. — Знаеш ли, Бигман, не се е случвало да посетя чичо Хектор и той да не ме натовари с последните изобретения на Съвета. Твърди, че при рисковете, които поемаме винаги с теб (ти знаеш маниера му на говорене), се нуждаем от тях. Макар понякога да мисля, че иска от нас просто да изпробваме тези уреди при полеви условия. Този все пак може би ще ни бъде от полза.

— Как, Лъки?

— По следния начин, Бигман. Ако в мините има сириусианди, те сигурно притежават малка атомна централа. Няма начин, защото ще се нуждаят от енергия за отопление, електролиза на водата и т.н. Този ергометър би я открил от достатъчно голямо разстояние. Служи и за още нещо...

Той млъкна и Бигман огорчен стисна устни, защото знаеше какво означава мълчанието. В главата на Лъки се въртяха мисли, за които покъсно щеше да заяви, че са били твърде неясни, за да ги изложи.

— За мен ли е единият от ергометрите? — попита Бигман.

— Позна — отвърна Лъки и го подхвърли към него. Бигман го улови във въздуха.

Когато излязоха от стаята, Хенли Кук вече ги чакаше. Той носеше скафандрите им.

— Мисля, че ще мога да ви заведа до най-близкия вход към шахтите — каза той.

— Благодаря — рече Лъки.

Периодът за сън в купола беше към своя край. Хората от Земята винаги установяват редуване на будуване и сън подобно на земното, дори когато липсват ден и нощ, от които да се ръководят. Лъки умишлено избра това време, тъй като не искаше да влезе в мините

начело на шествие от любопитни. В това отношение д-р Пивърейл му оказа съдействие.

Коридорите на купола бяха пусати, а осветлението слабо. Около тях изглежда цареше гробна тишина, на фона на която отекваха само стъпките им.

Кук спря.

— Това е вход номер две — каза той.

— Добре — кимна Лъки. — Надявам се, че скоро ще се видим отново.

— Точно така.

Кук управляваше шлюза с присъщата му мрачна тържественост, докато Лъки и Бигман поставяха шлемовете си, притискайки ги силно по линията на съединяване. Лъки бе така свикнал с консервирания въздух, че пое първата глътка от него почти с удоволствие.

В шлюза влезе първо Лъки, а след него и Бигман. Стената се затвори зад тях.

— Готов ли си, Бигман? — попита Лъки.

— Ти позна, Лъки — чу думите му в шлема си той.

В мъждивата светлина на въздушния шлюз дребната фигура на Бигман приличаше на сянка.

После се отвори насрещната стена. Те усетиха излитането на въздуха във вакуума и излязоха през отвора.

Едно докосване на външното контролно табло и стената отново се затвори зад тях. Този път светлината изчезна напълно.

Те установиха, че се намират в абсолютния мрак на тихите и пусати мини на Меркурий.

7. МИНИТЕ НА МЕРКУРИЙ

Лъки и Бигман включиха светлините на скафандрите и в известна част от пространството мракът се разсея. Осветиха простиращия се пред тях тунел. Светлинният лъч имаше обикновените ясно очертани ръбове, които бяха неизбежни във вакуума. Всичко извън лъча оставаше в пълен мрак.

Високият мъж от Земята и нисичкият му спътник от Марс се обърнаха с лице към тази тъмнина и се отправиха към вътрешността на Меркурий.

Под излъчваната от скафандрите светлина Бигман оглеждаше любопитно тунела, подобни на който бе виждал на Луната. Плавно заоблен от използването на бластери и от дезинтеграционни процедури, той се простираше прав и равен пред тях. Стените извиваха нагоре и се сливаха със скалния таван. Овалното напречно сечение, леко сплеснато нагоре и напълно равно отдолу, бе направено за получаването на най-голяма конструктивна здравина.

Бигман можеше да чуе стъпките си през въздуха на собствения си скафандър, а стъпките на Лъки усещаше само като леко вибрационно потрепване на скалата. Това съвсем не беше звук, но за човек като Бигман, прекарал голяма част от живота си във вакуум или в среда близка до вакуума, имаше почти същото значение. Той можеше да „чува“ вибрацията на масивната материя, както човек на Земята чуваше вибрацията на въздуха, наречена „звук“. Те минаваха периодично покрай скални колони, които бяха оставени невзривени и служеха като подпори на скалните пластове между тунела и повърхността. Те приличаха на подпорите от мините на Луната, само че бяха по-дебели в повече на брой. Това имаше смисъл, защото гравитацията на Меркурий, макар и слаба, бе два и половина пъти по-силна от тази на Луната.

От главния тунел, по който се движеха, се отклоняваха странични галерии. Лъки изглежда не бързаше, защото спираше на всеки отвор, за да го сравни с картата, която носеше.

За Бигман най-голяма тъга в мините навяваха следите от някогашното човешко присъствие: болтовете, към които са били прикрепени илюминаторните плоскости, поддържащи в коридорите дневна светлина; слабите белези, където парамагнитните релета някога са осъществявали тегленето на количките със злато; страничните ниши със стаи и лаборатории, където миньорите са се хранили при полевите кухни или са изпробвали образците злато. Сега всичко беше изтръгнато и разрушено. Останали бяха само голи скали.

Но Бигман не беше човек, който размишлява твърде дълго над такива неща. По-скоро го безпокоеше бездействието. Не беше дошъл тук само на разходка.

— Лъки, ергометърът не показва нищо — каза Бигман.

— Зная, Бигман. Използуй шифъра.

Лъки каза това тихо, без специално наблягане, но Бигман знаеше значението му. Той бутна регулиращото копче на радиото си до белега, който активира една защита на носещата вълна и шифрова съобщението. Един скафандър не притежаваше такова устройство, но то бе обичайно за Лъки и Бигман. Бигман бе добавил шифроващото устройство към регулиращото копче на радиото при подготвянето на скафандрите почти подсъзнателно.

Сърцето на Бигман заби малко по-бързо. Когато Лъки поискваше шифрована радиовръзка между тях, опасността беше близо.

— Какво има, Лъки? — попита той.

— Време е да поговорим — отвърна Лъки. Гласът му прозвуча съвсем слабо и сякаш идваше неопределено от всички посоки. Това се дължеше на неизбежното несъвършенство на приемащия дешифратор, който винаги добавяше лек шум. — Съгласно картата, това е тунел 7а и той е свързан с една от вертикалните шахти, които водят към повърхността. Аз ще поема към нея.

— Към нея ли? Защо? — попита учудено Бигман.

— За да стигна до повърхността — отвърна с усмивка Лъки. — За какво друго?

— С каква цел?

— За да отида по повърхността до хангара и „Светкавичния Стар“. Последния път, когато ходих до кораба, взех със себе си новия топлоизолиращ скафандър.

Бигман премисли чутото и бавно попита:

— Означава ли това, че ще се отправиш към Огряваната от Слънцето страна?

— Точно така. Ще се отправя към голямото Слънце. Невъзможно е да се загубя. Ще следвам сиянието от короната му на хоризонта. Това много опростява нещата.

— Стига, Лъки! Аз пък мислех, че сириусианците са в мините. Не го ли доказва на банкета?

— Не, Бигман. Не го доказах. Само се постарях да говоря така, че да прозвучи като доказателство.

— Тогава защо не ми каза?

— Защото по този въпрос сме спорили и преди. Не исках да го засягам отново. Не мога да рискувам да избухнеш ненавреме. Ако бях ти казал, че нашето слизане тук е част от един по-голям план и ако Кук те беше раздразнил по някаква причина, ти можеше да ни провалиш.

— Не бих го сторил, Лъки. Ти просто не обичаш да говориш за нещо, докато не си напълно готов.

— И това е вярно — призна Лъки. — Във всеки случай, положението е следното. Исках всички да мислят, че отивам в мините и че нямам никакво намерение да се отправям към Огрявалата от Слънцето страна. Най-безопасният начин да се погрижа за това беше да убедя всички, дори и теб, че е така.

— Можеш ли да ми кажеш защо ще ходиш там, Лъки или все още е строга тайна?

— Мога да ти кажа. Силно подозирам, че някой от купола стои зад саботажа. Не вярвам на историята със сириусианците.

Бигман беше разочарован.

— Искаш да кажеш, че тук, долу, в мините няма нищо ли?

— Може би бъркам, но съм съгласен с доктор Кук. Твърде невероятно е сириусианците да са вложили цялото си усърдие в установяването на секретна база на Меркурий, само за да извършат един незначителен саботаж. Ако са имали това намерение, много по-вероятно е за целта да са подкупили някой землянин. В края на краищата кой повреди топлоизолацията скафандър? Поне в това сириусианците не могат да бъдат обвинени. Дори доктор Пйвъррейл не предположи, че в купола може да има сириусианци.

— Тогава ти търсиш предател, а Лъки?

— Търся саботьора. Той може да е сириусиански агент или да действа по собствени мотиви. Надявам се, че отговорът е на Огряваната от Слънцето страна и че моята димна завеса относно нашествие от мините няма да даде възможност на виновника да се скрие или да ми подготви неприятно посрещане.

— Какво очакваш?

— Ще знам, когато го открия.

— Добре — каза Бигман. — Измами ме, Лъки. Да вървим.

— Почакай! — извика искрено смутен Лъки. — Казах, че аз отивам. Има само един топлоизолиращ скафандър. Ти ще останеш тук.

За пръв път употребеното от Лъки местоимение достигна съзнанието на Бигман. Той бе казвал все „аз“ и нито веднъж „ние“.

— Лъки! — извика той, разкъсван между обидата и слисването. — Защо трябва да остана?

— Защото искам хората в купола да са сигурни, че сме тук. Ти ще задържиш картата и ще следваш пътя, за който говорихме или подобен на него. Ще докладваш на Кук всеки час. Казвай му къде се намиращ и какво виждаш. Казвай му истината. Не трябва да ги мамиш в нищо друго, освен че съм с теб.

— А какво ще стане, ако поискат да говорят с теб? — попита Бигман, след като помисли малко.

— Кажим им, че съм зает. Извикай, че май си видял сириусианец или че трябва да прекъснеш. Измисли нещо, за да продължават да мислят, че съм с теб. Разбираш ли?

— Марсиански пясъци! Значи ще отидеш на Огряваната от Слънцето страна и ще запазиш цялото забавление за себе си, а аз ще се скитам в тъмното и ще си правя играчки по радиото.

— Кураж, Бигман. Може би в мините наистина има нещо. Аз не винаги съм прав.

— Обзалагам се, че този път си прав. Тук, долу, няма нищо.

— Тук е Смъртта от измръзване, за която говори Кук — не можа да не се пошегува Лъки. — Можеш да я изследваш.

— О, млъкни! — извика Бигман, неразбрал шегата. Последва кратка пауза. После ръката на Лъки легна върху рамото на приятеля му.

— Наистина, това не е смешно, Бигман, и аз съжалявам. Но не се отчайвай. Съвсем скоро отново ще бъдем заедно. Знаеш го.

— Добре — съгласи се Бигман и бутна ръката на Лъки встрани.
— Не ме утешавай. Ще направя каквото казваш. Само че вероятно ще получиш слънчев удар, когато не съм там да те държа под око.

— Ще се опитам да бъда внимателен — засмя се Лъки.

Той се обърна и тръгна по тунел 7а, но не бе направил и две крачки, когато Бигман го повика.

— Лъки!

Лъки спря.

— Какво?

— Слушай — прокашля се Бигман, — не поемай неразумни рискове, чу ли? Искам да кажа, че няма да съм наоколо, за да те предпазя от неприятност.

— В този момент ми приличаш на чичо Хектор — каза Лъки. — Може би ще последваш някои от собствените си съвети, а?

И така, както винаги, те изразиха истинската си взаимна привързаност. Лъки му махна с ръка и остана за момент проблясващ в светлината на Бигмановия скафандър. После се обърна и се отдалечи.

Бигман продължи да наблюдава как фигурата на Лъки постепенно се топи в заобикалящите го сенки, докато свърна в един завой на тунела и се изгуби от погледа му. Сега тишината и самотата му се сториха двойно по-големи. Някой друг би се почувствувал загубен и смазан, откривайки че е сам. Но това бе Джон Бигман Джонс, затова стисна зъби и продължи с уверена крачка по главния тунел.

Петнадесет минути по-късно Бигман осъществи първата връзка с купола. Чувствуваше се нещастен. Как можа да повярва, че Лъки сериозно очаква приключение в мините? Защо му бе наредил да се свързва по радиото с купола? За да могат сириусианците да прехващат и следят съобщенията ли?

Насочените радиовълни бяха, разбира се, непроницаеми, но съобщенията не бяха шифровани. Никой радиолъч обаче не е толкова непроницаем, че да не може да се проникне в него.

Бигман се зачуди защо Кук се бе съгласил на едно такова споразумение, но почти веднага се досети, че той също не вярва в сириусианците. Само Бигман бе повярвал. Голям умник!

Свърза се с Кук и използва уговорения сигнал, съобщаващ, че не се вижда неприятел.

— Не виждате ли неприятел? — прогърмя веднага в отговор гласът на Кук.

— Марсиански пясъци, да! Лъки е двадесет фута пред мен, но няма никакви признаци за подобно нещо. Слушайте, когато следващия път ви звънна уговорения сигнал, че не се вижда неприятел, считайте, че съм ви го казал.

— Нека говоря с Лъки Стар.

— За какво? — попита небрежно Бигман. — Ще ви го дам следващия път.

— Добре — съгласи се след известно колебание Кук.

Няма да има следващ път, каза си Бигман. Той щеше само да изпраща сигнал, че не вижда неприятел и толкова... Но колко ли дълго ще броди в мрака преди да чуе Лъки? Час? Два? Шест? Ами ако изминат шест часа без вест? Колко дълго трябваше да остане? Колко дълго можеше да остане?

А какво щеше да се случи, ако Кук поиска точна информация? Лъки бе му казал да описва разни неща, но ако не успее да поддържа заблудата? Какво ще се случи ако се изпусне и се разбере, че Лъки е на Огряваната от Слънцето страна? Той никога повече нямаше да му се доверява. За нищо!

Бигман отхвърли тази мисъл. Съсредоточаването върху нея нямаше да му донесе нищо добро.

Само да имаше с какво да се разсее. Нещо друго освен мрака и вакуума, слабата вибрация от собствените му стъпки и шума от дишането му.

Той спря, за да провери местоположението си в главния тунел. Страничните проходи бяха обозначени с букви и цифри, издълбани отчетливо в стените им. Времето не бе успяло да ги заличи. Проверката не беше трудна. Ниската температура обаче правеше картата крехка и затрудняваше боравенето с нея, а това не подобряваше настроението му. Той насочи светлината на скафандъра на контролното табло на гърдите си, за да нагласи осушителя. Вътрешната повърхност на лицевото прозорче бе започнала леко да се замъглява от дишането му. Може би поради повишаването на температурата в скафандъра, каза си той.

Бигман току-що бе завършил настройката, когато рязко обърна глава на една страна, сякаш се вслушваше.

Всъщност той правеше точно това. Беше се напрегнал, за да почувствува ритъма на слабата вибрация, което бе възможно само защото беше спрял.

Бигман затаи дъх и спря неподвижен като скалистите стени в тунела.

— Лъки? — прошепна той в предавателя. — Лъки?

Пръстите на дясната му ръка нагласиха копчето върху контролното табло. Вълната на предаване бе шифрована. Никой друг освен Лъки не би могъл да долови този лек шепот и той би трябвало скоро да му отговори. Бигман се срамуваше да си признае колко би го облекчил неговият глас.

— Лъки? — попита отново той.

Вибрациите продължиха. Отговор нямаше.

Дишането на Бигман се учести. Обзе го луда радост, породена от вълнението, което винаги го завладяваше при приближаването на опасност.

В мините имаше още някой, но не беше Лъки. Тогава кой? Сириусианец? Ами ако Лъки се окаже всъщност прав, макар да си мислеше, че прави само димна завеса?

Може би.

Бигман извади бластера и угаси светлината на скафандъра.

Ами ако сириусианците знаят, че той е тук? Не идват ли да го заловят?

Вибрациите не бяха неясните неритмични „звуци“ от стъпките на много хора или дори на двама-трима. За острия слух на Бигман отчетливото „трум, трум“ бе „звукът“ от стъпките само на един ритмично приближаващ се човек. А той би срещнал без страх сам човек навсякъде и при всякакви обстоятелства.

Безшумно протегна ръка и докосна по-близката стена. Вибрациите станаха значително по-осезателни. Значи другият се движеше в тази посока.

Докосвайки леко стената с ръка, Бигман се придвижи напред в непрогледния мрак. Предизвиканите от другия вибрации бяха твърде интензивни и безгрижни. Или си мислеше, че е сам в мините (както Бигман преди малко), или, ако следваше Бигман, не постъпваше мъдро във вакуума.

Стъпките на Бигман затихнаха до леко шумолене, започна да се движи като котка. Вибрациите от стъпките на другия обаче не се промениха. Ако той следваше Бигман по звука, внезапната промяна в напредването на последния би трябвало да рефлектира и в неговите стъпки. Но не настъпи никаква промяна. Остана първото предположение.

Бигман свърна вдясно при входа на следващия страничен тунел и продължи. Ръката му върху стената веднага го ориентира за посоката и той се насочи към другия.

И в този момент далеч напред в тъмнината се появи ослепителен лъч светлина от скафандър, който попадна за миг върху Бигман. Той замръзна неподвижен до стената.

Светлината изчезна. Другият беше пресякъл тунела, по който вървеше Бигман. Не беше продължил по него.

Бигман избърза без усилие напред. Той щеше да намери пресечката и да последва непознатия. Те щяха да се срещнат. Той, Бигман, като представител на Земята и Научния съвет и врагът, представител на... кого ли?

8. ВРАГЪТ В МИНИТЕ

Бигман беше пресметнал правилно. Когато откри отвора, светлината на другия заподскача пред него. Собственикът ѝ не подозираше присъствието му. Нямаше друг вариант.

Бластерът на Бигман беше готов. Той можеше да стреля безпогрешно, но един бластер не оставяше много след себе си. Мъртъвците не разказват истории, а мъртвите врагове не изясняват мистерии.

Той го преследваше с търпението на котка, скъсявайки разстоянието помежду им, като следваше светлините и се опитваше да прецени естеството на врага.

С бластер, готов за стрелба, Бигман се зае да осъществи първия контакт. Първо радиото! Пръстите му бързо нагласиха копчетата за общо местно предаване. Може би врагът нямаше подходяща екипировка за приемане на вълновата дължина, на която Бигман можеше да предава. Невероятно, но възможно! Много невероятно и едва ли — възможно!

Все пак това нямаше значение. Винаги съществуваше алтернатива за светлинен бластерен изстрел срещу стената. Той би направил неговия въпрос достатъчно ясен. Един бластер има авторитет и начин на изразяване, който е разбираем навсякъде и на всеки език.

— Стой! — извика той с цялата сила, на която бе способен тънкият му глас. — Стой на място и не се обръщай! Към теб е насочен бластер!

Бигман включи светлината на скафандъра си и врагът замръзна в блясъка ѝ. Дори не направи опит да се обърне, което бе за Бигман достатъчно доказателство, че е приел съобщението.

— Сега се обърни! — заповяда Бигман. — Бавно!

Фигурата се завъртя. Бигман държеше дясната си ръка в лъча светлина. Металната ръкавица обхващаше плътно едрокалибрения бластер. Очертанията му се виждаха достатъчно добре на светлината.

— Бластерът е зареден — каза Бигман. — И преди съм убивал хора с него, а съм и отличен стрелец.

Врагът очевидно имаше радио и приемаше, защото погледна бластера и направи движение с ръка, сякаш да предотврати евентуален изстрел.

Бигман изследва това, което можеше да види от скафандъра на врага и констатира, че е съвсем обикновен (И сириусианците ли използват такива познати модели?).

— Включен ли си на радиопредаване? — попита рязко Бигман.

Внезапният звън в ухото му го накара да подскочи. Гласът беше познат, макар и малко изменен от радиото.

— Това е писък на калугерица^[1], нали? — каза гласът. Никога през живота си Бигман не бе имал нужда от такава воля, за да не използва бластера си.

Оръжието подскочи конвулсивно в ръката му, а фигурата се дръпна бързо встрани.

— Ъртейл! — извика Бигман.

Изненадата му се превърна в разочарование. Не беше сириусианец! Само Ъртейл!

После в главата му проблесна мисълта: „Какво правеше Ъртейл тук?“

— Да, аз съм Ъртейл — каза той, — така че махни бластера.

— Ще го махна, когато аз реша — отвърна Бигман. — Какво търсиш тук?

— Мисля, че мините на Меркурий не са твоя частна собственост.

— Докато имам бластера, са мои, тлъстолико приятелче.

Бигман мислеше усилено и в известна степен безрезултатно. Какво да го прави сега този отровен скункс? Ако го върне обратно в купола, ще разкрие факта, че Лъки не е вече в мините. Би могъл да им каже, че се бави някъде, но тогава те щяха да заподозрат нещо нередно или да се забезпокоят защо не се обаждат. И в какво престъпление можеше да обвиня Ъртейл? Мините бяха със свободен достъп за всички.

От друга страна не можеше да остане безкрайно дълго с насочен към него бластер.

Ако Лъки беше тук, той би намерил изход...

Сякаш телепатична искра пресече вакуума между двамата мъже, когато Ъртейл внезапно попита:

— А къде все пак е Лъки?

— Бъди спокоен — отвърна Бигман, а после изведнъж го попита с укор: — Преследваше ни, нали? — Той направи жест с бластера, сякаш да го накара да говори.

В светлината от скафандъра на Бигман скритото зад прозорчето на шлема лице на другия се наведе леко надолу, сякаш да проследи бластера.

— И ако е така — какво? — понита той.

Положението отново бе безизходно.

— Тръгнал си към един страничен проход, за да ни изненадаш в гръб — обвини го Бигман.

— Казах вече — какво от това? — Гласът на Ъртейл прозвуча почти лениво, като че ли собственикът му беше напълно отпуснат и се забавляваше от факта, че срещу него е насочен бластер. — Но къде е твоят приятел? Някъде наблизо ли е?

— Зная къде е. Не е нужно да се безпокоиш.

— Безпокоя се. Повикай го. Радиото ти е на локално предаване, иначе не бих те чувал толкова добре... Имаш ли нещо против ако включа устройството за подаване на вода? Жаден съм.

Ръката му бавно се задвижи.

— Кротко — предупреди го Бигман.

— Само да пийна малко.

Бигман го наблюдаваше напрегнато. Той не очакваше да бъде задействувано някакво оръжие от таблото на гърдите, но светлината от скафандъра можеше да бъде внезапно засилена до ослепителна интензивност или... или... каквото и да е друго.

Докато Бигман стоеше нерешителен, пръстите на Ъртейл завършиха своето движение и сега се чуваше само шумът от гълтането.

— Уплаших ли те? — попита спокойно Ъртейл.

Бигман не можа да отговори нищо.

— Е, извикай го, де! — Гласът на Ъртейл стана по-рязък. — Извикай Стар!

Под въздействие на заповедта ръката на Бигман започна да се движи и спря.

— Почти нагласи копчето на радиото, нали? — засмя се Ъртейл.
— Нуждаеш се от предаване на разстояние. Май не е наблизо, а?

— Няма такова нещо! — извика раздразнен Бигман, който изгаряше от унижение.

Огромният и злъчен Ъртейл беше умен. Стоеше там като мишена на бластера и въпреки това печелеше битката, оказвайки се господар на положението, докато позицията на Бигман с всяка измината секунда ставаше все по-неудържима. Той не можеше нито да стреля, нито да прибере бластера и нито да си отиде, нито да остане.

Една безумна мисъл мина през главата му. А защо да не стреля? Но Бигман знаеше, че не би могъл. Нямаше повод. А и да имаше, насилствената смърт на пратеника на сенатора Свенсон би причинила ужасни неприятности на Научния съвет. И на Лъки!

Ех, да беше тук...

И понеже горещо желаше това, сърцето му подскочи, когато светлината от скафандъра на Ъртейл се повдигна леко и фокусира зад него, а той го чу да казва:

— Не. Всъщност аз бъркам, а ти си прав. Ето, той идва.

— Лъки... — обърна се Бигман.

Ако не беше напрегнат, би изчакал достатъчно спокойно Лъки да дойде при тях и да сложи ръка на рамото му. Но положението му беше критично, а желанието да намери изход от него неудържимо.

Бигман имаше време само да извика „Лъки“ преди да падне под удара на тяло, два пъти по-масивно от неговото.

За няколко секунди успя да задържи бластера, но железните пръсти на другия се бяха вкопчили в ръката му и я извиваха. Изкара му въздуха, главата му се замая от внезапната атака, а бластерът изчезна.

Тежестта се махна от Бигман, но като се обърна, за да се изправи на крака, видя надвесения над него Ъртейл и дулото на собствения му бластер.

— Аз също имам бластер — отбеляза зловецът Ъртейл, но мисля, че ще е по-добре да използвам твоя. Остани на ръце и колена. Така е по-добре.

Никога през живота си Бигман не беше се мразил толкова много. Да се остави да бъде измамен и изигран по този начин. Той почти желаше смъртта. Предпочиташе да умре, отколкото да погледне Лъки

в очите и да каже: „Той се втрени в мене и каза, че идваш и аз се обърнах...“

— Стреляй, ако ти стиска — каза Бигман със задавен глас. — Стреляй, а Лъки ще те намери и ще се погрижи да прекараш останалата част от живота си прикован с вериги към най-малкия и най-студен астероид, използван някога за затвор.

— Лъки ли ще направи това? Къде е той?

— Намери го.

— Ще го намеря, защото ти ще ми кажеш къде е и защо е слязъл в мините. Какво прави тук?

— Търси сириусианци. Нали чу.

— Ба, търси кометен газ! — изръмжа Ъртейл. — Този стар глупак, Пивърейл, може да си говори за сириусианци, но твоят приятел не е повярвал и дума от приказките му. Не би повярвал дори ако имаше ум колкото твоя. Слязъл е тук по друга причина и ти ще ми я кажеш.

— Защо пък трябва да ти я кажа?

— За да спасиш нищожния си живот.

— За мен това не е достатъчна причина — отвърна Бигман като стана и направи крачка напред.

Ъртейл отстъпи назад и се облегна на стената на тунела.

— Само ако мръднеш, с удоволствие ще те застрелям — предупреди го той. — Не съм умрял за твоята информация. Тя ще ми спести време, но не много. Ако прекарам повече от пет минути с теб, ще е чиста загуба на време. Нека сега ти кажа всичко каквото мисля. Може би то ще те накара да разбереш, че ти и твоят прехвален герой, Стар, няма да заблудите никого. Никой от вас двамата не е годен за нищо друго освен за трикове с нож-силово поле срещу невъоръжен човек.

Ето за какво се хваща приятелчето, помисли мрачно Бигман. Направих го за смях пред момчетата и той е чакал сгоден случай, за да си отмъсти.

— Ако възнамеряваш да извършиш всичко, което говориш — каза Бигман с възможно най-пренебрежителен тон, — можеш и да стреляш. Предпочитам да ме гръмнеш, отколкото да ме отегчиш до смърт с приказките си.

— Не бързай, малък приятелю, не бързай. Най-напред сенаторът Свенсон ще разтури Научния съвет. Ти си само една незначителна

точка от списъка. Твоят приятел, Стар, е друга, не много по-важна точка. Аз съм този, който ще се заеме с тази работа. Ние заловихме Съвета в това, което искахме. Хората на Земята знаят, че е корумпиран, че служителите му прахосват парите на данъкоплатците и пълнят собствените си джобове...

— Това са мръсни лъжи — прекъсна го Бигман.

— Нека хората да решат. Като направим пробив във фалшивата розова пропаганда, която Съветът провежда, ще разберем какво мислят хората.

— Опитайте се. Хайде, опитайте се.

— Възнамеряваме да го сторим и ще успеем. А доказателство номер едно ще бъде слизането на двама ви в мините. Сириусианците! Ха! Стар или е накарал Пивърейл да разкаже тази история, или само я използва като предлог. Ще ти кажа какво правите вие двамата. Давате си вид, че търсите сириусианци и измисляте някакъв сириусиански лагер за пред хората. „Ще ги преследвам сам“, ще каже Стар. „Аз, Лъки Стар, големият герой“. Субетериците извличат голяма полза от това, а Съветът оттегля крадешком своя проект „Светлина“. Той е извлякъл с негова помощ каквото е могъл и сега неговите хора се измъкват невредими... Само гдето няма да успеят, защото ще заловя Стар на местопрестъплението и той ще бъде толкова опетнен, колкото и Съветът.

На Бигман му прималя от ярост. Готов бе да се хвърли с голи ръце срещу другия, но успя да се удържи. Знаеше, че Ъртейл говори така, защото не знае толкова много, колкото му се иска да покаже. Опитваше се да измъкне нещо от Бигман като го накара да обезумее от гняв.

— Ти знаеш, отвратително човече — опита се да му го върне Бигман, — че ако някой те пробие и изпусне кометния газ от теб, душата ти с размер на фъстък ще се покаже ясно. Щом веднъж бъде махнато гнилото от теб, ти ще се свиеш и ще заприличаш на празна торба от мръсна кожа.

— Прекаляваш! — изкрещя Ъртейл.

— Стреляй, страхливецо! — надвика го Бигман с пискливия си глас. — Прежълтя на банкетната маса. Изправи се срещу мен като човек срещу човек с голи юмруци и както сега се надуваш, така ще прежълтееш отново.

Бигман беше напрегнат. Нека Ъртейл действува прибързано. Нека се прицели импулсивно, а Бигман ще отскочи. Можеше и да загине, но имаше шанс...

Обаче изглежда Ъртейл само стана по-твърд и по-студен.

— Ако не проговориш, ще те убия. Нищо няма да ми се случи. Ще твърдя, че съм го сторил в самозащита.

— Но Лъки няма да излъжеш.

— Той ще има свои собствени грижи. Когато се справя с него, мнението му няма да означава нищо. — Ъртейл стискаше здраво бластера. — Ще се опиташ ли да избягаш?

— От тебе ли?

— Твоя работа — отвърна хладно Ъртейл.

Бигман чакаше без да каже дума, докато ръката на Ъртейл заемаше устойчиво положение, а главата му леко се наклони, сякаш да се прицели, макар че от това разстояние нямаше начин да не улучи.

Бигман броеше секундите, опитвайки се да налучка момента за отчаян скок, с който да спаси живота си подобно на Лъки, когато Майндс се бе прицелил в него. Тук обаче нямаше втори човек, който да се счепка с Ъртейл, както той с Майндс в онзи случай. А Ъртейл не беше слабоумния паникьор Майндс. Той щеше да се усмихне и да се прицели отново.

Мускулите на Бигман се напрегнаха за последен скок. Сигурен бе, че му остават само няколко секунди живот.

[1] Вид птичка — Б.пр. ↑

9. МРАК И СВЕТЛИНА

Но докато тялото му бе напрегнато, а мускулите на краката вибрираха в първата фаза на контракция, Бигман чу внезапен дрезгав вик на крайна изненада.

Двамата стояха в сивия мрачен свят, в който светлината на всеки от скафандрите им очертаваше фигурата на другия. Извън тази светлина нямаше нищо, така че ненадейно пресяклото зрителното им поле петно отначало не им направи впечатление.

Първата реакция, първата мисъл на Бигман беше: Лъки! Беше ли се върнал? Беше ли успял да овладее положението и да обърне играта?

Но движението се появи отново и мисълта за Лъки избледня.

Сякаш част от скалната стена на тунела се бе отделила и се носеше бавно надолу, което бе характерно за слабото притегляне на Меркурий.

Едно гъвкаво каменно въже бе ударило рамото на Ъртейл и... бе прилепнало към него. Подобно въже вече бе обгърнало талията му. А третото въже се извиваше бавно надолу, сякаш бе част от един нереален свят на забавени движения. То стегна ръката на Ъртейл и я притисна към металното покритие на гърдите му, като че ли привидно крехката скала притежаваше непреодолимата притискаща сила на боата.

Ако първата реакция на Ъртейл беше изненадата, то сега в гласа му се чувствуваше само неописуем ужас.

— Студено! — извика дрезгаво той. — Студено е.

Замаяният мозък на Бигман се затрудни при възприемането на новото положение. Част от тази скала бе обхванала китката на Ъртейл. Дръжката на бластера бе стегната като в менгеме.

Едно последно въже се спусна надолу. Всички те бяха толкова скалоподобни на външен вид, че оставаха невидими до отделянето си от стената.

Въжетата бяха свързани помежду си като единен организъм, който няма нито ядро, нито „тяло“. Той приличаше на каменен

октопод, състоящ се само от пипала.

Мозъкът на Бигман сякаш експлодира. Той мислеше за развиващата се през дългите години меркурианска еволюция скална форма на живот, която бе различна от всяка друга позната на Земята и се поддържаше само от оскъдната топлина.

Защо не? Пипалата можеха да припълзят от едно място на друго при търсенето и на най-незначителния топлинен източник, който би могъл да съществува. Бигман ги виждаше да се носят към Северния полюс на Меркурий по времето, когато там за пръв път е стъпил човешки крак. Първо мините, а после и куполът на обсерваторията са били за тях неизчерпаеми източници на топлина. Човек също можеше да стане тяхна плячка. Защо не? Всяко човешко същество е източник на топлина. Вероятно понякога са улавяли по някой самотен миньор. Парализиран от внезапния студ и ужас, той не е могъл да извика за помощ. Минути по-късно захранващият блок е отслабвал толкова, че е ставало невъзможно да осъществи радиоповикване. Малко по-късно миньорът умираше, а останките му замръзвали.

Невероятният разказ на Кук за смъртните случаи в мините добиваше смисъл.

Всичко това премина почти като светкавица през ума на Бигман, докато стоеше неподвижен, борец се със зашеметяващото сливане от внезапния обрат на събитията.

— Аз... не мога... Помогни ми... помощ... То е студено... студено...

Говорът на Ъртейл приличаше на нещо между стенание и пълтене.

— Дръж се! Идвам! — извика Бигман. Изведнъж в главата му беше изчезнала всяка мисъл, че този човек е враг и че допреди няколко секунди възнамеряваше хладнокръвно да го убие. В момента дребният марсианец осъзнаваше само, че един човек бе безпомощно стиснат в хватката на нещо нечовешко.

Откакто човек за пръв път се осмели да напусне Земята и се срещне с опасностите и тайните на открития Космос, се появи един строг неписан закон, който гласеше, че кръвните вражди между хората трябва да бъдат забравени при срещата им с общия враг — нечовека и нечовешките сили на другите светове.

Може би не всеки признаваше този закон, но Бигман го зачиташе. Той с един скок се намери до Ъртейл и го задърпа за ръката.

— Помогни ми... — мънкаше Ъртейл. Бигман сграбчи бластера, който другият все още държеше, избягвайки обвинителното юмрука му пипало. Междувременно той разсеяно отбеляза, че пипалото не се извива плавно като змия, а се огъва на секции, сякаш е съставено от голям брой твърди сегменти, съединени помежду си.

Другата ръка на Бигман, търсейки опорна точка в скафандъра на Ъртейл, докосна за момент едно от пипалата и инстинктивно отскочи. Студът проникна и опари ръката му като ледена стрела.

Какъвто и да бе методът, по който съществото отнемаше топлината, той не му бе познат.

Бигман се бореше отчаяно за бластера и отначало не забеляза чуждоземното докосване по гърба. После почувствува леденина, която не премина. Опита се да отскочи, но откри, че не може. Едно пипало бе обвило и него.

Двамата мъже сякаш се сраснаха, така плътно бяха долепени един до друг. Физическата болка от студа нарастваше, а Бигман се гърчеше като обладан от зъл дух. Щеше ли това да му помогне?

— Няма смисъл... — стресна го мърморенето на Ъртейл.

После той залитна и бавно падна настрана под действието на меркурианското притегляне, увличайки със себе си и Бигман.

Тялото на малкия човек беше вкочанено и губеше чувствителността си. Едва ли можеше да установи дали още държи дулото на бластера или не. Ако го държеше, поддаваше ли се то на неговото диво извиване или се самозалъгваше?

Светлината на скафандъра му отслабваше, защото захранващият блок изправаше голяма част от енергията си в жадно смучещите я въжета.

Смъртта от замръзване не беше много далеч.

* * *

След като остави Бигман в мините на Меркурий и облече своя топлоизолиращ скафандър в тишината на намиращия се в хангара

кораб „Светкавичния Стар“, Лъки излезе на повърхността и се обърна с лице към Белия призрак на Слънцето.

Той остана дълги минути неподвижен, възприемайки още веднъж млечнобялото излъчване на Слънчевата корона.

Докато наблюдаваше, Лъки разсеяно сгъваше един по един мускулестите си крайници. Теплоизолиращият скафандър работеше по-добре от обикновения. Това предимство в комбинация с лекотата му даваше необичайно усещане, че въобще липсва скафандър. В една очевидно безвъздушна среда това объркваше, но Лъки отхвърли всяко безпокойство и заоглежда небето.

Звездите бяха много на брой и ярки както в открития Космос, но той не им обърна голямо внимание. Търсеше нещо друго. Бяха изминали два стандартни земни дни, откакто бе видял за последен път това небе. За това време Меркурий се беше придвижил на една четиридесет и четвърта част от своя път по орбитата си около Слънцето. Тоест, над осем градуса от небето се бяха появили на изток и над осем градуса бяха изчезнали на запад. Това означаваше, че можеха да се видят нови звезди, а също и нови планети. В този интервал Венера и Земята трябваше да са се издигнали над хоризонта.

Те наистина бяха там. Венера беше по-високо от двете и представляваше диамантена капка бяла светлина, много по-ярка, отколкото ако се гледа от Земята. От Земята Венера се виждаше по-лошо. Местоположението ѝ беше между Земята и Слънцето и когато се намираще най-близо до нея, можеше да се наблюдава само тъмната ѝ страна. От Меркурий Венера се виждаше цялостно. В момента разстоянието между тях бе тридесет и три милиона мили и по-силните очи можеха да я видят като мъничък диск.

Дори от такова разстояние идващата от Венера светлина почти обезличаваше тази от Слънчевата корона и вирайки се в краката си. Лъки можеше да различи простиращата се от тях двойна сянка — едната (неясна) от короната и другата (отчетлива) от Венера. Питаше се дали при идеални условия не се получава и трета сянка — от самата Земя.

Лъки откри лесно и Земята. Тя бе съвсем близо до хоризонта и макар да не бе по-ярка от която и да било звезда или планета около нея. Земята бледнееше в сравнение с величествената Венера. Тя бе по-слабо осветена поради по-голямата си отдалеченост от Слънцето и не

така забулена в облаци, поради което отразяваше по-малка част от падналата върху нея слънчева светлина. Освен това бе два пъти по-далеч от Меркурий, отколкото Венера.

Все пак в едно отношение Земята бе несравнимо по-интересна. Светлината на Венера беше чисто бяла, докато зимната светлина грееше като синьозелена жарава. Освен това близо до нея, току на хоризонта, бе изгряла малката жълта светлинка на Луната. Земята и Луната представляваха заедно уникална гледка в небето на другите планети от вътрешната страна на орбитата на Юпитер.

Лъки съзерцаваше гледката може би прекалено дълго, но нищо не можеше да направи. Начинът му на живот понякога го откъсваше задълго от родната планета, от което тя му ставаше още по-мила.

Всичките квадрилиони човешки същества в Галактиката имаха земен произход. Фактически в почти цялата история на човечеството Земята е била негов единствен дом. Кой ли човек би могъл да наблюдава без вълнение петънцето земна светлина?

Лъки откъсна очи от гледката, поклащайки глава. Имаше да се върши работа. Той тръгна с твърда стъпка към сиянието на короната, плъзгайки се леко по повърхността, както бе подходящо при слаба гравитация, фиксира светлината на скафандъра и съсредоточи вниманието си върху земята пред него, за да се предпази от грубата ѝ неравност.

Лъки имаше представа какво можеше да открие, но предположението му все още не бе потвърдено от фактите. Той изпитваше ужас от дискутирането на такива идеи, които понякога не бяха нищо повече от интуитивни догадки. Дори не обичаше да мисли за тях. Съществуваше твърде голяма опасност да привикне към идеята, вярвайки ѝ като на истина и неумишлено да затвори съзнанието си за алтернативни възможности. Забелязал бе това да се случва с темпераментния, готов бързо да повярва и действа Бигман. Неведнъж бе наблюдавал как неясните възможности стават твърди убеждения в съзнанието му.

Лъки леко се усмихна при мисълта за малкия човек, който можеше да бъде неразумен и неуравновесен, но винаги бе верен и храбър. Той предпочиташе да има до себе си Бигман пред флотилия въоръжени космически кораби с великани на борда си.

Сега, когато се плъзгаше леко по меркурианския терен, на Лъки му липсваше дребничкият марсианец с малкото лице и тази липса заличаваше отчасти неприятното усещане от връщането на мисълта му към предстоящата задача.

Бедата беше, че трябва да вземе предвид толкова много допълнителни фактори.

Първият беше самият Майндс със своята нервност, неуравновесеност и неувереност в себе си. Наистина, изобщо не можа да се установи доколко нападението над Лъки е било моментна лудост и доколко — добра пресметливост. Второ, д-р Гардома, който беше приятел на Майндс. Дали бе непоправим идеалист, завладян от мечтата за осъществяването на проекта „Светлина“ или защитаваше Майндс заради някаква лична изгода? А ако беше така, в какво се състоеше тя?

Самият Ъртейл беше център на смута. Той възнамеряваше да провали Съвета и главен обект на атаката му бе Майндс. С арогантността си, естествено, той предизвикваше омраза, където и да отидеше. Майндс, разбира се, го мразеше. Гардома — също. Омразата на Пивърейл бе много сдържана. Дори не пожела да обсъди поведението на този човек с Лъки.

На банкета Кук се въздържаше от разговор с Ъртейл. Нито веднъж не го погледна. Дали искаше да избегне острия му език или имаше някаква по-специална причина?

Кук нямаше много добро мнение и за Пивърейл. Срамуваше се от факта, че старецът се е вманиачил на тема Сириус.

Освен всички тези неща оставаше да се отговори на още един въпрос. Кой бе повредил неговия топлоизолиращ скафандър?

Имаше твърде много фактори. Лъки бе прекарал през тях мислена линия, но тя беше все още бледа. Той отново избегна да се съсредоточи върху нея. Трябваше да поддържа съзнанието си отворено.

Теренът стана стръмен и Лъки нагласи механично крачката си към него. Толкова бе потънал в мисли, че гледката, открила се пред очите му на върха на възвишението, го завари неподготвен и го порази.

Най-високата точка от горния ръб на Слънцето беше над начупения хоризонт, но още не се бе подало самото слънце. Показваха се само малка част от протуберансите по ръба му. Те бяха яркочервени, а в самия им център имаше един съставен от ослепителни ленти, издигащи се плавно нагоре и навън.

Контрастни и ярки на фона на меркурианските скали, незамъглявани от атмосфера или прах, те представляваха невероятно красива гледка. Сякаш огнените езици изникваха от тъмната повърхност на Меркурий или хоризонтът представляваше гигантски вулкан, изригнал и заснет секунди след това.

Лъки знаеше, че наблюдаваният от него протуберанс можеше да погълне сто земни кълба или пет хиляди меркуриански. Той гореше и осветяваше Лъки и всичко около него.

Лъки угаси светлината на скафандъра, за да го наблюдава по-добре.

Озарените от протуберансите скални повърхности се къпеха в червеникава светлина, а всички останали повърхности бяха черни като въглен. Сякаш някой бе нашарил с червени ленти една бездънна яма. Точно това бе Червеният призрак на Слънцето.

Ръката на Лъки хвърляше върху гърдите му сянка, наподобяваща тъмно петно. Теренът пред него мамеше, тъй като светлите петна, които улавяха и най-малката неравност, заблуждаваха окото и то оценяваше погрешно естеството на повърхността.

Лъки запали отново светлината на скафандъра и продължи напред по кривината на Меркурий към протуберансите. С всяка измината миля Слънцето се издигаше с шест дъгови минути.

Това означаваше, че след по-малко от миля той ще се озове на Сгряваната от Слънцето страна на Меркурий и да види самото Слънце.

Лъки нямаше как да разбере, че в същия момент Бигман е заплашен от смърт чрез измръзване. Щом стъпи на Огряваната от Слънцето страна, мисълта му се съсредоточи само върху това, че тук се крият проблемът, заплахата и решението.

10. ОГРЯВАНАТА ОТ СЛЪНЦЕТО СТРАНА

Сега се виждаха повечето протуберанси, които станаха още по-яркочервени. Короната не изчезна (нямаше атмосфера, която да разсейва светлината от протуберансите и да заличава по-слабите светлинни излъчвания), но това вече не бе тъй важно. Звездите бяха още на небето и Лъки знаеше, че ще останат там дори и след като цялото Слънце изгрее на меркурианското небе, но кой би им обърнал внимание сега?

Лъки тичаше с равномерна крачка, която можеше да поддържа с часове без да усети преумора. При тези обстоятелства той чувствуваше, че би могъл да тича така даже при земна гравитация.

Внезапно, без предупреждение или каквато и да било предвещаващо сияние на небето, се появи Слънцето!

По-скоро една тънка като косъм линия от него. Това бе една непоносима ивица светлина, открояваща ръбовете на начупената скална линия на хоризонта, сякаш някой небесен художник бе очертал сивия камък с ослепително бяла боя.

Лъки хвърли поглед назад. По простирация се зад него неравен терен се виждаха червени като протуберансите петна. Но сега, точно в краката му, проблясващи от силната светлина, имаше тънък равен слой от бели, привлекателни скални образувания.

Той отново пое напред, а светлата ивица на хоризонта се разшири малко, а после все повече и повече.

Ръбът на Слънцето се виждаше ясно. В средата беше малко издигнат над хоризонта и в двата края леко се закривяваше надолу. Кривата би изглеждала ужасно плоска за очите на човек, привикнал към кривината на гледаното от Земята Слънце. Освен това слънчевият блясък не заличаваше протуберансите, които пълзяха по края му като пламтящи червени змии с дебелината на косъм. Протуберансите, разбира се, бяха по цялото Слънце, но можеха да се видят само по краищата. Върху лицето му се губеха сред ослепителната светлина.

А над всичко беше короната!

Дори докато наблюдаваше Слънцето, Лъки се чудеше по какъв начин топлоизолиращият скафандър е бил приспособен за предназначението си.

Един поглед от Меркурий към ръба на Слънцето би бил достатъчен, за да ослепеят завинаги незащитените очи. Видимата светлина беше със слаба интензивност, но силното нефилтрирано от атмосфера ултравиолетово излъчване означаваше смърт за зрението и... дори край на живота.

Все пак стъклото от лицевото прозорче на топлоизолиращия скафандър беше с такава молекулярна структура, че прозрачността му да намалява право пропорционално на яркостта на падащата върху него светлина. Само малка част от един процент от слънчевия блясък проникваше през прозорчето и той без риск и почти без напрежение можеше да се вижда в Слънцето. В същото време излъчваната от короната и звездите светлина преминаваше без да бъде затъмнявана.

Топлоизолиращият скафандър го защитаваше по друг начин. Той бе импрегниран с олово и бисмут, но не толкова, че да се увеличи прекомерно теглото му, а само достатъчно за да спира ултравиолетовото и рентгеновото излъчвания на Слънцето. Скафандърът притежаваше положителен заряд, за да отразява по-голямата част от космическите лъчи. Магнитното поле на Меркурий беше слабо, но поради близостта му до Слънцето интензивността на космическите лъчи бе голяма. Те се състояха от положително заредени протони, а както е известно, еднополюсните заряди се отблъскват.

Разбира се, скафандърът го защитаваше от горещината не само посредством изолационните си съставки, но и чрез огледалната си повърхност, представляваща псевдотечен молекулярен пласт, задействуващ се от контролното табло.

Жалко, че скафандърът не е универсален, размишляваше Лъки, след като беше обсъдил предимствата му. Слабостта на конструкцията му, определена от малкото количество метал, го правеше непригоден за друго освен за защита от топлина и радиация.

Лъки беше вече навлязъл една миля в Огряваната от Слънцето страна, а не чувствуваше прекалено силно горещината.

Това не го изненада. За хората, които стоят у дома си и чертаят своите познания за Космоса само от субетерните трилъри, Сгряваната

от Слънцето страна на всяка планета без атмосфера бе просто твърда маса с непроменлива горещина.

Това беше крайно опростяване. Горещината зависеше от разстоянието от Слънцето до хоризонта. Например на мястото, където се намираще в момента, само част от Слънцето се подаваше над хоризонта и до него достигаше сравнително малко топлина, която се разпределяше върху голяма площ, защото лъчите се докосваха почти хоризонтално до повърхността.

„Времето“ се променяше при навлизане навътре в Огряваната от Слънцето страна, а в частта, където Слънцето бе високо в небето, картината приличаше на описваните в субетерните предавания. Освен това, тук винаги имаше сенки. При отсъствието на въздух светлината и топлината се движеха по права линия. Нито едната, нито другата можеха да достигнат сянката освен в малки участъци чрез отражение от околните, огрети от Слънцето части. Затова сенките бяха леденостудени и въгленочерни, въпреки така горещото и ярко Слънце.

Лъки усещаше тези сенки все по-осезателно. Отначало, след появата на горния ръб на Слънцето, теренът бе почти целият в сянка с изключение на отделни светли петна. Сега, когато Слънцето се издигаше все по-високо, светлите петна се разширяваха и обединяваха, а ясно очертаните сенки бяха отстъпващи зад камъните и хълмовете петна.

По едно време Лъки умишлено влезе в сянката на една скала с диаметър сто ярда и сякаш за една дълга минута се върна на Тъмната страна. Слънчевият пек, който едва усещаше, докато беше под преките му лъчи, стана по-доловим, макар и по-слаб. Навсякъде около сянката теренът блестеше ярко на слънчевата светлина, докато в самата сянка трябваше да включи светлината, за да му осветява пътя.

Той не можеше да не забележи разликата между сенчестите и осветените повърхности, защото поне на Огряваната от Слънцето страна на Меркурий имаше някаква атмосфера, макар и не като земната. Тук нямаше азот, кислород, въглероден двуокис или водни пари. Нищо подобно. На Сгряваната от Слънцето страна обаче живакът би заврял, сярата ще е в течно състояние, а ще има и редица летливи сплави. Следи от изпарения на такива вещества се забелязваха върху свръхнагрятата повърхност. Изпаренията замръзваха в сенките. Тази мисъл си проби път до съзнанието на Лъки, когато изолираните

му пръсти минаха леко по тъмната повърхност на една издатина и се изцапаха с живачен скреж, който блестеше под светлината на скафандъра. Когато излезе на светло, скрежът бързо премина в полепнали капки течност и после бавно се изпари.

Слънцето като че ли печеше все по-ярко. Това не безпокоеше Лъки. Дори горещината да стане непоносима, винаги можеше да избяга на сянка, за да се охлади.

Късовълновото излъчване бе може би по-опасно. Но Лъки се съмняваше дали има сериозен риск при кратковременно излагане. Работниците на Меркурий изпитваха ужас от облъчване, защото непрекъснато бяха изложени на малки дози. Той си припомни как Майндс бе наблегнал на факта, че видяният от него саботьор стоял неподвижно на Слънцето. Учудването му от този факт бе естествено. При хронично облъчване бе глупаво всяко удължаване на престоя на слънце. Лъки се надяваше, че не ще му се наложи да се бави.

Той пресичаше тичешком петната възчерна земя, които изпъкваха мрачно на сиво-червеникавата меркурианска почва. Беше му доста позната. Приличаше на марсианската и представляваше смес от силикати с примес на железен окис, който и придаваше червеникавия оттенък.

Черното бе по-озадачаващо. Там почвата бе определено погореща, защото поглъщаше повече слънчева топлина.

Както тичаше, Лъки се наведе и откри, че черните петна са по-скоро ронливи, отколкото твърди. Гребна част от тази почва върху бронираната си ръкавица. Разгледа я. Това можеше да бъде графит, желязо или меден сулфид. Както и редица други неща, но Лъки би се обзаложил, че е някаква разновидност ма нечист железен сулфид.

Накрая направи почивка в сянката на една скала и се огледа. Слънцето беше вече почти изгряло над хоризонта и Лъки прецени, че за час и половина бе изминал около петнадесет мили (В момента обаче бе по-важно да използва икономично запаса от хранителна смес в скафандъра, отколкото да оценява разстоянието).

Вляво и вдясно от него имаше кабели от проекта „Светлина“ на Майндс. Точното им местоположение не беше от значение. Разположени бяха на площ стотици квадратни мили и нямаше смисъл да броди безцелно между тях, за да търси саботьор.

Майндс бе опитал този начин и не бе успял. Ако обектът, видян от него, наистина е бил саботьор, може някой от купола да го е предупредил. Майндс не е криел, че отива на Огряваната от Слънцето страна. Лъки обаче скри. Надяваше се този път да няма предупреждение. Освен това той притежаваше уред, какъвто Майндс нямаше. Лъки извади малкия ергометър от джоба. Хвана го в шепа пред себе си и насочи върху него цялата светлина на скафандъра.

След като го включи, червеното сигнално петно светна с невероятна яркост при поднасянето му на слънчевата светлина. Лъки се усмихна сдържано и го нагласи. Късовълновото излъчване идваше от Слънцето. Сигналната светлина угасна.

После Лъки излезе от сянката и огледа хоризонта във всички посоки. Къде ли можеше да има (ако изобщо имаше) друг източник на атомна енергия освен Слънцето? Той откри, разбира се, указание за наличието на купола, а характерната за този район светлина на ергометъра стана по-ярка, когато го насочи надолу. Електроцентралата на купола беше на дълбочина почти една миля под повърхността и от мястото, където стоеше, бе необходим двадесетградусов наклон на уреда за отчитане на максималната енергия.

Той бавно се завъртя, държейки ергометъра внимателно между показалците на двете ръце, за да не би непроницаемият материал на скафандъра да блокира лъчевия поток към уреда. Завъртя се втори път, после трети.

Стори му се, че в определена посока показва съвсем кратко проблясване, което бе наистина достатъчно слабо, за да се види на фона на слънчевата светлина. Може и да си въобразява. Опита отново. Сега нямаше грешка!

Лъки погледна в посоката, в която бе реагирал уредът и тръгна натам. Не изключваше вероятността да е доловил само следа от радиоактивна руда.

Една миля по-нататък Лъки за пръв път видя един от кабелите на Майндс. Това по-скоро бе мрежа от кабели, лежащи полузаровени в земята. Той вървя няколкостотин ярда по нея и стигна до квадратна метална плоча със страна четири фута, която бе полирана до блясък. Отразяваше звездите като езеро с кристално чиста повърхност.

Лъки си помисли, че ако застане в подходящо положение без съмнение ще види отражението на Слънцето. Усети, че плочата

променя ъгъла на наклона си, преминавайки от хоризонтално към вертикално положение. Лъки отмести поглед за да види дали изместването е така съобразено, че винаги да улавя Слънцето. Когато погледна отново плочата, той се удиви. Повърхността ѝ не беше вече кристално чиста, а матово черна. Тя бе толкова тъмна, сякаш цялата светлина на Слънцето не би успяла да я просветли.

После, докато наблюдаваше, тази тъмна матовост потрепери и се разчупи на парчета. Повърхността на плочата бе отново кристално чиста и бляскава.

Лъки я наблюдаваше още три цикъла, докато ъгълът на изместване я правеше все по-вертикална. Първо, невероятно отражение; после, съвсем тъмна матовост. Стигна до извода, че в периода на матовост плочата поглъща светлината, а в периода на кристална чистота и бляскавост я отразява. Фазовата промяна можеше да бъде равномерна или с тенденция за неравномерност. Не можеше да се бави, за да разбере. Но дори да можеше, едва ли щяха да му стигнат познанията по свръхоптика, за да разбере целта на цялата тази работа.

Навярно стотици или дори хиляди такива плочи, всичките свързани чрез мрежа от кабели и захранвани от един ядрен микрореактор в купола, поглъщаха и отразяваха светлината по установен начин под различни ъгли спрямо Слънцето. Навярно така светлинната енергия можеше някак си да се направлява през хиперпространството.

И навярно скъсани кабели и разбити плочи не позволяваха завършването на общия модел.

Лъки насочи отново ергометъра. Сега сигналната светлина беше много по-ярка и той продължи в указаната посока.

По-ярко! По-ярко! Каквото и да беше това, което проследяваше, то променяше положението си. Източникът на гама-лъчи не беше фиксирана точка върху повърхността на Меркурий. А това означаваше, че беше нещо повече от скално образувание, съдържащо радиоактивна руда. Беше нещо преносимо. Лъки предположи, че източникът е човек или нещо, принадлежащо на човек.

Отначало Лъки видя фигурата като движещо се петно, което се чернееше на огненочервения фон. Тя се появи след дълъг престой под лъчите на Слънцето, когато почти бе намерил сянка, в която да се освободи от бавно натрупващата се топлина.

Вместо да спре, Лъки ускори крачка. Той установи, че температурата на външната повърхност на скафандъра му не бе достигнала още точката на кипене на водата. От вътрешната страна, за щастие, тя бе значително по-ниска.

Ако Слънцето беше в зенита си, а не на хоризонта, дори тези скафандри нямаше да вършат работа, помисли той. Фигурата не му обръщаше внимание. Тя продължи пътя си с походка, която показваше, че съвсем не е такъв експерт при справянето си със слаба гравитация, каквато беше Лъки. Движенията и може да се окачествят почти като тронави. Все пак тя успяваше да се придвижва. Фигурата не носеше топлоизолиращ скафандър. Дори от голямото разстояние Лъки виждаше, че повърхността и бе очевидно метална.

Лъки спря за малко в сянката на една скала, но направи усилие и излезе отново на открито преди да се е охладил особено.

Топлината изглежда не безпокоеше фигурата. Поне докато я наблюдаваше Лъки, тя не правеше опит да влиза в сенките, макар да минаваше на няколко фута покрай някои от тях.

Лъки замислено кимна. Всичко пасваше добре.

Той ускори ход. Горещината започна да се чувства много осезателно, но това щеше да е само за кратко.

Лъки беше вече изоставил лекото плъзгащо бягане. Вложи цялата си мускулна сила в гигантските петнадесетфутнови крачки.

— Ей ти там! — извика той. — Обърни се!

Гласът му прозвуча категорично, с цялата авторитетност, която успя да му придаде, надявайки се, че другият ще може да приеме неговия радиосигнал и няма да е необходимо да разговарят с жестове.

Фигурата бавно се обърна и ноздрите на Лъки се разшириха от задоволство. Дотук поне беше познал, защото фигурата не беше на човек. В нея нямаше нищо човешко!

11. САБОТЪОР!

Фигурата бе висока, по-висока дори от Лъки. Всъщност, висока почти седем фута и съразмерно широка. Всичко, което можеше да се види по нея, бе блещукащ метал, който светеше ярко в сгряваните от Слънцето места и чернееше на сянка.

Под метала обаче нямаше плът и кръв, а само метал, механизми, електронни лампи и ядрен микрореактор, снабдяващ фигурата с ядрена енергия и излъчващ гама-лъчите, които Лъки бе уловил с джобния си ергометър.

Крайниците на съществото бяха чудовищно големи. То стоеше широко разкрасено с лице към Лъки. За очи имаше две фотоелектрични клетки с тъмночервен блясък. Устата представляваше напречна резка в долната част на лицето.

Това беше робот и Лъки от пръв поглед разбра, че не е земно производство. Позитронният робот бе изобретен на Земята, но там никога не бе създаван подобен модел.

Устата на робота се отваряше и затваряше на неравномерни интервали, сякаш говореше.

— Не мога да чувам звуци във вакуум, роботе — каза строго Лъки, знаейки, че това е съществено, за да се представи като човек и следователно като господар. — Включи се на радио.

Устата на робота замръзна, а в приемника на Лъки прозвуча дрезгав неравен глас, който неестествено разчленяваше думите.

— Какво работите, сър? Защо сте тук?

— Не ме разпитвай — отвърна Лъки. — Ти защо си тук?

Един робот можеше да говори само истината.

— Инструктиран съм да разрушавам периодично определени обекти — отвърна той.

— От кого?

— Не съм инструктиран да отговарям на този въпрос.

— Сириусианско производство ли си?

— Създаден съм на една от планетите на Сириусианската конфедерация.

Лъки се намръщи. Гласът бе съвсем неприятен. Малкото работи земно производство, които Лъки бе виждал в експерименталните лаборатории, бяха снабдени с говорен апарат, който чрез директен звук или радио звучеше така приятно и естествено като школуван човешки глас. Сириусиандите сигурно имаха и по-добри модели.

Съзнанието на Лъки се насочи към по-непосредствения проблем.

— Трябва да намеря сенчесто място. Ела с мен.

— Ще ви насоча към най-близката сянка — отвърна веднага роботът.

Той потегли в тръс, движейки се с твърде неравномерна крачка. Лъки го последва. Той не се нуждаеше от упътване, за да достигне сянката, но остана след него, за да наблюдава походката му.

Това, което от разстояние му изглеждаше като тромавост, отблизо се оказа силно накуцване. Накуцване и дрезгав глас. Две несъвършенства в робот, който имаше вид на великолепно механично чудо.

Хрумна му, че роботът може би не е приспособен за горещината и радиацията на Меркурий. Те вероятно го бяха повредили. Като истински учен Лъки почувствува леко съжаление. Роботът бе твърде добър, за да се прахосва с лоша експлоатация.

Наблюдаваше машината с възхищение. В масивния череп от хромова стомана имаше крехка платино-иридиева гъбеста структура с яйцевидна форма, голяма приблизително колкото човешки мозък. В нея се появяваха и изчезваха за една милионна част от секундата квадрилиони позитрони. Така те чертаеха предварително изчислени маршрути, които дублираха по опростен начин мислещите клетки на човешкия мозък.

Инженерите бяха пресметнали тези позитронни маршрути така, че да бъдат удобни за човечеството и бяха запечатали в тях Трите закона на роботиката.

Първият закон гласеше, че робот не може да навреди на човешко същество или да го остави да пострада. Нищо нямаше предимство пред него. Нищо не можеше да го замени.

Вторият закон гласеше, че роботът трябва да се подчинява на всички заповеди, освен ако нарушават Първия закон.

Третият закон позволяваше на работа да се защитава с уговорката, че с това не нарушава първите два закона.

Лъки излезе от краткотрайния си унес, когато роботът се спъна и почти падна. Лъки не видя никаква, дори най-незначителна нередовност. Ако имаше една ивица, черната сянка щеше да я разкрие.

На това място теренът бе гладък като тепсия. Роботът просто се спъна без причина и залитна на една страна. Той възстанови равновесието си след лудо обикаляне в кръг. После пак пое към сянката, сякаш нищо не беше се случило.

Явно е в лошо експлоатационно състояние, помисли си Лъки.

Влязоха заедно в сянката и Стар включи светлината на скафандъра.

— Ти правиш грешка като разрушаваш необходими съоръжения — каза Лъки. — Причиняваш вреда на хората.

На лицето на работа не се появи никакво изражение. Не би и могло. Нито се долови вълнение в гласа му, когато каза:

— Аз се подчинявам на заповеди.

— Това е Вторият закон — каза строго Лъки. — Освен това не трябва да се подчиняваш на заповеди, които вредят на човешки същества. Така ще нарушиш Първия закон.

— Не съм виждал никакъв човек. На никого не съм навредил.

— Навредил си на хора, които не виждаш. Аз ти го казвам.

— Не съм навредил на никой човек — продължи да упорствува роботът, а Лъки се намръщи на лекомисленото повторение. Вероятно не беше много нов модел, въпреки лъскавия си външен вид.

— Инструктиран съм да избягвам хората. Предупреждават ме, когато идват хора, но за вас не бях предупреден.

Погледът на Лъки се премести от сянката към яркия меркуриански пейзаж. Червеникав и сив в по-голямата си част, той беше нашарен от големи петна черен ронлив материал, който изглежда беше нещо обикновено в тази част на Меркурий. Лъки мислеше как Майндс два пъти бе забелязвал работа (сега неговият разказ придобиваше смисъл) и как бе го изгубил от погледа си, опитвайки се да го доближи. Неговото собствено тайно нашествие на Сгриваната от Слънцето страна, съчетано с използването на ергометър, за щастие бе измавило работа.

— Кой те предупреди да избягваш хора? — попита внезапно и настоятелно той.

Лъки не очакваше, че ще успее да изненада робота. Неговият мозък е само един механизъм, размишляваше той. Не може да бъде измамен или заблуден, както не можеш да измамиш светлината на скафандъра да се включи, когато се престориш, че натискаш бутона за включването ѝ.

— Инструктиран съм да не отговарям на този въпрос — отвърна роботът и после бавно и със скрибуцане, сякаш думите излизаха против волята му, добави: — Не желая да ми задавате повече такива въпроси. Те са обезпокоителни.

Да се наруши Първият закон е все пак по-обезпокояващо, помисли Лъки.

Той нарочно излезе от сянката и попита последвалия го робот:

— Какъв е твоя сериен номер?

— РЛ-726.

— Много добре, РЛ-726. Ти разбираш, че аз съм човек, нали?

— Да.

— Аз не съм екипиран да издържам на Меркурианското слънце.

— Аз също — каза роботът.

— Разбрах това — рече Лъки, спомняйки си как преди няколко минути роботът щеше за малко да падне.

— Все пак един човек е много по-зле екипиран, отколкото един робот. Разбра ли?

— Да.

— Тогава слушай. Аз искам да спреш разрушителните си действия и да ми кажеш кой ти е наредил да разрушаваш оборудването.

— Аз не съм инструктиран...

— Ако не се подчиниш — предупреди Лъки, — ще остана на Слънце, докато не бъда убит от лъчите му, а ти ще нарушиш Първия закон, като допуснеш нещо, което си можел да предотвратиш.

Лъки чакаше неумолимо. Едно изявление на робот, разбира се, не можеше да бъде прието като свидетелско показание от никой съд, но ако получеше очаквания отговор би се уверил, че е на прав път.

Роботът обаче не отговори. Той се залюля. Едното му око замря (още един дефект) и после отново оживя. Роботът издаде

нечленоразделен звук и после каза с почти пиянско фъфлене:

— Ще ви заведе на безопасно място.

— Аз ще се съпротивлявам и ти ще ме нараниш — отвърна Лъки.

— Но ако ми отговориш на въпроса, ще се върна доброволно в сянката.

Мълчание.

— Ще ми кажеш ли кой ти нареди да разрушаваш оборудването?

— попита Лъки.

Роботът внезапно се втурна напред и спря едва на два фута от него.

— Казах ви да не задавате този въпрос.

Протегна ръце, сякаш да хване Лъки, но не завърши движението.

Лъки го наблюдаваше строго и без интерес. Един робот не можеше да навреди на човешко същество.

Роботът повдигна едната от мощните си ръце и я постави върху главата си досущ като човек с главоболие.

Главоболие!

Светкавична мисъл премина през главата на Лъки. Велика Галактико! Та той е бил сляп! Глупаво, престъпно сляп! Не краката на роботът бяха в неизправност, нито гласа му, нито очите му. Как би могла да ги повреди горещината? Точно така, сигурно беше засегнат деликатният позитронен мозък, изложен непосредствено на горещината и радиацията на меркурианското слънце. Откога? От месеци?

Вероятно този мозък беше вече отчасти разрушен.

Ако ставаше дума за човек, би могло да се каже, че той е в един от стадията на умствено разстройство или че е на път да полудее.

Луд робот! Полудял от горещината и радиацията!

В каква ли степен биха се задържали Трите закона на роботиката в един повреден позитронен мозък?

И ето че Лъки стоеше там, заплашвайки един робот със собствената си смърт, докато самият робот, почти луд, напредваше към него с протегнати ръце.

Самата дилема, поставена от Лъки пред робота, може би го бе подлудила допълнително.

Лъки предпазливо отстъпи.

— Не се ли чувствуваш добре? — попита го той.

Без да отговори, роботът ускори хода си.

Ако се готви да наруши Първия закон, помисли Лъки, мозъкът му би трябвало да е на границата на пълно разпадане. Само един разпаднал се позитронен мозък е способен на това.

От друга страна роботът бе издържал месеци наред. Можеше да издържи още месеци.

Лъки говореше, опитвайки се отчаяно да забави развитието на нещата, за да има повече време за мислене.

— Главата ли те боли? — попита той.

— Боли? — попита роботът. — Не разбирам значението на тази дума.

— Започна да ми става горещо — каза Лъки. — По-добре ще е да се оттеглим в сянката.

Без да говори повече за прегряването си до смърт Лъки отстъпваше вече по-бързо.

— Казано ми е да предотвратявам всяка намеса в дадените ми заповеди — бучеше гласът на робота.

Лъки посегна с въздишка към бластера. Щеше да е жалко, ако бъде принуден да разруши робота. Той беше великолепно творение на човешките ръце и можеше да бъде полезен на Съвета в изследователската му дейност. А да го разруши, без дори да е получил желаната информация, беше неприемливо за него.

— Спри там, където си! — заповяда му Лъки.

При напредването към Лъки ръцете на робота се движеха на тласъци и той се изплъзна на косъм от тях със странично извъртане, използвайки най-пълно предимството на меркурианската гравитация.

Ако можеше да се примъкне до сянката и роботът да го последва там...

Охлаждането щеше да успокои тези разстроени позитронни маршрути. Роботът можеше да се поукроти, да стане по-разумен и Лъки може би щеше да избегне разрушаването му.

Той отново се изплъзна, а роботът префуча покрай него, изхвърляйки с металните си крака струи черна пръст, утаяваща се бързо върху повърхността на Меркурий поради липсата на атмосфера, която да я задържа и забавя движението ѝ. Това беше едно злоещо преследване, при което вакуумът правеше безшумни стъпките на човека и робота.

Увереността на Лъки нарасна. Движенията на работа бяха станали по-резки. Контролът върху механизмите и релетата, движещи крайниците му, беше несъвършен и все по-лош.

Роботът явно се опитваше да го отклони от сянката. Определено и без всякакво съмнение се опитваше да го убие, а Лъки все още не можеше да се застави да използва бластера.

Стар внезапно спря. Роботът също спря. Стояха лице срещу лице на пет фута един от друг върху черното петно железен сулфид. Чернотата сякаш увеличаваше горещината и Лъки чувствуваше, че скоро ще припадне. Роботът стоеше неумолимо между него и сянката.

— Махни се от пътя ми — каза Лъки, изговаряйки с труд думите.

— Наредено ми е да предотвратявам всяка намеса в дадените ми заповеди — отвърна роботът — Вие се намесихте.

Лъки нямаше вече избор. Предположението му бе изцяло невярно. Никога и през ум не му беше минавало да се съмнява, че Трите закона на роботиката действуват при каквито и да е обстоятелства. Твърде късно бе прозрял истината, а погрешното му предположение бе изложило на риск собствения му живот е сега се налагаше да унищожи робота.

Той се прицели с тъга, но почти веднага установи, че за втори път е преценил погрешно. Беше чакал твърде дълго и насъбралите се горещина и умора бяха превърнали тялото му в несъвършена машина, също като тази на робота. Ръката му бавно се повдигна, но погледът и замаяният мозък на робота изглежда бяха два пъти по-бързи от неговите.

Лъки видя като в мъгла как той посегна и този път не можа да принуди умореното си тяло да се придвижи достатъчно бързо. Бластерът бе избит от ръката му и отлетя встрани, а металната ръка на робота се обви около талията му.

Дори да беше в отлично състояние, Лъки не би могъл да се противопостави на металните мускули на механичния човек. Това не бе по силите на никое човешко същество. Сега Лъки усети, че цялата му съпротивителна способност е изчезнала. Останала бе само горещината.

Роботът стягаше хватката, извивайки Лъки назад като парцалена кукла. В замайването си той помисли за слабата конструкция на топлоизолиращия скафандър. Обикновеният скафандър би го защитил

дори от желязната прегръдка на робот, но топлоизолиращият не можеше. Всеки момент някоя част от него заплашваше да поддаде.

Свободната ръка на Лъки се люлееше безпомощно, а пръстите ѝ се влачеха и забиваха в черната почва.

Една мисъл проблесна в съзнанието му. Той отчаяно се опита да задействува мускулите си и направи последен опит да избегне почти неизбежната смърт от ръката на един полудял робот.

12. ПРЕЛЮДИЯ КЪМ ЕДИН ДУЕЛ

Опасността, грозяща Лъки, бе повторение, но с обратен знак на тази, с която няколко часа по-рано се беше сблъскал Бигман. Застрашаваше го не горещината, а нарастващият студ. Каменните „въжета“ го държаха така здраво, както металната прегръдка на робота стискаше Лъки. Все пак в едно отношение положението на Бигман беше по-малко безнадеждно. Вцепенените му пръсти отчаяно стискаха бластера в ръката на Ъртейл.

А бластерът бе започнал да се клати. Всъщност той така внезапно се изхлузи, че вцепенените пръсти на Бигман едва не го изпуснаха.

— Марсиански пясъци — промърмори Бигман, стискайки го здраво.

Само да знаеше къде в пипалата има уязвимо място и да взриви която и да е част от тях, без да убие Ъртейл или себе си, задачата щеше да е проста. При тези обстоятелства имаше само един и то не много добър начин да рискува.

Палецът му несръчно въртеше копчето за интензивност, като все повече я намаляваше. Главата на Бигман започна да се замайва, а това бе лош знак. Изминаха няколко минути, откакто бе забелязал последни признаци на живот у Ъртейл.

Интензивността вече бе намалена до минимум. Сега трябваше да достигне спусъка, без да изпусне бластера. В никакъв случай не биваше да го изпуска! Бластерът започна да се затопля. Бигман разбра това по тъмночервения цвят на контролната решетка на цевта. Нагряването беше вредно за нея, тъй като бластерът не беше конструиран за използване като нагревател. Но по дяволите оръжието!

Тогава му се стори, че реалността трепна за момент, сякаш след миг щеше да изгуби съзнание.

В този момент Бигман усети първия прилив на топлина, постъпваща в тялото му от задъхващия се захранващ блок и издаде

слаб вик на радост. Това показваше, че топлинната енергия повече не изтича директно в лакомо смучещите я пипала.

Раздвижи ръцете и краката си. Те бяха свободни. Пипалата изчезнаха.

Светлината на скафандъра стана по-силна и сега можеше по-добре да види мястото, където бе хвърлил бластера. Мястото, но не и самия него. Там, където трябваше да бъде, имаше една лениво движеща се маса от сиви преплетени пипала.

С трескаво движение Бигман грабна и бластера от Ъртейл, нагласи го на минимална интензивност и го хвърли още по-далеч от първия. Той щеше да задържи съществуването, ако другият се беше вече изтощил.

— Хей, Ъртейл, чуваш ли ме? — попита го възбудено Бигман.

Никакъв отговор.

Събра остатъка от силите си и повлече облечената в скафандър фигура. Светлината на Ъртейловия скафандър мигаше, а измерителният уред показваше, че хранващият блок не е съвсем изтощен. Температурата в скафандъра му щеше бързо да се нормализира.

Бигман повика купола. Вече нямаше друг изход. При тяхната слабост и почти изтощени източници на енергия една нова среща с меркурианския живот би ги погубила. А той щеше да скрие местоположението на Лъки.

Хората от купола стигнаха учудващо бързо до тях.

* * *

С помощта на две чаши кафе, топла храна отвътре и светлината и топлината в купола отвън, живият ум и издържливото тяло на Бигман преодоляха преживяния неотдавна ужас и го превърнаха в един неприятен спомен.

Д-р Пивърейл обикаляше около него едновременно като загрижена майка и нервен старец. Стоманеносивата му коса бе разчорлена.

— Сигурен ли сте, че сте добре, Бигман? Здрав и невредим?

— Чувствувам се по-добре от всякога — подчерта Бигман. — Въпросът е как е Ъртейл?

— Очевидно ще се оправи — отвърна хладно астрономът. — Доктор Гардома го прегледа и се изказа оптимистично за състоянието му.

— Добре — рече с тайно задоволство Бигман.

— Безпокоите ли се за него? — попита малко изненадан д-р Пивърейл.

— Познахте. Подготвил съм му изненада.

В този момент, почти треперейки от вълнение, влезе д-р Хенли Кук.

— Изпратихме хора в мините — каза той. — Ще се опитат да заловят някое от съществата. Взеха със себе си нагриващи се възглавнички. Като стръв за риба, нали разбирате? — После се обърна към Бигман. — Имате късмет, че успяхте да се спасите.

— Не беше късмет, а резултат от обмислени действия — извиси се до писък гласът на Бигман. Изглеждаше обиден. — Прецених, че пипалата се стремят най-вече към пряко излъчваната топлина и че това е любимият им вид енергия. Затова им я предоставих.

После д-р Пивърейл излезе, но Кук остана и продължи да говори за съществата, разхождайки се напред-назад и разсъждавайки върху случилото се.

— Представете си! Старите разкази за смърт от измръзване в мините са били верни! Помислете само! Каменни пипала, действащи като сунгер за топлина, поглъщат енергията при всеки допир с нея. Сигурен ли сте в описанието, Бигман?

— Разбира се, че съм сигурен. Когато заловите някое, сам ще видите.

— Какво откритие!

— Как не са ви хванали досега? — попита Бигман.

— Казвате, че се сливат със заобикалящата ги среда. Защитна мимикрия. Освен това нападат човека само когато е сам. Може би — той говореше все по-бързо и по-живо, преплитайки и извивайки дългите си пръсти, — тук е налице някакъв инстинкт или елементарен разум, който ги пази скрити и невредими. Сигурен съм. Този разум не им позволява да се изпречат на пътя ни. Те знаят, че единствено неизвестността гарантира тяхната безопасност, затова нападат човека

когато е сам, отделен от останалите. Освен това в продължение на тридесет или дори повече години в мините не се е появявал нито един човек. Техните скъпоценни източници на необикновена топлина изчезнали и въпреки това никога досега не са се поддали на изкушението да нахлуят в самия купол. Но когато накрая в мините отново се появили хора, изкушението било твърде голямо и едно от съществата предприело атака, въпреки че атакуваният не е бил сам. Това се оказало фатално за тях и те бяха открити.

— Защо тогава не отидат на Сгряваната от Слънцето страна, щом искат енергия и имат толкова разум? — попита Бигман.

— Може би там е твърде горещо за тях — отвърна веднага Кук.

— Но те обсебиха бластера, нажежен до червено.

— Може би радиацията на Огряваната от Слънцето страна е твърде силна, а те не са приспособени да живеят при такива условия. Или там има друга порода от тези същества. Откъде да знаем? Може би тези на Тъмната страна живеят от радиоактивни руди?

Бигман сви рамена. Намираще такива размишления за безполезни.

Потокът от мисли на Кук изглежда също смени посоката си. Той погледна замислено Бигман.

— Значи вие спасихте живота на Ъртейл — каза Кук, потривайки брадичката си.

— Точно така.

— Е, може би сте постъпил добре. Ако Ъртейл беше умрял, щяха да обвинят вас. Сенаторът Свенсон можеше да използва случая, за да причини големи неприятности на Съвета и на двама ви със Стар. Нямахте да приемат обясненията ви. Вие щяхте да сте свидетел на неговата смърт, а това е достатъчно за Свенсон.

— Слушайте — каза Бигман, пристъпвайки нетърпеливо от крак на крак, — кога ще мога да видя Ъртейл?

— Когато каже доктор Гардома.

— Обадете му се тогава по телефона и го помолете да ми позволи.

Кук фиксира замислено с поглед дребния марсианец.

— Какво сте намислили?

И тъй като трябваше да уговори нещо за гравитацията, той обясни част от своя план на Кук.

* * *

Д-р Гардома отвори вратата и покани Бигман да влезе.

— Ваш е, Бигман — прошепна той. — На мен не ми е нужен.

Той излезе и Бигман остана сам с Ъртейл. Джонатан Ъртейл бе малко бледен в лице, но това бе единствената следа от преживяното.

— Цял деленичък съм, ако това си дошъл да видиш — ухили се свирело Ъртейл.

— Точно за това съм дошъл, но искам да ти задам един въпрос. Още ли поддържаш глупавата си теза, че Лъки Стар разпространявал измамната представа за някаква сириусианска база в мините?

— Имам намерение да проверя.

— Слушай, приятелче, знаеш че това е лъжа и само се чудиш как да изфабрикуваш фалшиво доказателство. Изфабрикувай го! Не очаквам да паднеш на колене и да ми благодариш, че спасих живота ти...

— Почакай! — Лицето на Ъртейл бавно почервения. — Спомням си само, че нещо ме изненада. Беше нещастен случай. Не зная какво се е случило после. Казаното от теб не означава нищо за мен.

— Ти, мъгляв облак космически прах, викаше за помощ! — извика обидено Бигман.

— Къде ти е свидетелят? Нищо не си спомням.

— Как предполагаш, че се спаси?

— Нищо не предполагам. Може би ме е ударил и повалил камънопад. Ако си дошъл тук, очаквайки да плача на рамото ти и да обещава да не дразня твоя приятел-мошеник, ще останеш разочарован. Ако няма какво друго да ми кажеш, довиждане.

— Има нещо, което забравяш — каза Бигман. — Ти се опита да ме убиеш.

— Къде ти е свидетелят? Слушай, дребосъко, ако веднага не се махнеш, ще те смачкам и ще те издухам.

С героични усилия Бигман остана спокоен.

— Ще сключа сделка с теб. Ъртейл. Ти ме заплаши с всичко, което можа да измислиш, само защото си с един инч по-висок и с половин фунт по-тежък от мен, но се уплаши единствения път, когато те атакувах.

— С нож-силово поле, докато аз бях невъоръжен. Не забравяй това.

— Казвам ти, че си страхлив. Ела и се пребори с мен. Сега. Без оръжия. Или си твърде слаб?

— Твърде слаб за да се бия с теб ли? И две години да лежа в болница, пак ще съм по-силен!

— Тогава бий се! Пред свидетели! Можем да използваме свободното пространство в машинното отделение. Ще уредя това с Хенли Кук.

— Кук сигурно те мрази. Какво ще каже Пивърейл?

— Никой не го пита. А Кук не ме мрази.

— Той изглежда силно желае да те види мъртъв. Но не мисля да му доставя това удоволствие. Защо трябва да се бия с половин-пинтов^[1] кожен мех, пълен с въздух?

— Страх ли те е?

— Аз попитах, защо? Ти каза, че ще правиш сделка.

— Прав си. Ако спечелиш ти, аз няма да кажа нито дума за това, което наистина се случи в мините. Ако спечеля аз, ти ще престанеш да дразниш Съвета.

— Забележителна сделка. Защо да се безпокоя, че ще приказваш врели-некипели за мен?

— Ти не се страхуваш, че ще загубиш, нали?

— Космос! — Възкликанието беше достатъчно изразително.

— Е, тогава?

— Сигурно ме мислиш за глупак. Ако се бия с теб пред свидетели, ще бъда обвинен в убийство. Ще те смачкам с един пръст. Намери друг начин да се самоубиеш.

— Добре. С колко си по-тежък от мен?

— Със сто фунта — отвърна презрително Ъртейл.

— Със сто фунта сланина — изписка Бигман, а малкото му лице се набръчка в свирепа гримаса. — Слушай какво ще ти кажа. Нека се бием при меркурианска гравитация. Това намалява предимството ти в теглото на четиридесет фунта и запазва предимството ти в инерцията. Достатъчно справедливо, нали?

— Космос — възкликна Ъртейл, — как бих желал да те плясна веднъж, само за да затворя голямата уста върху нищожно малкото ти лице.

— Ще получиш своя шанс. Приемаш ли сделката?

— В името на Земята, да. Ще се опитам да не те убия, но само толкова. Ти поиска това. Сам си го изпроси.

— Правилно. А сега да започнем.

Желанието на Бигман да се бият бе така силно, че докато говореше, подскачаше наоколо и нанасяше бързи юмручни удари във въздуха за упражнение. Той така страстно желяеше този дуел, че нито веднъж не се сети за Лъки, нито усети някакво предчувствие за беда. Нямахше как да разбере, че малко по-рано Лъки се бе сражавал в много по-опасен двубой, отколкото предложеният от него.

* * *

В машинната зала имаше чудовищно големи генератори и масивни съоръжения, но също така и обширно празно пространство, подходящо за събирания на персонала. Това бе най-старата част от купола. В първите дни, преди да бъде пробита в меркурианската почва дори една единствена шахта, инженерите на най-ранните конструкции бяха спали върху походни легла на това място между генераторите. При случай то все още се използваше за прожекции на триизмерни филми.

Сега служеше за ринг, а Кук заедно с половин дузина техници стоеше на една от страничните линии.

— Това ли са всички? — попита Бигман.

— Майндс и хората му са на Огряваната от Слънцето страна. Десет души са в мините да търсят твоите въжета, а по-голямата част от останалите са при своите уреди — отвърна Кук, а после, изпълнен с опасения, погледна към Ъртейл и попита: — Сигурен ли сте, че знаете какво правите, Бигман?

Ъртейл се беше съблякъл до кръста и разтягаше мускулите си със задоволство на атлет. Гърдите и рамената му бяха окосмени.

Бигман погледна с безразличие към Ъртейл.

— Нагласихте ли гравитацията? — попита той.

— Ще я изключим при подаване на сигнала за започване. Погрижил съм се останалата част от купола да не бъде засегната. Ъртейл съгласи ли се?

— Разбира се — усмихна се Бигман. — Всичко е наред, приятел.

— Надявам се — отвърна пламенно Кук.

— Кога ще почваме? — извика Ъртейл и после, оглеждайки малката група зрители, попита: — Искате ли някой да заложи на маймуната?

Един от техниците погледна Бигман и загрижено се ухили. Бигман, също съблечен до кръста, изглеждаше изненадващо окосмен, но разликата в ръста придаваше на срещата нелеп вид.

— Без облози — каза техникът.

— Аз съм готов — обади се Ъртейл.

Кук облиза побледнелите си устни и превключи главния включвател. Тонът на приглушеното бръмчене на генераторите се промени.

Бигман се залюля от внезапната загуба на тегло. Залюляха се и всички останали. Ъртейл се препъна, но бързо възстанови равновесието си и тръгна предпазливо напред към средата на празното пространство. Той не си направи труда да повдигне ръце и остана да чака в напълно отпусната поза.

— Започни с нещо, буболечко — каза той.

[1] Една пинта — англ. мярка за вместимост, равняваща се на 0.56 л. (0.47 л. в САЩ) — б.пр. ↑

13. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ЕДИН ДУЕЛ

Бигман напредваше с леки движения на краката, които се превръщаха в бавни грациозни крачки. Изглеждаше сякаш беше на пружини.

В известен смисъл бе така. Гравитацията върху меркурианската повърхност е почти равна на тази върху марсианската, а Бигман беше напълно привикнал към нея. Студените му сиви очи наблюдаваха зорко и отбелязваха всяко полюляване на тялото на Ъртейл и всяко трепване на мускулите му.

Малките грешки в преценките, дори само при запазване на равновесието, бяха неизбежни в гравитация, към която човек не е привикнал.

Бигман заподскача внезапно от крак на крак и насам-натам в едно неравномерно движение, което приличаше на забавен танц и беше напълно объркващо.

— Какво е това? — попита, загубил търпение, Ъртейл. — Марсиански валс ли, що ли?

— Един от видовете — отвърна Бигман.

Ръката му се стрелна и юмрукът срещна брадата на Ъртейл. Едрият мъж залитна.

— Браво, момче! — ахна публиката.

Бигман стоеше с ръце на кръста и чакаше Ъртейл да възстанови равновесието си.

Той стори това за пет секунди. Едно червено петно имаше сега отстрани на брадата му и две още по-червени от гняв на двете бузи.

Той замахна мощно с полуотворената длан на дясната си ръка, сякаш да премахне завинаги жилецото насекомо пред себе си.

Ударът обаче не срещна нищо и повлече Ъртейл след себе си. Бигман се беше навел, оставяйки частица от инча между себе си и ръката на Ъртейл със сигурната преценка на една съвършена координация на тялото. Усилието на Ъртейл да спре своя неточен удар го обърна е гръб към Бигман.

Дребосъкът леко го ритна по задника. Оттласкването му позволи лесно да отскочи назад върху другия крак, а Ъртейл падна бавно с нелепи движения по лице.

Сред наблюдаващите ги избухна смях.

— Промених си намерението, Ъртейл. Обзалагам се — извика някой.

Ъртейл с нищо не показва, че го е чул. Той отново бе с лице към Бигман, а от ъгъла на устата му капчица полутечна слюнка се стичаше надолу по брадата.

— Увеличете гравитацията! — извика дрезгаво той. — Увеличете я до нормалната!

— Какво има, дебеланко? — подигра го Бигман. — Ни ти ли е достатъчно предимството от четиридесет фунта?

— Ще те убия! Ще те убия! — викаше Ъртейл.

— Хайде де — подкани го подигравателно с ръка Бигман.

Но Ъртейл не си беше загубил напълно ума. Той обикаляше около Бигман, подскачайки малко тромаво.

— Краката ми ще привикнат към тази гравитация, буболечко, а частта, която докопам, ще бъде изтръгната от тялото ти.

— Хайде, давай!

Сред зрителите настъпи неловко мълчание. Ъртейл стоеше разкрячен и приведен с широко разперени ръце. Той запазваше равновесие, очевидно вече привикнал към гравитацията.

В сравнение с него Бигман беше фиданка. Той бе грациозен като танцьор, но все пак изглеждаше ужасно малък.

Бигман сякаш не беше обезпокоен. Той подскочи напред с внезапно отблъскване от пода, което го изхвърли високо във въздуха. Ъртейл се хвърли към издигащата се фигура, но Бигман вдигна краката си и се приземи зад своя противник, преди последният да успее да се обърне.

Последваха гръмки аплодисменти и Бигман се усмихна.

Той почти направи пирует, гмуркайки се под едната от огромните ръце, които го заплашваха и нанесе саблен удар по бицепса на Ъртейл.

Мъжът подтисна вика си и отново се обърна. Вече запазваше зловещо спокойствие при всички демонстративни провокации. Бигман, от друга страна, използваше всяка възможност да подиграе Ъртейл и

да го подтикне към необмислени действия, които биха го извадили от равновесие.

Той атакуваше и отстъпваше, нанасяйки бързи редки удари, които, макар и леки, жилеха.

Едно ново уважение към Ъртейл се оформяше в главата на дребния марсианец. Приятелчето го заслужаваше. Пазеше своя периметър като мечка, която парира атаката на ловджийско куче. Бигман беше ловджийското куче, което можеше само да се върти по края, да се зъби и ръмжи, и да се пази от лапите на мечката.

С огромното си космато тяло, кръвясали очички и покрито с четина лице Ъртейл дори приличаше на мечка.

— Бий се, приятелче — подиграваше се Бигман. — Само аз правя зрелището.

Ъртейл бавно поклати глава.

— Ела по-близо — каза той.

— Разбира се — отвърна Бигман, стрелкайки се към него. Със светкавично движение улучи челюстта на Ъртейл и почти мигновено след това се мушна под ръката му и отскочи настрана.

Ръката на Ъртейл се придвижи донякъде, но много закъсня и движението остана недовършено. Той леко се олюля.

— Опитай пак — каза той.

Бигман се опита отново. Този път се изви, гмурна се под другата му ръка и завърши с лек поклон, получавайки одобрителните викове на публиката.

— Опитай пак — изхриптя Ъртейл.

— Разбира се — отвърна Бигман и отново се стрелна.

Този път Ъртейл се беше подготвил добре. Не мръдна нито глава, нито ръка, а само издаде десния си крак напред.

Бигман направи лъжливо движение във въздуха или по-скоро се опита без да успее да го завърши. Глезенът му бе достигнат и грубо прикован за момент от обувката на Ъртейл. Бигман извика от болка.

Бързото движение отнесе Ъртейл напред, а Бигман с отчаян тласък в гърба му го ускори.

Този път обаче попривикналият към гравитацията Ъртейл не залитна много и успя да възстанови равновесието си по-бързо, докато Бигман се движеше несръчно наоколо с парещ го глезен.

Ъртейл атакува с бесен вик, а Бигман, завъртайки се на здравия крак, не беше достатъчно бърз. Дясното му рамо бе уловено от един юмрук подобен на свински бут, а десният му лакът от другия. Двамата паднаха заедно на пода.

Вик на неодобрение се изтръгна почти едновременно от всички зрители.

— Спрете борбата — извика Кук, който ги наблюдаваше с пепеляво-сиво лице, но никой не му обърна внимание.

Ъртейл се изправи на крака, повдигайки малкия марсиаиец, сякаш бе перце. Бигман се бореше да стъпи на пода с изкривено от болка лице.

— Мислеше се за много умен, като ме накара да се бия при слаба гравитация — подшушна на ухото му Ъртейл. — Още ли мислиш така?

Бигман не си губеше времето в мислене. Той трябваше да стъпи поне с единия крак на пода... или да го задържи върху колянната капачка на Ъртейл, защото десният му крак попадна за момент върху него. Той направи точно това. После се отблъсна силно и дръпна тялото си назад.

Ъртейл залитна напред. Това само по себе си не бе опасно за него, но балансиращите го мускули надцениха действието на слабата гравитация и за да запази равновесие, той се наклони назад. Тогава Бигман, който очакваше тази реакция, премести тежестта си и го блъсна с всички сила.

Ъртейл се намери на пода така ненадейно, че зрителите не успяха да разберат как стана това. Бигман се поосвободи и стъпи на крака, но не успя да измъкне дясната си ръка. Той постави лявата ръка върху китката на Ъртейл и го удари рязко с коляно по лакътя.

Ъртейл изохка и охлаби хватката, сменяйки положението си, за да запази от счупване ръката си. Бигман със светкавична бързина използва своя шанс. Докато държеше китката на Ъртейл, той извъртя ръката си и я освободи напълно. После я постави над лакътя на Ъртейл. И така, вече държеше лявата му лапа с двете си ръце.

Противникът му се изправи с мъка на крака, а в това време тялото на Бигман се огъна и тръбните му мускули се издуха от усилието. Вдигна се, следвайки линията, по която се изправи и Ъртейл.

Мускулите на Бигман в комбинация с инерцията от Ъртейлловото изправяне откъснаха това огромно тяло от пода като във филм със забавени движения, демонстрирайки човешките възможности в едно слабо гравитационно поле.

С напрегнати до скъсване мускули Бигман изхвърли тялото на Ъртейл още по-нагоре и после го пусна, наблюдавайки параболичната му траектория. Движението изглеждаше нелепо бавно за земните представи.

Вперили поглед в двамата, всички бяха изненадани от внезапната смяна на гравитацията. Пълното земно притегляне ги удари със силата и скоростта на гръмотевица, а Бигман падна на колена, извил болезнено навехналия си глезен. Зрителите също изпопадаха, викайки в хор от болка и учудване.

Бигман улови само миг от това, което се случи с Ъртейл. Смяната на гравитацията го бе заварила почти в най-високата точка от параболата и рязко го стовари на пода. Главата му се удари с трясък в предпазната ограда на един от генераторите.

Бигман се опита да проясни размътения си мозък, изправяйки се с мъка на крака. Той забеляза проснатото на пода тяло на Ъртейл и коленичилиия до него Кук.

— Какво се случи? — попита Бигман. — Какво стана с гравитацията?

Останалите повториха въпроса като ехо. Доколкото Бигман можеше да установи, Кук единствен не бе изненадан от промяната.

— Остави гравитацията — отвърна Кук. — Ъртейл е пострадал.

— Боли ли го? — попита Бигман.

— Вече не — отвърна Кук, докато се изправяше. — Сигурен съм, че е мъртъв.

Всички направиха кръг около тялото.

— По-добре да извикаме доктор Гардома — предложи Бигман като едва чу думите си.

Беше му хрумнала една велика мисъл.

— Ще си имаме неприятности — отбеляза Кук. — Ти го уби, Бигман.

— Силата на гравитацията го е сторила — възрази Бигман.

— Трудно ще бъде да се обясни. Ти го хвърли.

— Ще се справя с всяка неприятност. Не се безпокойте.

Кук облиза устни и се огледа.

— Ще отида да доведа доктор Гардома — каза той.

Гардома пристигна пет минути по-късно и краткостта на прегледа бе достатъчно доказателство, че Кук е бил прав.

Лекарят се изправи, бършейки ръце с носната си кърпа.

— Мъртъв е — каза мрачно той. — Фрактура на черепа. Как стана това?

Няколко души заговориха едновременно, но Кук им даде знак да млъкнат.

— В борба между Бигман и Ъртейл, които си имаха зъб.

— Между Бигман и Ъртейл ли? — избухна д-р Гардома. — Кой позволи това? Луди ли сте да очаквате от Бигман да устои на...

— Спокойно — намеси се Бигман. — Аз съм цял целеничък.

— Точно така, доктор Гардома — каза ядосан Кук. — Не той, а Ъртейл загина. А Бигман настояваше да се бият. Не отричате, нали?

— Признавам, че беше така — отвърна Бигман. — Но казах, че борбата трябва да се състои в условията на меркурианска гравитация.

— Меркурианска гравитация? Тук? — учуди се д-р Гардома и погледна ходилата си, сякаш да се увери, че сетивата не го лъжат и той е наистина по-лек, отколкото се чувствава.

— Меркурианската гравитация вече я няма — каза Бигман, — защото псевдогравитационното поле бе превключено в решителния момент на пълна земна гравитация. Бам! Това уби Ъртейл, а не аз.

— Поради каква причина псевдогравитационното поле е било включено на земно равнище? — попита Гардома.

Гробно мълчание.

— Може да е станало късо... — започна Кук.

— Глупости — Прекъсна го Бигман. — Ръчката на главния включвател е бутната нагоре. Това не може да стане от самосебе си.

Последва неловко мълчание.

Един от техниците се прокашля.

— Може би, развълнуван от борбата, някой е минал близо до него и без да забележи е бутнал ръчката с рамо — каза той.

Другите бързо се съгласиха с него, а един от тях извика:

— Космос, точно това е станало!

— Ще трябва да докладвам подробно за инцидента — отбеляза Кук. — Бигман...

— Значи съм арестуван за убийство, така ли? — попита спокойно Бигман.

— Н-не — отвърна несигурно Кук. — Аз няма да ви арестувам, но ще трябва да докладвам и накрая ще бъдете арестуван.

— Аха... Е, все пак благодаря за предупреждението.

За първи път, откакто се бе завърнал от мините, Бигман се сети за Лъки. Голяма неприятност го чака, когато се върне, помисли си той.

И все пак едно странно вътрешно вълнение изпълваше дребния марсианец, защото беше сигурен, че ще се отърве от неприятностите... и ще може да покаже някои неща на Лъки по време на процеса.

— Бигман! — извика някой.

Всички вдигнаха погледите си. По рампата от горните равнища слизаше Пивърейл.

— Велики Космос! Бигман, долу ли сте? И ти, Кук? Какво става тук? — попита почти кисело накрая той.

Изглежда никои не беше в състояние да каже нито дума. Погледът на стария астроном падна върху проснатото тяло на Ъртейл.

— Мъртъв ли е? — попита леко изненадан той. За учудване на Бигман Пивърейл изглежда загуби интерес към случилото се. Той дори не дочака да му отговорят и се обърна към Бигман.

— Къде е Лъки Стар? — попита той.

Бигман отвори уста, но от нея не излезе никакъв звук.

— Защо питате? — успя накрая да промълви той.

— Още ли е в мините?

— Ами...

— Или е на Огряваната от Слънцето страна?

— Ами...

— Космос, човече, на Огряваната от Слънцето страна ли е?

— Искам да знам защо питате — настоя Бигман.

— Майндс — отвърна нетърпеливо Пивърейл — е на Огряваната от Слънцето страна със своя флитър^[1] и проверява района, покрит с неговите кабели. Периодично го прави.

— Така ли?

— Така. И той е или луд, или прав като казва, че там видял Лъки Стар.

— Къде? — извика веднага Бигман.

Доктор Пивърейл сви неодобрително устни.

— Значи е там. Достатъчно ясно е, къде. Очевидно вашият приятел е имал малка неприятност с един механичен човек, с един робот...

— Робот ли?

— И според Майндс, който не е кацнал, но чака да изпратим хора. Лъки Стар е мъртъв!

[1] Вид летателен апарат — Б.пр. ↑

14. ПРЕЛЮДИЯ КЪМ ЕДИН ПРОЦЕС

Превит от неумолимата хватка на работа, Лъки очакваше мигновена смърт и тъй като тя не настъпи, в душата му започна да се прокрадва слаба надежда.

Можеше ли роботът да наруши забраната да убие човешко същество, запечатана в измъчения му мозък?

Вероятно може, помисли той, защото му се стори, че хватката на работа продължава да се затяга на плавни тласъци.

— Пусни ме! — извика Лъки и повдигна свободната си ръка, която се влачеше и оставяше следи в черната земя. Имаше един последен шанс, един последен, нищожно малък шанс.

Лъки повдигна ръката си към главата на работа. Не можеше да я проследи с поглед, защото неговата собствена глава бе притисната към гърдите на механичния човек. Той я плъзна два пъти по гладката метална черепна повърхност. После трети, четвърти път. Накрая я махна.

Не можеше да направи нищо повече.

После... Дали си го въобразяваше или наистина хватката на работа отслабваше? Беше ли преминало най-после на негова страна голямото слънце на Меркурий?

— Робот! — извика той.

Но роботът само издаде звук, който приличаше на триенето между две ръждясали зъбни колела.

Хватката ставаше все по-хлабава. Сега беше моментът да ускори събитията, като използва това, което все още бе останало от Законите на роботиката в главата на машината.

— Ти не можеш да нараниш човешко същество — каза, задъхвайки се, Лъки.

— Аз не мога... — започна роботът и се строполи на земята.

Хватката му остана непроменена при смъртна конвулсия.

— Робот! Пусни ме! — извика отново Лъки.

Роботът затрепери и го освободи от хватката си. Освобождаването не беше пълно, но Лъки можеше свободно да движи главата и краката си.

— Кой ти нареди да разрушаваш съоръженията? — попита повторно Лъки.

Повече не се страхуваше от безумната реакция на робота на този въпрос. Знаеше, че бе довел позитронния му мозък до пълно разпадане. Но в последните стадии може би все още бе останало нещо от Втория закон.

— Ъ... ъ... — издаде неясни звуци роботът. После радиоконтактът с него внезапно прекъсна, а устата му се отвори един-два пъти, сякаш в самия си край се опитваше да говори с обикновени звуци.

После нищо.

Роботът беше мъртъв.

Сега, когато непосредствената смъртна заплаха бе преминала, съзнанието на Лъки бе разконцентрирано и размътено. Не му достигаше сила да се освободи напълно от крайниците на робота, а радиото бе смазано от прегръдката му.

Разбираше, че трябва първо да възстанови силите си. Това означаваше да се махне възможно най-бързо от преките лъчи на Слънцето. За целта бе нужно да достигне сянката на близкостоящия планински хребет, което не успя да стори по време на схватката с робота.

С мъка движеше краката си, а тялото му бавно, инч по инч, се преместваше към сянката, влачейки робота със себе си. Отново и отново.

Изглежда краката му бяха останали без сила, а роботът сякаш тежеше хиляда фунта.

Дори в условията на слабата меркурианска гравитация задачата изглеждаше непосилна за него. Движеше го само желязната му воля.

Главата на Лъки влезе първа в сянката. Светлината беше блокирана. Той почака малко, дишайки тежко и после с усилие, натоварващо до скъсване бедрените му мускули, се придърпа по земята веднъж и още веднъж.

Лъки беше в сянката. Извън нея бе останал само единият крак на робота, който отразяваше във всички посоки ослепителната светлина

на Слънцето. Лъки погледна през рамо и отбеляза това като на сън. После почти с облекчение се остави да изпадне в безсъзнание.

* * *

По-късно сетивата му бавно, на периоди, възвръщаха способността си да възприемат.

После, след доста време, той лежеше спокойно и усещаше мекото легло под себе си, опитвайки се да си припомни тези периоди. В паметта му се бяха запечатали откъслечни картини на приближаващи се хора, смътно впечатление от преместване в ракетно превозно средство и загриженият глас на Бигман.

След това ново изпадане в безпаметство, последвано от ясен спомен за вежливия глас на д-р Пивъррейл, който му задаваше тихо въпроси. Лъки си спомняше, че му отговаря смислено, така че до този момент сигурно беше минало най-лошото от неговото изпитание. Той отвори очи.

Все още със спринцовка в ръката си, д-р Гардома го гледаше с меланхоличен поглед.

— Как се чувствувате? — попита той.

— Как би трябвало да се чувствувам? — усмихна се в отговор Лъки.

— Мисля, че мъртъв, след всичко през което сте минал. Но вие имате забележителен организъм, така че ще живеете.

Бигман, който неспокойно се въртеше в края на полезрението му, сега излезе на преден план.

— Недей да благодариш на Майндс — отбеляза той. — Защо този откачалник не се е приземил, за да вземе Лъки, щом е забелязал крака на робота? Какво е чакал? Не е ли оставил нарочно Лъки да умре?

Д-р Гардома остави спринцовката и започна да си мие ръцете.

— Скот Майндс беше убеден, че Лъки е мъртъв — отвърна той, стоейки с гръб към Бигман. — Единствената му мисъл е била да стои настрана, за да не бъде заподозрян в убийство. Знаеше, че се е опитвал да убие Лъки преди и че другите щяха да си спомнят това.

— Как е могъл да си го помисли? Роботът...

— Майндс бе с ума си тези дни. Той извика помощ. Направи възможно най-доброто.

— Успокой се, Бигман — обади се Лъки. — Не бях в опасност. Проспах този момент в сянката, а сега вече съм съвсем добре. Какво стана с робота, Гардома? Прибрахте ли то?

— Донесохме го в купола. Мозъкът му обаче беше свършил и не можеше да се изследва.

— Много лошо — каза Лъки.

— Хайде, Бигман, елате — повиши глас лекарят. — Оставете го да спи.

— Хей... — възкликна възмутено Бигман.

— Той не ми пречи, доктор Гардома — намеси се веднага Лъки. — Всъщност искам да поговоря с него на четири очи.

Д-р Гардома се поколеба, после сви рамена.

— Нуждаете се от сън, но ще ви дам половин час — каза той. — После трябва да излезе.

— Ще излезе.

Щом останаха сами, Бигман сграбчи Лъки за рамото и силно го разтърси.

— Глупчо такъв — укори го той, — ами ако горещината не бе убила робота точно навреме... както при субетерните...

— Това не беше съвпадение, Бигман — усмихна се весело Лъки. — Ако бях чакал края си като в субетерните програми, щях да бъда мъртъв. Трябваше да измамя робота.

— Как?

— Мозъчната му кутия бе фино полирана. Тя отразяваше голяма част от слънчевите лъчи. Това означаваше, че нагряването на позитронния мозък е било достатъчно силно, за да го повреди, но не и за да го извади напълно от строя. За щастие меркурианската почва в тази част на планетата се състои предимно от рохкава черна субстанция. Успях да размажа малко от нея върху главата му.

— И какво постигна?

— Черното поглъща топлината, Бигман. То не я отразява. Температурата на позитронния мозък бързо се покачи и той почти веднага умря. Все пак роботът беше близо до... но това няма значение. Случи ли се нещо тук, докато ме нямаше?

— Нещо? Уф! Слушай!

И докато Бигман говореше, Лъки слушаше, а изражението на лицето му ставаше все по-строго. Към края на разказа вече се мръщеше гневно.

— Защо все пак се би с Ъртейл? Глупаво е било.

— Лъки, това беше стратегия! — отвърна обидено Бигман. — Ти винаги казваш, че се ръгам като бик напред и не може да се очаква от мен нещо умно. Това беше умно. Знаех, че ще мога да го натупам при слаба гравитация.

— Изглежда, че едва си успял. Глезенът ти е навехнат.

— Подхлъзнах се. Случайно. Във всеки случай, аз спечелих. В борбата бе включена сделка. С лъжите си той можеше да навреди много на Научния съвет, но ако спечелех аз, щеше да ни се махне от главата.

— Можеше ли да разчиташ на неговата дума?

— Ами... — започна смутено Бигман.

— Както каза, ти си спасил живота му — продължи Лъки. — Той сигурно е знаел това, но то все пак не го е убедило да изостави целта си. Мислиш ли, че е вероятно да го стори в резултат на един бой с юмруци?

— Ами... — каза отново Бигман.

— Особено ако загуби и бъде вбесен от унижението, че са го били пред публика... Слушай какво ще ти кажа, Бигман. Ти просто си искал да го набиеш, загдето ти се е присмивал. Приказките за сделка са били само извинение, което да ти даде възможност да го натупаш. Прав ли съм?

— О, Лъки! Марсиански пясъци...

— Не съм ли прав?

— Аз исках да направя сделка.

— Но преди всичко си искал да се биеш. Виж сега каква бъркотия стана.

— Съжалявам — сведе очи Бигман.

— О, Велика галактико, Бигман — размекна се веднага Лъки. — Не ти се сърдя. Всъщност се сърдя на себе си. Подцених работа и почти се оставих да бъда убит, защото не мислех. Видях, че е повреден, но изобщо не свързах това с ефекта от горещината върху позитронния му мозък, докато не стана твърде късно... Е, миналото е

урок за бъдещето, но иначе нека забравим това. Въпросът е, какво да правим при създаването се положение с Ъртейл.

— Във всеки случай ние се отървахме от него — каза Бигман и настроението му отново се повиши.

— Да — съгласи се Лъки, — но какво ще кажеш за сенатора Свенсон?

— Хм.

— Как да обясним случилото се? Научният съвет е подложен на разследване, а в резултат на един двубой, подбуден от близък до Съвета човек, който е почти негов член, агентът умира. Не звучи добре.

— Беше нещастен случай. Псевдогравитационното поле...

— Това няма да ни помогне. Ще трябва да поговоря с Пивърейл и...

Бигман се изчерви и каза бързо:

— Той е старчок. Не обърна никакво внимание на случилото се.

Лъки се надигна на лакът.

— Не обърна никакво внимание ли? — попита той. — Какво искаш да кажеш?

— Точно така — отвърна енергично Бигман. — Дойде, когато Ъртейл вече лежеше неподвижно на пода и изобщо не реагира. Попита само дали е мъртъв и това беше всичко.

— Всичко ли?

— Да. После попита къде си и каза, че Майндс се е обаждал. Съобщил, че те е убил някакъв робот.

— Това ли е всичко? — попита отново Лъки и хвърли на Бигман бърз изпитателен поглед.

— Да — отвърна неловко Бигман.

— Какво се случи оттогава насам? Хайде, Бигман. Ти не искаш да говоря с Пивърейл. Защо?

Бигман погледна встрани.

— Хайде, Бигман, кажи.

— Ами, ще бъда съден или нещо такова.

— Съден!

— Пивърейл каза, че това е убийство и новината ще стигне до Земята. Каза още, че ще бъдем привлечени под отговорност.

— Добре. Кога е процесът?

— О, Лъки, не трябваше да ти казвам. Доктор Гардома предупреди, че не трябва да се вълнуваш.

— Не ме третирай като квачка пиленцата си, Бигман. Кога е процесът?

— Утре в два часа след обяд по стандартното време на Системата. Но няма за какво да се безпокоиш, Лъки.

— Повикай доктор Гардома — каза Лъки.

— Защо?

— Направи каквото ти казвам.

Бигман излезе и след малко се върна с доктор Гардома.

— Нали ще мога да стана от леглото утре в два часа след обяд?

Д-р Гардома се поколеба.

— Бих предпочел да лежите по-дълго — каза той.

— Не ме е грижа какво предпочитате. Нали няма да е опасно за живота ми?

— Няма да е опасно дори да станете веднага, мистър Стар — отвърна обидено д-р Гардома, — но не е препоръчително.

— Добре, тогава кажете на доктор Пивърейл, че ще присъствам на процеса срещу Бигман. Предполагам, че знаете за него, нали?

— Да.

— Всички знаят с изключение на мен. Така ли е?

— Вие не бяхте в състояние...

— Кажете на доктор Пивърейл, че ще присъствам на процеса. Да не започва без мен,

— Ще му кажа — отвърна д-р Гардома. — А сега ще е по-добре да поспите. Бигман, елате с мен.

— Само една секунда — възпротиви се Бигман и бързо пристъпи към леглото на Лъки. — Слушай, Лъки, не се тревожи. Контролирам положението.

Лъки повдигна вежди.

— Искях да те изненадам, дявол да го вземе! — наду се важно до пръсване Бигман. — Мога да докажа, че нямам нищо общо със смъртта на Ъртейл. Разплетох случая. — Той се потупа по гърдите. — Аз, Бигман, зная кой е виновен за всичко!

— Кой? — попита Лъки.

— Не! Няма да кажа! — извика веднага Бигман. — Искам да ти покажа, че мисля и за нещо друго, освен за бой с юмруци. Този път аз ще водя представлението, а ти ще ме гледаш. Това е всичко. Ще разбереш на процеса.

Лицето на дребния марсианец се набръчка от самодоволна усмивка и той напусна триумфиращо стаята, следвайки с танцова стъпка д-р Гардома.

15. ПРОЦЕСЪТ

На следващия ден, малко преди два часа след обяд, Лъки претъпи прага на Пивърейловия кабинет.

Другите вече се бяха събрали. Д-р Пивърейл, който седеше зад старо и отрупано с папки бюро, му кимна с любезна усмивка, на която Лъки отговори само с едно сериозно „Добър ден, сър“.

Всичко много напомняше вечерта на банкета. Кук беше тук, разбира се и както винаги изглеждаше нервен и някак си изтощен. Седна в едно огромно кресло от дясната страна на д-р Пивърейл, а дребното тяло на Бигман се сви и почти се загуби в също така огромното кресло от лявата му страна.

Присъствуваше и Майндс със своето изпито начумерено лице и сплетени пръсти, които от време-навреме се разделяха, за да барабанят по бедрата му. До него седеше безучастен д-р Гардома. Тежките му клепачи се повдигнаха, за да хвърли неодобрителен поглед на влизания Лъки. Шефовете на отдели също бяха тук.

Всъщност, единственият участник в банкета, който отсъствуваше сега, беше Ъртейл.

— Можем да започваме — заговори веднага с тихия си глас д-р Пивърейл. — Най-напред няколко думи за мистър Стар. Разбирам, че Бигман ви е описал събирането като съд. Моля ви, бъдете уверен, че не е нищо подобно. Ако трябва да има съд, а аз се надявам, че не е необходимо, той ще се състои на Земята с квалифицирани съдии и законни адвокати. Тук ще се опитаме само да съставим доклад, който да бъде предаден на Научния съвет. — Д-р Пивърейл подреди някои неща на бюрото си и продължи. — Позволете ми да обясня защо е необходим подробен доклад. На първо място, в резултат на проникването на мистър Стар на Огряваната от Слънцето страна беше обезвреден саботьорът, който разстройваше проекта на Майндс. Последният се оказа сириусианско производство, но вече не функционира. Мистър Стар...

— Да? — обади се Лъки.

— Въпросът бе толкова важен, че си позволих да ви разпитвам веднага щом ви донесоха в купола, докато все още бяхте в полусъзнание.

— Спомням си твърде добре — каза Лъки.

— Бихте ли потвърдили сега някои от отговорите, за да бъдат записани?

— Да.

— Първо, замесени ли са други работи?

— Роботът не каза, но не вярвам да е имало други.

— Но той със сигурност не е заявил, че е единственият робот на Меркурий, нали?

— Не, не е.

— Тогава може да има много други.

— Не мисля.

— Все пак това е вашето собствено мнение. Роботът не е казал, че няма други.

— Не, не каза.

— Много добре. Тогава колко сириусианци са били замесени?

— Роботът не би казал. Така е бил инструктиран.

— А посочи ли къде е разположена базата на сириусианските нашественици?

— Не каза нищо подобно. Изобщо не спомена за сириусианци.

— Но роботът беше сириусианско производство, нали?

— Той си призна.

— Аха — усмихна се кисело д-р Пивърейл. — В такъв случай, мисля, е очевидно, че на Меркурий има сириусианци, които действуват срещу нас. Научният съвет трябва да бъде осведомен за това. Трябва да се организира претърсване на Меркурий, а ако сириусианците ни се изплъзнат и напуснат планетата, поне ще осъзнаем по-добре сириусианската заплаха.

— Да не забравяме въпроса за местните форми на живот, доктор Пивърейл — намеси се неловко Кук. — Научният съвет трябва да бъде информиран и за тях. — Той се обърна към събранието. — Вчера бе заловено едно от съществата и...

— Точно така, доктор Кук — прекъсна го с известно отегчение старият астроном. — Разбира се, че Научния съвет ще бъде информиран. Въпреки това първо трябва да бъде решен

сириусианският въпрос. Другите неща трябва да отстъпят пред лицето на непосредствената опасност. Аз например предлагам доктор Майндс да изостави своя проект докато Меркурий не стане безопасен за земляните.

— Чакайте — извика бързо Майндс. — В проекта са вложени много пари, време и усилия...

— Казах само, докато на Меркурий стане безопасно. Нямам предвид изоставянето на проекта „Светлина“ въобще. Но поради необходимостта да се постави на преден план сириусианската заплаха трябва да сме сигурни, че няма да се даде възможност на покровителя на Ъртейл, сенатора Свенсон, да осуети това наше намерение, занимавайки ни с второстепенни въпроси.

— Искате да кажете, — намеси се Лъки, — че желаете да подарите на сенатора Свенсон една изкупителна жертва в лицето на Бигман с вързани ръце и крака и надлежно поставен етикет. А докато той се занимава с Бигман и го разкъсва на парчета, преследването на сириусианците ще може безпрепятствено да продължи.

— Изкупителна жертва ли, мистър Стар? — попита астрономът, повдигайки учудено белите си вежди. — Ние искаме само да изясним фактите.

— Добре, тогава продължавайте — каза Бигман, въртейки се неспокойно на стола си. — Ще получите фактите.

— Чудесно — продължи д-р Пивърейл. — Желаете ли да започнете вие, като основно действащо лице? Разкажете със собствени думи всичко, което е станало между вас и Ъртейл, но по възможност по-кратко. И не забравяйте, че целият ви разказ ще бъде записан на звуков микрофилм.

— Искате ли да се закълна? — попита Бигман.

— Това не е официален съд — поклати глава Пивърейл.

— Както обичате — отвърна Бигман и с учудващо безпристрастие разказа историята. Започна с това, как Ъртейл го обиди на ръст, продължи през срещата в мините и завърши с дуела. Не спомена само заплахите на Ъртейл за съдебен процес срещу Лъки Стар и Съвета.

След него д-р Гардома потвърди случилото се при първото спречкване между Ъртейл и Бигман и описа за протокола и

разигралата се сцена. Той продължи с описание на лечението на Ъртейл след завръщането му от мините.

— Той се възстанови бързо от хипотермията — каза д-р Гардома. — Не го питах за подробности, а и той не каза нищо. Но за Бигман попита. Когато отвърнах, че Бигман е напълно здрав, по изражението на лицето му прецених, че го мрази повече от всякога. От държането на Ъртейл не личеше, че Бигман е спасил живота му, нито забелязах да е обладан от чувство за признателност.

— Това си е ваше мнение — намеси се бързо д-р Пивърейл — и бих препоръчал да не объркваме протокола с такива изявления.

Следващият по ред беше д-р Кук. Той концентрира вниманието си върху двубоя.

— Бигман настояваше да се бият — каза той. — Това е. Стори ми се, че ако уредя боя да се състои при слаба гравитация, както предложи Бигман, и пред свидетели, нищо лошо няма да се случи. Можехме да се намесим, ако нещата станат сериозни. Страхувах се, че ако откажа, боят между тях може да се състои без свидетели и да има тежки последствия. Разбира се, те едва ли можеха да се окажат по-тежки от тези, които се получиха на практика. Аз обаче не успях да ги предвидя. Признавам, че трябваше предварително да се консултирам с вас, доктор Пивърейл.

— Разбира се, че трябваше — съгласи се д-р Пивърейл. — Но факт е, че Бигман е настоявал да се бият и двубоят да се състои при слаба гравитация, нали?

— Точно така.

— И той ви увери, че при тези условия ще убие Ъртейл.

— Точните му думи бяха „ще убия подлеца“. Мисля обаче, че го каза в преносен смисъл. Сигурен съм, че не е планирал истинско убийство.

— Имате ли някакви забележки във връзка с това? — обърна се д-р Пивърейл към Бигман.

— Да, имам. И тъй като д-р Кук изказва становище по въпроса, аз искам да го разпитам.

— Това не е съд — каза д-р Пивърейл, който изглеждаше изненадан.

— Слушайте — започна разпалено Бигман, — смъртта на Ъртейл не беше нещастен случай, а убийство и аз искам да ми позволите да

докажа това.

Тишината, настъпила при изявлението на Бигман, продължи не повече от няколко секунди. Последваха смутени шушукания.

— Аз се заемам с разпита на д-р Кук — гласът на Бигман се извиси до пронизителен писък.

— Предлагам да разрешите на Бигман да го извърши, доктор Пивърейл — каза хладно Лъки Стар.

Старият астроном имаше много смутен вид.

— Всъщност, аз не... Бигман не може... — запелтечи той и млъкна.

— Първо, доктор Кук, откъде Ъртейл е узнал пътя, по който Лъки и аз тръгнахме в мините? — попита Бигман.

— Не подозирах, че е знаел пътя — изчерви се Кук.

— Той не беше ни последвал директно. Използувал е път, успореден на нашия, сякаш е възнамерявал да ни догони и следва в непосредствена близост без да разберем, а ние да си мислим, че сме сами и никой не ни следи. За да стори това, той трябва да е знаел предварително пътя, по който смятахме да минем. А ние съставихме този план с вас и никой друг. Лъки не го е издал на Ъртейл, нито пък аз. Тогава кой?

Кук се огледа неспокойно, сякаш търсеше помощ.

— Не зная — отвърна той.

— Не е ли очевидно, че този човек сте вие?

— Не. Може би е подслушвал.

— Той не може да чуе знаците върху една карта, доктор Кук... Но нека продължим. Аз победих Ъртейл и ако гравитацията бе останала като нормалната меркурианска, той щеше да е още жив. Тя обаче не остана, а внезапно отскочи нагоре до нормалната земна гравитация, точно за да предизвика убийството на Ъртейл. Кой направи това?

— Не зная.

— Вие пръв се озовахте при тялото на Ъртейл. И какво правехте? Уверяхахте се, че не е мъртъв, нали?

— Това ме обижда, доктор Пивърейл... — обърна Кук пламтящото си лице към своя шеф.

— Обвинявате доктор Кук в убийството на Ъртейл? — попита с раздражение д-р Пивърейл.

— Вижте какво — каза Бигман. — Внезапната смяна на гравитацията ме дръпна към пода. Когато се изправих на крака, всеки от останалите или също се изправяше или още беше на пода. Не можете да станете бързо, когато на гърба ви се стоварят без предупреждение от 75 до 150 фунта. Но Кук беше успял. Той не само бе на крака, но и бе коленичил до тялото на Ъртейл и се бе надвесил над него.

— Какво доказва това? — попита Кук.

— Доказва, че не сте паднал, когато се повиши гравитацията, иначе нямаше да стигнете там навреме. А защо не сте паднал? Защото сте очаквал повишаването ѝ и сте се подготвил за него. А защо сте очаквал да се повиши? Защото сам сте преместил ръчката.

— Това е лудост! — извика Кук, обръщайки се към д-р Пивърейл.

Но д-р Пивърейл гледаше своя помощник поразен от ужас.

— Позволете ми да възстановя случката. Кук е действувал заедно с Ъртейл. Единствено по този начин последният е могъл да научи нашия път в мините. Кук му е сътрудничил от страх. Може би Ъртейл го е изнудвал. Във всеки случай, единственият начин да се отърве от Ъртейл е бил да го убие. Когато казах, че мога да убия подлеца при слаба гравитация, може да съм го подсетил как да го стори, а докато ние се биехме, той е стоял до превключвателя и е чакал. Това е всичко.

— Чакай! — извика настойчиво, почти шокиран, Кук. — Всичко това е... всичко това е...

— Няма защо да се оправдавате с мен — каза Бигман. — Ако теорията ми е вярна, в което съм сигурен, Ъртейл сигурно притежава нещо написано или нещо записано на магнетофонна лента или филм, с което да заплашва Кук. В противен случай той не би стигнал до убийство. Така че претърсете вещите на Ъртейл. Сигурно ще намерите каквото търсите.

— Аз съм съгласен с Бигман — каза Лъки.

— Предполагам, че това е единственият начин да се уредят нещата — каза слисаният д-р Пивърейл. — Все пак, как...

Д-р Кук, явно загубил самообладание, стоеше бледен, разтреперан и безпомощен.

— Чакайте — помоли той със слаб глас. — Ще ви обясня.

Всички се обърнаха към него.

Мършавите бузи на Хенли Кук бяха покрити с капчици пот. Почти умоляващо вдигнатите му ръце силно трепереха.

— Скоро след пристигането си на Меркурий Ъртейл дойде при мен — започна Кук. — Той каза, че ще прави разследване на обсерваторията. Каза също, че сенаторът Свенсон има доказателства за нейната неефективност и ненужност. Освен това според него било очевидно, че доктор Пивърейл трябва да се пенсионира, защото е вече стар и не е в състояние да носи отговорност. Ъртейл заяви още, че е логично да стана негов заместник.

— Кук! — извика д-р Пивърейл, който слушаше с израз на крайна изненада.

— Съгласих се с него — продължи мрачно Кук. — Вие сте твърде стар. Във всеки случай, аз върша цялата работа, докато вие сте зает с вашата сириусианска мания. — Той отново се обърна към Лъки. — Ъртейл каза, че ако му помогна в разследването, ще се погрижи следващият директор да бъда аз. Повярвах му. Всеки знае, че сенаторът Свенсон е влиятелен човек. Дадох му много информация. Част от нея бе написана и подписана от мен. Необходимо било за официалните документи при обсъждането. И тогава... тогава започна да ме държи в шах с написаната от мен информация. Оказа се, че той далеч повече се интересува от проекта „Светлина“ и от Научния съвет. Искаше да използва положението и да ме направи нещо като негов личен шпионин. Даде ми ясно да разбере, че ако откажа, ще отиде с дадената му от мен информация направо при доктор Пивърейл, което би означавало край на моята кариера и край на всичко. Караше ме да шпионирам за него. Трябваше да му дам информация за пътя, по който Стар и Бигман ще минат в мините. Държах го в течение на всичко, което вършеше Майндс. След всяко предадено сведение оставах все по-безпомощен. А след известно време разбрах, че един ден ще ме довърши, колкото и да му помагам. Такъв човек беше той. Започнах да чувствавам, че единственият начин да се спася е да го убия. Само ако знаех как... После при мен дойде Бигман със своя план да се бие с Ъртейл при слаба гравитация. Той бе абсолютно уверен, че ще го тръшне. Тогава си помислих, че мога... Шансът беше едно на сто или дори едно на хиляда, но какво щях да загубя? И така, аз заставах при командното табло на псевдогравитацията и зачаках своя шанс. Той дойде и Ъртейл умря. Работих перфектно. Мислех, че ще мине за

нещастен случай. Дори Бигман да има неприятности, Съветът щеше да го избави от тях. Нямаше да пострада никой освен Ъртейл, а той хиляди пъти си го заслужаваше. Във всеки случай, това е цялата истина.

— При тези обстоятелства — каза с пресипнал глас д-р Пивърейл в последвалата тишина, — вие, Кук, разбира се, можете да се считате освободен от длъжност и под ар...

— Хей, почакайте — извика Бигман. — Изповедта още не е завършила. Слушайте, Кук, това бе вторият ви опит да убиете Ъртейл, нали?

— Вторият опит ли? — вдигна тъжните си очи Кук.

— Какво ще кажете за повредения топлоизолиращ скафандър? Ъртейл ни предупреди да внимаваме. Значи и на него му е бил направен този номер. Ъртейл изкара, че Майндс го е сторил, но той бе лъжец и не можеше да му се вярва за нищо. Аз бих казал, че вие сте се опитал да убиете Ъртейл по този начин, но той е открил повредата и ви е принудил да го преместите в нашата стая. После ни предупреди, за да помислим, че е на наша страна и за да причини неприятности на Майндс. Не е ли така?

— Не е! — извика Кук. — Не! Нямам нищо общо с този топлоизолиращ скафандър! Нищо!

— Хайде, хайде — започна Бигман, — няма да повярваме...

Тогава обаче стана Лъки.

— Всичко е наред, Бигман — каза той. — Кук няма нищо общо с топлоизолиращия скафандър. Можеш да му вярваш. Отговорен за повредата му е същият човек, който е отговорен за робота.

— Сириусианците ли имаш пред вид, Лъки? — попита Бигман, поглеждайки недоверчиво приятеля си.

— Никакви сириусианци — отвърна Лъки. — На Меркурий няма сириусианци и никога не е имало.

16. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ СЪДА

— Няма сириусианци ли? Чувате ли се какво говорите, Стар? — попита с дрезгав от слисване глас д-р Пивърейл.

— Напълно — отвърна Лъки. Той отиде до бюрото на Пивърейл, седна на крайчеца му и се обърна към събранието. — Сигурен съм, че доктор Пивърейл ще потвърди казаното от мен, когато обясня доводите си.

— Ще потвърдя казаното от вас ли? В никакъв случай, уверявам ви — намуси се старият астроном и лицето му доби израз на горчиво неодобрение. — Това едва ли си струва да се дискутира... Между другото, трябва да поставим Кук под арест. — При тези думи той се надигна от мястото си, но Лъки го побутна леко да седне отново.

— Всичко е наред, сър — каза Лъки. — Бигман ще има грижата да наблюдава Кук.

— Няма да ви създам никакви неприятности — промълви глухо отчаяният Кук.

Въпреки това Бигман приближи стола си до неговия.

— Доктор Пивърейл, да се върнем във вечерта на банкетата и на вашите собствени думи относно сириусианските работи... Впрочем, вие отдавна знаете, че на тази планета има робот. Не е ли така?

— Какво искате да кажете? — попита, почувствувал се неловко, астрономът.

— Доктор Майндс ви е разказвал, че забелязвал движещи се човекоподобни фигури в нещо като метални скафандри, които изглежда понасяли слънчевото излъчване по-добре, отколкото би могло да се очаква от човек.

— Разбира се — намеси се Майндс, — и би трябвало да се досетя, че виждам робот.

— Вие нямате опита на доктор Пивърейл с роботите — каза Лъки и се обърна отново към стария астроном.

— Сигурен съм, че сте заподозрял съществуването на работи сириусианска конструкция на планетата веднага, щом Майндс ви е

докладвал какво е видял. Описанието му пасва отлично.

Астрономът бавно кимна.

— Самият аз — продължи Лъки — още по-малко от Майндс подозирах, че става дума за работи, когато той ми разказа своята история. След банкета обаче, на който вие, доктор Пивърейл, говорихте за Сириус и неговите работи, много натрапчиво ме изпълни мисълта, че именно в тях се крие обяснението. Вие също би трябвало да сте помислил така.

Д-р Пивърейл кимна отново.

— Аз осъзнавах — каза той, — че ние не бихме могли да направим нищо срещу едно сириусианско нахлуване. Затова обезкуражавах Майндс в стремежа му да изясни случая.

(На това място Майндс пребледня и започна да мърмори нещо под носа си).

— Защо никога не сте докладвали на Научния съвет? — попита Лъки.

Д-р Пивърейл се колебаеше.

— Страхувах се, че няма да ми повярват и само ще ускоря пенсионирането си — започна той. — Честно казано, не знаех как да постъпя. Очевидно беше, че Ъртейл не може да ми бъде от полза. Интересувах се само от собствените си планове. Но когато дойдохте вие, Стар — гласът му стана по-дълбок и по-плавен, — аз най-сетне имах съюзник и се почувствувах в състояние да говоря за сириусианците, за носената от тях заплаха и за работите им.

— Добре — каза Лъки. — А спомняте ли си как описалте привързаността на сириусианците към техните работи? Използувахте думата „обич“. Вие казахте, че те ги гледат и обичат и че за тях няма нищо по-ценно. Казахте още, че за тях един робот струва колкото сто земяни.

— Разбира се — съгласи се д-р Пивърейл. — Това е точно така.

— Тогава, щом обичат така много своите работи, биха ли изпратили един от тях на Меркурий изолиран и непригоден за слънчево излъчване? Биха ли осъдили един от своите работи на бавна и мъчителна смърт?

Д-р Пивърейл не отговори. Долната му устна трепереше.

— Дори аз едва ли бих помислил да разруша работа с бластера си — продължи Лъки — макар да застрашаваше живота ми, а не съм

сириусианец. Тогава може ли един сириусианец да е така жесток към робот?

— Важността на мисията... — започна Пивърейл.

— Допустимо е — прекъсна го Лъки. — Не казвам, че сириусианците не биха изпратили робот на Меркурий с цел саботаж, но, Велика галактико, те най-напред биха му изолирали мозъка! Даже ако оставим настрана любовта им към роботите, в това има здрав смисъл. Така биха могли да извлекат по-голяма полза от него.

Сред събралите се се разнесе одобрителен шепот.

— Н-но — заекна д-р Пивърейл, — ако не са сириусианците, тогава кой...

— Е, нека видим с какви факти разполагаме — каза Лъки. — Първо, Майндс на два пъти открива робота и последният на два пъти изчезва при опит да бъде доближен. По-късно роботът ме информира, че са му дадени указания да избягва хората. Очевидно е бил предупреждаван, когато Майндс е излизал да търси саботьора. Очевидно е също, че го е предупреждавал някой от купола. За мен не е бил предупреден, защото казах, че отивам в мините. Второ, когато роботът умираше, аз го попитах още веднъж, кой му е дал тези указания. „Ъ-ъ-ъ...“ можа само да каже той. Радиото му замлъкна, но устата му се отвори така, сякаш произнесе две срички.

— Ър-тейл! — извика внезапно Бигман, чиято светлочервена коса бе щръкнала от вълнение. — Роботът се е опитвал да каже Ъртейл. Значи той е бил саботьорът. Това пасва точно!

— Може би — отвърна Лъки. — Ще разберем това. На мен обаче ми хрумна, че е възможно роботът да се е опитвал да каже „Ъртмен“^[1].

— А може би е било само неясен звук, издаден от един умиращ робот и не означава нищо — каза сухо Пивърейл.

— Възможно е — съгласи се Лъки, — но сега преминаваме към третия факт, а той веднага ни убеждава в друго. Ето го и него: Роботът беше сириусианско производство, а кой от хората в купола е имал възможност да се сдобие с него? Посещавал ли е някой от нас планетите на Сириус?

— Аз съм ги посещавал — присви очи д-р Пивърейл.

— Точно така — каза Лъки, — само вие и никой друг. Това е отговорът.

Последва голяма суматоха и Лъки призова за тишина с авторитетен глас и строго изражение на лицето.

— Като член на Научния съвет — продължи той — обявявам, че от този момент нататък за обсерваторията отговарям аз. Доктор Пивърейл не е повече директор. Свързах се с Главния щаб на Съвета на Земята и един кораб е вече на път за насам. Ще бъдат предприети необходимите действия.

— Моля да бъде изслушан! — извика д-р Пивърейл.

— Ще бъдете изслушан — каза Лъки, — но първо чуйте уликите срещу вас. Вие единствен от всички тук сте имал възможност да откраднете сириусиански робот. Доктор Кук ни каза, че по време на пребиваването ви на Сириус са ви предоставили един за лично ползуване. Вярно ли е?

— Да, но...

— Взел сте го със себе си във вашия собствен кораб. Някак сте успял да се изплъзнете от сириусианците. Вероятно те изобщо не са допускали, че някой би могъл да извърши спрямо тях толкова ужасно престъпление, каквото е открадването на робот. Може би поради тази причина не са взели никакви предпазни мерки. Освен това, има основание предположението, че роботът се е опитвал да каже „Бртмен“, когато го попитах кой го е инструктирал. Вие сте бил единственият землянин на Сириус. Вероятно са ви нарекли „Землянин“, когато за пръв път са предоставили работа на вашите услуги и той ви е приел под това име. Накрая, кой би могъл да знае по-добре от вас, кога някой се отправя на Огряваната от Слънцето страна? Кой по-добре от вас би информирал работа по радиото кога няма опасност да бъде открит и кога трябва да се крие?

— Отричам всичко — заяви твърдо д-р Пивърейл.

— Няма смисъл да отричате — каза Лъки. — Ако настоявате, че сте невинен, Съветът ще трябва да поиска информация от Сириус. Роботът ми даде своя сериен номер — РЛ-726. Ако сириусианските власти отговорят, че предоставеният ви по време на пребиваването ви там робот е бил РЛ-726 и че той е изчезнал, след като сте напуснал Сириус, обвинението ще падне върху вас. Освен това открадването на работа е престъпление, извършено на Сириус и понеже имаме с планетите на Сириус договор за екстрадиране, ние ще бъдем принудени да ви предадем в техни ръце. Доктор Пивърейл, бих ви

посъветвал да си признаете в да оставите земното правосъдие да си върши работата, вместо да настоявате, че сте невинен и да поемете риска сириусианците да преценяват тежестта на вашето престъпление — открадването на един от любимите им работи и изтезаването му до смърт.

С невидящи очи д-р Пивърейл се взираше умоляващо в събранието. После бавно се наклони и се строполи на пода.

Д-р Гардома изтича при него и сложи ръка на сърцето му.

— Жив е — каза той, — но мисля, че ще е най-добре да го сложим на легло.

Два часа по-късно, с д-р Гардома и Лъки Стар до леглото си и в субетерна връзка с Главния щаб на Съвета, д-р Ланс Пивърейл диктуваше своето признание.

* * *

Меркурий оставаше бързо зад тях. Макар да знаеше със сигурност, че пратениците на Съвета държат сега положението в ръцете си, освобождавайки го от всяко чувство за отговорност. Лъки все още беше напрегнат. Изражението на лицето му бе мрачно и замислено.

— Какво има, Лъки? — попита загрижено Бигман.

— Жал ми е за стария Пивърейл — отвърна Лъки. — По своему е искал да направи добро. Сириусианците са заплаха, макар и не така непосредствена, както мислеше той.

— Нали Съветът не би го предал на Сириус?

— Вероятно не, но страхът му от Сириус бе достатъчно голям, за да направи признанието. Трикът беше жесток, но необходим. Колкото и патриотични да са били подбудите му, той е бил принуден да направи опит за убийство. Кук също бе подтикнат да извърши престъпление, което не беше по-малко, колкото и лошо мнение да имахме за Ъртейл.

— Все пак, Лъки, какво имаше старият против проекта „Светлина“?

— Пивърейл показва това ясно на банкетата — отвърна невесело Лъки. — Всичко бе изяснено онази вечер. Ти си спомняш оплакванията му, че Земята става по-уязвима, като увеличава

зависимостта си от вноса на храни и природни богатства. Той каза, че проектът „Светлина“ би направил Земята зависима от космически станции. Искаше Земята сама да задоволява нуждите си, за да може по-сполучливо да се съпротивлява на сириусианската опасност.

Със своя леко сенилен ум той може да е мислил, че като саботира проекта „Светлина“, ще помогне за осъществяването на това самозадоволяване. Може би първоначално е донесъл работа със себе си като театрална демонстрация на сириусианската мощ. Обаче когато при завръщането си открил, че проектът „Светлина“ е в ход, той го превърнал в саботьор.

След пристигането на Ъртейл вероятно се е страхувал, че той ще започне да разследва аферата с проекта „Светлина“ и ще го изобличи. Затова поставил в стаята му повреден топлоизолиращ скафандър, но Ъртейл открил повредата. Възможно е наистина да е вярвал, че това е работа на Майндс.

— Разбира се, трябваше да се досетя — каза Бигман. — Първия път, когато се срещнахме със стария, той не каза нито дума за Ъртейл, толкова го е било яд на него.

— Точно така — потвърди Лъки, — а нямаше очевидна причина както в случая с Майндс, например. Допусках, че може да има някакъв мотив, който не подозирам.

— Това ли те насочи към него, Лъки?

— Не, имаше нещо друго. Това бе повреденият топлоизолиращ скафандър в нашата стая. Най-добрата възможност да го остави там имаше самият Пивърейл. За него би било и най-лесно да се отърве от скафандъра, след като убие човека, който го е облякъл. Най-добре е знаел коя стая ни е дадена и е могъл да го внесе в нея. Това, което все пак ме безпокои, е какъв е бил неговият мотив? Защо би искал да ме убие? Името ми очевидно не означава нищо за него. Когато се срещнахме за пръв път ме попита дали не съм субтемпорален инженер като Майндс. Майндс вече беше отгатнал името ми и се опитваше да ме спечели. Доктор Гардома беше чувал за мен във връзка с отравянията на Марс. Ъртейл, разбира се, е знаел всичко за мен. Питам се дали е възможно доктор Пивърейл също да е чувал за мен?

Серес, например, бе мястото, където двамата с теб бяхме за малко по време на битката с пиратите. Там се намира най-голямата обсерватория в Системата. Може ли тогава доктор Пивърейл да не е

бил там по същото време? Аз го попитах, а той отрече да ме е виждал на Серес. Призна, че го е посещавал, а по-късно Кук ни каза, че често е ходел там. Пивърейл продължи да обяснява без каквото и да било подканване от моя страна, че по време на пиратското нападение е бил болен на легло. По-късно Кук потвърди това негово изявление. Така Пивърейл се издаде. Във вълнението си се бе разприказвал излишно.

— Не разбрах — каза дребният марсианец.

— Много просто. Ако Пивърейл е бил на Серес няколко пъти, защо тогава е почувствувал необходимост от алиби точно по време на пиратското нападение? Защо точно по това време, а не по друго? Очевидно е знаел по какъв повод съм на Серес и се опитваше да се подсигури с алиби. Очевидно е също, че е знаел кой съм. Защо тогава се опита да убие и мен, и Ъртейл? Ти знаеш, че и двамата щяхме да пострадаме от повредени топло изолиращи скафандри. Причината е, че и двамата бяхме тук с една и съща цел, разследване. От какво се страхуваше Пивърейл? После, на банкетата, той започна да говори за работи и сириусианци и нещата отидоха по местата си. Разказът на Майндс веднага доби смисъл и разбрах, че единственият, който би могъл да донесе робот на Меркурий е или сириусианец, или доктор Пивърейл. Струваше ми се, че отговорът е Пивърейл в че той говори за сириусианците, за да се подсигури. Ако роботът бъде намерен и саботажите спрат, това би му послужило като димен екран, зад който да скрие собственото си участие, а самото откриване на робота би било добра антисириусианска пропаганда. Нуждаех се от доказателство. В противен случай сенаторът Свенсон би разгласил, че само вдигаме пушилка, за да прикрием с нея собствената некомпетентност и разточителност на Съвета. Нуждаех се от убедително доказателство. Поради непосредствената близост на Ъртейл не смеех да говоря с никой по този въпрос, дори с теб, Бигман.

— Кога най-сетне ще започнеш да ми се доверяваш, Лъки? — измърмори обидено Бигман.

— Когато мога да разчитам, че ще избягваш номера като тези, да се биеш с хора, два пъти по-големи от теб — отвърна Лъки с усмивка, която смекчи малко остротата на изявлението му. — И така, аз тръгнах да заловя робота на Огряваната от Слънцето страна и да го използвам като доказателство. Не успях и бях принуден да изтръгна признанието от Пивърейл.

Лъки поклати глава.

— А какво ще правим сега със Свенсон? — попита Бигман.

— Мисля, че усилията ни в тази насока ще останат без резултат — отвърна Лъки. — Той не може да постигне много, раздухвайки смъртта на Ъртейл, тъй като можем да използваме доктор Кук като свидетел на някои от мръсните му номера. Ние също не можем да направим много срещу него, тъй като двамата мъже, заемащи най-високите постове в меркурианската обсерватория, ще трябва да бъдат освободени от длъжност за извършени престъпления. Това е патова позиция.

— Марсиански пясъци — измърмори Бигман. — В такъв случай, той ще продължава да ни създава неприятности и занапред.

— Не — поклати глава Лъки. — Сенаторът Свенсон не е само неприятел. Той е груб и опасен, но точно по тази причина държи Съвета нащрек и ни предпазва от отпускане. Освен това — добави замислено той, — Научният съвет се нуждае от критика, също както Конгресът и Правителството. Ако някога Съветът си въобрази, че е над критиката, може да дойде време, когато ще установи диктатура на Земята, а аз определено не желая това да се случи.

— Може би — каза недоверчиво Бигман, — но на мен не ми харесва този Свенсон.

Лъки се засмя и посегна да разроши косата на марсианеца.

— На мен също — каза той, — но защо да се безпокоим сега за това? Там, в далечината са звездите, а кой знае къде ще бъдем следващата седмица и защо?

[1] Земянин — Б.пр. ↑

ЛУНИТЕ НА ЮПИТЕР

1. БЕЗПОКОЙСТВО НА ЮПИТЕР-9

Юпитер представляваше почти правилен кръг от мека светлина, с диаметър, равен на половината от видимия диаметър на Луната, гледана от Земята, но само с една седма от яркостта ѝ поради голямата му отдалеченост от Слънцето. Дори така той беше красива и впечатляваща гледка.

Лъки Стар го съзерцаваше замислено. Светлините в командната зала бяха угасени, а Юпитер бе центриран върху видеоекрана, чиято слаба светлина правеше Лъки и спътника му почти безплътни сенки.

— Ако Юпитер беше кух, Бигман — каза Лъки, — ти би могъл да изсипеш в него хиляда и триста планети с размера на Земята и той пак не би се напълнил съвсем догоре. Юпитер тежи повече, отколкото всички останали планети, взети заедно.

Джон Бигман Джоунс, който не позволяваше на никого да го нарича другояче освен Бигман и който, ако малко се поизпънеш, бе висок пет фута и два инча^[1], не одобряваше нищо голямо освен Лъки.

— И какво му е хубавото? — попита той. — Никой не може да кацне на него, нито дори да го доближи.

— Ние може би никога няма да кацнем на него — отвърна Лъки, — но ще го доближим, щом бъдат създадени първите аgrav-кораби.

— Понеже с това са се заели сириусианите — рече Бигман, мръщейки се в здрача, — не друг, а ние ще сме залогът, че работата ще се свърши.

— Е, Бигман, ще видим.

— Марсиански пясъци. Лъки! Докога ще трябва да чакаме тук? — попита Бигман, като удари с малката си, свита в юмрук десница по дланта на другата ръка.

Намираха се в орбита около Юпитер с кораба на Лъки „Светкавичният Стар“ и съгласуваха скоростта си с тази на Юпитер-9, най-външния спътник на гигантската планета.

Той висеше неподвижно на хиляда мили от тях. Официалното му название беше „Адрастея“, но освен най-големите и най-близките до планетата спътници на Юпитер останалите бяха по-известни с номерата си. Юпитер-9, с диаметър само осемдесет и девет мили, беше просто астероид, но изглеждаше по-голям от отдалечения на петнадесет милиона мили Юпитер. Спътникът представляваше ръбеста скала, сива и непривлекателна на оскъдната слънчева светлина, и не предизвикваше особен интерес. И Лъки, и Бигман бяха виждали стотици подобни гледки в астероидния пояс.

Едно нещо обаче го отличаваше от останалите. Под повърхността му се трудеха хиляда души и там бяха вложени милиарди долари за производството на кораби, които не зависят от действието на гравитацията.

Въпреки това Лъки предпочиташе да наблюдава Юпитер. Дори на сегашното разстояние на планетата от кораба (в действителност три пети от разстоянието между Венера и Земята при най-голямото им сближение) дискът му беше достатъчно голям, за да се видят и с просто око цветните му зони. Те бяха бледорозови и синьозелени, сякаш дете, потопило пръстите си във водни бои, ги бе прокарало върху образа на планетата.

Юпитер бе толкова красив, че Лъки почти забрави каква смъртна опасност представляваше той. Наложил се Бигман да повтори въпроса си по-високо.

— Хей, Лъки, докога ще трябва да чакаме тук?

— Ти знаеш отговора, Бигман. Докато командирът Донахю дойде да ни вземе.

— Тази част ми е известна. Това, което искам да знам, е защо трябва да го чакаме?

— Защото той ни помоли.

— Тъй, тъй. Но за какъв се мисли този приятел?

— За шефа на проекта „Аграв“ — отвърна търпеливо Лъки.

— Дори да е така, ти не си длъжен да го слушаш.

Бигман ясно и дълбоко съзнаваше силата на Лъки. Като пълноправен член на Научния съвет — тази безкористна и интелигентна организация, която се бореше с враговете на Земята вътре и извън Слънчевата система, — Лъки можеше да се противопостави дори и на най-висшестоящите.

Той обаче не бе съвсем склонен да го прави. Знаеше се, че на Юпитер — планета с отрови и непоносима гравитация — е опасно. По-сложно бе положението на Юпитер-9, защото опасните точки не бяха фиксирани и докато не узнаеше малко повече, Лъки трябваше внимателно да избира пътя си напред.

— Търпение, Бигман — каза той.

— Нали няма да зяпаме Юпитер през целия ден? — измърмори Бигман и запали светлината.

Той отиде до малкото венерианско същество, което подскачаше нагоре-надолу в своя запечатан аквариум в ъгъла на пилотското помещение, и голямата му уста се разтегна в доволна усмивка. В-жабата винаги имаше такова въздействие върху Бигман, пък и върху всекиго другиго.

В-жабата беше родом от океаните на Венера — дребно създание, което понякога изглеждаше като че има само очи и крака. Тялото ѝ бе зелено, дълго само петнадесет сантиметра. Двете ѝ големи очи блестяха, изпъкнали като къпини, а острата ѝ, силно извита човка се отваряше и затваряше на неравномерни промеждутъци. В момента шестте крака на В-жабата бяха прибрани, така че тя стоеше на дъното на аквариума, но когато Бигман почука по капака, те се разгънаха като дърводелски метър и заприличаха на кокили.

В-жабата беше грозен дребосък, но попаднеш ли близо до нея, Бигман усещаше, че му харесва. Не можеше другояче. Всеки би чувствувал същото. В-жабата се грижеше за това.

Бигман внимателно провери бутилката с въглероден двуокис, която поддържаше водата в клетката добре наситена, и се увери, че температурата вътре е деветдесет и пет градуса^[2]. (Топлите океани на Венера са наситени с азот и въглероден двуокис. Свободният кислород, който на тази планета съществува само в построените от човека покрити с куполи градове в океанските ѝ плитчини, би бил твърде неподходящ за В-жабата.)

— Мислиш ли, че запасът от водорасли е достатъчен? — попита Бигман, а В-жабата сякаш чу въпроса му, защото човката ѝ клъвна едно стъбълце от родното венерианско водорасло, което се разстиляше в аквариума, и бавно го задъвка.

— Ще стигне докато кацнем на Юпитер-9 — отвърна Лъки.

В този миг прозвуча неприятното жужене на приемателния сигнал, което не можеше да се сбърка с нищо друго, и двамата мъже рязко вдигнаха погледите си.

Пръстите на Лъки бързо направиха необходимата регулировка и на видеоекрана се появи едно неприветливо, застаряващо лице. Чу се енергичен глас:

— Предава Донахю.

— Да, командире — каза Лъки. — Ние ви очаквахме.

— Тогава подгответе шлюза за тръбно прикачване.

На лицето на командира се четеше безпокойство и загриженост, сякаш изписани с букви, големи колкото метеори от първи разред.

През последните седмици Лъки бе свикнал с това изражение върху лицата на хората, върху лицето на Хектор Конуей, председателя на Съвета например. За него Лъки беше почти като син и по-възрастният мъж не изпитваше нужда да се преструва.

Розовото лице на Конуей, обикновено приветливо и самоуверено под короната от чисто бяла коса, изглеждаше угрижено.

— От месеци чакам случай да говоря с теб — каза той.

— Неприятности ли има? — попита спокойно Лъки, който само преди по-малко от месец се беше върнал от Меркурий и бе прекарал времето до срещата им в нюйоркския си апартамент. — Не ми се обади нито веднъж.

— Ти заслужи своята отпуска — каза дрезгаво Конуей. — Искаше ми се да не я прекъсвам, но не можех да си го позволя.

— За какво точно става дума, чичо Хектор?

Старческите очи на председателя на Съвета се взираха настойчиво в спокойните кафяви очи на високия, чевръст младок пред него и сякаш намираха утешение в тях.

— Сириус! — каза той.

Лъки почувствува как го изпълва трепетно вълнение. Нима най-после се появяваше големият враг?

Бяха изминали столетия, откакто първите земни експедиции колонизираха планетите на по-близките звезди. В тези светове извън Слънчевата система бяха израснали нови, независими общества, които почти не си спомняха за своя земен произход.

Планетите на Сириус образуваха най-старото и най-силното от тези общества. Обществото бе израснало върху нови светове, където съвременната наука бе довела до разработването на неексплоатирани дотогава източници. Не беше тайна, че сириусианите, твърди във вярата си, че са представители на най-добрата част от човечеството, гледаха напред във времето, когато ще могат да властвуват над всички хора, и смятаха старата майка Земя за свой най-голям враг.

В миналото те бяха правили каквото можеха, за да подкрепят враговете на Земята на територията ѝ, но никога не се бяха почувствували достатъчно силни за открита война. Но сега?

— И какво по-точно? — попита Лъки.

Конуей се облегна назад. Пръстите му барабанеха по масата.

— С всяка изминала година Сириус става все по-силен — отвърна той. — Ние знаем това. Само че неговите светове не са достатъчно заселени, жителите им наброяват само няколко милиона. В нашата Слънчева система все още има повече човешки същества, отколкото в цялата останала Галактика. Имаме повече кораби и повече учени от тях. Все още имаме предимство. Но, ей богу, ако нещата продължават да вървят по същия начин, няма да можем да го задържим.

— По какъв начин?

— Сириусианите са открили някои неща. Съветът притежава неоспорими доказателства, че Сириус е напълно в течение на нашите изследвания на „Аграв“.

— Какво?! — възкликна Лъки. Твърде малко бяха нещата, по-секретни от проекта „Аграв“. Една от причините осъществяването му да се съсредоточи в един от външните спътници на Юпитер бе по-голямата сигурност. — Велика Галактико, как се е стигнало дотам?

— Тъкмо там е работата — усмихна се горчиво Конуей. — Към тях изтича всякакъв вид информация, а ние не знаем как. Най-критично е положението с данните от „Аграв“. Опитвахме се да спрем изтичането. Няма човек, работещ по проекта, чиято преданост да не е била внимателно проверена. Няма предпазна мярка, която да не сме взели. Въпреки всичко информация продължава да изтича. Подадохме фалшиви данни и те също стигнаха до тях. Знаем го от информация на нашето разузнаване. Подадохме данни по такъв начин, че да не могат да излязат навън, и все пак те излязоха.

— Какво искаш да кажеш с „не могат да излязат навън“?

— Разпръснахме ги така, че нито един човек, по-скоро никой от половин дузината осведомени хора не би могъл да има ясна представа от тях като цяло. И все пак те излязоха навън. Това ще рече, че доста хора са се обединили в шпионските си действия, което е невероятно.

— Или че някой човек е имал достъп навсякъде — добави Лъки.

— Което е също толкова невероятно. Това трябва да е нещо ново, Лъки. Досещаш ли се? Ако Сириус е открил нов начин да се рови в мозъците ни, заплашва ни опасност. Въобще не бихме могли да организираме защитата си, нито да кроим планове срещу тях.

— Почакай, чичо Хектор! Велика Галактико, почакай една минута! Какво имаш предвид, като казваш, че се рови в мозъците ни? — попита Лъки, като се вгледа изпитателно в по-възрастния мъж.

— Ей богу, Лъки — пламна председателят на Съвета, — започвам да се отчайвам. Не виждам как другояче може да са го направили. Сириусианите сигурно са развили някаква форма на отгатване на мисли или телепатия.

— И защо те смуцава това предположение? Според мене е възможно. Известно ни е поне едно практическо средство за телепатия, венерианските жаби.

— Така е — съгласи се Конуей. — Аз също съм мислил по този въпрос, но те нямат венериански жаби. Зная как вървят работите с изследването на В-жабата. Телепатията става възможна само ако хиляди от тях работят едновременно. Да се държи обаче такова количество В-жаби където и да е другаде освен на Венера, би било ужасно трудно и също така лесно забележимо. А без В-жабите няма начин да се управлява телепатията.

— Досега не сме разработили начин — поправи го тихо Лъки. — Възможно е сириусианите да са ни изпреварили в изследването на телепатията.

— Без В-жаби ли?

— Дори без В-жаби.

— Не вярвам! — извика яростно Конуей. — Не мога да повярвам, че сириусианите са в състояние да решат проблем, пред който Научният съвет остана напълно безпомощен.

Лъки без малко не се усмихна на гордостта, която старецът изпитваше от своята организация, но трябваше да признае, че в това

имаше нещо повече от гордост. Научният съвет представляваше най-голямата съвкупност на интелект, която Галактиката познаваше. За последното столетие нямаше значителна част от научния прогрес в което и да е ъгълче от нея, която да бе дошла от другаде, а не от Съвета. Въпреки всичко Лъки не можа да се удържи и направи една малка забележка:

— Те са преди нас в роботиката — каза той.

— Не съм — отсече Конуей. — Само в приложенията й. Земляните изобретиха позитронния мозък, който доведе до създаването на съвременния механичен човек. Не забравяй това. Заслугите за всички основни разработки могат да се припишат на Земята. Само дете Сириус е построил повече работи и — Конуей се поколеба — е усъвършенствувал някои от инженерните подробности.

— Точно това установих на Меркурий — каза сериозно Лъки.

— Да, зная, Лъки. Без малко да закъсаме.

— Но се размина. Нека обсъдим пред какво сме изправени сега. Положението е следното: Сириус извършва успешен шпионаж и ние не можем да го спрем.

— Да.

— И проектът „Аграв“ е най-сериозно засегнат.

— Да.

— Струва ми се, чичо Хектор, че ти искаш да отида на Юпитер-9 и да видя дали ще мога да науча нещо относно тази работа.

— За това исках да те помоля — кимна мрачно Конуей. — Не постъпвам честно спрямо теб. Стана ми навик да те смятам за мой ас, за мой коз, за човека, на когото мога да възложа всякаква задача и да съм сигурен, че тя ще бъде изпълнена. Но какво би могъл да направиш там? Не остана нищо, което Съветът да не е опитал, а не открихме никакъв шпионин, нито метод за шпиониране. Какво повече можем да очакваме от теб?

— Не само от мен. Ще имам помощник.

— Бигман? — попита старецът и не можа да сдържи усмивката си.

— Не само Бигман. Нека ти задам един въпрос. Дали някаква информация относно нашите изследвания на В-жабата на Венера не е стигнала до Сириусе?

— Не — отвърна Конуей. — Никаква, доколкото зная.

— Тогава ще те помоля да ми зачислиш една В-жаба.

— В-жаба? Една В-жаба ли?

— Точно така.

— Какво може да ти помогне това? Мисловното поле на една-единствена В-жаба е ужасно слабо. Няма да си в състояние да четеш мисли.

— Вярно, но може би ще бъда в състояние да улавям полъха на силните емоции.

— Не е изключено да го постигнеш — рече замислено Конуей.
— Но какво ще спечелиш?

— Още не знам със сигурност. Все пак това ще бъде едно имущество, което предишните детективи не са имали. Една неочаквана емоционална вълна, излъчена от някого там, може да ми помогне, да ми даде основание за подозрение или да ми посочи пътя за по-нататъшно разследване. Пък и ако...

— Да?

— Ако някой притежава телепатична сила, развита по естествен път или чрез използване на апаратура, може да доловя нещо много по-силно от един емоционален полъх. Може да доловя дори мисъл, някаква определена мисъл, преди човекът да научи достатъчно от моето съзнание, за да се прикрива. Разбираш ли какво имам предвид?

— Той също би могъл да долови твоите емоции.

— Теоретично да, но аз, така да се каже, ще се „вслушвам“ за емоции, а той — не.

Очите на Конуей светнаха.

— Надеждата е слаба — каза той, — но, ей богу, все пак е надежда! Ще ти осигуря своята В-жаба... И още нещо, Дейвид... — само в моменти на дълбока загриженост той използваше истинското име на Лъки, под което младият член на Съвета бе познат през детството си. — Искам да оцениш важността на тази мисия. Ако не открием какво правят сириусианите, значи те наистина са ни изпреварили. Което ще рече, че войната няма да може да бъде отлагана дълго. От това зависи дали ще има война, или мир.

— Зная — отвърна тихо Лъки.

[1] Около метър и шестдесет — Б.пр. ↑

[2] По Фаренхайт; 35° по Целзий — Б.пр. ↑

2. КОМАНДИРЪТ Е РАЗГНЕВЕН

И стана така, че землянинът Лъки Стар и неговият малък приятел Бигман Джоунс, роден и израснал на Марс, потеглиха отвъд астероидния пояс към външните райони на Слънчевата система. Придружаваше ги един абориген от Венера, който съвсем не беше човек, а малко, четящо мисли и влияещо им животно.

Сега те висяха на хиляда мили над Юпитер-9 и чакаха гъвкавата проходна тръба да бъде закрепена между командирския кораб и „Светкавичния Стар“. Тръбата свързващо двата въздушни шлюза и образуваше коридор, който хората можеха да използват при преминаването от единия кораб на другия, без да е необходимо да си поставят скафандрите. Въздухът от двата кораба се смесваше и свикнал с космоса човек, използвайки предимството на безтегловността, можеше да се изстреля през тръбата само след едно-единствено първоначално отблъскване и да се насочва на завоите, като леко и умело борави с лакти.

Ръцете на командира се показаха първи в отвора на шлюза. Те уловиха края на отвора и така се отблъснаха, че командирът изскочи навън като при играта на „прескочи кобила“ и се приземи под действието на местното изкуствено гравитационно поле (или псевдогравитационно поле, както го наричаха обикновено) на „Светкавичния Стар“ с леко олюляване. Скокът беше добре изпълнен и Бигман, който имаше наистина високи критерии за всички видове космическа техника, кимна одобрително.

— Добър ден, съветник Стар — каза с прегракнал глас Донахю.

В космоса, където, ако говорим точно, няма нито сутрин, нито следобед, нито вечер, е трудно да се определи дали трябва да се каже „Добро утро!“, „Добър ден!“ или „Добър вечер!“. Затова обичайният израз, възприет от космонавтите, беше „Добър ден“.

— Добър ден, командире — отвърна Лъки. — Има ли някакви трудности относно кацането ни на Юпитер-9, които да са причина за това забавяне?

— Трудности? Е, зависи как се схващат нещата. — Той се огледа и седна на едно от малките пилотски кресла. — Свързах се с Главния щаб на Съвета, но те ми казаха, че трябва да преговарям направо с вас, и ето ме тук.

Командирът Донахю беше жилав човек, от когото се излъчваше напрегнатост. Имаше дълбоко набраздено от бръчки лице и посивяла коса, но си личеше, че някога е била кестенява, а ръцете му бяха с изпъкнали сини вени. Изговаряше фразите на тласъци, насечено, в бърза последователност от думи.

— За какво да преговаряте с мен, сър? — попита Лъки.

— Само за едно нещо, Съветнико. Искам да се върнете на Земята.

— Защо, сър?

Когато отговори, командирът не погледна Лъки.

— Проблемът е от морално естество. Разследваха хората ни неведнъж, а многократно, до безкрай. Всеки път излизаха чисти и всеки път започваше ново разследване. Това не им се хареса, и на вас не би се харесало. Не им харесва да ги подозират непрекъснато и аз съм напълно на тяхна страна. Нашият аграв-кораб е почти готов и сега не е време да бъдат смущавани хората ми. Те вече говорят за стачка.

— Хората ви може да са чисти, но все още е налице изтичане на информация — каза спокойно Лъки.

— Значи се получава от някъде другаде — сви рамене Донахю. — Положително... — Той поспря и внезапно и съвсем неуместно попита с приятелски тон: — Какво е това?

Бигман проследи погледа му и веднага отговори:

— Това е нашата В-жаба, командире, а аз съм Бигман.

Командирът не обърна внимание на представянето. Вместо това се приближи до В-жабата и се взря в затворения отвсякъде и пълен с вода аквариум.

— Венерианско създание е, нали?

— Точно така — отвърна Бигман.

— Чувал съм за тях, но никога не бях виждал. Симпатичен малък скокльо, а?

Лъки усети, че го обзема мрачно задоволство. Не му се стори странно, че по средата на едно твърде сериозно обсъждане командирът

се отплесна, погълнат от възхищението към едно малко водно създание от Венера. В-жабата предизвикваше това неизбежно.

Сега тя гледаше Донахю с черните си очи, като се полюляваше на разтегателните си крака и кротко цъкаше с папагалската си човка. В-жабата не притежаваше отбранителни оръжия, нито някаква броня. Нямаше нокти, зъби или рога. С човката си можеше да хапе, но такова ухапване не би причинило вреда на по-голямо от нея създание.

При все това тези В-жаби се размножаваха свободно по покритата с водорасли повърхност на Венерианския океан и никой от свирепите хищници на океанските дълбочини не ги безпокоеше — В-жабите просто можеха да управляват емоциите. Те инстинктивно караха всички други форми на живот да ги обичат, да се чувствуват приятелски настроени към тях и да нямат никакво желание да им навреждат. Така те оцеляваха, нещо повече — благоденствуваха.

Очевидно сега въпросната В-жаба бе изпълнила Донахю с приятелско чувство, защото военният я сочеше с пръст през стъклото на аквариума и се смееше, когато тя вирваше глава, а после, когато той придвижваше пръста си надолу, главата ѝ потъваше между свиващите се крака.

— Как мислите, ще можем ли да си вземем няколко от тях на Юпитер-9, Стар? — попита той. — Тук сме луди по домашни животни. Напомнят ни за родното огнище.

— Не е много практично — отвърна Лъки. — В-жабите са трудни за гледане. Нали знаете, трябва да се държат в система, наситена с въглероден двуокис. Кислородът без преувеличение е отровен за тях. Това усложнява нещата.

— Искате да кажете, че не могат да бъдат държани в открит аквариум за риби, така ли?

— Понякога може. Така ги държат на Венера, където въглеродният двуокис е без пари и където винаги могат да ги върнат в океана, ако В-жабите се почувствуват нещастни. А на един кораб или в свят без въздух човек не би искал да изпуска непрекъснато въглероден двуокис във въздуха, така че затворената система е най-подходяща.

— О! — командирът като че се натъжи.

— Да се върнем към първоначалния предмет на разискването ни — каза енергично Лъки. — На предложението ви да напусна трябва да

отговоря отрицателно. Възложена ми е задача, която съм длъжен да изпълня.

На командира, изглежда, му бяха нужни няколко секунди, за да се отърси от магията на В-жабата. Лицето му потъмня.

— Сигурен съм, че не разбирате сериозността на положението — рече той, изведнъж се обърна и погледна Бигман. — Да вземем например вашия другар.

Дребният марсианец се наежи и започна да се изчервява.

— Казвам се Бигман^[1] — рече той. — Преди малко ви се представих.

— Май не сте много голям — подхвърли командирът.

Лъки веднага постави ръка на рамото на човечеца, опитвайки се да го успокои, но напразно.

— Големината не е нещо външно, мистър! — изкрещя той. — Името ми е Бигман и аз съм голям човек в сравнение с вас или с когото и да е, назован от вас, без значение какво показват мерките. И ако вие не вярвате... — при тези думи той рязко сви лявата си ръка. — Пусни ме, Лъки, чуваш ли? Това приятелче...

— Би ли почакал една минутка, Бигман? — натъртено рече Лъки. — Нека разберем какво се опитва да каже командирът.

Донахю, изглежда, се слиса от внезапната словесна атака на Бигман.

— Повярвайте, в забележката ми нямаше нищо злонамерено. Извинявайте, ако съм ви обидил.

— Да съм се обидил ли? — попита с писклив глас Бигман. — Аз? Слушайте, известен съм с това, че никога не се дразня и след като ми се извинявате, можем да забравим станалото.

Той си подръпна колана и силно плесна с длани по високите до колената оранжевочервени ботуши, които бяха останали от миналото му на земеделски работник на Марс и без които никой не би могъл да го види на обществено място (освен ако не ги заменеше с други, с не по-малко крещящи цветове).

— Ще ви го кажа направо, Съветнико — рече Донахю, като отново се обърна към Лъки. — Тук, на Юпитер-9, имам почти хиляда души и всички те са жилави хора. Няма как да не бъдат. Далеч са от домовете си и вършат тежка работа. Излагат се на големи опасности. Те имат свое собствено схващане за живота и то е грубо. Например

подиграват се на новодошлите, и то без да си поплюват. Понякога последните не могат да понесат това и си заминават. Понякога се обиждат. Издържат ли, по-нататък всичко е наред.

— Официално ли е позволено това? — попита Лъки.

— Не, но е позволено неофициално. Доброто настроение на работниците трябва да се пази по някакъв начин. Не можем да си позволим да ни чувствуват чужди, като се месим в издевателствата им. Трудно се заместват тук добрите работници. Нали знаете, не са много желаещите да дойдат на луните на Юпитер. Освен това ритуалното посвещение спомага да се отстранят неподходящите. Неиздържалите това изпитание в края на краищата положително биха се провалили и в други случаи. Затова закачих приятеля ви. — И командирът побърза да вдигне ръце. — Гледайте да не правите грешки. Съгласен съм, че той е голям отвътре, способен и всичко друго каквото искате, но ще успее ли да се справи с това, което го очаква? А вие, Съветнико?

— Имате предвид дебелашките шегги ли?

— Ще бъде трудно, Съветнико — продължи Донахю. — Хората знаят, че идвате. Новините някак се промъкват.

— Известно ми е — промърмори Лъки.

Командирът се намръщи.

— Във всеки случай — каза той — те знаят, че ще ги проверявате, и няма да ви жалят. Грозно са се заканили и ще пострадате, съветник Стар. Умолявам ви, заради проекта и заради самите вас, да не кацате на Юпитер-9. По-ясно от това не мога да ви го кажа.

Бигман наблюдаваше зяпнал промяната, която настъпваше у Лъки. Обичайният му вид на спокоен и добродушен човек изчезна. Тъмните му очи станаха строги, а правилните черти на изпитото му, красиво лице изразяваха нещо, което Бигман рядко бе виждал — силен гняв. Изглежда, всеки мускул от стройното му тяло се бе напрегнал.

— Командир Донахю — каза Лъки със звънлив глас, — аз съм член на Научния съвет и отговарям само пред неговия председател и Президента на световите от Слънчевата система. Рангът ми е по-висок от вашия и вие ще бъдете длъжен да се съобразявате с моите решения и заповеди. Приемам предупреждението, което току-що ми отправихте, като доказателство за собствената ви некомпетентност. Моля ви, не казвайте нищо. Изслушайте ме. Вие очевидно нямате авторитет сред

хората си и не сте подходящ да ги оглавявате. Сега чуйте следното: аз ще кацна на Юпитер-9 и ще проведе разследванията си. Ще се справя с вашите хора, за разлика от вас. — Лъки замълча за миг, през което време другият зина и напразно се опита да си възвърне способността да говори. — Разбрахте ли, командире?

— Ще поставя въпроса пред Научния съвет — едва успя да процеди през зъби командирът Донахю, чието налято с кръв лице беше станало почти неузнаваемо. — Никой нагъл млад хлапак не може да ми говори с такъв тон, независимо дали е съветник, или не. Ще съпоставя служебното си досие като ръководител с това на всеки друг, заемал тази длъжност. Нещо повече, предупреждението ми също ще бъде записано и ако вие пострадате на Юпитер-9, готов съм да поема риска за военен съд. Няма да ви помагам с нищо. Всъщност надявам се... надявам се, че те ще ви научат на обноски, вие...

Донахю отново изпадна в състояние на безсловесност. Обърна се кръгом към отворения шлюз, който все още бе свързан с неговия кораб посредством космическата тръба, и с мъка се изкатери вътре. В гнева си изпусна едната дръжка и се спъна лошо.

Бигман наблюдаваше със страхопочитание как петите на командира изчезват в тръбата. Гневът на другия бе така силен, че малкият марсианец като че го изпита със собственото си съзнание — стори му се, че го обливат горещи вълни.

— Чудо на чудесата! — възкликна Бигман. — Този приятел наистина кипна. Накара го да се тресе.

— Наистина се ядоса — кимна Лъки. — Няма съмнение в това.

— Слушай — рече Бигман, — може би той е шпионинът. Той ще е най-осведоменият. Би имал най-добрата възможност.

— И него са проверявали най-старателно, така че теорията ти е съмнителна. Но той поне ни помогна в един малък експеримент, затова следващия път, когато го видя, ще трябва да му се извиня.

— Да му се извиниш ли? — попита ужасен Бигман. Той бе твърдо убеден, че извиненията са нещо, което другите трябва да правят. — Защо?

— Е хайде, Бигман, нима допускаш, че наистина мислех това, което казах?

— Ти не беше ли ядосан?

— Не истински.

— Преструваше се, така ли?

— И така може да се каже. Исках да го ядосам, да го ядосам истински и успях. Веднага се разбра.

— Веднага ли?

— А ти не разбра ли? Не почувствува ли гнева му да се излива върху тебе?

— Марсиански пясъци! В-жабата!

— Разбира се. Тя прие гнева на командира и го предаде на нас. Необходимо ми беше да разбере дали една В-жаба е способна на това. Там, на Земята, го проверихме, но докато не го бях опитал при истински полеви условия, нямаше да бъда сигурен.

— Тя предава добре.

— Зная. Това доказва, че в крайна сметка ние все пак имаме поне едно оръжие.

[1] Голям, едър човек (англ.) — Б.пр. ↑

3. АГРАВ-КОРИДОРЪТ

— Добър удар — рече свирепо Бигман. — Значи сме на прав път.

— Почакай, приятелю — каза веднага Лъки. — Ние разполагаме с едно нетипично оръжие. Ще усещаме силните емоции, но е възможно да не усетим емоцията, която би ни дала ключа към загадката. Това е също като да имаш очи. Можеш да гледаш, но може и никога да не видиш верния обект.

— Ти ще го видиш — каза уверено Бигман.

Спускането към Юпитер-9 напомняше на Бигман маневрите в астероидния пояс. Както Лъки бе обяснил по пътя, според повечето астрономи първоначално Юпитер-9 е бил истински астероид, при това твърде голям, и е бил уловен преди милиони години от чудовищното гравитационно поле на Юпитер.

В действителност Юпитер беше уловил толкова много астероиди, че тук, на разстояние петнадесет милиона мили от гигантската планета, имаше нещо като миниатюрен астероиден пояс, принадлежащ на самия Юпитер. Четирите най-големи астероидни спътника (всеки от тях от четиридесет до сто мили в диаметър) бяха Юпитер-12, Юпитер-11, Юпитер-8 и Юпитер-9. В добавка имаше най-малко още сто неномерирани и ненаблюдавани спътника с диаметър над една миля. Техните орбити бяха очертани едва в последните десет години, когато за пръв път използваха Юпитер-9 като антигравитационен изследователски център и необходимостта от пътуване до него и обратно направи важно заселването на околното пространство.

Приближаващият се спътник поглъщаше небето и се превръщаше в един суров свят от остри върхове и скалисти канали, без да е смекчен от каквото и да е докосване на въздух през милиардите години от неговата история.

— Лъки, защо, по дяволите, все пак го наричат Юпитер-9? — попита все още замислен Бигман. — Според атласа той не е деветият от Юпитер насам. Юпитер-12 е много по-близо до него.

— Бедата при теб, Бигман, е, че си разглезен — каза с усмивка Лъки. — Точно защото си роден на Марс, ти мислиш, че човечеството се е втурнало в космоса веднага след сътворението. Слушай, момче, откакто е изобретен първият космически кораб, са минали само хиляда години.

— Зная — отвърна с негодувание Бигман. — Не съм невежа. Ходил съм на училище. Не парадирай непрекъснато с големия си ум.

Лъки широко се усмихна и почука с два пръста по главата на Бигман.

— Има ли нещо вътре?

Юмрукът на Бигман се стрелна към корема на Лъки, но Лъки го улови във въздуха и обездвижи малкия човек.

— Много просто, Бигман. Преди да измислят космическите пътешествия, хората са били приковани към Земята и за Юпитер са знаели само това, което са виждали в телескопа. Спътниците са номерирани по реда на откриването им, разбираш ли?

— О! — възкликна Бигман и се дръпна, за да се освободи. — Бедните прадеди! — Докато се мъчеше да се измъкне от хватката на Лъки, той както винаги се засмя при мисълта за човешките същества, приковани към един свят и взиращи се с копнеж навън.

— Четирите големи спътника на Юпитер — продължи Лъки — са, разбира се, с номера от едно до четири, но те едва ли са ползувани някога. Спътниците са познати под имената Йо, Европа, Ганимед и Калисто. От всички спътници най-близък до Юпитер е малкият Юпитер-5, докато по-далечните имат номера до дванадесет. Тези отвъд дванадесети номер са били открити след като са станали възможни космическите пътешествия и хората са достигнали Марс и астероидния пояс... А сега внимавай. Трябва да се подготвим за кацане.

Беше удивително, мислеше си Лъки, че можеш да смяташ за малък един свят с диаметър осемдесет и девет мили, когато не си някъде близо до него. Разбира се, един такъв свят е малък в сравнение

с Юпитер или дори със Земята. Постави го внимателно на Земята и ще се убедиш, че диаметърът му е достатъчно малък, за да се побере в щата Кънектикът, без да стърчи извън границите му, а повърхността му е по-малка от тази на Пенсилвания.

И все пак, когато се случи да влезеш в такъв малък свят, когато откриеш, че корабът ти е затворен в обширен шлюз и преместван от гигантски куки (при почти нулева гравитационна сила, но преодоляващи пълна инерция) към вътрешността на една огромна пещера с капацитет да побере сто кораба с габаритите на „Светкавичния Стар“, светът вече не ти изглежда така малък.

А попадне ли ти картата на Юпитер-9, окачена на стената в един кабинет, и изследваш ли мрежата от подземни пещери и проходи, в които се провежда една сложна програма, спътникът започва да ти се вижда направо голям. На картата бяха показани и хоризонталната и вертикалната проекция на работния обем на Юпитер-9 и макар да се използваше само малка част от спътника, Лъки забеляза, че някои проходи отстояха на не по-малко от две мили от повърхността му, докато други се простираха точно под нея, дълги близо сто мили.

— Страхотна работа — каза тихо той на лейтенанта до себе си.

Лейтенант Огастъс Невски кимна отсечено. Униформата му блестеше от чистота. Той имаше гъсти руси мустачки, а раздалечените му сини очи имаха навика да гледат право напред, сякаш непрекъснато беше нащрек.

— И продължаваме да се разрастваме — каза гордо той.

Четвърт час по-рано, когато Лъки и Бигман излязоха от своя кораб, лейтенантът им се беше представил като личен водач, прикрепен към тях от командира Донахю.

— Водач или телохранител, лейтенанте? — попита леко развеселен Лъки. — Въръжен сте.

— Носенето на оръжие е задължително за дежурните офицери, Съветнико — отвърна той с безстрастен израз на лицето. — Ще се убедите, че тук има нужда от водачи.

Лейтенантът, изглежда, се отпусна и лицето му започна да отразява обичайните човешки чувства, докато слушаше как посетителите възхитено хвалят проекта.

— Разбира се, отсъствието на всякакво значително гравитационно поле прави възможни определени инженерни трикове,

които са неприложими на Земята — каза той. — На практика подземните коридори не се нуждаят от укрепване.

Лъки кимна, после каза:

— Разбрах, че първият аграв-кораб е почти готов за излитане.

За миг лейтенантът не отговори нищо. Лицето му отново бе станало непроницаемо, не изразяваше никакви усещания или чувства.

— Първо ще ви покажа квартирата — каза рязко той. — До нея най-лесно може да се стигне по аграв, ако успея да ви склоня да ползвате един аграв-кор...

— Хей, Лъки! — извика Бигман, внезапно развълнуван. — Погледни това!

Лъки се обърна. Видя не друго, а едно коте, сиво като пушек, с тъжен поглед, какъвто обикновено имат котките, и гръб, който с готовност се извиваше под свитите пръсти на Бигман. Котето мъркаше.

— Командирът каза, че тук си падате по домашни животни. Тази котка ваша ли е, лейтенанте?

— На всички е — изчерви се лейтенантът. — Наоколо има още няколко. Понякога идват с корабите, носещи провизии. Имаме няколко канарчета, дългоопашато папагалче, бели мишки, златна рибка и тям подобни, но като вашето животно, не знам какво е, нямаме.

В бързия поглед, хвърлен от него към аквариума на В-жабата, който Лъки носеше под мишница, се четеше завист.

Бигман обаче беше съсредоточил вниманието си върху котката. На Марс нямаше местен животински свят и покритите с козина земни домашни животни винаги имаха за него чара на нещо необикновено.

— Той ме харесва, Лъки.

— Не „той“, а „тя“ — поправи го лейтенантът, но Бигман не му обърна внимание.

Котката минаваше покрай него с вдигната право нагоре опашка и подлагаше на ласките му ту едната, ту другата си страна.

Изведнъж мъркането спря и съзнанието на Бигман бе пронизано от силното усещане на глад. Това за миг го стресна, но после забеляза, че котката бе леко приклепнала и напрегнато дебнеше, както й диктуваха инстинктите отпреди милиони години.

Зелените й очи гледаха в упор В-жабата. Емоцията обаче, така котешка, когато го докосна, изчезна почти веднага. Котката тупаше

меко с лапичка по стъкления контейнер, който Лъки държеше, гледаше с любопитство вътре и мъркаше доволно.

И тя хареса В-жабата. Нямахме как да не я хареса.

— Лейтенанте, вие говорехте, че бихме могли да стигнем до квартирата си с помощта на аграв — каза Лъки. — Бихте ли ни обяснили какво означава това?

Лейтенантът, който също гледаше приятелски В-жабата, направи пауза преди да отговори, за да събере мислите си.

— Да. Много е просто — отвърна той. — Всъщност тук на Юпитер-9 имаме изкуствени гравитационни полета, каквито има на всеки астероид или космически кораб. Направени са да действуват от край до край във всеки от главните коридори, така че може да се пада по дължината им и в двете посоки. Същото е, както падане в дупка на Земята.

— С каква скорост? — попита Лъки.

— Да, там е работата. Обикновено силата на притегляне е постоянна и човек пада все по-бързо и по-бързо...

— Затова зададох този въпрос — прекъсна го сухо Лъки.

— Но не и при наличието на аграв-пулт за управление — продължи лейтенантът. — „Аграв“ е всъщност „а-грав“, тоест отсъствие на гравитация, нали разбирате? „Аграв“ може да бъде използвана за поглъщане на гравитационната енергия, за складирането или пренасянето ѝ. Въпросът е, че човек пада бързо, но не и все по-бързо, разбирате ли? С гравитационно поле в обратната посока може да се забави дори до спиране. Аграв-коридорът с двете псевдогравитационни полета е нещо много просто, било е използвано като мост към аграв-кораб, който работи с единично гравитационно поле. Инженерските квартири, където ще бъдат вашите стаи, са на малко повече от една миля отгук и най-прекия път до тях е през коридор А-2. Готови ли сте?

— Ще бъдем готови веднага след като ни обясните как да използваме тази аграв.

— Нищо трудно няма.

Лейтенант Невски ги снабди с по един комплект леки колани и ги нагласи върху раменете и около кръста, като междуременно им обясняваше как се манипулира с тях. Накрая каза:

— А сега, господа, последвайте ме. Коридорът е само на няколко ярда в тази посока.

На входа на коридора Бигман се поколеба. Той не се страхуваше от самото пространство или от паданията, но през целия си живот бе свикнал да преодолява пропасти само при марсианска или при по-слаба гравитация. Този път псевдогравитационното поле беше равно на нормалното земно поле и под негово влияние коридорът представляваше яркоосветена шахта, спускаща се очевидно съвсем отвесно, независимо че всъщност (в себе си Бигман го знаеше) тя минаваше успоредно близко до повърхността на спътника.

— Това е линията за пътуване в посока на инженерските квартири — каза лейтенантът. — Ако я бяхме приближили от другата страна, „долу“ би се явило в обратната посока. Можем и да сменяме местата на „горе“ и „долу“ чрез подходяща настройка на агравапултовете си. — Той погледна изражението върху лицето на Бигман и добави: — Ще добиете представа като попътувате. След известно време се свиква напълно.

Лейтенантът стъпи в коридора, но не потъна в него дори на инч. Сякаш стоеше на невидима платформа. Попита със сериозен глас:

— Поставихте ли стрелките на нула?

Бигман го стори и у него моментално изчезна всяко чувство за притегляне. Стъпи в коридора.

Сега ръката на лейтенанта, която бе поставена върху главното копче на собствения му пулт, рязко го завъртя и той потъна, набирайки скорост. Лъки го последва и Бигман, който по-скоро би се оставил да пада по цялата дължина на коридора под действието на два пъти по-силна гравитация и да стане на каша, отколкото да пропусне да направи нещо, което вече е направил Лъки, си пое дълбоко въздух и завъртя копчето.

— Върнете копчето обратно на нула — извика лейтенантът — и ще останете да се движите с постоянна скорост. Овладейте я добре.

Периодично те доближаваха блестящи зелени букви, които предупреждаваха: „Дръжте тази страна!“ и минаваха през тях. Веднъж покрай тях в обратна посока профуча (всъщност падна) някакъв човек. Движеше се много по-бързо от тях.

— Случват ли се сблъсквания, лейтенанте? — попита Лъки.

— Не бих казал — отвърна лейтенантът. — Опитният спускач внимава да не се сблъска с хората, които го задминават или които той задминава; не е трудно да намалява или увеличава скоростта, с която се движи. Понякога, разбира се, момчетата се блъскат нарочно. Това е вид хулиганска забава и се случва да завърши с някоя счупена ключица. — Той хвърли бърз поглед към Лъки. — Игрите на нашите момчета са груби.

— Разбирам — отвърна Лъки. — Командирът ме предупреди.

Внезапно въодушевен, взирайки се надолу през добре осветения тунел, в който потъваше, Бигман извика:

— Хей, Лъки, много е забавно, когато свикнеш! — Той завъртя копчето към плюса и започна да потъва по-бързо. Главата му се изравни със стъпалата на Лъки и после ги отмина с нарастваща скорост.

— Спри се, глупако! — извика разтревожен лейтенант Невски. — Върни копчето към минуса!

— Бигман, забави ход! — извика със заповеден тон и Лъки.

Настигнаха го.

— Никога не правете това! — възкликна гневно лейтенант Невски. — По дължината на тези коридори има различни бариери и прегради и ако не познавате пътя, ще се разбиете в някоя от тях точно когато си мислите, че сте в безопасност.

— Ето, Бигман, дръж В-жабата — каза Лъки. — Така поне ще изпитваш някакво чувство за отговорност и може би ще започнеш да се държиш прилично.

— Е, Лъки — засрами се Бигман, — аз само малко подскочих от радост. Марсиански пясъци, Лъки...

— Добре — каза Лъки, — всичко е наред.

Лицето на Бигман веднага светна и той отново погледна надолу. Падането с постоянна скорост не беше съвсем като свободното падане в космоса, където всичко наоколо изглежда неподвижно. Един космически кораб може да се движи със скорост стотици хиляди мили в час и въпреки това човек има чувството, че около него всичко е неподвижно. Далечните звезди никога не променят положението си.

Тук обаче чувството за движение беше навсякъде.

Светлините, отворите и различните приспособления, подредени до стените на коридора, минаваха светкавично покрай тях.

В космоса човек предполага, че няма „горе“ и „долу“. Тук също нямаше, но това изглеждаше невярно. Докато Бигман гледаше „надолу“ към стъпалата си, посоката бе сякаш „долу“ и всичко бе наред, но щом погледнеше нагоре, тутакси получаваше усещането, че „горе“ е всъщност „долу“, а той стои с главата „надолу“ и пада „нагоре“. Бигман бързо погледна отново към стъпалата си, за да се освободи от това усещане.

— Не се навеждайте твърде много напред, Бигман — предупреди го лейтенантът. — Аграв ви държи в права линия по посока на падането, но ако се наведете твърде много, ще започнете да се премятате презглава.

Бигман се изправи.

— Премятането не е особено опасно — продължи лейтенантът. — Всеки, свикнал с аграв, може отново да се изправи. За начинаещите обаче би било трудно. Сега ще започнем да намаляваме скоростта. Завъртете копчето към минуса, някъде към минус пет, и го оставете в това положение.

Докато говореше, той забави движението си и премина над тях. Стъпалата му се люлееха на равнището на очите на Бигман. Последният завъртя копчето, опитвайки се отчаяно да се изравни с лейтенанта. Докато забавяше движението си, „горе“ и „долу“ станаха определени, но по погрешен начин. Той стоеше на главата си.

— Хей, кръвта ми отиде в главата! — извика той.

— Отстрани по стената на коридора има опори — каза лейтенантът. — Закачете някоя с пръстите на краката си и после бързо се отгласнете.

Невски направи това, което каза, и главата и стъпалата му смениха местата си. После се преметна още няколко пъти и като удари бързо с ръка по стената, спря окончателно. Лъки направи същото. И Бигман, размахвайки късите си крака, успя накрая да закачи една опора. Преметна се рязко и закачи малко повече стената с лакът, но успя да застане правилно. Най-после отново бе с главата нагоре. Вече не падаше, а се издигаше, сякаш бе изстрелян от оръдие, и се издигаше все по-бавно срещу гравитацията, но все пак бе с главата нагоре.

Докато се движеха с бавно пълзене, Бигман гледаше разтревожен стъпалата си и си мислеше: „Ще започнем отново да падаме.“ Внезапно коридорът му заприлича на безкрайно дълбок кладенец и

стомахът му се сви. Но се чу гласът на лейтенанта: „Нагласете копчето на нула“ — и веднага скоростта им спря да намалява. Сега се движеха нагоре като в бавен, плавно движещ се асансьор, докато стигнаха до една пресечка, на която лейтенантът се улови със стъпалото за една опора и спря.

— Инженерските квартири, господа — обяви той.

— И делегация за посрещането — добави тихо Лъки, защото в коридора ги чакаха най-малко петдесет души. — Вие споменахте, лейтенанте, че те обичат да играят грубо и може би точно това искат сега.

Той решително пристъпи в коридора. Бигман, с разширени от възмущение ноздри и благодарен, че се намира на твърда земя под действието на постоянен псевдограв, стисна здраво аквариума с В-жабата и тръгна по петите на Лъки с лице към чакащите ги работници от Юпитер-9.

4. ПОСВЕЩАВАНЕТО

Лейтенант Невски постави ръка върху дръжката на бластера и се опита да придаде на гласа си по-авторитетен тон.

— Какво правите тук? — попита той.

Сред тълпата се разнесе леко мърморене, но, общо взето, мъжете си мълчаха. Очите им бяха обърнати към стоящия най-отпред, сякаш го чакаха да заговори.

Предводителят им се усмихваше, а лицето му се беше набръчкало в изражение на очевидно доброжелателство. Правата му коса, разделена по средата на път, имаше светлооранжев оттенък. Скулите му бяха широки и дъвчеше дъвка. Облеклото му бе от синтетично влакно, както и на останалите, но се отличаваше от тяхното по големите месингови копчета, с които бяха украсени ризата (четири отпред и по едно на двата ѝ джоба) и панталоните му (по четири надолу от двете страни) — всичко четиринадесет. Те, изглежда, нямаха никакво предназначение и бяха само за украшение.

— И така, Съмърс — обърна се към него лейтенантът, — какво правят хората тук?

— Ами, лейтенанте — заговори тогава с мек, ласкаещ глас Съмърс, — мислехме, че би било хубаво да посрещнем новодошлия. Той ще бъде често с нас. Ще ни задава въпроси. Защо да не се срещнем с него сега?

Докато говореше, той гледаше Лъки Стар и за миг в погледа му се появи студенина, която погълна цялата показна любезност.

— Вие, мъже, би трябвало да сте на работа — каза лейтенантът.

— Смилете се, лейтенанте — отвърна Съмърс, дъвчейки бавно и отмерено. — Допреди малко сме работили. Просто искаме да го поздравим.

Лейтенантът очевидно се колебаеше как да постъпи. Погледна несигурно към Лъки.

— Кои са стаите ни, лейтенанте?

— Стаи 2А и 2Б, сър. За да ги намерите...

— Ще ги намеря. Сигурен съм, че някой от тези мъже ще ни упъти. А сега, лейтенант Невски, след като ни показахте пътя към нашите стаи, мисля, че задачата ви е изпълнена. Ще се видим отново по-късно.

— Не мога да си тръгна — прошепна ужасен лейтенант Невски.

— Мисля, че можете.

— Разбира се, че можете, лейтенанте — намеси се Съмърс и се усмихна по-широко от всякога. — Едно обикновено „здрости“ няма да навреди на момчето. — В тълпата зад него избухна смях. — Освен това, помолиха ви да напуснете.

— Лъки — прошепна настойчиво приближилият се до него Бигман, — нека дам В-жабата на лейтенанта. Не мога да я държа и да се бия едновременно.

— Ти само я дръж — отвърна Лъки. — На мен ми е нужна точно тук... Довиждане, лейтенанте. Свободен сте!

Лейтенантът се колебаеше.

— Това е заповед, лейтенанте! — каза Лъки с тон, който при цялата си любезност режеше като нож.

— Тъй вярно, сър! — отсеке Невски. После се поколеба още миг и погледна В-жабата, чийто аквариум Бигман носеше под мишница. — Внимавайте за животинката.

След това лейтенант Невски се обърна и с две крачки се намери в аграв-коридора, изчезвайки почти веднага с голяма скорост.

Лъки се обърна отново към тълпата. Не си правеше илюзии. Хората бяха с мрачни лица и имаха делови намерения и докато той не ги укротеше с погледа си и не им докажеше, че неговите намерения са също делови, срещу скалата на тяхната враждебност мисията му щеше да има нулев успех. Трябваше някак си да ги спечели.

Усмивката на Съмърс бе станала почти вълча.

— Е, приятелю, униформеният си отиде — каза той. — Вече можем да говорим. Казвам се Ред Съмърс, а ти?

— Името ми е Дейвид Стар — усмихна се в отговор Лъки, — а името на моя приятел е Бигман.

— Стори ми се, че чух преди малко да те нарича Лъки.

— Лъки^[1] ме наричат приятелите ми.

— А искаш ли да си останеш късметлия?

— Знаеш ли някой добър начин?

— Всъщност зная, Лъки Стар — отвърна Съмърс и лицето му внезапно се изкриви в горчива гримаса. — Махни се от Юпитер-9.

Сред другите избухна одобрителен смях, а някои от тях извикаха: „Махай се! Махай се!“

Струпаха се по-близо, но Лъки стоеше твърдо на краката си.

— Имам важна причина да остана на Юпитер-9 — каза той.

— В такъв случай ми се струва, че не си късметлия — каза Съмърс. — Новак си и изглеждаш мек човек, а меките новаци си изпацат на Юпитер-9.

— Мисля, че няма да си изпатя.

— Така ли мислиш, а? Арманд, ела тук!

Огромен мускулест мъж с кръгло лице, широки рамене и гръден кош като буре излезе напред от задните редици. Бе с половин глава по-висок от Лъки и го гледаше отгоре с усмивка, разкриваща пожълтели редки зъби.

Хората започнаха да сядат по пода. Подвикваха си един на друг леко развеселени, сякаш се готвеха да гледат футболен мач.

— Хей, Арманд! — подхвърли някой. — Гледай да не стъпиш върху момчето.

Бигман се сепна и хвърли яростен поглед в посоката, от която дойде гласът, но не можа да види кой говори.

— Все още можеш да си отидеш, Стар — каза Съмърс.

— Нямам такова намерение — отвърна Лъки, — особено в момент, когато май сте си наумили някакво забавление.

— За нас, но не и за тебе — уточни Съмърс. — Виж какво, Стар. Пригответе сме се. Готови бяхме още когато чухме, че идваш. До гуша ни дойде от вас, нищожни самохвалковци от Земята, и повече няма да търпим. Разполагам със свои хора на различни равнища. Ще узнаем, ако командирът се опита да се намеси, и ако го стори, ей богу, готови сме за стачка. Така ли е, мъже?

— Така е! — изреваха всички в хор.

— А командирът го знае и не мисля, че ще се намеси — продължи Съмърс. — По този начин получаваме възможността да ти устроим ритуално посвещаване, а после отново ще те питам дали не искаш да си заминеш. Ако си в съзнание, разбира се. Това е всичко.

— На път сте да си създадете големи неприятности без всякаква нужда — каза Лъки. — Преча ли ви с нещо?

— Няма да ни попречиш с нищо. Гарантирам го.

Чу се напрегнатият, писклив глас на Бигман:

— Слушай, приятелче, разговаряш с член на Съвета. Даваш ли си сметка какво ще ти се случи, ако правите номера на Научния съвет?

Съмърс внезапно го погледна, постави юмруци на хълбоците си и се затресе от смях.

— Хей, мъже, това нещо говори. Тъкмо се чудех какво е. Изглежда Лъки Ченгето е довел за свой защитник невръстното си братче.

Бигман приbledня като мъртвец, но под прикритието на избухналия смях Лъки се наведе към него и процеди през зъби:

— Твоята работа е да се грижиш за В-жабата, Бигман. Аз ще се погрижа за Съмърс. И, Велика Галактико, престани да излъчваш гняв! Нищо друго не мога да доловя от В-жабата.

Бигман с мъка преглътна два-три пъти.

— А сега, Съветник Ченге, можеш ли да се движиш с аграв?

— Току-що правих това, мистър Съмърс.

— Нищо, ще трябва да те изпитаме, за да сме сигурни. Не можем да си позволим сред нас да има човек, който да не е научил всички тънкости на аграв. Липсата на гравитация е твърде опасна работа. Така ли е, мъже?

— Така е! — отново изреваха те.

— Това е Арманд, нашият най-добър учител — каза Съмърс и сложи ръка на рамото на огромния мъжага. — Като изкараш курса при него, ще знаеш изцяло да си служиш с аграв. Ще го узнаеш и ако не му се пречкаш. А сега ти предлагам да влезеш в аграв-коридора. Арманд ще те последва.

— Ами ако реша да не отида? — попита Лъки.

— Тогава ние ще те хвърлим в коридора, а Арманд ще дойде след теб.

— Изглежда, няма да се поколебаете — кимна Лъки. — Има ли някакви правила в този урок, който ще ми бъде предаден?

Избухна луд смях, но Съмърс вдигна ръце.

— Просто не се пречкай на Арманд, Съветнико. Това е единственото правило, което трябва да помниш. Ние ще бъдем на края на коридора и ще ви наблюдаваме. Ако се опиташ да изпълзиш извън аграв преди да е завършил урокът, ще те хвърлим обратно в него. На

всяко равнище ще бъдете наблюдавани от мъже, готови да сторят същото.

— Марсиански пясъци! — извика Бигман. — Вашият човек е с петдесет фунта^[2] по-тежък от Лъки и е експерт по аграв!

— Ами! — привидно изненадан се обърна към него Съмърс. — Изобщо не помислих за това. Колко жалко! — Думите му бяха последвани от смях в тълпата. — Тръгвай, Стар. Влизай в коридора, Арманд. Завлечи го вътре, ако е необходимо.

— Няма да е необходимо — отвърна Лъки. Той се обърна и влезе в откритото пространство на широкия аграв-коридор. Когато стъпалата му увиснаха във въздуха, пръстите им докоснаха леко стената и му придадоха бавно въртеливо движение, което Лъки спря с повторно докосване до стената. Увисна във въздуха с лице към хората.

При тази негова маневра сред тълпата се разнесе одобрително мърморене, а Арманд кимна и за пръв път се чу басовият му глас:

— Хей, мистър, това не беше лошо!

Съмърс внезапно се намръщи и рязко удари Арманд по гърба.

— Не говори с него, идиот такъв, а иди и му дай добър урок!

Арманд бавно се придвижи напред.

— Хей, Ред, дай да не обръщаме чак толкова внимание на тази работа! — каза той.

Лицето на Съмърс се изкриви от ярост.

— Отивай там и прави каквото ти казвам! Обясних ти кой е. Ако не се отървем от него, ще изпратят още — думите му прозвучаха като дрезгав шепот, който едва се чуваше.

Арманд стъпи в аграв-коридора и застана лице срещу лице с Лъки.

Лъки Стар чакаше и съзнанието му сякаш се беше изпразнило от съдържание. Беше се съсредоточил върху слабите емоционални импулси, достигащи до него от В-жабата. Част от тях можеше да разпознае без труд — както естеството им, така и техния собственик. Тези на Ред Съмърс бяха лесни за откриване — страх и омраза, примесени с оттенък на силно желание за победа. От Арманд се излъчваше леко напрежение. Произволно се явяваха остри върхове на вълнение от един или друг мъж и понякога на Лъки се отдаваше да разпознае източниците, понеже викът съвпадаше с изблик на щастие

или заплаха. Разбира се, всички импулси трябваше да бъдат отделени от непрекъснатото процеждащия се гняв на Бигман.

Сега Лъки се взираше в малките очи на Арманд и усещаше как другият се поклаща с отклонение от няколко инча нагоре-надолу. Пръстите на Арманд опипваха пулта на гърдите му.

Лъки веднага застана нащрек. Арманд местеше копчетата и променяше посоката на гравитацията. Нима очакваше, че по този начин ще обърка Лъки? Лъки ясно усети, че въпреки целия си космически опит, нямаше опит с типа безтегловност, предизвиквана от аграв, защото тя не беше абсолютна, както в космоса, а можеше да се променя по желание.

Внезапно Арманд пропадна, сякаш бе потънал в отворен люк, само че нагоре!

Когато огромните му крака минаха покрай главата на Лъки, те се разтвориха и отново се събраха, сякаш искаха да хванат главата на Лъки като в менгеме. Лъки машинално дръпна главата си назад, но при това краката му отидоха напред и тялото му започна да се премията около собствения си гравитационен център. За момент изгуби равновесие. Сред наблюдаващите ги мъже избухна смях.

Лъки знаеше какво не е наред. Трябваше да се остави на гравитацията. Ако Арманд тръгнеше нагоре. Лъки трябваше да настрои пулта си така, че или също да се движи нагоре и да запазва разстоянието между тях, или бързо да се спусне надолу покрай него. Сега обаче се налагаше да използва цялата сила на гравитацията, за да се изправи. При нулева гравитация би се премиятал неопределено дълго време.

Но преди пръстите му да докоснат пулта, Арманд вече бе прехвърлил върха на своето издигане и сега набираше скорост надолу. Когато мина отново покрай Лъки, той рязко го ръгна с лакът в хълбока, продължи да пада по-нататък и вкопчвайки дебелиите си пръсти в глезените на Лъки, го повлече надолу. После се пресегна, за да го улови за раменете. Лъки усети тръпчивия му дъх в косата си.

— Много още има да се учите, мистър — каза Арманд.

Лъки вдигна ръце на височината на главата си и с рязък удар се освободи от хватката. После завъртя копчето в посока за увеличаване силата на гравитацията и се понесе нагоре, като силно се оттласна с крак от рамото на Арманд. Според собствените му сетива изглеждаше,

че сега пада с главата надолу и при това усещане имаше една напрегнатост, която забавяше реакциите му. Или може би неговият аgrav-пулт действуваше мудро? Той го провери. Липсваше му опит, за да бъде сигурен, но предположението му се оказа вярно.

Сега Арманд се втурна с вик към него, опитвайки се да използва собствената си по-голяма маса, за да притисне Лъки здраво към стената.

Лъки изви ръката си към пулта, за да обърне посоката на гравитацията. Сви крака, за да се отблъсне нагоре и да извади Арманд от равновесие, но полето на Арманд се задействува по-напред и изваден от равновесие се оказа Лъки.

Сега Арманд се отблъсна с крака от прелитащата зад гърба му стена на коридора и двамата отхвъркнаха към насрещната стена. Лъки се нарани при удара с нея и се пързала няколко стъпки по дължината ѝ, докато закачи с единия си глезен металните перила и тялото му увисна, поклащайки се в средата на коридора.

— Стига ли ти, мистър? — прошепна Арманд на ухото на Лъки. — Само кажи на Ред, че ще си отидеш. Не ми се ще да те осакатявам.

Лъки поклати отрицателно глава. Колко странно, помисли той, че гравитационното поле на Арманд надделяваше над неговото поле. Нали бе усетил ръката на Арманд, когато тя местеше копчетата, затова беше сигурен, че той бе задействувал първи пулта си.

Лъки внезапно се извърна и заби лакътя си в стомаха на Арманд. Арманд изсумтя и в тази частица от секундата Лъки успя да постави свитите си крака между себе си и него и да ги изправи. Двамата мъже отлетяха в противоположни посоки и Лъки се освободи. Изхвърли се далеч миг преди Арманд да се върне и през следващите няколко минути се съсредоточи само върху това, как да се задържи на разстояние от него. Вече се справяше с пулта за управление, но последният се задействуваше бавно. Успяваше да избегне Арманд само благодарение на това, че умело използваше опорите по стените и светкавично сменяше местоположението на главата и краката си. И тогава, когато се носеше като перце, позволявайки на Арманд да профучи покрай него, той задействува своя аgrav-пулт, но нищо не се получи. Посоката на гравитационното му поле не се промени, не усети и каквото и да е ускорение. Вместо това Арманд със сумтене отново се

добра до него и за свое учудване Лъки се блъсна с ужасна сила в стената на коридора.

[1] Щастливец, късметлия — Б.пр. ↑

[2] Англ. мярка за тегло, равна на 453,6 грама. — Б.пр. ↑

5. ИГЛЕНИ ПИСТОЛЕТИ И СЪСЕДИ

Бигман вярваше напълно в уменията на Лъки да се справя успешно с всеки противник, дори ако е с голямо живо тегло, и въпреки че изпитваше силен гняв към враждебно настроената тълпа, не се страхуваше от нея.

Съмърс се беше доближил до началото на аграв-коридора заедно с едно дългуресто мургаво момче, което с хриплив глас излайваше случилото се на арената, сякаш това беше състезание по космическо поло, предавано по субетера.

Когато Арманд за пръв път блъсна Лъки в стената на коридора, чуха се одобрителни възгласи, но Бигман ги отмина с пренебрежение. Разбира се, викацията глупак се опитваше да представи нещата добре за своята страна. Само Лъки да почувствуваше аграв-техниката, щеше да натрие носа на Арманд. Бигман бе сигурен в това.

Ала когато мургавият младеж извика: „Арманд го стисна в ключ! Маневрира за повторно падане! Стъпала срещу стената! Свиване и изправяне и ето сгромолясването! Красота!“, Бигман започна да се притеснява.

Той също се приближи до ръба на аграв-коридора. Никой не му обърна внимание. Това бе едно от предимствата на малкия му ръст. Хора, които не го познаваха, бяха склонни да го подценяват като възможна опасност и да не го забелязват.

Бигман погледна надолу и видя как Лъки се отблъсна от стената, а Арманд изчаквателно плаваше наблизко.

— Лъки! — извика пронизително той. — Стой далеч от него!

Викът му се загуби във врявата, но не и гласът на мургавия мъж, макар да го беше снишил, докато разговаряше настрана със Съмърс. Бигман го долови.

— Позасили ченгето, Ред. Иначе ще пукнем от скука.

— Не ме интересува скуката — изръмжа в отговор Съмърс. — Искам Арманд да доведе работата до край.

За миг Бигман не осъзна колко важна е кратката размяна на фрази, но само за миг. Погледът му се стрелна светкавично към Ред Съмърс, чиито ръце правеха нещо с малък предмет, опрян на гърдите му, който Бигман не можеше да различи.

— Марсиански пясъци! — извика задъхан Бигман и отскочи назад. — Ей, Съмърс! Подло копеле!

Това беше още един от тези случаи, когато Бигман се зарадва, че носи иглен пистолет въпреки неодобрението на Лъки, според когото това оръжие не беше сигурно, защото твърде трудно се фокусира точно, но Бигман по-скоро би повярвал, че е висок два метра, отколкото да се усъмни в собственото си умение.

Тъй като Съмърс не се обърна при вика на Бигман, последният хвана здраво оръжието (от което само половин инч от дулото, стесняващо се до иглен връх, се показваше между показалеца и средния пръст на дясната му ръка) и го стисна достатъчно силно, за да го задействува. Едновременно с това на шест инча от носа на Съмърс проблесна светлина и се чу слабо пукане. Светлината не беше много внушителна (представляваше само йонизирани въздушни молекули), обаче Съмърс подскочи и паниката, предадена чрез В-жабата, силно нарасна.

— Никой да не мърда! — извика Бигман. — Тъпащи, нахални нещастници!

Още един разряд от игления пистолет изпука във въздуха, този път над главата на Съмърс, където можеха ясно да го видят.

Малко хора разполагаха с иглени пистолети, защото струваха скъпо и за тях трудно се получаваха позволителни. Всички обаче знаеха как стреля, макар и само от субетерните програми, и какви повреди може да причини.

Петдесетте мъже сякаш престанаха да дишат.

Студеният ситен дъждец на човешкия страх, обзел петдесет уплашени мъже, обля Бигман. Той се облегна на стената.

— Сега слушайте, всички слушайте — каза той. — Колко от вас знаят, че това приятелче Съмърс неутрализира пулта за управление на моя приятел? Изходът е бил предрешен!

— Имаш грешка — процеди отчаяно през зъби Съмърс.

— Така ли? Ти си смел човек, Съмърс, когато си с петдесет души срещу двама. Нека видим колко ще си смел срещу игления пистолет. С

него, разбира се, човек трудно се прицелва и аз може да не улуча.

Той отново стисна юмрука си и този път пукането беше оглушително, а блясъкът от изстрела заслепи всички наблюдатели освен Бигман, който единствен знаеше в кой миг да си затвори очите.

Съмърс сподавено извика. Не беше засегнат, само дето бе изчезнало най-горното копче от ризата му.

— Добро прицелване, ако мога така да се изразя — каза Бигман, — но предполагам, че е твърде много да искам щастливата серия да продължи. Съветвам те да не мърдаш, Съмърс. Представи си, че си камък, приятелче, защото, ако мръднеш, аз няма да улуча, а като усетиш, че парче от кожата ти изчезва, ще ти е по-зле, отколкото ако загубиш още едно копче.

Съмърс затвори очи. Челото му блестеше от пот. Бигман изчисли разстоянието и стреля още два пъти.

Пук! Пляс! И изчезнаха още две копчета.

— Марсиански пясъци, това е моят щастлив ден! Не е ли мило от твоя страна, че си уредил никой да не идва и да не се намесва? Е, още един... на изпроводяк.

Този път Съмърс извика от болка. В ризата се появи дупка и отдолу се показа зачервена кожа.

— Хм! — възкликна Бигман. — Не улучих. Вече се притеснявам и вероятно следващия път ще сбъркам с два инча... Като че ли се готвиш да кажеш нещо, а, Съмърс?

— Добре! — извика Съмърс. — Аз уредих така нещата.

— Твоят човек е по-тежък — каза кротко Бигман — и по-опитен. Въпреки това ти не ги оставяш да се бият честно. Не поемаш никакъв риск, нали? Хвърли това, дето го държиш... и никой от останалите да не мърда. Отсега нататък в аграв-коридора ще има честна борба. Никой да не мърда от мястото си, докато единият от двамата не дойде тук. — Той поспря и ги огледа със свиреп поглед, движейки бавно наляво-надясно юмрука си с игления пистолет. — Но ако това бъде вашата планина от месо и кости, аз ще бъда само леко разочарован. Когато съм разочарован обаче, не отговарям за действията си. Може да се разочаровам и ядосам дотолкова, че да стрелям с игления пистолет в тълпата и няма нищо на света, с което някой от вас да ми попречи да стисна юмрука си десет пъти. Така че, ако сред вас има десет души,

отегчени от живота, просто се надявайте, че вашето момче ще победи Лъки Стар.

Бигман чакаше, хванал в дясната си ръка игления пистолет, а под лявата мишница стиснал контейнера с В-жабата. Той гореше от желание да нареди на Съмърс да повика двамата обратно, но не се осмеляваше, за да не разгневи Лъки. Достатъчно добре го познаваше, за да знае, че не е допустимо борбата да прекъсне поради отказ от страна на Лъки.

Една фигура префуча в зрителното им поле, а след това още една. Чу се трясък като от удряне на нечие тяло в стена. После втори и трети. Сред това настъпи тишина.

Една фигура се връщаше плавно и теглеше втора, която бе хванала здраво за глезена.

Лицето господар на положението напусна с лека стъпка коридора, а този, който го следваше, падна като чувал с картофи.

Бигман нададе радостен вик. Първият беше Лъки. Бузата му бе ожулена, понакуцваше, но Арманд пък беше в безсъзнание.

С известни усилия успяха да свестят Арманд. На главата му имаше цитина колкото малък грейпфрут, а едното му око бе подуто и затворено. Долната му устна кървеше, но той успя да се усмихне и каза:

— Ей богу, този хлапак си го бива. — После се изправи и притисна Лъки в мечешка прегръдка. — След като се окопите, все едно че имах насреща си десет души! Наш човек е!

Съвсем неочаквано хората нададоха одобрителни викове. В-жабата пък излъчи облекчение, което тутакси бе погълнато от последвалото въодушевление.

— Съветникът е наш човек — усмихна се широко Арманд и избърса кръвта от устните си с опакото на ръката. — Всеки, който продължава да не го харесва, ще трябва да се бие и с мен. Къде е Ред?

Ред беше изчезнал заедно с уреда, който бе пуснал на пода по заповед на Бигман.

— Вижте какво, мистър Стар — започна Арманд, — Трябва да ви кажа, че тази идея беше на Ред. Той каза, че трябва да се отървем от вас, иначе ще ни създадете неприятности.

Лъки вдигна ръка.

— Станала е грешка — каза той, — Слушайте всички. За всеки предан землянин няма да има никакви неприятности, гарантирам това. Няма да докладваме за схватката. Доста вълнуващо беше, но можем да я забравим. Следващия път, когато се срещнем, все едно че не сме се виждали. Все едно че нищо не се е случило. Ясно ли е?

Всички нададоха одобрителни викове, чуха се възгласи: „Наш човек е!“, „Да живее Съветът!“

Лъки понечи да си тръгне, когато Арманд каза:

— Хей, почакайте! — Пое си дълбоко въздух и посочи с дебелия си пръст В-жабата. — Какво е това?

— Венерианско животно — отвърна Лъки. — Отглеждаме си го.

— Симпатично е — каза грамадният мъж и му се усмихна.

Другите също се струпаха, за да разгледат В-жабата, да изкажат възхищението си, да стиснат ръката на Лъки и да го уверят, че през цялото време са били на негова страна.

Накрая Бигман, вбесен от блъсканицата, извика:

— Да се прибираме в стаите си, Лъки, или, кълна се, ще убия няколко от тези момчета.

Мигновено настъпи тишина и мъжете се отдръпнаха, за да сторят път на Лъки и Бигман.

Лъки трепна, когато Бигман постави студен компрес върху ожулената му буза в уединението на тяхната квартира.

— Накрая в навалищата чух, че говореха нещо за иглените пистолети, но в суматохата не разбрах за какво точно става дума. Би ли ми обяснил, Бигман?

Бигман неохотно му разказа какво се беше случило.

— Досетих се, че пултът ми е изключил — каза замислено Лъки, — но предположих, че повредата е механична, тъй като заработи отново след второто ми падане. Не знаех, че ти и Ред Съмърс сте решили това с борба зад гърба ми.

— Е, Лъки — усмихна се Бигман, — допускаш ли, че ще оставя този тарикат да прави подобни номера?

— Може би е имало друг, по-добър начин от употребата на иглен пистолет.

— Нищо друго не би ги заковало на място — отвърна огорчен Бигман. — Да не би да искаш да им се закая с пръст и да им кажа: „Ах вие, непослушни момчета!“ Освен това трябваше да ги уплаша до смърт.

— Защо? — попита рязко Лъки.

— Марсиански пясъци, Лъки, ти забеляза двете падания на твоя противник, когато борбата беше предварително нагласена, но аз не знаех дали ти е останала достатъчно сила да се справиш. Щях да накарам Съмърс да прекрати борбата.

— Щеше да стане лошо, Бигман. Нищо нямаше да спечелим.

— Зная, но не ми издържаха нервите.

— Напрасно. След като моят пулт започна да реагира нормално, нещата тръгнаха много добре. Арманд бе сигурен, че ме е победил, и когато откри, че все още съм в състояние да се боря, изглежда, загуби всяко желание за борба. Това понякога се случва с хора, които никога не са губили. Когато не спечелят веднага, това ги обърква и те изобщо не печелят.

— Така е, Лъки — каза усмихнат Бигман.

— Не ми харесва това „Така е, Лъки“ — каза след неколкоминутно мълчание Лъки. — Какво още си направил?

— Ами... — Бигман докосна за последен път ожуленото място, за да го прикрие с пудрата, и отстъпи назад, за да огледа критично своята работа. — Какво друго ми оставаше освен да се надявам, че ще спечелиш, нали?

— Предполагам, че да.

— И казах на тази тълпа, че ако Арманд спечели, ще застрелям колкото мога от тях.

— Пошегувал си се!

— Може би не. Във всеки случай те ми повярваха. Бяха сигурни, че не се шегувам, след като видяха как улучих четири копчета от ризата на Съмърс. Така че там имаше петдесет момчета заедно със Съмърс, които се обливаха в пот, надявайки се, че ти ще спечелиш, а Арманд ще загуби.

— Такава била работата — каза Лъки.

— Е, какво можеш да направя, след като В-жабата беше там и предаде всички тези мисли и на тебе?

— Значи в Арманд е изчезнало желанието за борба, защото съзнанието му е било затъмнено от желанието да загуби... — Лъки беше огорчен.

— Не забравяй, Лъки! Две нечестни падания! Всичко беше нагласено.

— Да, зная. Е, може би при това положение съм имал нужда от тази помощ.

В същия миг светна сигналът на вратата.

— Кой ли може да е? — зачуди се Лъки и натисна бутона, който прибираще вратата в ниша.

На прага стоеше набит мъж с редееща коса и сини, сякаш порцеланови очи, които ги гледаха, без да мигнат. В едната си ръка държеше парче лъскав метал със странна форма, което подвижните му пръсти непрекъснато премятаха. Парчето като живо се плъзгаше между пръстите му от палеца към кутрето и обратно. Бигман усети, че го наблюдава, без да може да откъсне очите си.

— Казвам се Хари Норич — каза мъжът. — Съсед съм ви.

— Добър ден — каза Лъки.

— Вие сте Лъки Стар и Бигман Джоунс, нали? Искате ли да дойдете за няколко минути в моята квартира? Малко на гости и да пийнем по чашка, а?

— Много мило от ваша страна — отвърна Лъки. — С удоволствие ще ви правим компания.

Норич се обърна някак сковано и ги поведе по коридора към съседната врата, докосвайки от време на време стената с ръка. Лъки и Бигман го последваха. Последният носеше В-жабата.

— Заповядайте, господа — покани ги Норич, като се дръпна встрани, за да могат да влязат. — Моля, седнете. Вече чух много неща за вас.

— Например? — попита Бигман.

— Например за борбата на Лъки с огромния Арманд и за отличната стрелба на Бигман с иглен пистолет. Вестта се разнесе из цялата база. Съмнявам се да остане човек на Юпитер-9, който да не я научи до сутринта. Това е една от причините, поради която ви поканих. Искам да поговорим за това.

Норич внимателно наля уиски в две малки чашки и им ги предложи. Лъки постави ръката си на около три инча от чашата и

почака един миг, но безрезултатно.

После се пресегна, взе чашата от ръката на Норич и я остави настрана.

— Какво е онова на работната ви маса? — попита Бигман.

В стаята на Норич по цялата дължина на една от стените като добавка към обичайната мебелировка имаше нещо подобно на работна маса с пейка пред нея. Върху масата бяха пръснати метални джунджурии, а в средата ѝ имаше странна конструкция с височина шест инча и неравни очертания.

— Това ли? — Ръката се плъзна по повърхността на масата и спря върху конструкцията. — Това е триди.

— Какво?

— Триизмерна мозайка, игра. Японците ги имат от хиляди години, но никъде другаде не са успели да станат популярни. Представяват главоблъсканица, състояща се от известен брой части, които се съчетават и образуват някаква конструкция. Тази например, когато бъде завършена, ще бъде модел на аграв-генератор. Сам измислих и направих това триди.

Норич повдигна парчето метал, което държеше, и внимателно го постави в един малък прорез на конструкцията. Парчето се плъзна плавно навътре и се задържа там.

— Сега да вземем друго парче — при тези думи лявата му ръка се придвижи внимателно върху конструкцията, докато дясната опипа пръснатите парчета, намери подходящото и го намести.

Бигман пристъпи напред като хипнотизиран, но после бързо се отдръпна, защото изпод масата изведнъж се чу ръмжене. Оттам се измъкна едно куче и постави предните си лапи върху пейката. Беше голяма немска овчарка. Стоеше и кротко гледаше Бигман.

— Вижте какво, съвсем случайно го настъпих — каза нервно Бигман.

— Това е Мът — обясни Норич. — Няма да нарани никого, ако няма по-сериозна причина от това да го настъпят. Мът е кучето ми. Служи ми за очи.

— За очи ли?

— Мистър Норич е сляп, Бигман — каза тихо Лъки.

6. В ИГРАТА СЕ ВКЛЮЧВА СМЪРТТА

Бигман се отдръпна.

— Много жалко — каза той.

— Няма защо — отвърна весело Норич. — Свикнал съм със слепотата си и мога да се оправям. Имам ранга на главен техник и отговарям за конструирането на експериментални съоръжения. Не се нуждаю от ничия помощ, както когато правя и моите триди.

— Предполагам, че тези триди са добро упражнение — каза Лъки.

— Искате да кажете, че сте в състояние да сглобявате тези неща, без дори да можете да ги виждате ли? — попита Бигман. — Марсиански пясъци!

— Не е толкова трудно, колкото си мислите. Имам дългогодишна практика, пък и самият аз правя триди, така че зная всички хитрости. Погледнете, Бигман, това триди е елементарно. Има точно формата на яйце. Можете ли да го разглобите?

Бигман пое овоида, направен от лека сплав, и го запремята из ръцете си, разглеждайки изкусно вмъкнатите една в друга части.

— Всъщност — продължи Норич — Мът ми е нужен единствено за да ме води по коридорите.

Той се наведе, за да почеше кучето зад едното ухо, при което то се прозя сънливо, показвайки големите си бели зъби и провисналия си розов език. Посредством В-жабата Лъки почувствува топлата привързаност на Норич към кучето.

— Не мога да използвавам аграв-коридорите — каза Норич, — тъй като няма начин да разбера кога да намалявам скоростта си. Затова трябва да се движа по обикновените коридори и Мът ме води. Така много се обикаля, но това е добро упражнение. Благодарение на тези разходки Мът и аз познаваме Юпитер-9 по-добре от всеки друг, нали, Мът?... Разглобихте ли го вече, Бигман?

— Не — отвърна Бигман. — То е едно цяло.

— Не съвсем. Подайте ми го.

Бигман го подаде и пъргавите пръсти на Норич опипаха повърхността.

— Виждате ли малкото квадратче тук? Натискате го и то леко хлътва. Хващате края, който излиза от другата страна, завъртате го по посока на часовниковата стрелка и после измъквате цялата част. Ето, вижте! Сега останалото се разглобява лесно. Първо тази част, после следващата и така нататък. Подреждате частите по реда на разглобяването. Те са само осем. После по обратния ред ги сглобявате отново. Ключовата част поставяте накрая и тя закрепва всички останали части по местата им.

Бигман се взря със съмнение в отделните части и се надвесил над тях.

— Предполагам, че ще искате да обсъждаме поведението на посрещналата ме делегация, с която се сблъсках при пристигането си, мистър Норич. Казахте, че искате да говорим за борбата ми с Арманд.

— Да, Съветнико. Да. Искам да ви изясня нещата. Намирам се на Юпитер-9 от началото на проекта „Аграв“ и познавам хората. Някои напускат, когато срещнат трудности, други остават. Идват и нови хора, но всички си приличат по едно: твърде са несигурни.

— Защо?

— По няколко причини. На първо място, проектът крие опасности. Имали сме десетки нещастни случаи, при които сме загубили стотици хора. Аз загубих очите си преди пет години и всъщност имах късмет. Останах жив. Второ, докато са тук, хората са откъснати от приятелите и семействата си. Истински откъснати.

— Предполагам, че има и хора, за които е радост да са далече — каза Лъки и мрачно се усмихна.

Не беше тайна, че хора, които по един или друг начин са нарушили законите, понякога успяваха да си намерят работа в някой от новооткритите светове. Винаги имаше нужда от хора, които да работят под куполи при изкуствена атмосфера и псевдогравитационно поле, а на доброволците обикновено не се задаваха твърде много въпроси. Това не беше кой знае колко лошо. Така, поставени при трудни условия, те помагаша на Земята и хората и по свой начин плащаха за греховете си.

— Виждам — кимна Норич при тези думи на Лъки, — че не гледате наивно на въпроса, и това ме радва. Ако оставим настрана

офицерите и квалифицираните специалисти, предполагам, че по-голямата част от хората тук имат криминални досиета на Земята, а повечето от останалите биха имали такива, ако полицията знаеше всичко за тях. Едва ли и един от петима дава истинското си име. Във всеки случай виждате докъде води напрежението, когато пристигат следовател след следовател. Знаем, че всички вие търсите сириусиански шпиони, но всеки си мисли, че ще вадят най-вече собствените му бели и отново ще го хвърлят в затвора. Хората до един искат да се върнат на Земята, но без шум, а не с белезници на ръцете. Затова Ред Съмърс е в състояние да подстрекава така.

— А притежава ли Съмърс някакви специални качества, че е станал техен водач? Например особено лошо досие на Земята?

— Може би убийство? — запита с горчивина в гласа си Бигман, като вдигна за миг глава от своето триди.

— Не! — отвърна поривисто Норич. — Трябва да ви обясня за Съмърс. Имал е нещастен живот — разтурен дом, немарливи родители. Попаднал в лоша среда. Е, бил е в затвора за участието си в няколко дребни обира. Ако беше останал на Земята, щеше да пропилее живота си. Той обаче дошъл на Юпитер-9 и тук започнал нов живот. Отначало е бил обикновен работник, а после се е самообразовал. Изучавал е конструирането при ниски гравитации, механика на силовото поле и аграм-техника. Бил е повишен на отговорна длъжност и се е представил отлично. Уважават го, обичат го, приемат го добре. Вече е разбрал какво е да тежиш на мястото си и затова най-много се бои от мисълта, че може да се върне на Земята, към предишния си живот.

— Няма що, тази мисъл му е толкова омразна — намеси се Бигман, — че се опита да убие Лъки, като използва измама в борбата.

— Вярно — съгласи се Норич и се намръщи. — Чух, че е използвал субфазов осцилатор, за да неутрализира пулта на Съветника. Постъпил е глупаво, но е бил изпаднал в паника. Вижте, в основата си този човек е добросърдечен. Когато старият ми Мът умря...

— Старият ви Мът ли? — попита Лъки.

— Преди това имах друго куче водач, което също се казваше Мът. Умря при едно късо съединение на силово поле, при което загинаха и двама души. То не трябваше да се намира там, но понякога

кучетата скитат и си търсят преживявания. Сегашният Мът прави същото, когато не го използвам, но винаги се връща. — Норич се наведе и леко плесна кучето по хълбока, а Мът затвори едното си око и опашката му заудря по пода. — Както и да е. След като старият Мът умря, известно време изглеждаше, че няма да мога да намеря друго куче и ще трябва да ме изпратят у дома. Не ме бива за нищо без куче. Кучетата водачи не достигат. Има списък на чакащите. Тукашната администрация не пожела да използва никакви връзки, понеже не гори от желание да оповести факта, че държат слепец като конструктор. Икономическият блок в Конгреса винаги чака подобен случай, за да раздуха търканията. Съмърс беше този, който се нагърби с работата. Използува свои познати на Земята и ми достави Мът не по съвсем законен път. Може да се каже, че използва нещо като „черна борса“, но Съмърс заложи на карта положението си тук, за да ми направи услуга като на свой приятел, и аз съм му много задължен. Надявам се да не забравяте, че Съмърс е способен да прави и е правил подобни неща и няма да го съдите строго за действията му преди няколко часа.

— Не възнамерявам да предприема никакви действия срещу него — отвърна Лъки. — Нямах намерение да сторя това дори преди нашия разговор. Все пак съм убеден, че истинското име и досието на Съмърс са известни на Съвета, и ще проверя как стоят нещата.

— Непременно — каза, изчервявайки се, Норич, — ще видите, че не е толкова лош човек.

— Надявам се. Имам обаче един въпрос. При всичко, което се случи, нямаше никакъв опит за намеса от страна на администрацията на проекта. Това не ви ли се струва странно?

— Ни най-малко — изсмя се Норич. — Не мисля, че командирът Донахю щеше много да се притесни, ако ви бяха убили, само дето щеше да се затрудни, докато потули случая. Той има на главата си по-големи грижи от вас или вашето разследване.

— По-големи грижи ли?

— Без съмнение. Шефът на този проект се сменя всяка година, те се придържат към въртене. Донахю е шестият поред и далеч по-добър от досегашните. Налага ми се да изтъкна това. Справи се с бюрокрацията и не се опита да превърне обекта във военен лагер. Поразпусна хората, позволи им от време на време да се забавляват и

резултатът е налице. Първият аграв-кораб ще бъде готов да отлети в най-скоро време. Някои казват, че е въпрос на дни.

— Толкова скоро?

— Не е изключено. Въпросът е, че командир Донахю трябва да бъде сменен след по-малко от месец. Едно закъснение сега би означавало, че пускането на аграв-кораба може да не стане преди да дойде заместникът на Донахю. В такъв случай онзи ще обере всички лаври и името му ще влезе в историята, а Донахю ще остане с пръст в устата.

— Нищо чудно, че не искаше да слизаш на Юпитер-9, Лъки — каза възбудено Бигман. — Нищо чудно.

— Не се ядосвай напразно, Бигман — сви рамене Лъки.

— Подлец! — продължи да се възмущава Бигман. — Сириус е зинал да лапне Земята, а него го интересува само как да пусне този нещастен кораб! — Бигман размаха юмрук и чу приглушеното ръмжене на Мът.

— Какво правите, Бигман? — попита рязко Норич.

— Защо? — искрено се учуди Бигман. — Нищо не правя.

— Не правите ли заканителен жест?

— Не съвсем — отвърна той и бързо свали ръката си.

— Трябва да сте внимателен, Мът е наблизно. Той е обучен да се грижи за мен... Сега ще ви покажа. Само пристъпете към мен и се престорете, че искате да ме ударите.

— Не е необходимо — намеси се Лъки. — Ние разбираме...

— Моля — настоя Норич. — Не е опасно. Ще спра Мът навреме. Всъщност добре е да се поупражнява. Всички, работещи по проекта, са така внимателни към мен, че, кълна се, аз се съмнявам, дали ще си спомни наученото. Хайде, Бигман!

Бигман пристъпи напред и вдигна неохотно ръка. Ушите на Мът веднага полегнаха, очите му се присвиха, зъбите се оголиха, мускулите на краката се напрегнаха, готови за скок, а от дълбините на гърлото му се разнесе дрезгаво ръмжене. Бигман бързо се дръпна.

— Долу, Мът! — заповяда му Норич.

Кучето се отпусна. Лъки ясно почувствува напрегането и облекчението в съзнанието на Бигман, както и победоносното доволство на Норич.

— Докъде стигнахте с яйцето триди, Бигман? — попита го Норич.

— Отказвам се — отвърна малкият марсианец, изгубил търпение. — Събрах две от частите и повече не мога да направя.

— Въпрос на тренировка, нищо друго — засмя се Норич и взе от ръката на Бигман двете части. — Нищо чудно. Сглобил сте ги погрешно. — Той остави едната част, взе друга и събра двете. После добави трета, четвърта и така нататък, докато в ръката му се появиха седем части, съединени във формата, на хлабав овоид с отвор през него. Взе осмата, ключовата част, плъзна я донякъде в отвора, завъртя я на половин оборот по посока, обратна на часовниковата стрелка, и после я бутна до края. — Готово!

Норич подхвърли във въздуха готовото яйце и после го хвана, докато Бигман тъжно го наблюдаваше.

Лъки стана.

— Е, мистър Норич, ние пак ще се видим — каза той. — Ще запомня бележките ви относно Съмърс и останалото. Благодаря ви за питието.

Чашата с уиски все още стоеше недокосната на масата.

— Радвам се, че се запознахме — каза Норич, стана и се сбогува с Лъки и Бигман.

Мина известно време, преди Лъки да може да заспи. Лежеше в тъмнината на стаята си на стотици стъпки под повърхността на Юпитер-9, вслушваше се в тихото хъркане на Бигман в съседната стая и размишляваше върху събитията през деня. Непрекъснато ги прехвърляше през ума си. Изпитваше безпокойство! Случило се беше нещо, което не би трябвало да се случи, или не се беше случило нещо, което би трябвало да се случи. Той обаче се чувствуваше уморен и всичко изглеждаше малко нереално и изкривено в света на полудрямката. Нещо се въртеше на границата на възприятията му. Той се вкопчваше в него, но то му се изплъзваше, а когато настъпи утрото, от усещането му нямаше вече и следа.

От своята стая Бигман подвижна на Лъки, който се сушеше след душа под нежните струи на топлия въздух. Дребният марсианец извика:

— Хей, Лъки, поднових въглеродния двуокис на В-жабата и сложих в аквариума й още водорасли. Нали ще я вземем на срещата ни с онзи проклет командир?

— Разбира се, че ще я вземем, Бигман.

— Тогава всичко е наред. А кога ще ме оставиш да кажа на командира какво мисля за него?

— Сега, Бигман.

— Глупости! Сега ще влизам под душа. Подобно на всички хора от Слънчевата система, израснали не на Земята, а на други планети, Бигман се наслаждаваше на водата, когато се случеше да се добере до вода. Душът бе за него удоволствие и любимо преживяване. Лъки се стягаше за заседанието под звуците на теноровото мяукане, което Бигман наричаше пеене.

Видеофонът за вътрешна връзка извън точно когато Бигман беше започнал някакъв съмнителен фрагмент от мелодия, която звучеше пронизително и фалшиво, а Лъки завършваше обличането си. Той пристъпи към апарата.

— Стар на видеофона — каза Лъки и включи на приемане.

— Стар! — На екрана се появи набразденото от бръчки лице на командира Донахю. Тънките му устни бяха стиснати, а когато видя Лъки, изражението му стана изцяло враждебно. — Чух, че сте се били с един от нашите работници.

— Да?

— Виждам, че не сте пострадал.

— Всичко е наред — усмихна се Лъки.

— Спомняте си, че ви предупредих.

— Нямам никакви оплаквания.

— След като е така, в интерес на проекта е да зная дали възнамерявате да направите рапорт относно това произшествие.

— Освен ако не се окаже, че то има някакво отношение към проблема за престоя ми тук, въобще няма да го споменавам.

— Добре! — облекчено въздъхна Донахю. — Питам се обаче дали бих могъл да разчитам на същото становище при разискванията ни на срещата днес сутринта. Може да бъдат записани за секретната архива, а аз бих предпочел...

— Няма да се яви нужда да обсъждаме този въпрос, командире.

— Много добре — каза почти сърдечно командирът. — Значи до един час ще се видим.

Лъки имаше смътното чувство, че душът на Бигман беше спрял и че пеенето бе преминало в тананикане.

Сега тананикането също спря и за момент настъпи тишина.

— Да, командире, дов... — тъкмо казваше Лъки по предавателя, когато Бигман избухна в див, неистов вик.

— Лъки!

Лъки бързо скочи на крака и с две крачки стигна до вратата между двете помещения.

Бигман обаче беше стигнал на прага ѝ преди него, с очи, разширени от ужас.

— Лъки! В-жабата! Тя е мъртва! Убили са я!

7. В ИГРАТА СЕ ВКЛЮЧВА РОБОТ

Пластмасовият аквариум на В-жабата беше разбит и смачкан, а подът — мокър от водата. В-жабата, полупокрита с клонките, с които се хранеше, беше мъртва, съвсем мъртва.

Сега, когато тя бе мъртва и неспособна да контролира емоциите, Лъки можеше да я гледа без принудителната обич, която той, както и всички други, попаднали в обсега ѝ на влияние, чувствуваха. Ядоса се най-вече на себе си, че бе позволил да го надхитрят.

Бигман, току-що излязъл изпод душа и само по гащета, свиваше и разпускаше юмруците си.

— Лъки, вината е моя. Вината е изцяло моя. Така високо виках под душа, че изобщо не чух някой да влиза.

Глаголът „влизам“ не беше съвсем подходящ. Убиецът се беше вмъкнал, прогаряйки своя път. Механизмът на ключалката беше разтопен, и то очевидно с енергиен излъчвател от доста голям калибър. Лъки се върна към видеофона.

— Командир Донахю?

— Какво стана? Случило ли се е нещо?

— Ще се видим до половин час — отвърна Лъки, после прекъсна връзката и се обърна към скърбящия Бигман. — Вината е моя, Бигман — каза мрачно той. — Чичо Хектор каза, че сириусианите още не са открили истината относно емоционалната сила на В-жабата, а аз приех това твърде безрезервно. Ако не възприемах така оптимистично незнанието на сириусианите, никой от нас нямаше и за миг да остави малкото създание без надзор.

Лейтенант Невски дойде да ги вземе. Стоеше мирно, докато Лъки и Бигман напуснаха стаите си.

— Радвам се, сър, че не сте пострадал при вчерашния сблъсък — тихо каза лейтенантът. — Нямаше да ви оставя, сър, ако изрично не ми бяхте заповядали да се оттегля.

— Забравете това, лейтенанте — каза разсеяно Лъки. Лъки тъкмо си беше спомнил момента преди да заспи миналата нощ, когато за кратко време една мисъл се завъртя на прага на съзнанието му и после изчезна. Сега обаче тя не се появяваше и накрая той започна да мисли за други неща.

Влязоха в аграв-коридора. Този път той беше претъпкан с хора, които се движеха внимателно и безучастно в двете посоки. Навсякъде цареше атмосфера на започващия работен ден. Макар за хората, които работеха под повърхността, да нямаше ден или нощ, все пак старият двадесет и четири часов график се спазваше. Човечеството пренасяше със себе си познатото въртене на Земята във всички светове, където живееше, и въпреки че хората можеха да работят денонощно на смени, по-голямата част от тях работеха винаги „дневна смяна“, от девет до пет стандартно слънчево време.

Сега беше почти девет и в аграв-коридорите имаше голямо движение, тъй като хората отиваха по работните си места. Чувството, че е „сутрин“, беше почти така силно, както ако Слънцето беше ниско на източния хоризонт, а по тревата имаше роса.

Когато Лъки и Бигман влязоха в заседателната зала, на масата седяха двама души. Единият беше командирът Донахю, чието лице носеше отпечатъка на старателно овладяно напрежение. Командирът стана и студено представи другия — Джеймс Панър, главен инженер и граждански шеф на проекта. Панър беше набит мъж с мургаво лице, тъмни хлътнали очи и дебел врат. Беше облечен с тъмна риза с отворена яка и нямаше никакви отличителни знаци.

Лейтенант Невски козирува и излезе. Командирът Донахю почака да се затвори вратата и каза:

— Тъй като останахме само четиримата, нека започнем работа.

— Четиримата и една котка — поправи го Лъки, галейки животинката, която бе опряла предните си лапи на масата и тъжно го гледаше. — Нали това е същата котка, която видях вчера?

— Може би да, а може би не — отвърна командирът и се намръщи. — На спътника имаме много котки, но предполагам, че не сме тук, за да говорим за любимите си домашни животни.

— Напротив, командире — възрази Лъки, — според мен с тази тема трябва да започнем разговора, затова умишлено я избрах. Спомняте ли си моето любимо животно, сър?

— Малкото венерианско създание ли? — попита командирът с внезапна топлина. — Спомням си го. То беше... — Той спря объркан, сякаш се чудеше в отсъствието на В-жабата каква би могла да бъде причината за възторга му от нея.

— Малкото венерианско създание притежаваше особени способности — продължи Лъки. — То можеше да открива емоции. Можеше също да предава емоции и дори да ги налага.

Очите на командира се разтвориха широко, а Панър каза с дрезгав глас:

— Чух веднъж слухове в този смисъл. Съветнико, и се изсмях.

— Напразно. Това е истина. Всъщност, командир Донахю, моята цел беше да уредите да разговарям с всеки човек, работещ по проекта, в присъствието на В-жабата. Искях да направя анализ на емоциите.

Командирът все още изглеждаше учуден.

— Какво би доказало това?

— Може би нищо. Все пак имах намерение да опитам.

— Имахте намерение да опитате ли? Използвате минало време, съветник Стар.

Лъки погледна тъжно двамата ръководители на проекта.

— Моята В-жаба е мъртва.

— Убита бе тази сутрин — добави разярен Бигман.

— Кой я е убил?

— Не знаем, командире.

— Предполагам, че тогава ще преустановите вашето малко разследване, докато животното не бъде заменено с друго.

— Няма да изчакаме — каза Лъки. — Самият факт, че В-жабата е мъртва, ми говори много и работата става далеч по-сериозна.

— Какво искате да кажете?

Всички го бяха зяпнали. Дори Бигман бе силно изненадан.

— Казах ви, че В-жабите притежават способността да налагат емоции. Вие самият, командир Донахю, изпитайте това. Спомняте ли си чувствата, които ви завладяха вчера, когато видяхте В-жабата на борда на моя кораб? Намирахте се под голямо напрежение и все пак, когато я видяхте... Спомняте ли си чувствата си, сър?

— Животното много ми допадна — със запъване изрече командирът.

— Сега, като премисляте този миг, можете ли да кажете защо?

— Не, да си кажа право. Грозно създание.

— Все пак го харесайте. Не можеше да не го харесате. Бяхте ли в състояние да му навредите?

— Струва ми се, не.

— Сигурен съм, че не сте бил. Никой, притежаващ емоции, не би могъл. И все пак някой го е направил. Някой го е убил.

— Възнамерявате ли да обясните парадокса? — попита Панър.

— Той е лесно обясним. Убил го е някой, който не притежава емоции. Например някой робот. Представете си, че някъде на Юпитер-9 има робот, механичен човек, който външно напълно прилича на човешко същество.

— Искате да кажете хуманоид ли? — избухна командирът. — Невъзможно! Такива неща съществуват само в приказките.

— Аз мисля, командире, че вие не подозирате колко изкусни производители на работи са сириусианите. Мисля също, че те са в състояние да използват за модел някой много верен човек от Юпитер-9, да изработят робот по негово подобие и да го подменят. Такъв робот хуманоид може да има специални сетива, с които да се превърне в съвършения шпионин. Той би могъл например да вижда на тъмно или да усеща скрити под дебела повърхност неща. И положително би бил в състояние да предава информация по субетера посредством някакво вградено устройство.

— Това е нелепо — поклати глава командирът. — И човек би могъл лесно да убие В-жабата. Един уплашен до крайност човек би могъл да преодолее това... това мисловно влияние, което животното упражнява. Помислихте ли за този вариант?

— Да, помислих — отвърна Лъки. — Защо обаче един човек да бъде така отчаян? Откъде толкова безумие, за да убива безобидната В-жаба? Явно причината е, че ако В-жабата представлява ужасна опасност, тя престава да бъде безобидна. А единствената опасност, която тя може да е представлявала за убиеца, се основава на способността на животното, което би уловило и предало емоциите на самия убиец. Представете си, че тези емоции незабавно разкриеха факта, че убиецът е шпионин.

— Как е възможно това? — попита Панър.

— Ами ако нашият убиец изобщо не притежава емоции? — обърна се към него Лъки. — Нямаше ли веднага да се разкрие, че е

робот? Или да разгледаме другата страна. Защо е убил само В-жабата? Защо вече влязъл в стаите ни, след като е рискувал толкова много и е открил, че единият от нас е под душа, а другият на видеофона, без да подозираме нищо, убиецът не е убил нас вместо В-жабата? Или и нас заедно с нея?

— Вероятно не е имал време — отвърна командирът.

— Има и друга, по-задоволителна причина — каза Лъки. — Знаете ли трите закона на роботиката? Правилата на поведение, които всички произведени работи трябва да следват?

— Само в общи линии — отвърна командирът. — Не мога да ги цитирам.

— Аз мога — каза Лъки — и с ваше позволение ще ги цитирам, за да мога да се изясня. Първият закон гласи:

„Роботът не е в състояние да навреди на човешко същество или с бездействието си да изложи човешкото същество на опасност.“ Вторият закон гласи: „Роботът трябва да се подчинява на даваните от човешкото същество заповеди, освен ако те не са в противоречие с първия закон.“ Третият закон гласи: „Роботът трябва да защитава собственото си съществуване дотогава, докато подобна защита не е в противоречие с първия или втория закон.“

— Добре, Съветнико — кимна Панър, — но какво доказва това?

— Един робот може да получи заповед да убие В-жабата, която е животно. Той ще изложи на опасност своето съществуване, тъй като това е изложено едва в третия закон, и ще се подчини на заповедта, действайки съгласно втория закон. На него обаче не може да му бъде заповядано да убие Бигман или мен, тъй като сме хора и първият закон има предимство пред другите два. Един шпионин човек би убил и нас, и В-жабата, а един робот — само В-жабата. От всичко казано дотук може да се направи само един извод, командире.

Командирът остана неподвижен и размишлява дълги минути върху казаното от Лъки. Бръчките се врязаха в умореното му лице.

— Какво предлагате да направим? — попита накрая той. — Да прегледаме на рентген всички хора, работещи по проекта, така ли?

— Не — отвърна веднага Лъки. — Не е толкова просто. Успешен шпионаж се провежда и някъде другаде. Ако тук има един робот хуманоид, вероятно някъде другаде има още. Би било добре да заловим колкото се може повече хуманоиди, при възможност всичките.

Ако действваме твърде прибързано и открито при залавянето на един, останалите могат да ги изтеглят и да ги използват при друг удобен случай.

— Тогава какво предлагате?

— Да действваме бавно. Ако сме заподозрели робот, има начини да го накараме да се издаде, без да се усети, при това няма да започнем съвсем от нула. Например, командире, аз зная, че не сте робот, тъй като вчера открих у вас емоции. Всъщност аз умишлено възбудих у вас гняв, за да изпитам моята В-жаба. Моля да ме извините за това.

— Аз да съм робот?! — лицето на Донахю стана бледомораво.

— Както казах, използвах ви само за да проверя моята В-жаба.

— Но за мене нямате причина да сте сигурен. Съветнико, тъй като никога не съм виждал вашата В-жаба — каза сухо Панър.

— Точно така — потвърди Лъки. — Вие все още сте заподозрян. Свалете си ризата!

— Какво? — извика възмутен Панър. — Защо?

— Току-що доказахте, че сте невинен — каза кротко Лъки. — Един робот би се подчинил на тази заповед.

— Спрете това! — извика командирът и удари с юмрук по масата. — Достатъчно по този въпрос! Няма да позволя да изпитвате и ядосвате хората ми по какъвто и да било начин. Имам да върша работа на този спътник, съветник Стар! Трябва да пусна в космоса един аграв-кораб и ще го пусна. Хората ми са проверени и са вън от подозрение. Съчинението ви за участието на робот е неубедително и аз няма да се съобразявам с него. Вчера ви казах, Стар, че не искам да безпокоите хората на този спътник и да рушите морала им. Вчера вие си позволихте да се обърнете към мен по обиден начин. Сега казвате, че било само за да изпитате вашето животно, което е не по-малка обида. Поради тази причина не чувствавам нужда да ви сътруднича и няма да го направя. Ще ви кажа точно как постъпих. Прекъснах всички връзки със Земята. Обявих извънредно положение на Юпитер — 9. Сега имам правата на военен диктатор. Ясно ли ви е?

Лъки леко присви очи.

— Като член на Научния съвет аз ви надвишавам по ранг — каза той.

— Как възнамерявате да наложите своя ранг? Хората ми ще се подчиняват на мен и те вече са получили заповедите ми. Ако се

опитате да попречите на изпълнението им по какъвто и да било начин, с думи или с дела, ще бъдете възпрян със сила.

— А какви са вашите заповеди?

— Утре — каза командир Донахю — в шест часа следобед стандартно слънчево време първият действащ аграв-кораб ще извърши първия си полет от Юпитер-9 до Юпитер-1, спътника Йо. След като се върнем... след като се върнем, съветник Стар, и нито час по-рано, вие ще можете да проведете вашето разследване. А ако тогава поискате да се свържете със Земята и да направите постъпки за военен съд, аз ще бъда на ваше разположение.

Командирът Донахю гледеше решително Лъки Стар.

— Корабът готов ли е? — обърна се Лъки към Панър.

— Така мисля — отвърна Панър.

— Утре заминаваме — каза презрително Донахю. — Е, съветник Стар, ще ми сътрудничите ли, или ще трябва да ви арестувам?

Тишината, която последва, бе напрегната. Бигман направо спря да диша. Ръцете на командира се свиваха в юмруци и се разпускаха, а лицето му беше побледняло. Панър бавно извади дъвка от джобчето на ризата си, разви с една ръка пластмасовата ѝ обвивка и я пхна в устата си.

Тогава Лъки леко стисна ръцете си, облегна се назад и каза:

— Ще се радвам да ви сътруднича, командире.

8. СЛЕПОТА

Бигман тутакси се вбеси.

— Лъки! — извика той. — Нима толкова лесно ще му позволиш да спре разследването?

— Не съвсем, Бигман. Ние ще бъдем на аграв-кораба и ще продължим работата си там.

— Не, сър — отказа категорично командирът. — Няма да бъдете на борда. И за миг не си го помисляйте.

— Кой ще бъдат на борда, командире? — попита Лъки. — Вие, предполагам?

— Аз, също Панър, като главен инженер, двама от офицерите ми, петима инженери и петима обикновени членове на екипажа. Всички те бяха избрани преди известно време. Аз и Панър като отговорни ръководители на проекта, петима инженери, които да управляват кораба, и останалите като отплата за заслугите им към проекта.

— Какъв вид заслуги? — попита замислено Лъки.

— Най-добрият пример за това — намеси се Панър — е Хари Норич, който...

— Имате предвид слепия ли? — вцепенен от изненада попита Бигман.

— Вие познавате ли го? — на свой ред попита Панър.

— Срецнахме се с него снощи.

— Норич е бил тук — продължи Панър — още от началото на проекта. Загуби си зрението, когато се хвърли между два източника на енергия, за да предпази силовото поле от деформиране. Лежа пет месеца в болницата и очите бяха тази част от него, която не можа да бъде възстановена. С тази своя проява на храброст той предотврати стопяването на къс от спътника, голям колкото планина, и спаси живота на двеста души. Спаси и проекта, защото едно значително произшествие в началото можеше да направи невъзможно получаването на по-нататъшни кредити от Конгреса. С неща от

подобен род е заслужил мястото си на борда на аграв-кораба по време на първото му пътуване всеки един от избраниците.

— Жалко, че той няма да бъде в състояние да види Юпитер отблизо — каза Бигман. После присви очи и попита: — А как ще се качи на борда?

— Положително ще вземем и Мът — каза Панър. — Кучето е добре обучено.

— Това ми стига — рече разпалено Бигман. — Щом вие, приятелчета, можете да вземете едно куче, значи можете да вземете и двама ни с Лъки.

Командир Донахю поглеждаше нетърпеливо ръчния си часовник. Опря длан на масата и се приготви да стане.

— Значи свършихме нашата работа, господа — каза той.

— Не съвсем — каза Лъки. — Имаме за изясняване още един малък въпрос. Бигман го представи недодялано, но е напълно прав. Когато аграв-корабът излети, и ние с него ще бъдем на борда.

— Не — възрази командирът. — Невъзможно е.

— Би ли попречила на управлението на кораба допълнителната маса на двама души?

— С него можем да преместим и планина — отвърна с усмивка Панър.

— Тогава място ли ви липсва?

Командирът погледна Лъки с подчертано недоволство.

— Няма да посочвам причина. Няма да бъдете взети просто защото така реших. Ясно ли е?

В очите му проблесна злорадство и за Лъки не бе трудно да се досети, че той си връща за обидата, която му бе нанесъл на борда на „Светкавичния Стар“.

— По-добре ще е да ни вземете, командире — каза спокойно Лъки.

— Защо? — попита с язвителна усмивка Донахю. — Ще бъда освободен от длъжност по заповед на Научния съвет ли? Няма да можете да се свържете със Земята, докато не се върна, а след това може да ме освобождават от длъжност, ако желаят.

— Не мисля, че сте обмислили добре решението си, командире — каза Лъки, — Можете да бъдете освободен от длъжност със задна дата. Всъщност уверявам ви, че така ще стане. Що се отнася до

правителствения архив, в него ще се появи официално съобщение, че аграв-корабът е извършил първия си полет не под ваша команда, а под командата на вашия приемник, който и да е той. Документите могат да бъдат така нагласени, че според тях вие изобщо да не сте били на борда.

Командир Донахю побледня и за миг изглеждаше като че ще се нахвърли върху Лъки.

— Вашето решение, командире? — попита Лъки.

Когато накрая Донахю успя да проговори, гласът му прозвуча съвсем неестествено.

— Можете да дойдете.

Лъки прекара остатък от деня в помещенията на архивата, изучавайки папките на различните хора, работили по проекта, докато Бигман, воден от Панър, минаваше от лаборатория в лаборатория и през огромните експериментални помещения.

Едва след вечерята, когато се върнаха в стаите си, те имаха възможност да бъдат заедно и сами. Мълчанието на Лъки не беше нещо необикновено, тъй като младият член на Съвета по принцип не беше приказлив, но сега между веждите му имаше малка бръчка, която Бигман познаваше като сигурен признак за загриженост.

— Досега нямаме никакъв напредък, нали, Лъки? — каза Бигман.

— Признавам, че нищо особено не сме постигнали — поклати глава Лъки.

Той бе донесъл от филмотеката един филм. Бигман хвърли бегъл поглед на заглавието му: „Роботика за напреднали.“ Лъки методично прекарваше началото на лентата през апарата.

Бигман се разхождаше из стаята и не можеше да си намери място.

— През цялото време ли възнамеряваш да се занимаваш с този филм. Лъки? — попита той.

— Страхувам се, че да, Бигман.

— Тогава имаш ли нещо против, ако отида в съседния апартамент и поседя при Норич?

— Отивай — отвърна Лъки, който бе поставил апарата на очите си и се беше облегал назад със скръстени на гърдите ръце.

Бигман затвори вратата и за миг остана отвън. Беше малко нервен. Първо трябваше да го обсъди с Лъки. Знаеше, че трябваше, но изкушението...

„Нямам намерение да предприемам каквото и да е — каза си той. — Само ще проверя нещо. Ако греша, защо тогава да безпокоя Лъки? Но ако това излезе вярно, тогава наистина ще има какво да му кажа.“

Щом Бигман позвъни, вратата веднага се отвори. Насочил слепите си очи към входа, Норич седеше на бюрото си, върху нарисуваната върху него шахматна дъска имаше странни фигури.

— Кой е? — попита той.

— Бигман — представи се малкият марсианец.

— Бигман! Влезте. Седнете. Съветникът Стар с вас ли е?

Вратата отново се затвори, а Бигман огледа яркоосветената стая. Той присви устни.

— Лъки е зает. Аз обаче за днес достатъчно се занимавах с аграв. Доктор Панър ме разведе навсякъде, само дето почти нищо не разбрах.

— В такъв случай сте част от едно мнозинство, но ако се остави настрана математиката, някои от тези неща не са много трудни за разбиране — усмихна се Норич.

— Така ли? Тогава имате ли нещо против да ми ги обясните? — попита Бигман и седна на един голям стол. Наведе се, за да погледне под пейката до работната маса на Норич. Мът лежеше там с глава върху предните лапи и едното му око блестеше, втрещено в Бигман.

(„Трябва да продължава да говори — мислеше Бигман. — Трябва да продължава да говори, докато не открия пролука или не направя такава.“)

— Погледнете — каза Норич и повдигна един от кръглите пулове, които държеше. — Гравитацията е една от формите на енергията. За един предмет като този в ръката ми, който е под влиянието на гравитационно поле, но не му е позволено да се движи, се казва, че притежава потенциална енергия. Ако аз го освободя, тази потенциална енергия ще се превърне в движение или, както се казва, в кинетична енергия. Тъй като, докато пада, той продължава да е под влиянието на гравитационното поле, скоростта му непрекъснато се увеличава. — В този миг Норич пусна пула и той падна.

— Докато срещне преграда — каза Бигман. Пулът се удари в пода и се търкулна. Норич се наведе, сякаш се гответе да го вдигне, но после каза:

— Бихте ли го намерили, Бигман? Не зная точно къде се търкулна.

Бигман потисна разочарованието си. Вдигна пула от пода и му го върна.

— Досега — продължи Норич, — това беше единственото нещо, което можеше да се направи с потенциалната енергия. Разбира се, кинетичната енергия може да се използва. Например падащите води на Ниагарския водопад могат да се използват за получаване на електричество, но това е друго нещо. В космоса гравитацията води до движение и с това въпросът се изчерпва. Нека разгледаме Юпитерианската система от луни. Ние сме на Юпитер-9, на петнадесет милиона мили от Юпитер. По отношение на него притежаваме колосално количество потенциална енергия. Ако се опитаме да пътуваме до Юпитер-1, до спътника Йо, който е само на двеста осемдесет и пет хиляди мили от Юпитер, в известен смисъл ще падаме милиони мили. Ще развием огромна скорост, на която ще трябва да се противопоставяме чрез отблъскване в обратната посока посредством хиператомен двигател. За него ще е нужно колосално количество енергия. Ако обаче със съвсем малко не улучим нашата цел, съществува опасността да продължим да падаме. В този случай има само едно място, където можем да отидем, и то е Юпитер, което означава мигновена смърт. Дори да се приземим безопасно на Йо, съществува проблемът относно връщането ни на Юпитер-9, което означава, че ще трябва да се издигаме всичките тези милиони мили срещу притеглянето на Юпитер. Количеството енергия, което се изисква за маневриране между луните му, е просто недостъпно.

— А аграв? — попита Бигман.

— Да! Това е друго нещо. Когато се използва аграв-преобразовател, потенциалната енергия може да бъде преобразувана в други форми енергия, различни от кинетичната. В аграв-коридорът например силата на гравитацията, докато се пада в едната посока, се използва за зареждане на гравитационното поле в обратната посока. Хората, падащи в едната посока, осигуряват енергията за хората, падащи наопаки. Чрез използване на енергията по този начин, докато

човек пада, никога не е необходимо да увеличава скоростта си. Може да пада с всяка скорост, която е по-малка от тази на свободното падане. Разбирате ли?

Бигман не беше съвсем сигурен, че е разбрал, но му каза да продължи.

— В космоса положението е друго. Там няма второ гравитационно поле, към което да се прехвърля енергията. Вместо това тя се превръща в енергия на хиператомното поле и така се натрупва. По този начин един космически кораб може да пада от Юпитер-9 до Йо с всяка скорост, по-малка от тази при свободното падане, без да е необходима никаква енергия за намаляването ѝ. Всъщност няма да се използва никаква енергия освен за крайното нагаждане към орбиталната скорост на Йо. Не съществува никаква опасност, тъй като корабът винаги е под пълен контрол. Ако е необходимо, гравитацията на Юпитер може да бъде изцяло неутрализирана. За връщането към Юпитер-9 обаче ще се изисква енергия. Без това не можем да минем. Но за него ще използваме енергията, която първоначално сме натрупали в кондензатора на хиператомното поле. Използува се енергията на собственото гравитационно поле на Юпитер, за да ни изхвърли обратно.

— Това звучи добре — каза Бигман, който се въртеше неспокойно на стола. Не бе стигнал доникъде. — А с какво се занимавате на бюрото?

— С шах — отвърна Норич. — Играете ли?

— Малко — призна Бигман. — Лъки ме научи. Но да играеш с него не е забавно. Винаги печели. — После безцеремонно попита: — Как можете вие да играете шах?

— Искате да кажете защото съм сляп ли?

— Ами...

— Няма нищо. Не съм чувствителен на тази тема... Това е съвсем лесно за обяснение. Шахматната дъска е намагнетизирана, а пуловете са направени от лека магнитна сплав, така че прилепват добре на мястото, на което бъдат поставени, и не се събарят, ако ги закача неволно с ръка. Ето, Бигман, опитайте.

Бигман се пресегна към един от пуловете. Пулът се повдигна на около четвърт инч, сякаш беше потопен в сироп, и после се откъсна.

— Както виждате — каза Норич, — това не са обикновени шахматни фигури.

— Приличат повече на пуловете за дама — изсумтя Бигман.

— От друга страна, така не ги събарям. Все пак те не са съвсем гладки. Върху тях има изпъкнали знаци, които разпознавам съвсем лесно чрез опипване. Приличат на обикновените фигури, така че другите хора могат да ги научат за няколко секунди и да играят с мен. Сам виждате.

Бигман не срещна трудности. Кръгът с изпъкнали точки очевидно беше царицата, докато малкият кръст в средата на другия пул бележеше царя. Пуловете с наклонени вдлъбнатини бяха офицерите, изпъкналият кръг от квадратчета — топовете, заострените конски уши — конете и простите кръгли главички — пионките.

Бигман усети, че е в задънена улица.

— Какво правите сега? — попита той. — Сам ли играете?

— Не, решавам една задача. Пуловете са наредени така, както ги виждате, и съществува само един-единствен начин, по който белите могат да спечелят играта в три хода, и аз се опитвам да го открия.

— Как различавате белите от черните? — внезапно попита Бигман.

— Ако погледнете по-отблизо — усмихна се Норич, — ще видите, че белите пулове са с вдлъбнати ръбове, а черните не са.

— Аха. Тогава значи помните къде се намират всички фигури, нали?

— Това не е трудно — отвърна Норич. — Звучи като че човек трябва да притежава фотографска памет, но в действителност всичко, което трябва да направя, е да прекарвам понякога ръка над дъската и да проверявам разположението на пуловете. Ще забележите, че полетата също са маркирани с малки вдлъбнатини.

Бигман усети, че диша тежко. Бе забравил за полетата на шахматната дъска, а те също бяха маркирани. Струваше му се, че играе свой собствен вид шахматна игра, в която беше безславно победен.

— Имате ли нещо против, ако погледам? — попита рязко той. — Може би ще се досетя за правилните ходове.

— Разбира се, че нямам — отвърна Норич. — Дано се досетите. Занимавам се с тази задача от половин час и вече започна да ми омръзва.

За минута, минута и нещо настъпи мълчание. После Бигман стана, извади от джоба си малко фенерче и с леки котешки стъпки се отправи към стената. Норич, наведен над шахматната дъска, изобщо не се помръдна. Бигман хвърли бърз поглед към Мът, но кучето също лежеше неподвижно.

Дишайки тежко, той достигна стената и леко и безшумно постави едната си ръка върху електрическия ключ. Светлината в стаята внезапно угасна и всичко потъна в дълбока тъмнина.

Бигман си спомни посоката, в която се намираше столът на Норич и вдигна фенерчето. Чу едно приглушено тупване, последвано от изненадания вик на Норич, който попита малко недоволено:

— Защо угасихте светлината, Бигман?

— Всичко е ясно! — извика победоносно Бигман и освети с лъча на фенерчето широкото лице на Норич. — Ти, шпионино, изобщо не си спял!

9. АГРАВ-КОРАБЪТ

— Не зная какво правите — извика Норич, — но, за бога, човече, не правете резки движения, иначе Мът ще скочи върху вас!

— Вие знаете точно какво правя — каза Бигман, — защото виждате достатъчно добре, че вадя игления пистолет, а, мисля, сте чували, че стрелям безпогрешно.

— Да не пострада Мът, моля ви!

Бигман беше изненадан от внезапната мъка в гласа на Норич. Затова каза:

— Тогава го успокойте, а после ще вървим. Така никой няма да пострада. Ще отидем при Лъки, а ако срещнем някого в коридора, не казвайте нищо друго освен „Добър ден“. Нали разбирате, ще бъда съвсем близо до вас.

— Не мога да тръгна без Мът — каза Норич.

— Разбира се, че можете — възрази Бигман. — Отиваме само на пет крачки по коридора. Дори наистина да сте сляп, вие, който можете да правите триди и какво ли не, ще се справите.

При звука от отварянето на вратата Лъки свали апарата от главата си.

— Добър ден, Норич — поздрави той. — Къде е Мът?

— Мът е в стаята му — заговори Бигман, преди другият да успее да отвърне, — а Норич изобщо не се нуждае от него. Марсиански пясъци, Лъки! Той вижда не по-зле от нас!

— Какво?!

— Вашият приятел много греша, мистър Стар. Искам да кажа...

— Мълчете! — отсече Бигман. — Ще говоря аз, а после, когато бъдете поканен, можете да кажете някоя и друга дума.

Лъки скръсти ръце.

— Ако не възразявате, мистър Норич, аз бих желал да чуя какво има предвид Бигман — каза Лъки. — А междувременно, Бигман, прибери игления пистолет.

Бигман направи гримаса, но го прибра.

— Слушай, Лъки, аз подозирах това приятелче още от самото начало. Тези негови триди ме накараха да се замисля. Прекалено умело играеше ролята си. Веднага се усъмних, че може да е шпионин.

— За втори път ме наричате шпионин! — извика Норич. — Няма да търпя това!

— Слушай, Лъки — продължи Бигман, без да обръща внимание на вика на Норич, — хитро е да имаш за шпионин човек, когото всички смятат за слепец. Може да вижда ужасно много от нещата, които никой не би си помислил, че вижда. Хората не биха се прикривали. Нищо не биха крили от него. Той би могъл да се взира право в някой важен документ, а те ще си мислят: „Горкият Норич, та той не може да вижда!“ Още по-вероятно е тази мисъл изобщо да не мине през главите им. Марсиански пясъци, това би бил един съвършен план!

С всеки изминал миг Норич все повече се изумяваше.

— Но аз наистина съм сляп. Ако ви смущават тридите или шахът, нали обясних...

— О, разбира се, че обяснихте — каза презрително Бигман. — Повтаряли сте тези обяснения години наред. Откъде накъде седите сам в стаята си на запалена светлина? Лъки, когато влязох в стаята му преди около половин час, осветлението беше включено. Не го включи заради мен. Ключът беше твърде далеч от мястото, където седеше. Защо?

— Защо не? — отвърна Норич. — За мен няма разлика дали е включено, или не, така че то може да бъде включено докато съм буден заради тези, които биха ме посетили като вас.

— Добре — каза Бигман. — Това показва, че той може да измисли обяснение за всичко: как играе шах, как разпознава фигурите, всичко. Веднъж почти забрави, че се преструва на сляп. Изпусна една от шахматните фигури и се наведе да я вдигне, но изведнъж си спомни, че е сляп, и ме помоли да направя това вместо него.

— Обикновено — каза Норич — разбирам по звука къде пада нещо, но тази фигура се търкулна.

— Продължавайте — подкани го Бигман. — Обяснявайте. Това обаче няма да ви помогне, защото има едно нещо, което не можете да обясните. Лъки, аз имах намерение да го изпитам. Смятах да угася светлината и после да светна с фенерчето в очите му. Ако не беше сляп, положително щеше да скочи или поне да затвори очи. Бях

сигурен, че ще го хвана. Но не бе необходимо да стигам чак дотам. Щом загасих светлината, бедното приятелче забрави, че е сляп, и попита: „Защо загаси светлината?“... Как разбра, че съм я загасил, Лъки? Как разбра?

— Но... — започна Норич.

— Той може да опипва шахматните фигури и тридите — продължи Бигман, — както и други подобни неща, но не може да опипа угасената светлина. Значи беше видял.

— Мисля, че е време да оставим мистър Норич да каже нещо — намеси се Лъки.

— Благодаря ви — каза Норич. — Аз може да съм сляп. Съветнико, но моето куче не е. Когато вечер загасвам светлината, както казах преди, за мен нещата не се променят, но за Мът това е сигнал за лягане и той се отправя към своя ъгъл. Чух, че Бигман отиде на пръсти към стената по посока на електрическия ключ. Опита се да се движи безшумно, но един човек, който е сляп от пет години, може да чуе и най-лекото ходене на пръсти. Секунди след като спря, чух Мът да отива в своя ъгъл. Не се иска много ум, за да се досети човек какво се беше случило. Бигман стоеше до електрическия ключ, а Мът бе тръгнал да си ляга. Очевидно Бигман беше загасил светлината.

Инженерът обърна невиждащите си очи първо към Бигман, а после към Лъки, сякаш напрягаше слуха си да чуе нещо в отговор.

— Да, разбирам — каза Лъки. — Изглежда, че ви дължим извинение.

— Но, Лъки... — опита се да възрази Бигман и се намуси.

— Стига, Бигман — поклати глава Лъки. — Никога не се придържай към една теория, след като е била оборена. Мистър Норич, надявам се разбирате, че Бигман само се е опитал да направи това, което е сметнал за свое задължение.

— По-добре да беше задал няколко въпроса преди да действа — каза студено Норич. — Сега мога ли да си отивам? Имате ли нещо против?

— Можете да си вървите. Като официално искане обаче ви моля да не споменавате никому за случилото се. Много е важно.

— Това може да се окачестви като „незаконен арест“ предполагам, но няма да повдигам въпроса — каза Норич — и ще го запазя в тайна.

Той отиде до вратата, намери с минимум опипване бутона за отварянето ѝ и излезе.

Бигман почти веднага се обърна към Лъки.

— Това беше номер — каза той. — Не трябваше да го пускаш да си отиде.

Лъки беше подпрял брадичката си с дланта на дясната ръка, а спокойните му кафяви очи бяха замислени.

— Не, Бигман, не е той човекът, когото търсим.

— Тъкмо той е и никой друг. Лъки. Дори да е сляп, истински сляп, това е едно доказателство против него. Без съмнение. Лъки — Бигман отново се развълнува и малките му ръце се свиха в юмруци, — той би могъл да се приближи до В-жабата, без да я вижда. Той би могъл да я убие.

— Не, Бигман — поклати глава Лъки. — Мисловното влияние на В-жабата не зависи от това, дали я виждаш. Тук е налице пряк умствен контакт. Не можем да отменим този факт. Работата е била свършена от робот — добави бавно той. — Само робот би могъл да убие В-жабата, а Норич не е робот.

— Откъде знаеше, че той... — започна Бигман и спря.

— Виждам, че сам си отговорил на въпроса си. Ние почувствувахме неговите емоции по време на първата ни среща, когато В-жабата беше още при нас. Той притежава емоции, следователно не е робот и не е човекът, когото търсим.

Но макар че Лъки каза това, на лицето му бе изписано безпокойство. Той захвърли филма по роботика, сякаш се отчая, че не може да получи помощ от него.

Първият построен някога аграв-кораб бе наречен „Юпитерианска луна“ и не приличаше на нито един от корабите, които Лъки беше виждал дотогава. Бе достатъчно голям, като някой разкошен космически лайнер, но помещенията за екипажа и пътниците бяха ненормална сбутани в предната му част, тъй като девет десети от обема на кораба се заемаше от аграв-преобразователя и кондензаторите на хиператомното силово поле. Извити крила, смътно напомнящи крилата на прилеп, се простираха от двете страни на средната секция. Пет от едната страна и пет от другата — всичко десет.

На Лъки бе обяснено, че тези крила, пресичайки силовите линии на гравитационното поле, преобразуват гравитацията в хиператомна енергия. Те бяха съвсем прозаични и въпреки това придаваха на кораба зловещ вид.

Сега корабът се намиреше в един огромен силовизатор, изкопан в Юпитер-9. Капакът от армиран бетон беше отместен и цялото пространство вътре имаше нормалната за Юпитер-9 гравитация без въздух, както и на повърхността на спътника.

Въпреки това целият персонал от близо хиляда души, работил по проекта, се беше събрал в този естествен амфитеатър. Лъки никога не беше виждал толкова много хора в скафандри на едно място. По тази причина имаше някакво естествено вълнение, едно почти истерично безпокойство, което се изразяваше в недодялани игри, възможни поради слабата гравитация.

„А един от тези мъже в скафандри изобщо не е човек — мислеше мрачно Лъки. — Обаче кой?“ Как можеше да го познае?

Командир Донахю произнесе своята кратка Тържествена реч пред група смълчали се мъже, които се развълнуваха, колкото и да се владееха. В същото време Лъки, гледайки нагоре към Юпитер, се вираше в един малък обект в близост до планетата, който не беше звезда, а малък светъл резен, извит като отрязаната част от нокътче. Беше толкова тънък, че едва се виждаше. Ако вместо вакуума на Юпитер-9 между Лъки и малката крива имаше въздух, тя щеше да бъде размазана в безформена светла точка.

Лъки знаеше, че мъничкият сърп е Ганимед, Юпитер-3, най-големият спътник на Юпитер и достойна за гигантската планета луна. Той беше близо три пъти по-голям от земната Луна, по-голям и от планетата Меркурий. Беше почти колкото Марс. Построяха ли аграв-флотата, Ганимед щеше да стане свят от първостепенно значение в Слънчевата система.

Накрая командирът кръсти кораба с дрезгав от вълнение глас и събралата се публика започна на групи от по пет-шест души да влиза през различните шлюзове в изпълнената с въздух вътрешност на спътника.

Останаха само тези, които щяха да се качат на борда на „Юпитерианска луна“. Един по един те се изкатериха по рампата към входния шлюз, начело с командира Донахю.

Лъки и Бигман се качиха последни на борда. Командир Донахю се отвърна с неприязън от въздушния шлюз, когато те влязоха в него.

— Лъки — наведе се към него Бигман, за да му каже, без никой да чуе, — забеляза ли, че и Ред Съмърс е на борда?

— Да.

— Той е приятелчето, което се опита да те убие.

— Зная, Бигман.

Корабът вече започна да се издига; в началото това приличаше на величествено пълзене. Гравитацията на повърхността на Юпитер-9 беше равна само на една осемдесета от земната и макар теглото на кораба да беше стотици тонове, не това определяше първоначалното му бавно движение. Дори изобщо да липсваше гравитация, корабът би запазил масата си и нейната инерция. Да се задвижи цялата тази маса, не би било по-лесно, нито, да речем, да се спре движението или промени посоката, след като масата вече е задвижена.

Отначало бавно, а после все по-бързо корабът напускаше силоза. Под него Юпитер-9 се смалвяваше и се появи на екраните като грапава сива скала. Съзвездията бяха като прах по черното небе, а Юпитер приличаше на бяло топче.

Джеймс Панър се приближи към тях и сложи ръце на ременете им.

— Господа, бихте ли желали да похапнем в моята кабина? Известно време тук, във видеозалата, няма да има нищо за гледане.

Широката му уста се разтегна в усмивка, при което изпъкнаха сухожилията на дебелия му врат, от което той сякаш се превърна в продължение на главата.

— Благодаря ви — отвърна Лъки. — Много сте любезен, че ни каните.

— Е, командирът няма намерение да го направи — каза Панър, — пък и другите, които малко се страхуват от вас. Не искам да се чувствувате твърде самотни. Пътуването ще бъде дълго.

— Вие не се ли страхувате от мен, доктор Панър? — попита сухо Лъки.

— Разбира се, че не. Не забравяйте, че ме проверихте и аз съм наред.

Кабината на Панър беше малка и тримата едва се събраха в нея. Очевидно спалните помещения на този първи аграв-кораб бяха направени толкова тесни благодарение на конструкторската изобретателност. Панър отвори три консерви с корабни порции — концентрирана храна, каквато обикновено се яде на космическите кораби. Лъки и Бигман се чувствуваха почти като у дома си: миризмата на затоплящите се порции, усещането за близките стени, от чиято външна страна се намираше безкрайната пустота на космоса и преминаващото през тези стени непрекъснато вибриращо жужене на хиператомните двигатели, превръщащи енергийните полета в насочен тласък или поне захранващи консумиращите енергия вътрешности на кораба.

Ако изобщо е възможно да се каже, че древната вяра в „Музиката на сферите“ е станала действителност, то тя съществуваше в бръмченето на хиператомните двигатели, които бяха същността на космическите полети.

— Ние надхвърлихме скоростта на откъсване от гравитационното поле на Юпитер-9, значи вече можем да летим без опасност да паднем обратно на повърхността му.

— Това означава, че падаме свободно към Юпитер — каза Лъки.

— И при това има да падаме петнадесет милиона мили. Щом успеем да наберем достатъчно скорост, при това значителна, ние ще преминем към аграв.

Докато говореше, Панър извади от джоба си часовник, който представляваше голям диск от лъскав безцветен метал. Той натисна малко копче и върху циферблата се появиха светещи фигури. Окръжаваше ги светеща бяла линия, която на извивките постепенно почервяваше, докато кръгът се затвореше и отново станеше бял на цвят.

— Толкова скоро ли е предвидено да преминем на аграв? — попита Лъки.

— Няма да е след дълго — отвърна Панър.

Той постави часовника на масата и мълчаливо започнаха да се хранят.

— След по-малко от минута — наруши мълчанието Панър, като повдигна отново часовника. — Трябва да стане напълно автоматично.

Макар главният инженер да говореше спокойно, ръката, в която държеше часовника, леко трепереше.

— Сега — каза Панър и настъпи тишина. Пълна тишина.

Бръмченето на хиператомните двигатели беше спряло. Енергията, която поддържаше както осветлението на кораба, така и псевдогравитационното му поле, сега идваше от гравитационното поле на Юпитер.

— Съвсем точно! Отлично! — извика Панър. Той прибра часовника и макар усмивката на широкото му грозно лице да беше сдържана, тя всъщност изразяваше силно облекчение.

— Сега ние наистина сме на аграв-кораб и операцията „Аграв“ действа с пълна сила.

— Моите поздравления — усмихна се Лъки. — Радвам се, че съм на борда.

— Така си и мислех. Положихте доста усилия за това. Бедният Донахю.

— Съжалявам, че трябваше да хвана командира толкова натясно, но нямах избор — каза сериозно Лъки. — На всяка цена трябваше да бъда на борда.

При думите на Лъки, които изведнъж прозвучаха тежко, очите на Панър се присвиха.

— Трябваше да бъдете, така ли?

— Трябваше да бъда. Почти съм сигурен, че на борда на този кораб се намира шпионинът, когото търсим.

10. В ЖИЗНЕНОВАЖНИТЕ ОРГАНИ НА КОРАБА

Панър беше озадачен. После попита:

— Защо?

— Сириусианите положително искат да знаят как точно ще действа корабът. Ако техният метод на шпиониране продължава да бъде неуязвим както досега, защо да не продължат да го прилагат и на борда му?

— Искате да кажете, че един от четиринадесетте души на борда на „Юпитерианска луна“ е робот, така ли?

— Точно това имах предвид.

— Но тези хора са били избрани отдавна.

— Сириусианите положително знаят основанията и метода на избор, точно както знаят всичко друго за проекта, и биха лавирали със своя хуманоиден робот така, че той да бъде избран.

— Това им прави голяма чест — промърмори Панър.

— Така е — призна Лъки. — Но има друга възможност.

— Каква е тя?

— Хуманоидът да се е качил на борда тайно.

— Много неправдоподобно — отвърна Панър.

— Но съвсем възможно. В бъркотията преди командирът да произнесе своята реч хуманоидът е могъл лесно да се промъкне на кораба. Опитвах се тогава да наблюдавам кораба, но се оказа невъзможно. Още повече, че девет десети от него, изглежда, са заети от двигателния отсек, а там сигурно има много място за криене.

— Не така много, както може би ви се струва — отвърна Панър, след като помисли малко.

— Все пак трябва да го претърсим. Ще направите ли това, доктор Панър?

— Аз ли?

— Разбира се. Като главен инженер вие би трябвало да знаете какво има в двигателния отсек по-добре от всеки друг. Ние ще дойдем

с вас.

— Почакайте. Това е ходене за зелен хайвер.

— И да не открием „пътник без билет“, доктор Панър, пак е от полза. Ще знаем, че разследването може да се ограничи само върху хората, които са законно на борда на кораба.

— Само ние тримата ли?

— Кому можем да се доверим да ни помага? — каза спокойно Лъки. — Всеки друг, когото помолим, може да се окаже търсеният от нас робот. Нека не обсъждаме повече този въпрос, доктор Панър. Ще се съгласите ли да ни помогнете да претърсим кораба? Моля за вашата помощ в качеството си на член на Научния съвет.

— При това положение няма как да не ви помогна — отвърна Панър и неохотно стана.

Те мъчително се придвижваха от дръжка на дръжка по тясната шахта, която водеше към равнището на първия двигател. Светлината беше притулена и естествено разсеяна, така че огромните конструкции от двете страни да не хвърлят сянка.

Не се чуваше никакъв звук, дори най-лекото бръмчене, което да свидетелствува за някакви процеси или да показва, че огромни мощности са уловени и впрегнати в работа. Оглеждайки се наоколо, Бигман с ужас откри, че нищо не му изглежда познато и че от обичайните начини на управление на един космически кораб, какъвто беше и техният, „Светкавичния Стар“, изглежда, не бе останало нищо.

— Всичко е оградено — каза той.

Панър кимна.

— Всичко е автоматизирано до възможно най-високата степен — поясни той. — Необходимостта от намесата на човек е сведена до минимум.

— Как се извършват ремонтите?

— Не би трябвало да има никакви ремонти — каза строго инженерът. — Има редуващи се цикли и запасни механизми за всеки етап. Всички те се включват автоматично при нужда.

Панър продължи напред, водейки ги през тесните отвори, като винаги се движеше бавно, сякаш всеки миг очакваше някой или нещо да се нахвърли кръвожадно върху им.

Равнище подир равнище, като се отдалечаваше методично от централната шахта по страничните преходи, Панър изследваше всяко ъгълче с увереността на експерт.

Накрая спряха на самото дъно, досами големите сопла, изложени на налягането от хиператомните сили, които тласкаха кораба напред (когато корабът беше в обикновен полет).

От вътрешната страна на кораба ракетните сопла представляваха четири гладки тръби, всяка от които беше два пъти по-дебела от човек. Проникваха дълбоко в кораба и завършваха с огромни безформени конструкции, подслонили хиператомните двигатели.

— Ами соплата? Да проверим в тях! — извика Бигман.

— Няма смисъл — отвърна Панър.

— Защо? Един робот би могъл чудесно да се скрие вътре. Там е космическо пространство, но какво значение има това за един робот?

— Хиператомните тласъци биха го довършили, а само допреди час имаше много тласъци. Не, соплата не влизат в сметката — каза Лъки.

— Е, значи никъде в двигателния отсек няма човек. Или нещо друго — каза Панър.

— Сигурен ли сте?

— Да. Прегледахме навсякъде и пътят, който следвах, прави невъзможно нещо да ни се е изплъзнало.

Гласовете им слабо отекваха в шахтата зад тях.

— Марсиански пясъци — каза Бигман, — значи ни остават четиринадесетимата от екипажа.

— По-малко от четиринадесет — поправи го замислено Лъки. — Трима от мъжете на борда са показали, че притежават емоции: командирът Донахю, Хари Норич и Ред Съмърс. Значи остават единадесет.

— Не забравяйте и мен — напомни им Панър. — Аз не се подчиних на заповед. Значи остават десет.

— Това повдига един интересен въпрос — каза Лъки. — Знаете ли нещо за роботиката?

— Аз ли? — попита учудено Панър. — Никога през живота си не съм имал работа с робот.

— Точно така — каза Лъки. — Позитронният робот е изобретен от земляни, които са го усъвършенствували, но като се изключат

известен брой специалисти, земните техници не разбират нищо от роботика, най-вече защото изобщо не я използваме. Не се изучава в училище и не е навлязла в практиката. Аз самият знам трите закона, но съвсем малко освен тях. А командир Донахю не може дори да ги цитира. Сириусианите, от друга страна, със своята наситена с работи икономика трябва да са свръхексперти във всички тънкости на роботиката. Да си призная, вчера и днес прекарах голяма част от времето си с един филм за развитието на роботиката, който намерих във филмотеката. Между другото това беше единственият филм на тази тема.

— Така ли? — учуди се Панър.

— Уверих се напълно, че трите закона не са толкова просто нещо, колкото си мислим... Впрочем да вървим. На обратния път можем да повторим проверката на двигателните равнища.

Докато говореше. Лъки пресичаше най-ниското равнище, като се оглеждаше с жив интерес около себе си.

— Например — продължи Лъки — можеше да реша, че е необходимо да се даде на всеки човек от кораба една нелепа заповед и да се види дали ще бъде изпълнена.

Всъщност вече не мисля така. Това няма да е достатъчно. Теоретически е възможно позитронният мозък на един робот да се настрои, та да се подчинява само на онези заповеди, които са естествени и присъщи за обсега на задълженията му. На заповеди, които са противоположни на тези задължения или са неуместни в случая, той все пак може да се подчини, но само ако са предшествувани от определени думи, действащи като код, или ако лицето, което дава заповедите, се идентифицира предварително по определен начин. Така един робот може да бъде управляван от своите господари, а да не реагира на непознати хора.

Панър, който си беше поставил ръцете върху дръжките, по които щеше да ги поведе към следващото, по-горно равнище, ги свали и се обърна към Лъки.

— Искате да кажете, че неподчинението ми на вашата заповед не означава нищо?

— Казах, че може да не означава нищо, доктор Панър, тъй като да си свалите ризата в този миг не беше част от обичайната ви работа, а моята заповед може да не е била изложена в подходяща форма.

— Значи ме обвинявате, че съм робот, така ли?

— Не. Не изглежда вероятно да сте робот. Избирайки кого от работещите по проекта да заменят с робот, сириусианите едва ли биха се спрели на главния инженер. За да изпълнява един робот пълноценно вашата работа, би трябвало да знае толкова много за аграв, че сириусианите не биха могли да му набавят необходимите знания, а в противен случай не би имало нужда да ни шпионират.

— Благодаря — каза кисело Панър и се обърна отново към дръжките.

Тогава обаче проехтя гласът на Бигман.

— Не бързай, Панър!

Малкият марсианец стискаше в юмука си своя неразделен иглен пистолет.

— Чакай, Лъки — каза той, — откъде сме сигурни, че Панър знае нещо за аграв? Досега не ни е демонстрирал никакви познания. Къде беше той, когато „Юпитерианска луна“ премина към аграв? Седеше в стаята си заедно с нас, ето къде беше.

— Аз също мислих върху това, Бигман — каза Лъки, — и поради тази причина го доведох тук, долу. Той очевидно познава двигателите. Наблюдавах го как проверява всичко. Не би могъл да действа с такава увереност, ако не е експерт по тези работи.

— Това задоволява ли ви, марсианецо? — попита Панър, едва сдържайки гнева си.

Бигман прибра игления пистолет, а Панър, без да каже нито дума повече, се заизкачва нагоре по стълбата.

Спряха на следващото равнище и го обходиха за втори път.

— Добре, значи остават десет души — каза Панър. — Двама офицери, четирима инженери и четирима работници. Какво предлагате да направим? Да прегледаме всеки от тях на рентген ли? Или нещо от този род?

— Твърде е рисковано — поклати глава Лъки. — Известно е, че сириусианите използват един хитър малък трик, за да се защитят. Известно е, че използват работи за пренасяне на сведения или за изпълнение на такива задачи, които индивидът, даващ заповедите, иска да бъдат запазени в тайна. Но един робот не може да запази тайната, ако някой човек го попита по подходящ начин, с цел да я разкрие. Тъкмо затова сириусианите инсталират в роботите взривяващо се

устройство, което се включва при всеки опит да се принуди роботът да издаде тайната.

— Искате да кажете, че ако един робот се изследва с рентген, ще избухне?

— Голяма е вероятността да стане така. Неговата най-важна тайна е самоличността му и той може да бъде взривен при всеки опит, предвиден от сириусианите, за разкриването на тази самоличност — каза Лъки. — В-жабата не е влизала в сметките им — добави със съжаление той. — Срещу нея не е имало защита. Наложило се е да заповядат на робота направо да я убие. Това във всеки случай е било за предпочитане, защото по този начин роботът е останал невредим и неразкрит.

— Ако роботът избухне, не би ли навредил на хората около него? Няма ли в такъв случай да се наруши първият закон? — с лек сарказъм в гласа попита Панър.

— Няма, защото самият робот не би имал контрол над експлозията. Избухването би било последица от прозвучаването на определен въпрос или от изявата на определено действие, а не от нещо, направено от самия робот.

Промъкнаха се още едно равнище нагоре.

— Тогава какво смятате да правите, Съветнико? — попита Панър.

— Не зная — призна си Лъки. — Трябва да се принуди роботът да се издаде по някакъв начин. Колкото да са преобразували и преиначили трите закона, те все пак са останали в сила. Човек просто трябва достатъчно да познава роботиката, за да прецени как да се възползува от законите. Ако знаех как да принудя робота да извърши нещо, с което да се издаде, че не е човек, без да задействувам някое взривно устройство, вградено вероятно в него, ако можех така да боравя с трите закона, та да доведе един от тях до силно противоречие с друг за да го изключи напълно, ако...

— Е, ако очаквате помощ от мен, Съветнико — прекъсна го нетърпеливо Панър, — няма да има полза. Вече ви казах, че не разбирам нищо от роботика. — Той внезапно се обърна. — Какво е това?

— Аз не чух нищо — огледа се и Бигман.

Без да каже нито дума, Панър се промъкна покрай тях, смален като джудже в сравнение с извиващите се от двете страни метални тръби.

Беше се отдалечил на известно разстояние, следван от другите двама, когато промърмори:

— Някой може да се е вмъкнал между ректификаторите. Ще ги обходя отново.

Лъки намръщено се взираше в извиващите се кабели, приличащи направо на гора, които ги обграждаха отвсякъде като задънена улица.

— Струва ми се, че там е чисто — каза той.

— Да проверим за по-сигурно — твърдо каза Панър. Беше отместил един плот в близката стена и сега, поглеждайки през рамо, внимателно пипаше вътре.

— Не мърдайте! — каза той.

— Нищо не открихме — сопна се Бигман. — Там няма нищо.

— Зная — отвърна с облекчение Панър. — Помолих ви да не мърдате, защото не исках да отсека някоя ръка, когато пусна силовото поле.

— Какво силово поле?

— Затворих веригата на силовото поле, така че да минава напреки на коридора. Можете да излезете оттам не по-лесно, отколкото ако бяхте затворени в масивна стоманена клетка с три стъпки дебелина на стената.

— Марсиански пясъци, Лъки! — извика Бигман. — Той наистина е роботът!

При тези думи ръката му хвана оръжието.

— Не се опитвайте да използвате игления пистолет! — веднага извика Панър. — Как ще излезете оттук, ако ме убиете? — Той се взря в тях. Тъмните му очи святкаха, а широките му рамене се смъкнаха. — Не забравяйте, че енергията може да мине през силовото поле, но материята не може, дори и молекула от въздуха няма да мине. Вие сте херметически затворени. Ако ме убиете, ще се задушите много преди някой да дойде тук.

— Аз казах, че той е роботът — рече Бигман, обзет от гневно отчаяние.

— Грешите — изсмя се Панър. — Аз не съм робот, но ако има такъв, зная кой е той.

11. ПО ПЪТЯ НА ЛУНИТЕ

— Кой? — веднага поиска да научи Бигман.

Отговори му обаче Лъки:

— Явно Панър мисли, че е някой от нас.

— Благодаря! — каза Панър. — А какво обяснение бихте дали вие? Вие споменахте за „пътник без билет“, вие говорихте за хора, проникнали със сила на борда на „Юпитерианска луна“. Ама че нахалство! Няма ли двама души наистина проникнали по този начин на борда? Нима не бях свидетел как стана? Та това сте вие двамата!

— Съвсем вярно — съгласи се Лъки.

— Доведохте ме тук, за да можете да разучите точно как функционира корабът. Опитахте се да ми отвлечете вниманието с истории за работи, като се надявахте, че няма да зебележа, че обикаляте и разглеждате най-внимателно целия кораб.

— Ние имаме право на това — каза Бигман. — Този тук е Лъки Стар!

— Той казва, че е Лъки Стар. Ако е член на Научния съвет, може да го докаже и знае как. Ако имах поне малко мозък в главата, щях да поискам да удостоверявам самоличността си преди да ви доведе тук, долу.

— И сега не е твърде късно — каза спокойно Лъки. — Можете ли да виждате добре от такова разстояние?

Той вдигна едната си ръка с дланта към него и си запретна ръкава.

— Няма да дойда по-близо — сърдито отвърна Панър.

Лъки не каза нищо. Китката му говореше вместо него. Кожата от долната страна на китката изглеждаше съвсем обикновена, но преди години я бяха обработили с хормони по най-сложен начин. Реагирайки само на едно тренирано усилие на волята на Лъки, едно овално петно на китката му потъмня и бавно почерня. Малки жълти петънца очертаваха в него познатите контури на Голямата мечка и Орион.

Панър зяпна от учудване, сякаш някой му бе изкарал въздуха от дробовете. Малко хора имат случай да видят този знак на Съвета, но всички надхвърлили детската възраст знаят значението му — той е неоспоримият и неподлежащ на подправяне знак за самоличност на членовете на Научния съвет.

Панър нямаше избор. Мълчаливо и неохотно той изключи силовото поле и отстъпи назад.

— Заслужаваш да ти счупя главата, неуравновесен... — извика гневно Бигман и пристъпи напред, но Лъки го дръпна.

— Няма нищо, Бигман. Човекът има същото право да ни подозира, както ние него. Успокой се.

— Изглеждаше логично — сви рамене Панър.

— Признавам, че беше така. Мисля, че вече можем да си имаме доверие.

— С вас може би — каза многозначително главният инженер. — Вие удостоверихте самоличността си, но малкият кресльо? Кой ще удостовери самоличността му?

Бигман изкряска нечленоразделно и Лъки застана между двамата.

— Аз гарантирам за него — каза Лъки — и поемам пълна отговорност за действията му... Сега предлагам да се върнем към кабините, докато не са тръгнали да ни търсят. Всичко, което стана тук, долу, трябва, разбира се, да си остане само между нас.

После, сякаш нищо не се беше случило, те продължиха да се катерят нагоре.

В стаята, предназначена за тях, имаше две легла едно над друго и умивалник, от чийто кран с мъка се процеждаше тънка струя вода. Нищо повече. Дори тесните спартански помещения на „Светкавичния Стар“ изглеждаха луксозни в сравнение с нея.

Бигман седеше, кръстосал крака, на горното легло, а Лъки изтриваше с гъба врата и раменете си. Разговаряха шепнешком, съзнавайки, че от другата страна на тънките стени биха могли да ги подслушват.

— Слушай, Лъки — каза Бигман, — предлагам да отида при всеки човек на борда. Искам да кажа, при всеки един от десетимата, за

които не знаем нищо. Умишлено да се сбия с всеки от тях и да го нарека с обидни имена. Няма ли да излезе, че този, който откаже да се бие с мен, е робот?

— В никакъв случай. Човекът може да не иска да наруши дисциплината на кораба, а може и да знае колко добре владееш игления пистолет. Може също така да не иска да си има неприятности с Научния съвет или просто да не желае да удари човек, който е по-дребен от него.

— Прекаляваш, Лъки — каза Бигман и замълча за миг. — Мисля си — продължи предпазливо той, — откъде си сигурен, че роботът е на борда на кораба? Може да е останал на Юпитер-9? Не е изключено.

— Зная, че не е изключено — отговори замислено Лъки, — и все пак съм сигурен, че роботът е тук, на борда. Толкова. Сигурен съм, макар да не зная защо.

Той се облегна назад в леглото и почука по зъбите си с кокалчето на един от пръстите си.

— Първия ден, точно когато се приземихме на Юпитер-9, нещо се случи — каза той.

— Какво?

— Само ако знаех! Мина ми през ума. Точно преди да заспя онази нощ знаех какво е, или така си мислех, но после ми се изплъзна. Не бях в състояние да си го възстановя. Ако бях на Земята, щях да се подложя на психосонда. Велика Галактико, кълна се, че бих се подложил! Опитах всяка хитрост, която ми е известна. Мислих здраво; изхвърлих го напълно от съзнанието си. Когато бяхме долу при двигателите с Панър, опитах се да уморя бедната си глава с приказки. Струваше ми се, че ако не спра да обсъждам този въпрос от всяка страна, мисълта непременно щеше да изплува в съзнанието ми. Но не стана така. И все пак тя е в съзнанието ми. Тази мисъл трябва да е причината да се чувствавам сигурен, че един от хората на борда на кораба е робот. Направил съм подсъзнателното умозаключение. Само ако можех да се докопам до мисълта, щях да имам целия отговор. Само ако можех!

Той беше почти отчаян.

Бигман никога не беше виждал Лъки с точно такъв израз на объркване и безнадеждност върху лицето.

— Хей — подвикна загрижено той, — по-добре е малко да поспим.

— Да, по-добре е.

— Хей, Лъки — прошепна в тъмнината няколко минути по-късно Бигман, — откъде си сигурен, че аз самият не съм робот?

— На сириусианите не би се удало да направят робот с такова грозно лице — отвърна му също шепнешком Лъки и вдигна лакът, за да се предпази от летящата възглавница.

Дните минаваха един след друг. На половината път към Юпитер корабът пресече вътрешния и много слабо наситен с малки луни пояс, от които само Шестата, Седмата и Десетата бяха номерирани. Юпитер-7 се виждаше като ярка звезда, но другите бяха достатъчно далеч и се сливаха с фона на съзвездията. Самият Юпитер беше пораснал до размера на Луната, гледана от Земята. И понеже корабът се приближаваше към планетата така, че Слънцето беше точно зад него, Юпитер оставаше в „пълната“ си фаза. Цялата му видима повърхност пламтеше от слънчевата светлина. Ноцта не хвърляше сянка върху ѝ.

Все пак, макар и с размера на Луната, планетата в никакъв случай не беше с нейната яркост. Покритата ѝ с облаци повърхност отразяваше осем пъти по-голяма част от достигналата до нея светлина, отколкото голите и покрити с прах скали на Луната, но за съжаление една квадратна миля от Юпитер получаваше само една двадесет и седма част от светлината, която получава Луната, и вследствие на това в момента Луната, гледана от Земята, беше три пъти по-ярка.

И все пак Юпитер бе по-живописен от Луната. Поясите му се очертаваха съвсем ясно на кремавобелия фон като кафеникави ивици с леко размазани ръбове. Не беше трудно да се различи дори разплесканият сламеножълт овал на Голямото червено петно, което се появяваше в единия край, пресичаше лика на планетата и изчезваше в другия край.

— Хей, Лъки — извика Бигман, — Юпитер не изглежда съвсем кръгъл. Оптична измама ли е това?

— Нищо подобно — отвърна Лъки. — Юпитер наистина не е кръгъл. Сплескан е на полюсите. Нали си чувал, че и Земята е

сплескана на полюсите?

— Несъмнено, но не достатъчно, за да се забелязва.

— Разбира се, че не. Помисли! Дължината на земния екватор е двадесет и пет хиляди мили, а Земята се завърта около оста си за двадесет и четири часа, така че всяка точка на екватора се движи със скорост малко по-голяма от хиляда мили в час. Получаващата се центробежна сила така издува екватора, че диаметърът на Земята през него е с двадесет и седем мили по-голям от този свързващ Северния и Южния полюс. Разликата в двата диаметъра е около една трета от процента, така че от космоса Земята изглежда като съвършена сфера.

— Аха.

— Сега да вземем Юпитер. Обиколката по екватора му е двеста седемдесет и шест хиляди мили — единадесет пъти по-дълга от тази на земния екватор — и въпреки това планетата прави едно завъртане около оста си за десет часа, или, за да бъдем точни, за девет часа и петдесет и пет минути. Една точка от неговия екватор се движи със скорост почти двадесет и осем хиляди мили в час или двадесет и осем пъти по-бързо от която и да е точка на земния екватор. Налице е много по-голяма центробежна сила и съответно много по-голямо изпъкване на екватора, още повече, че веществото на външните пластове на Юпитер е много по-леко в сравнение със земната кора. Диаметърът на Юпитер през екватора му е с близо шест хиляди мили по-голям от диаметъра му, свързващ северния и южния полюс. Разликата в диаметрите е цели петнадесет процента и лесно се забелязва.

— Марсиански пясъци — мърмореше Бигман, докато се взираше в сплескания кръг светлина, който представляваше Юпитер.

Докато падаха към Юпитер, Слънцето оставаше зад тях и не се виждаше. Пресякоха орбитата на Калисто, Юпитер-4, най-външния от главните спътници на Юпитер, но не го видяха в благоприятен за него момент. Юпитер-4 беше на разстояние един и половина милиона мили от Юпитер и голям колкото Меркурий, но се намираше в отдалечената част на орбитата си. Виждаше се като малко грахово зърно в близост до Юпитер и навлизаше в сянката му.

Ганимед, който беше Юпитер-3, бе достатъчно близо, за да се види дискът му, с размери една трета от лунния диск, гледан от Земята.

Той лежеше встрани, така че можеше да се види част от тъмната му страна. При това беше във фаза три четвърти — бледен и неизразителен.

Лъки и Бигман установиха, че останалите хора от екипажа ги пренебрегват. Командирът нито веднъж не ги заговори, дори не ги поглеждаше, а минаваше покрай тях с поглед, вперен в нищото. А когато минеше Норич, воден от Мът, весело кимаше, както винаги, щом откриеше присъствието на хора. Но ако Бигман отвърнеше на поздрава, любезността изчезваше от лицето на слепеца. Следваше леко подръпване на каишката, кучето отново тръгваше и Норич изчезваше.

Двамата се чувствуваха по-добре, като се хранеха сами в стаята си.

— Какво, по дяволите, си въобразяват? — изсумтя Бигман. — Дори оня тип, Панър, веднага си намира работа, щом ме види наблизо.

— Първо на първо, Бигман — каза Лъки, — понеже командирът открито показва, че сме в черния му списък, подчинените му също не се надпреварват да са любезни с нас. Второ, общувахме с някои от хората по недотам приятен начин.

— Срецнах днес оня гад Ред Съмърс — каза замислено Бигман. — Излизаше от двигателния отсек и попадна право на мене.

— Случи ли се нещо? Нали не...

— Нищо не направих. Стоях и го чаках да започне нещо, надявах се, че ще се опита, но той само ми се усмихна и ме заобиколи.

Всички на борда на „Юпитерианска луна“ наблюдаваха как Ганимед затъмнява Юпитер. Не беше истинско затъмнение. Ганимед покриваше само една малка част от Юпитер. Спътникът беше на разстояние шестстотин хиляди мили от кораба и голям колкото половината Луна, гледана от Земята. Юпитер беше на два пъти по-голямо разстояние и сега представляваше издуто кълбо, четиринадесет пъти по-голямо от Ганимед, злоещо и страховито.

Ганимед срещна Юпитер малко по-долу от екуатора му и двете кълба бавно се сляха. Там, където попадна, Ганимед образува кръг по-слаба светлина, защото той имаше далеч по-рядка атмосфера от Юпитер и отразяваше значително по-малка част от получаваната светлина. Но дори и да не беше така, той щеше да се вижда там, където пресича поясите на Юпитер.

Най-интересен от всичко беше черният сърп, прилепил се към задната част на Ганимед, когато спътникът вече изцяло се бе преместил върху диска на Юпитер. Както хората шепнешком си обясняваха един на друг, това бе падналата върху Юпитер сянка на Ганимед.

Сянката, от която се виждаха само краищата, следваше спътника, но постепенно започна да го настига. Черната ивица все повече изтъняваше, докато по средата на затъмнението, когато Юпитер, Ганимед и „Юпитерианска луна“ застанаха на една линия със Слънцето, сянката напълно изчезна, покрита от небесното тяло, което я хвърляше.

След това, когато Ганимед продължи да се движи, сянката започна да го изпреварва. Появи се пред него като тънка ивица, после като по-дебел сърп и накрая заедно със спътника напусна кълбото на Юпитер. Цялото затъмнение трая три часа.

„Юпитерианска луна“ достигна и пресече орбитата на Ганимед, когато спътникът беше на отдалечения край на своята седемдневна орбита около Юпитер.

По този случай имаше специално чествуване. Хора с обикновени кораби (не често, разбира се) бяха достигали Ганимед и се бяха приземявали на него, но никое човешко същество не бе прониквало по-близо до Юпитер. Сега „Юпитерианска луна“ стори това.

Корабът мина на сто хиляди мили от Европа, Юпитер-2. От главните спътници на Юпитер Европа беше най-малкият, с диаметър едва хиляда и деветстотин мили. Той беше малко по-малък от Луната, но понеже беше близо, изглеждаше два пъти по-голям от нея, гледана от Земята. Тъмните петна, които можеха да се различат, бяха вероятно планински вериги. Телескопите на кораба доказаха, че е тъкмо така. Планините приличаха на меркурианските и бяха без следи от кратери, каквито има на Луната. Виждаха се и ярки петна, наподобяващи ледени полета.

Корабът продължи да потъва надолу, оставяйки орбитата на Европа зад себе си.

От главните спътници Йо беше най-вътрешният. Големината му беше почти като на земната Луна. Освен това се намираще на

разстояние само двеста осемдесет и пет хиляди мили от Юпитер или малко повече, отколкото от Луната до Земята.

Приликата обаче свършваше дотук. Докато Земята с умереното си гравитационно поле завърташе Луната около себе си за четири седмици, Йо, заловен от гравитационното поле на Юпитер, обикаляше около него по малко по-голяма орбита за четиридесет и два часа. Докато Луната се движеше около Земята със скорост малко повече от хиляда мили в час, Йо обикаляше около Юпитер със скорост двадесет и две хиляди мили в час и да се кацне на повърхността му ставаше също толкова пъти по-трудно.

Корабът обаче маневрираше отлично. Пресече пътя на Йо и изключи аграв в най-подходящия момент.

Внезапно бръмченето на хиператомните двигатели се върна и изпълни кораба с някакво подобие на водопад от звуци след тишината на изминалите седмици.

Накрая „Юпитерианска луна“ се отклони от пътя си, подчинена отново на гравитационно поле, този път на Йо. Корабът пое орбита около спътника на разстояние по-малко от десет хиляди мили, така че дискът на Йо изпълни небето.

Обикаляха около него от дневната към нощната му страна, спускайки се все по-ниско. Подобните на крилата на прилеп аграв-крила на кораба бяха прибрани, за да не бъдат отнесени от рядката атмосфера на Йо.

След време се чу пронизително свистене, причинено от триенето на кораба в най-горните слоеве на тази атмосфера.

Скоростта все повече намаляваше, както и височината. Страничните ракетни двигатели извиха кораба, за да се обърне със задната си част към Йо, а хиператомните двигатели се включиха, за да смекчат спускането. Накрая, като пропадна за последен път и леко се разтресе, „Юпитерианска луна“ кацна на повърхността на Йо.

На борда на кораба всички бяха обзети от страхотна възбуда. Дори Лъки и Бигман бяха потупвани по раменете от хора, отбягвали ги по време на цялото пътуване.

Един час по-късно в нощната тъмнина на Йо хората от „Юпитерианска луна“, в скафандри и предвождани от командира Донахю, излязоха един по един върху повърхността на Юпитер-1.

Шестнадесет мъже. Първите човешки същества, кацнали на Йо!

„Поправка — помисли си Лъки. — Петнадесет мъже и един
робот!“

12. НЕБЕТО И СНЕГЪТ НА ЙО

Всички се спряха да гледат не друго, а Юпитер. Замръзнаха на място. Не си говореха какво виждат, в шлемовите слушалки не се чуваше нито звук. Гледката не можеше да се опише с думи.

Гигантското кълбо на Юпитер заемаше една осма от пътя си върху видимата част на небето. Ако се виждаше целият му диск, той би бил две хиляди пъти по-ярък от земната Луна при пълнолуние, но нощната сянка отрязваше една трета от него.

Ярките зони и тъмните пояси, които го пресичаха, сега не бяха само кафяви. Те бяха достатъчно близо, за да покажат съвсем ясно цветовете си — розов, зелен, син и морав, и то учудващо ярки. Краищата на лентите бяха неравни и докато хората наблюдаваха, те бавно променяха формата си, сякаш през атмосферата профучаваха гигантски вихрови урагани, както най-вероятно и беше. Чистата рядка атмосфера на Йо не скриваше и най-малката подробност от тази цветна, променяща се повърхност.

Голямото червено петно тромаво се появяваше пред очите им. То създаваше впечатлението на лениво въртящ се стълб газ.

Гледаха дълго време Юпитер, но той не промени положението си. Звездите минаваха покрай него, но той стоеше закован на мястото си, ниско на западния хоризонт. Не се движеше, защото при въртенето си Йо бе винаги обърнат към него с една и съща страна. Върху близо половината повърхност на Йо Юпитер никога не изгряваше, а върху почти половината от него никога не залязваше. В междинната област от спътника, равняваща се почти на една пета от пълната му повърхност, Юпитер винаги оставаше отчасти над хоризонта и отчасти скрит.

— Какво място за телескоп! — промърмори Бигман на дължината на вълната, определена за Лъки по време на инструкцията преди кацането.

— Скоро ще разположат телескоп — каза Лъки, — както и много други уреди.

Бигман докосна визъора на шлема на Лъки, за да привлече вниманието му, и като посочи бързо Норич, каза:

— Погледни го, Лъки! Клетникът не може да види нищо от тази красота!

— Забелязах го преди малко — каза Лъки. — Взел е със себе си и Мът.

— Да. Марсиански пясъци, много правят за Норич! Този кучешки скафандър е много специален. Наблюдавах как го слагаха на кучето, докато ти не изпускахе от очи кацането. Провериха дали кучето ще може да чува заповедите, за да им се подчинява, и дали ще допусне Норич да го използва, след като самият той облече скафандър. Явно всичко е било наред.

Лъки кимна. Някакъв подтик го накара бързо да се придвижи към Норич. Гравитацията на Йо беше съвсем малко по-силна от тази на Луната и двамата с Бигман се справяха добре с нея.

Няколко дълги отмерени крачки свършиха работа.

— Норич — повика го Лъки, преминавайки на неговата дължина на вълната.

Човек, разбира се, не може да различи посоката на звука, приеман с шлемофон, и Норич безпомощно се заозърта със слепите си очи.

— Кой е? — попита той.

— Лъки Стар — отвърна Лъки. Той се беше приближил до слепеца и през визъора на шлема му ясно различи радостното изражение на лицето му. — Щастлив ли сте, че сте тук?

— Щастлив ли? И така може да се каже. Много ли е красив Юпитер?

— Много. Искате ли да ви го опиша?

— Не, не е необходимо. Виждам го през телескоп, когато... когато имах очи, а сега го виждам в съзнанието си. Това е точно както... Не зная дали ще мога да се изразя така, че да ме разберете. Ние сме от малцината, стъпващи за пръв път на един нов свят. Съзнавате ли каква особена група прави това от нас?

Той се пресегна, за да погали главата на Мът, но, разбира се, срещна само метала на шлема му. През издутия визъор Лъки виждаше изплезения език на кучето и неспокойните му, непрестанно движещи се насам-натам очи, сякаш беше обезпокоено от странната обстановка

или от присъствието на гласа на господаря му, без до него да върви познатото тяло.

— Бедният Мът — каза тихо Норич. — Слабата гравитация съвсем го е объркала. Няма да го държа още дълго навън. — След което повтори още по-развълнувано: — Помислете за трилионите човешки същества в Галактиката. Помислете колко малко от тях са имали щастието да стъпят първи на един свят! Човек знае почти всички по име: Яновски и Стърлинг бяха първите хора на Луната, Чинг — първият човек на Марс, Лабъл и Смит — на Венера. Пребройте ги. Пребройте дори хората, стъпили на всички астероиди и всички планети извън Слънчевата система. Пресметнете общия брой и ще видите колко са малко. И ние сме сред това малцинство. — Норич разпери ръце, сякаш се готвеше да прегърне целия спътник. — И това дължа на Съмърс. Когато той изнамери нова техника за производството на оловните точкови контакти (макар да става дума само за един ротор, това спести два милиона долара и една година време, а Съмърс дори не е опитен механик), предложиха му да бъде включен в групата като награда. А знаете ли какво каза той? Той каза, че аз заслужавам тази чест повече от него. Отвърнаха му, разбира се, че аз съм сляп, но той им напомни от какво бях ослепял и добави, че няма да тръгне без мен. Така взеха и двама ни. Зная, че вие с Бигман нямате високо мнение за Съмърс, но когато мисля за него, аз винаги си спомням какво направи за мене.

— На работа, мъже — прозвуча във всички шлемове гласът на командира. — Юпитер няма да избяга. Ще го гледате по-късно.

Разтоварваха кораба часове наред — сглобяваха апаратура, издигаха хангари. Направиха временно въздухонепроницаемо помещение, снабдявано с кислород, което да служи като седалище извън кораба.

Обаче не можеше да се заповяда на хората да не наблюдават необикновеното небе. Тъкмо тогава и другите три главни спътника на Юпитер бяха на небето.

Европа беше най-близо, по размери голяма почти колкото Луната. Виждаше се като сърп близо до източния хоризонт. Ганимед, който изглеждаше още по-малък, беше по-близо до зенита, във втората

си четвърт. Калисто, голям колкото една четвърт от Луната, се гушеше до Юпитер и подобно на него беше във фаза две трети. И трите спътника, взети заедно, не даваха и една четвърт от светлината на Луната при пълнолуние и бяха почти незабележими в присъствието на Юпитер.

Точно това каза Бигман.

Лъки, който, замислен, беше изследвал източния хоризонт, погледна малкия си марсиански приятел.

— Мислиш, че нищо не може да надмине Юпитер, така ли? — попита го той.

— На това място не — отвърна решително Бигман.

— Тогава продължавай да наблюдаваш.

В рядката атмосфера на Йо не можеше и дума да става за полумрак или за някакво предупреждение. Върху покритата със скреж най-горна линия на планинския хребет на ниските хълмове пробяга диамантена искра и седем секунди по-късно Слънцето се изтърколи на хоризонта. Беше като мъничък бисер, ослепително бяло кръгче, което излъчваше многократно по-силна светлина от гигантския Юпитер.

Те навреме насочиха нагоре телескопа, за да уловят Калисто, изчезващ зад Юпитер. Един по един и трите спътника щяха да сторят същото. Въпреки че Йо беше обърнат към Юпитер винаги само с едната си страна, той се завърташе около него за четиридесет и два часа. Това създаваше илюзията, че за същото време Слънцето и всички звезди правят пълно завъртане около Йо.

Колкото до спътниците, Йо се движеше по-бързо от всички останали, така че при въртенето си около Юпитер ги задминаваше. Най-далечният и най-бавният, Калисто, той задминаваше най-бързо, така че последният пресичаше небето на Йо за два дни. На Ганимед бяха нужни четири дни, а на Европа — седем. Всеки от тях се движеше от изток към запад и при въртенето си трябваше да мине зад Юпитер.

Възбудата, предизвикана от затъмнението на Калисто, което се наблюдаваше за пръв път, беше крайно голяма. Дори Мът, изглежда, не остана безучастен. Кучето все повече привикваше към слабата гравитация и Норич го пускаше по малко сам. През това време Мът се

препъваше комично наоколо и напразно се опитваше да подуши многобройните странни неща, които срещаше. И накрая, когато Калисто достигна ярката извивка на Юпитер и мина отзад, всички мъже замълчаха. Мът също седеше на задните си лапи и се взираше в небето.

Всъщност обаче всички очакваха Слънцето. Видимото му движение беше по-бързо, отколкото на всеки от спътниците. Слънцето достигна спътника Европа (чийто сърп се изтъни толкова, че едва се виждаше) и мина зад него, оставайки в затъмнение по-малко от тридесет секунди. След като Слънцето изплува, Европа отново стана сърп, но този път с рокове, обърнати на другата страна.

Ганимед се гмурна зад Юпитер преди Слънцето да успее да го догони, а Калисто, изплувал иззад него, се беше скрил от хоризонта.

На небето останаха само Слънцето и Юпитер.

Хората гледаха жадно как голямото колкото зърно бисерно Слънце се изкачва високо в небето. В същото време фазата на Юпитер все повече намаляваше, като осветената му част, разбира се, оставаше винаги обърната към Слънцето. Юпитер стана „полумесец“, после дебел сърп и накрая тънък сърп.

В рядката атмосфера на Йо обляното от слънчева светлина небе стана тъмнопурпурно, а слабо мъждукащите звезди избледняха. На този фон в небето пламтеше гигантският сърп, издут по посока на безмилостно приближаващото се към него Слънце. Слънцето приличаше на камъчето на Давид, хвърлено от някаква космическа прашка към челото на Голиат.

Светлината, излъчвана от Юпитер, продължаваше да намалява и се превърна в жълтеникава нишка. Слънцето почти го докосваше. Докосна го и хората нададоха одобрителни възгласи. Бяха засенчили визьорите си, за да могат да гледат, но това вече не беше необходимо, защото силата на светлината намаля до поносими размери.

И все пак тя не беше изчезнала напълно. Слънцето се движеше зад Юпитер, но светлината му все се процеждаше през плътните широки атмосферни слоеве водород и хелий на гигантската планета.

Самият Юпитер сега беше напълно затъмнен, но атмосферата му бе оживяла, пречупвайки и изкривявайки слънчевите лъчи през себе си и около планетата като плавно извиващ се тънък пласт млечнобяла светлина.

С по-нататъшното движение на Слънцето зад Юпитер пластът светлина все повече се разрастваше. Това продължи, докато плахо, много плахо двата рога светлина се срещнаха от другата му страна. Изчезналото тяло, Юпитер, бе очертано от светлината, която правеше едната му страна да изглежда издута. Сега на небето имаше един диамантен пръстен, достатъчно голям, за да побере две хиляди кълба с размера на Луната, гледана от Земята.

Слънцето продължи да се движи по-нататък зад Юпитер, така че светлината започна да отслабва, докато накрая съвсем изчезна и остана само бледият сърп на Европа, а небето стана черно и отново принадлежеше на звездите.

— Слънцето ще остане там пет часа — каза Лъки на Бигман. — После, когато се покаже, всичко ще се повтори в обратен ред.

— И всеки четиридесет и два часа ли се случва това? — попита с благоговение Бигман.

— Точно така — отвърна Лъки.

На следващия ден Панър се приближи до тях и им подвигна:

— Как сте? Ние почти си свършихме работата тук. — Той направи голям кръг с ръка, за да покаже долината на Йо, сега с разпръснати по нея съоръжения. — Скоро ще си заминем и ще оставим по-голямата част от тези неща тук.

— Така ли? — попита изненадано Бигман.

— Защо не? На спътника няма нищо живо, което да ги повреди, нито атмосферни влияния, за които да си струва да се говори. Всички съоръжения са със защитно покритие срещу амоняка в атмосферата, което ще издържи докато дойде насам следващата експедиция.

Гласът му внезапно се сниши.

— Има ли още някой на вашата дължина на вълната, Съветнико? — попита той.

— Приемникът ми не открива никого.

— Искате ли да се поразходим? — попита Панър и потегли. Излезе от плитката долина и тръгна нагоре към леко наклонените околни хълмове.

Лъки и Бигман го последваха.

— Дълга ви извинение, дето на борда на кораба не изглежда настроен приятелски към вас — каза Панър. — Мислех, че така ще е по-добре.

— Не ви се сърдим — увери го Лъки.

— Да ви призная, възнамерявах да се опитам да направя свое собствено разследване и мислех, че ще е по-безопасно да не демонстрирам, че се разбираме с вас. Бях сигурен, че стига да наблюдавам внимателно, ще уловя някой да се издаде, правейки нещо, неприсъщо за човек. Разбирате какво искам да кажа. Обаче за съжаление не успях.

Бяха достигнали върха на първата височина, когато Панър погледна назад.

— Вижте това куче — каза той весело. — То получава истинско удоволствие от слабата гравитация.

През изминалите няколко дни Мът беше научил много. Тялото му се извиваше като дъга и се изправяше когато правеше ниски скокове от по двадесет стъпки изглежда, това го забавляваше.

Панър включи радиото си на дължината на вълната, определена на Норич за Мът, и извика:

— Хей, Мът! Ела тук, Мът! — и свирна.

Кучето, разбира се, го чу и скочи високо във въздуха. Лъки се включи на вълната на кучето и чу радостния му лай. Панър му махна с ръка и то се отправи към тях. После спря и погледна назад, сякаш се питаше дали има право да остави своя господар. Приблужи се по-бавно. Панър, Бигман и Лъки продължиха нататък.

— Сириусиански робот, който да може да заблуди човек, трябва да е изпитан с всички тънкости — каза Лъки. — Една несистемна проверка не би разкрила измамата.

— Проверката ми не беше несистемна — възрази Панър.

— Започвам да мисля, че проверки, правени от всеки друг освен от опитен роботолог, могат да бъдат единствено несистемни. — В гласа на Лъки се чувствуваше горчивина.

Вървяха по нещо като снежна преспа, която проблясваше на светлината на Юпитер, а Бигман учудено я разглеждаше.

— Това вещество се топи, щом го погледнеш — каза той. После взе малко от него с ръка, на която имаше ръкавица. То се стопи и

потече като масло върху печка. Бигман хвърли поглед назад. Там, където бяха стъпвали, имаше дълбоки трапчинки.

— Това не е сняг, а замръзнал амоняк, Бигман — каза Лъки. — Амонякът се топи при температура с осемдесет градуса по-ниска от тази на леда, а топлинното излъчване от нашите скафандри го топи много по-бързо.

Бигман се втурна напред, където преспите изглеждаха по-дебели, като правеше дупки, където стъпеше.

— Голямо удоволствие! — извика той.

— Ако имаш намерение да си играеш в снега, провери дали ти е включено отоплението! — извика Лъки.

— Включено е — отвърна Бигман. Затича се с бавни дълги скокове по билото надолу и се хвърли с главата напред в една преспа. Гмурна се със забавени движения в преспата замръзнал амоняк и за миг изчезна. После криво-ляво се изправи на краката си. — Също като че се гмуркаш в облак. Лъки. Чуваш ли ме? Хайде, опитай! По-забавно е от пързаянето със ски по лунните пясъци.

— По-късно, Бигман — отвърна Лъки и се обърна към Панър. — Опитайте ли например някакъв начин да проверите някой от хората?

С угълчето на окото си Лъки видя, че Бигман се хвърли за втори път в една преспа и след като изминаха няколко секунди, погледът му се закова в тази посока. След още миг той извика обезпокоен:

— Бигман!

После го повика по-високо и още по-обезпокоен. Накрая се затича.

— Изкарах си... въздуха... ударих се в скала... тук долу... река... — достигна до него слабият и задъхващ се глас на Бигман.

— Дръж се! Идвам при теб! — извика Лъки и заедно с Панър се затичаха презглава.

Лъки, разбира се, знаеше какво се беше случило. Повърхностната температура на Йо не беше много по-ниска от точката на топене на амоняка. Топящият се амоняк под преспите би могъл да образува скрити реки от това вещество с неприятна и задушлива миризма, което бе в изобилие на външните планети и техните спътници.

Той чу в ухото си хрипливата кашлица на Бигман.

— Прекъсване във въздушния маркуч... амонякът влиза вътре...
задушавам се.

Лъки достигна дупката, оставена от гмурналия се Бигман, и погледна вътре. Амонячната река се виждаше ясно. Тя блъбукаше надолу върху остриите камъни, някой от които вероятно бе повредил маркуча на Бигман.

— Бигман, къде си?

И макар Бигман да отговори слабо „тук“, не се виждаше никъде.

13. ПАДАНЕ!

Без да обръща внимание на опасността, Лъки скочи в реката и леко се понесе надолу под действието на слабото притегляне на Йо. Ядосваше се на бавното падане, на Бигман, за детинските му прищевки, които така внезапно го бяха завладели, и на себе си, че не го бе спрял навреме.

При цопването му в потока високо във въздуха полетяха пръски амоняк и паднаха обратно с изненадваща бързина. Рядката атмосфера на Йо не можеше да задържи малките капчици дори при така слабата гравитация.

Не усещаше да се задържа на повърхността на реката. Пък и не го бе очаквал. Течният амоняк е с по-малка плътност от водата и с по-малка подемна сила. Силата на течението също не беше голяма при слабото притегляне на Йо. Ако маркучът за въздух на Бигман не се беше повредил, той лесно щеше да излезе от реката през каквито и да е преспи, които може да са я затрупали.

А сега...

Лъки яростно загребваше и се носеше по течението. Някъде напред малкият марсианец сигурно с последни сили се бореше с отровния амоняк. Ако маркучът се беше разкъсал доста или дупката се беше уголемила, та да позволи проникването на течния амоняк, Лъки щеше да пристигне твърде късно.

А може би вече беше твърде късно? При тази мисъл гърдите му се свиха и той замря.

Край Лъки светкавично се промъкна нещо, което се гмуркаше сред амонячните пръски. Изчезна, като остави след себе си тунел, в който амонякът бавно нахлу.

— Панър? — каза колебливо Лъки.

— Тук съм — отвърна Панър, който бе зад него и го докосна по рамото. — Това беше Мът. Той дотича, когато извикахте. И двамата бяхме на неговата дължина на вълната.

Лъки и Панър напредваха бавно в амонияка по следата на кучето. Срегнаха го да се връща.

— Намерил е Бигман! — извика нетърпеливо Лъки. Отпуснатите ръце на Бигман бяха обхванали долната част от кучешкия скафандър и въпреки че това спъваше движението на Мът, слабата гравитация му бе позволила да измине значително разстояние, използвайки само мускулите на предните си лапи.

Когато Лъки се наведе да подхване Бигман, мъчително вкопчилият се дребен марсианец се пусна и падна. Лъки го измъкна и го повдигна. Нямахше време да проверява какво точно е станало и да приказва. Можеше да направи само едно нещо: отвори докрай кислородния вентил на Бигман, сложи марсианеца на гърба си и хукна към кораба. Гравитацията на Йо беше слаба, но при все това той никога през живота си не бе тичал така безразсъдно. Лъки с такава скорост се отблъскваше от повърхността, щом я докоснеше след всяка припряна хоризонтална крачка, че се получаваше нещо като ниско летене. Мът възбудено го следваше по петите, а Панър пъхтеше най-отзад.

Още докато тичаше, Лъки използва общата дължина на вълната, за да съобщи на другите да приготвят едно от херметичните помещения.

Влетя вътре с почти същата скорост. Вратата зад него се затвори и в помещението започна да приижда допълнителен въздух под налягане, заради времето, докато вратата е била отворена.

Със светкавична бързина Лъки откопча шлема на Бигман и после малко по-бавно свали и останалата част от скафандъра. След това провери дали сърцето му бие и с облекчение откри, че всичко е наред. Херметичното помещение беше, разбира се, пригодено за даване на първа помощ. Лъки направи на Бигман необходимите инжекции, за да се съвземе, и почака топлината и изобилието на кислород да сторят останалото.

Накрая Бигман отвори очи и мъчително спря погледа си на Лъки. Устните му се помръднаха и образуваха думата „Лъки“, макар да не се чу никакъв звук.

Лъки с облекчение се засмя и най-после отдели време да свали собствения си скафандър.

На борда на „Юпитерианска луна“ Хари Норич спря при отворената врата на кабината, където Бигман завършваше възстановяването си. Невиждащите му светлосини очи излъчваха топлота.

— Как е болникът? — попита той.

— Добре! — отвърна Бигман, като с усилие се надигна на койката. — Марсиански пясъци, чувствавам се отлично! Ако Лъки не настояваше да лежа, вече щях да съм станал.

Лъки недоверчиво изсумтя, но Бигман не му обърна внимание.

— Хей, нека влезе Мът! — извика Бигман. — Добрият стар Мът! Ела, приятелю, ела!

Мът, чиято каишка беше отхлабена, припна към него, като възбудено въртеше опашка, гледаше умно и аха-аха да поздрави Бигман гласно.

Малките ръце на Бигман се обвиха около шията на кучето в мечешка прегръдка.

— Голям приятел си ми ти! Норич, вие знаете какво е направил, нали?

— Всички знаят — отвърна Норич и си личеше, че много се гордее с постъпката на кучето си.

— Почти не помня какво се случи, преди да ми притъмнее пред очите — каза Бигман. — Напълних си дробовете с амоняк и изглеждаше, че няма да мога да се изправа. Търкулнах се надолу по склона право през амонячния сняг, сякаш изобщо го нямаше. После при мен дойде това нещо. Когато чух, че нещо се движи, помислих, че е Лъки. То обаче ме поочисти от снега, светлината на Юпитер започна да прониква и аз успях да разпозная Мът. Последното нещо, което си спомням, е, че се вкопчих в него.

— И добре си направил — каза Лъки. — Допълнителното време, което ми бе необходимо, за да те намеря щеше да те довърши.

— Уф, Лъки — сви рамене Бигман, — не прави от това такъв въпрос. Нищо нямаше да се случи, ако маркучът ми не се беше закачил за една скала и не се беше повредил, а ако бях имал достатъчно мозък в главата си да увеличи докрай кислородното налягане, щях да успея да задържа амоняка отвън. Просто първата глътка амоняк ме извади от строя. Спрях да разсъждавам.

Точно в този миг оттам минаваше Панър и надзърна през вратата.

— Как сте, Бигман? — попита той.

— Марсиански пясъци! Изглежда всички мислят, че съм болен или нещо подобно. Нищо ми няма. Дори командирът спря, минавайки оттук, и успя да си преобърне езика, за да измърмори едно: „Как сте, Бигман?“

— Е, може би е започнало да му минава — каза Панър.

— В никой случай! — отвърна Бигман. — Просто иска да е сигурен, че първият му полет не е бил изпортен от нещастен случай. Иска докладът му да е съвсем чист, това е всичко.

Панър се засмя.

— Готови ли сте за отлитането? — попита той.

— Напускаме ли Йо? — на свой ред попита Лъки.

— Съвсем скоро. Хората товарят съоръженията, които ще вземем обратно със себе си, и укрепват тези, които оставяме. Ако желаете да дойдете в пилотското помещение, щом потеглим, елате. Ще наблюдаваме Юпитер по-добре от всякога.

Той почеса Мът зад ухото и излезе.

Предадоха по радиото на Юпитер-9, че напускат Йо както бяха предали по-рано за кацането си на повърхността му.

— Защо не се обадим на Земята? — попита Бигман. — Председателят на Съвета Конуей трябва да знае, че полетът е извършен.

— Официално няма да сме го извършили докрай, докато не се върнем на Юпитер-9 — отвърна Лъки.

Той не добави гласно, че изобщо не изпитва силно желание да се върне на Юпитер-9, а още по-малко да говори с Конуей. В края на краищата по време на това пътуване не беше свършил нищо.

Кафявите му очи оглеждаха командната зала. Инженерите и членовете на екипажа бяха по местата си, готови за излитането. В командната зала бяха само командирът, двамата му офицери и Панър.

Лъки се заинтересува отново от офицерите, както се интересуваше от всеки друг от десетимата мъже, от които В-жабата нямаше възможността да елиминира някого. При удобни случаи той бе говорил с всеки от тях, както бе правил и Панър, а дори и по-често от Панър. Беше претърсил спалните им помещения. Двамата с Панър

бяха прегледали дневниците им. Никакъв резултат. Лъки щеше да се върне на Юпитер-9 без да е открил робота, а след това откриването му би било много по-трудно. Може би щеше да се принуди да докладва пред ръководството на Съвета за своя неуспех.

Мисълта за рентгена или за някакви други средства за насилствено изследване още веднъж премина отчаяно през съзнанието му. Както винаги, веднага си помисли за възможността от експлозия, вероятно ядрена. Тя би разрушила робота, но също така би убила тринадесет мъже и би унищожила безценен кораб. Най-лошото от всичко бе, че това нямаше да разкрие безопасен начин за откриване на хуманоидните роботи, които, Лъки бе убеден, върлуваха из други части на Слънчевата конфедерация.

Той се сепна от внезапния вик на Панър: „Потегляме!“ Последва познатият глух съсък на началния тласък и нарастващото притискане назад от ускорението.

Повърхността на Йо започна все по-бързо да се отдалечава.

Екранът не можеше да побере целия Юпитер. Планетата бе твърде голяма. Вместо това екранът улови Голямото червено петно и започна да го следва във въртенето му около планетата.

— Преминахме отново на аграв — каза Панър, — но само временно, докато се освободим от притеглянето на Йо.

— Но ние все още падаме към Юпитер — възрази Бигман.

— Точно така, но само докато настъпи подходящият момент. Тогава ще преминем на хиператомна тяга и ще се гмурнем към Юпитер по хиперболична орбита. Щом влезем в орбита, ще прекъснем тягата и ще оставим Юпитер да свърши останалото. Най-голямото ни приближаване до него ще бъде на около сто и петдесет хиляди мили. Гравитацията на Юпитер ще ни притегли като камъче в прашка и отново ще ни изхвърли. В подходящата точка от тази орбита ще включим отново хиператомната тяга. Възползувайки се от ефекта на прашката, ние всъщност спестяваме малко от необходимата енергия за директно напускане на Йо и постигаме едно свръхприближаване до Юпитер. Панър си погледна часовника.

— Остават още пет минути — каза той. Лъки знаеше, че Панър следи по часовника си момента, когато корабът ще превключи от аграв

на хиператомна тяга и ще навлезе в планираната орбита около Юпитер.

— Времето е избрано така — каза Панър, като продължи да се взира в часовника си, — че да се отправим към Юпитер-9 с възможно най-малък разход на енергия. Колкото по-малко допълнителни корекции се наложи да направим, толкова повече енергия ще спестим. Трябва да се върнем на Юпитер-9 с възможно най-голяма част от първоначалните ни енергийни запаси. Колкото повече енергия спестим, толкова по-благоприятно е за аграв. Аз съм си поставил за цел осемдесет и пет процента. Ако успеем да се върнем с деветдесет, би било превъзходно.

— Ами какво ще стане, ако се върнете с по-голямо количество енергия, отколкото сте имали първоначално? — попита Бигман.

— Свръхпревъзходно ще е, Бигман, но е невъзможно. Съществува така нареченият Втори закон на термодинамиката, който не позволява да се извлеча печалба от подобна сделка или, да речем, от завършване на състезанието наравно. Ще трябва да претърпим известна загуба. — Той се усмихна и добави: — Остава още една минута.

В съответната секунда шумът от хиператомните двигатели изпълни кораба с приглушеното си жужене, а Панър прибра часовника в джоба си с доволно изражение на лицето.

— Оттук нататък до маневрите за приземяване на Юпитер-9 всичко е напълно автоматично — каза Панър.

Тъкмо го каза, когато жуженето спря, а светлините в помещението премигнаха и угаснаха. Почти веднага те се появиха отново, но сега на командното табло се появи малък червен надпис: „Авария!“

— Какво, по дяволите!... — извика Панър и скочи на крака.

Тичешком напусна пилотското помещение и остави другите да гледат подире му и да се споглеждат с лица, обзети от различни степени на ужас. Командирът бе пребледнял като мъртвец, прорязаното му от бръчки лице представляваше маска на умората.

Лъки внезапно реши да последва Панър, а Бигман, разбира се — Лъки.

Налетяха на един от инженерите, който излизаше от двигателния отсек.

— Сър! — дишайки тежко, каза той.

— Какво се е случило? — сопна се Панър.

— Аграв е изключена, сър. Не може да бъде задействувана.

— А хиператомните двигатели?

— Главният резерв е даден накъсо. Изключихме го навреме, за да не избухне. Ако се докосне, корабът ще експлодира. Ще избухне целият запас от енергия.

— Значи използваме аварийния запас от енергия?

— Именно.

Мургавото лице на Панър се наля с кръв.

— Какво може да ни помогне това? Не можем да влезем в орбита около Юпитер с аварийния запас от енергия. Изключено! Отмести се да слеза долу!

Инженерът отстъпи встрани. Панър влезе в шахтата. Лъки и Бигман го следваха по петите. Не бяха влизали в двигателния отсек от първия си ден на борда на „Юпитерианска луна“. Сега обстановката беше различна. Липсваше величествената тишина и чувството, че са впрегнати в работа мощни сили. Вместо това наоколо се чуваше шум от гласове.

Панър скочи на третото равнище.

— Какво е станало? Каква е повредата? — попита той.

Хората се отдръпнаха, за да мине, и всички се струпаха над извадените вътрешности на един сложен механизъм. Сочеха разни части със смесено чувство на отчаяние и гняв.

По стъпалата на шахтата прозвучаха стъпки и след малко се появи самият командир.

— Какво има, Съветнико? — обърна се той към Лъки, застанал с мрачен вид встрани.

За пръв път, откакто бяха напуснали Юпитер-9, командирът се обръщаше към Лъки.

— Някаква сериозна повреда, командире — отвърна Лъки.

— Как е станала? Панър!

Панър вдигна съсредоточения си поглед от някаква част, която му бяха подали.

— Какво, по дяволите, искате? — попита с раздражение той.

Ноздрите на командир Донахю се разшириха от гняв.

— Защо е допуснато нещо да се повреди? — попита той.

— Нищо не е допуснато да се повреди.

— Тогава как ще наречете това?

— Саботаж, командире. Умишлен, убийствен саботаж!

— Какво?

— Пет гравитационни релета са напълно смачкани, а резервните са преместени и не могат да бъдат намерени. Лостът за включване на хиператомните двигатели е така повреден, че не може да се поправи. Нищо от тези неща не е станало случайно.

Командирът погледна втренчено своя главен инженер.

— Може ли да се направи нещо? — попита глухо той.

— Може да открием петте резервни релета или да извадим релета от друга част на кораба. Нямам представа. Може да се изработи заместител на лоста за управление. При всички случаи обаче това ще отнеме дни, а за резултата не гарантирам.

— Дни ли! — извика командирът. — Това не може да отнеме дни. Та ние падаме към Юпитер!

За няколко минути настъпи пълна тишина. После Панър изрази с думи това, което всички знаеха.

— Точно така, командире. Ние падаме към Юпитер и не можем да спрем навреме. Това означава, че сме загубени, командире. Всички сме вече мъртви!

14. ЮПИТЕР СЕ ПРИБЛИЖАВА

Лъки беше този, който наруши мъртвата тишина.

— Никой не е мъртъв, докато все още е в състояние да мисли — каза той с рязък тон. — Кой може най-бързо да работи с корабния компютър?

— Майор Брант — отвърна командирът Донахю. — Обикновено той се занимава с траекториите.

— Той горе в командната зала ли е?

— Да.

— Нека се качим при него. Трябва ми подробния „Справочник на планетите“... Панър, вие с хората стойте тук и започвайте работа по подмяната на лоста и осигуряването на релетата.

— Има ли смисъл?... — започна Панър.

— Може би няма — тутакси го прекъсна Лъки. — Ако излезе така, ще се блъснем в Юпитер и вие ще умрете след като напразно сте се потили няколко часа. Обаче това е заповед. Започвайте работа!

— Но... — командирът Донахю успя да каже само толкова и млъкна.

— Като член на Научния съвет аз поемам командването на кораба — каза Лъки. — Ако желаете да оспорвате решението ми, ще накарам Бигман да ви заключи в кабината ви. В случай, че останем живи, ще можете да го оспорвате пред военния съд.

Лъки се обърна и бързо се заизкачва към централната шахта. Бигман махна чевръсто с палец на командира в знак да тръгва и сам го последва.

Панър погледна, мръщейки се, след тях и после се обърна към инженерите.

— Хайде, трупове! Няма полза да чакате с пръст в устата. Залавяйте се за работа — свирепо каза той.

Лъки влезе в командната зала.

— Каква повреда има долу? — попита офицерът на командния пулт. Устните му бяха побелели.

— Вие сте майор Брант — каза Лъки. — Не сме се запознавали официално, но това няма значение. Аз съм съветник Дейвид Стар и вие ще получавате заповедите си от мен. Залавяйте се с компютъра и правете каквото ви казвам с възможно най-голяма бързина.

Лъки държеше пред себе си „Справочник на планетите“. Подобно на всички големи справочници, той бе по-скоро книга, отколкото филм. Обръщането на страниците в крайна сметка помага по-бързо да се намери дадена специфична информация, отколкото да се извърта филма от край до край.

Сега Лъки обръщаше страниците с опитна ръка и търсеше в редовете и колоните с цифри онези данни, определящи местоположението на всяко късче материя с диаметър над десет мили (а някои и с под десет мили) в Слънчевата система при определени времена заедно с плоскостите на въртене и скоростта на движение.

— Отбелязвайте координатите по реда, по който ви ги съобщавам, заедно с линията на движение — каза Лъки — и изчислете характеристиката на орбитата и положението на обекта в този момент и в следващите моменти за промеждутък от четиридесет и осем часа.

Пръстите на майора се задвижиха светкавично и данните бяха преобразувани от специална перфорираща машина в кодирана лента, която бе вкарана в компютъра.

— Изчислете от нашето сегашно положение и скорост — продължи Лъки още докато се извършваха тези манипулации — орбитата ни по отношение на Юпитер и точката на пресичане с обекта, чиято орбита току-що пресметнахте.

Майорът отново заработи.

Резултатите се получиха от компютъра като кодирана лента, която се нави на макара и задвижи пишещо устройство, което ги преобразува в цифри.

— Какво е несъответствието във времето на нашия кораб и обекта в точката на пресичане?

— Не ни достигат четири часа двадесет и една минути и четиридесет и четири секунди — отвърна майорът.

— Пресметнете как трябва да бъде променена скоростта на кораба, за да улучим точно обекта. За стартово време ползвайте времето след един час от сегашния момент.

Командир Донахю се намеси:

— Нищо не можем да направим толкова близо до Юпитер, Съветнико. Не разбрахте ли, че аварийната мощност не е достатъчна, за да ни откъсне от притеглянето му?

— Аз не казвам на майора да ни откъсне от притеглянето му, командире, а да увеличи ускорението на кораба към Юпитер. За това резервната ни мощност ще стигне.

— Към Юпитер ли? — попита командирът и се олюля.

Компютърът правеше изчисленията и подаваше резултатите.

— Можете ли да ускорите кораба до такава степен с наличната мощност? — попита Лъки.

— Мисля, че да.

— Тогава действайте.

— Към Юпитер, така ли? — отново попита командирът.

— Да. Точно така. Йо не е най-вътрешният спътник на Юпитер. Амалтея, Юпитер-5, е по-близо. Ако успеем да засечем орбитата му както трябва, ще можем да кацнем на повърхността.

Бигман се почувствува внезапно обнадежден. Той въобще не можеше да стигне до пълно отчаяние, щом нещо бе в ръцете на Лъки, но едва в този миг разбра точно какво възнамеряваше да направи той. Сега си спомни по-раншния разговор с Лъки на тази тема. Спътниците бяха номерирани по реда на тяхното откриване. Амалтея беше малък спътник с диаметър само сто мили, открит едва след като бяха вече станали известни четирите главни спътника, така че макар и най-близо до Юпитер, той беше Юпитер-5. Човек някак забравяше този факт. Поради това, че Йо бе наречен Юпитер-1, хората винаги бяха склонни да мислят, че между него и планетата няма друг спътник.

Един час по-късно „Юпитерианска луна“ започна внимателно да увеличава ускорението си според плана и то я понесе към смъртоносния капан.

Престанаха да центрират екрана върху някоя част от Юпитер. Въпреки че планетата с всеки изминал час се издуваше, центърът на наблюдение оставяше една част от звездното пространство на значително разстояние от очертанията на Юпитер. Звездното пространство беше под максимално увеличение. В тази област трябваше да се намира Юпитер-5, бързащ за срещата си с един кораб,

който с всички сили се носеше към Юпитер. Корабът или щеше да се закачи на малкото парче скала и да се спаси, или нямаше да улучи и щеше да бъде безвъзвратно загубен.

— Ето го! — извика развълнуван Бигман. — Вече се вижда като диск.

— Пресметнете наблюдаваното положение и движение и ги сравнете с изчислената орбита — нареди Лъки. Това беше направено.

— Някакви корекции? — попита Лъки.

— Ще трябва да намалим скоростта си с...

— Цифрата няма значение. Корижирайте я!

Юпитер-5 правеше едно пълно завъртане около Юпитер за дванадесет часа, движейки се в своята орбита със скорост близо три хиляди мили в час. Това беше един и половина пъти скоростта на Йо, а гравитационното му поле бе само една двадесета от неговото. Поради тези две причини Юпитер-5 представляваше трудна цел.

Ръцете на майор Брант върху пулта за управление трепнаха, когато толкова важните странични тласъци леко измениха орбитата на „Юпитерианска луна“, колкото да срещне много бързо движещия се Юпитер-5, да се плъзне зад него и да го заобиколи, нагаждайки скоростта си точно за този критичен момент, когато спътникът ще бъде в състояние да го привлече в орбита около себе си.

Сега Юпитер-5 беше голям, ярък обект. Ако останеше така, беше добре, но ако започнеше да се смалва, значи се бяха разминали с него.

— Успяхме — прошепна майор Брант и когато махна пръстите си от таблото, обори глава върху треперещите си длани.

Дори Лъки затвори за миг очи и въздъхна с облекчение.

В едно отношение положението върху Юпитер-5 се различаваше много от това върху Йо. На Йо всички от екипажа бяха туристи. Наблюдаването на небето имаше предимство пред протакащите се приготовления в долината. На Юпитер-5 обаче никой не излезе от „Юпитерианска луна“. Никой не видя каквото имаше за гледане. Хората стояха на борда на кораба и поправяха двигателите. Нищо друго нямаше значение. Не успеяха ли, кацането им на Юпитер-5 щеше само да отложи участието им и да проточи агонията.

Никой нормален кораб не можеше да се приземи на Юпитер-5, за да ги спаси, а друг аgrav-кораб не съществувахе и нямаше да се появи поне още една година. Ако не успееха, щяха да имат достатъчно време да наблюдават Юпитер и небето, докато чакат смъртта си.

Все пак при едни по-спокойни условия гледката би си заслужавала да бъде наблюдавана. Всичко беше съвсем като на Йо, но удвоено и утроено.

От мястото, на което кацна „Юпитерианска луна“, долният край на Юпитер като че се плъзгаше по плоския, сякаш покрит с прах хоризонт. Гигантът изглеждаше толкова близо в безвъздушното пространство, че на един наблюдател би се сторило, че ако протегне ръка, ще я пъхне право в това кълбо от светлина.

Юпитер се издигаше над хоризонта на половината си път до зенита. В момента на кацането на „Юпитерианска луна“ той беше почти кръгъл и в кръга от непоносимо ярки цветове можеха да бъдат поставени десет хиляди пълни земни луни. Близо една шестнадесета от целия свод на небето бе заета от Юпитер и понеже Юпитер-5 правеше една обиколка около него за дванадесет часа, видимите луни (тук те бяха по-скоро четири, а не три, както на Йо, тъй като самият Йо беше сега луна) се движеха три пъти по-бързо, отколкото наблюдаваните от Йо. Така се движеха също звездите и всичко друго на небето освен замръзналия на място Юпитер, тъй като едната страна на спътника вечно го гледаше и поради тази причина той никога не се движеше.

След пет часа Слънцето щеше да изгрее и щеше да бъде съвсем същото като на Йо. То бе единственото нещо, което не се беше променило, но щеше да препуска към четири пъти по-големия Юпитер с три пъти по-голяма скорост и щеше да направи едно сто пъти по-красиво затъмнение.

Никой обаче не го видя, въпреки че докато „Юпитерианска луна“ беше на Юпитер-5, на два пъти имаше затъмнение. Никой нямаше време. Никой нямаше сърце да гледа.

Накрая Панър седна и загледа вторачено. Очите му бяха възпалени, а кожата около тях — зачервена и подута. Гласът му се превърнал в дрезгав шепот.

— Всички по местата си. Ще проведем пробно пускане — каза той.

Не беше спал четиридесет часа. Другите работиха на смени, но той не бе спрял нито за да яде, нито за да спи.

Бигман, който се беше ограничил с неквалифициран труд — изпълняваше нареждания, отчиташе скали според давани указания и държеше лостове съгласно съответната инструкция, — нямаше какво да прави при пробното пускане. Нямаше нито работно място, нито задължения. Бродеше мрачно из кораба и търсеше Лъки. Накрая го намери в командната зала заедно с Донахю.

Лъки си беше свалил ризата и бършеше лицето и раменете си с голяма кърпа от пластопух.

— Корабът ще тръгне, Бигман — каза бодро той, щом го видя. — Скоро ще отлетим.

— Сега правим само пробно пускане, Лъки — отвърна Бигман.

— Корабът ще тръгне. Джим Панър направи чудеса.

— Съветник Стар, вие спасихте моя кораб — каза принудено командирът Донахю.

— Не, не. Панър заслужава похвалата. Мисля, че половината двигател се държи на медни жици и лепило, но ще работи.

— Знаете какво искам да кажа, Съветнико. Докарахте ни на Юпитер-5, когато ние, останалите, бяхме готови да се предадем и да изпаднем в паника. Вие спасихте моя кораб и аз ще докладвам изцяло този факт, когато застана пред военния съд на Земята, загдето не ви сътрудничих на Юпитер-9.

— Не мога да позволя това — каза Лъки и се изчерви от смущение. — Важно е членовете на Съвета да избягват публични изяви. Що се отнася до официалния доклад, вие сте командвали кораба през цялото време. Няма да бъде споменато за никакво действие от моя страна.

— Невъзможно. Не мога да си позволя да бъда похвален за направеното от вас.

— Ще ви се наложи. Това е заповед. И нека не говорим за военен съд.

Командир Донахю се изправи.

— Аз заслужавам военен съд — каза гордо той. — Вие ме предупредихте за присъствието на сириусиански шпионин. Аз не ви

послушах и на кораба ми бе извършен саботаж.

— Аз също съм виновен — каза спокойно Лъки. — Бях на борда на кораба, а не успях да го предотвратя. Все пак, ако успеем да се завърнем със саботьора, няма изобщо да се повдига въпросът за военен съд.

— Саботьорът, разбира се, е робот. Вие ме предупредихте — каза командирът. — Как съм могъл да бъда толкова сляп!

— За съжаление все още не сте прогледнали. Саботажът не е извършен от робот.

— Не е извършен от робот ли?

— Един робот не може да направи саботаж на кораба. Това би навредило на хора и би означавало нарушение на първия закон.

— Той може да не е чувствувал, че причинява вреда — след като помисли малко, отвърна командирът.

— Всички на борда на кораба, включително хуманоидът, разбират от аграв. Роботът би знаел, че причинява вреда. Във всеки случай аз мисля, че ние знаем кой е саботьорът или ще узнаем всеки момент.

— Така ли? И кой е той, съветник Стар?

— Е, нека поразсъждаваме малко. Някой, извършил саботаж на космически кораб, при което, е сигурен, че корабът или ще се взриви, или ще падне върху Юпитер, би бил луд или фанатичен свръхчовек, ако остане на борда му.

— Да. Струва ми се, че е така.

— Откакто напуснахме Йо, въздушните шлюзове изобщо не са отваряни. В противен случай налягането на въздуха леко щеше да се понижи, а барометърът не е отчел понижения. Разбирате, че саботьорът не може да се е качил на кораба от Йо. Той е още там, ако вече не са го взели.

— Как биха могли да го вземат? Никой кораб освен този не може да отиде на Йо.

— Никой земен кораб — усмихна се мрачно Лъки.

— Нито сириусиански кораб — добави командирът.

— Сигурен ли сте?

— Да, сигурен съм — намръщи се командирът. — Всъщност, почакайте. Всеки рапортува, че е на борда, преди да напуснем Йо.

Нямаше да тръгнем, ако някой не беше потвърдил присъствието си на кораба.

— В такъв случай всички продължават да са на борда.

— Така излиза.

— Добре — каза Лъки. — Панър беше наредил всички да бъдат по местата си по време на аварията. Местонахождението на всеки човек би трябвало да е уточнено и при пробния пуск. Обадете се на Панър и го попитайте дали някой липсва.

Командир Донахю се обърна към видеофона за вътрешна връзка и звънна на Панър.

Измина известно време, преди умореният глас на Панър да отговори.

— Тъкмо се канех да ви позвъня, командире — каза той. — Пробният пуск мина успешно. Можем да излитаме. Ако имаме късмет, двигателите ще издържат докато се върнем на Юпитер-9.

— Много добре — отвърна командирът. — Работата ви ще бъде оценена по заслуги. Междувременно всички хора ли са по местата си?

Лицето на Панър върху екрана на видеофона сякаш мигновено застина.

— Не! Господи, аз възнамерявах да ви кажа! Не можем да открием Съмърс.

— Ред Съмърс? — извика внезапно развълнуван Бигман. — Този убиец! Лъки...

— Не бързай, Бигман — прекъсна го Лъки. — Доктор Панър, вие искате да кажете, че Съмърс не е в кабината си, така ли?

— Няма го никъде. Ако не беше невъзможно, бих казал, че не е на борда.

— Благодаря ви — каза Лъки и се пресегна, за да прекъсне връзката. — Е, командире?

— Слушай, Лъки — обади се Бигман. — Спомняш ли си, когато веднъж ти казах, че го срещнах да излиза от двигателния отсек? Какво е правил там?

— Сега вече знаем какво — отвърна Лъки.

— И знаем достатъчно, за да го арестуваме — добави преbledнял от гняв командирът. — Ние ще се приземим на Йо и...

— Почакайте — каза Лъки. — Всяко нещо с времето си. Има и по-важни работи от един предател.

— Какви са те?

— Въпросът с работа.

— Той може да почака.

— По-скоро не може. Командире, вие казахте, че всички хора са рапортували, че са на борда на „Юпитерианска луна“, преди да напуснем Йо. Ако е така, тогава очевидно рапортът е бил фалшив.

— Е?

— Аз мисля, че трябва да намерим източника на фалшивия рапорт. Робот не може да направи саботаж на кораб, но ако го е направил човек без знанието на работа, би било много просто последният да му помогне да остане извън кораба, ако се поиска от него това.

— Искате да кажете, че отговорен за фалшивия рапорт е роботът ли?

Лъки замълча. Опитваше се да не позволи на надеждата или победоносното чувство да нараснат твърде много у него, но все пак доводът изглеждаше съвършен.

— Изглежда, че е така — каза той.

15. ПРЕДАТЕЛ!

— Тогава майор Левинсън — каза командирът и очите му помръкнаха. — И все пак смятам, че това е невъзможно.

— Какво смятате, че е невъзможно? — попита Лъки.

— Че майор Левинсън е робот. Той е човекът, който е приел рапорта. Той отговаря за нашата архива. Познавам го добре и се кълна, че той не може да е робот.

— Ние ще го разпитаме, командире. И едно нещо... — Лицето на Лъки придоби мрачно изражение. — Не го обвинявайте, че е робот, не го питайте дали е робот, дори не му загатвайте, че би могъл да бъде робот. Не правете нищо, което може да го накара да се почувствува заподозрян.

— Защо не? — попита командирът.

— Сириусианите имат начин да защищават роботите си. Откритото подозрение може да задействува някакво устройство в майора, което да предизвика експлозия, ако той наистина е робот.

— Господи! — изпуфтя командирът.

Напрежението, което беше общо за всички хора на борда на „Юпитерианска луна“, бе дало своето отражение и върху майор Левинсън, но той стоеше по военному мирно.

— Да, сър — каза той.

— Съветник Стар има да ви зададе няколко въпроса — каза предпазливо командирът.

Майор Левинсън отмести погледа си към Лъки. Той беше много висок, по-висок дори от Лъки, светлокос, синеок и с продълговато лице.

— Всички мъже са рапортували на борда на „Юпитерианска луна“ непосредствено преди отлитането от Йо, а вие сте приели тези рапорти — започна Лъки. — Така ли е, майоре?

— Да, сър.

— Видяхте ли лично всеки един човек?

— Не, сър. Използувах видеофона за вътрешна връзка. Всеки човек отговори от работното си място или от кабината си.

— Всеки човек ли? Чухте ли гласа на всеки? На всеки един от тях лично?

— Така предполагам. — Майор Левинсън изглеждаше озадачен. — Всъщност това са неща, които човек запомня.

— Моля ви, много е важно да си спомните.

— Е, тогава почакайте — майорът сбърчи чело и наведе глава. — Започвам да си спомням. Норич отговори вместо Съмърс, защото Съмърс бил в банята. — После Левинсън внезапно се развълнува. — Чакайте, точно сега всички го търсят!

— Това няма значение, майоре — вдигна ръка Лъки. — Бихте ли намерили и довели тук Норич?

Норич влезе, воден за ръка от майор Левинсън. Изглеждаше объркан.

— Командире — каза той, — изглежда не могат да открият Ред Съмърс. Какво му се е случило?

Лъки изпревари отговора на командира.

— Опитваме се да установим това — каза той. — Вие ли рапортувахте присъствието на Съмърс, когато майор Левинсън е проверявал дали всички са на борда преди да напуснем Йо?

Слепият инженер се изчерви.

— Да — притеснено отвърна той.

— На майора сте казали, че Съмърс е в банята. Там ли е бил наистина?

— Ами... не, не беше там, Съветнико. Излезе за малко от кораба, за да прибере нещо от уредите, което беше забравил. Не искаше командира да му трие сол на главата, извинете, сър, за лекомислието му, и ме помоли да го прикрия. Каза, че ще се върне доста преди да излетим.

— А върна ли се?

— Аз... аз мислех... Останах с впечатлението, че се е върнал. Струва ми се Мът се разлая и затова бях сигурен, че Съмърс се връща, но по време на подготовката за излитане аз нямам задължения, така че отидох да си легна и да подремна. Предполагам, че в момента не съм обърнал особено внимание на тази работа. Почти веднага след това

стана бъркотията в двигателния отсек и после нямаше време да се мисли за нищо друго.

— Предупреждение до всички! Излитаме! Всички по местата си!
— внезапно се чу високо гласът на Панър по централния видеофон.

„Юпитерианска луна“ беше отново в космоса, издигайки се мощно срещу гравитацията на Юпитер. Изразходваше енергия колкото пет обикновени кораба и само едно леко потрепване в звука на хиператомните двигатели показваше, че работата на корабните механизми зависи в известна степен от импровизираните съоръжения.

Панър унило размишляваше върху напразно загубената от кораба енергия.

— Както върви, аз ще се върна само със седемдесет процента от първоначалната енергия, а процентът можеше да бъде осемдесет и пет или деветдесет — каза той. — Ако кацнем на Йо и излетим отново, ще се върнем само с петдесет процента от първоначалната енергия и не знам дали ще сме в състояние да издържим още едно излитане.

— Ние трябва да вземем Съмърс и вие знаете защо — каза Лъки.

Когато Йо започна отново да се уголемява на екраните, Лъки замислено каза:

— Не е съвсем сигурно, че ще го намерим, Бигман.

— Да не би да смяташ, че сириусианите наистина са го прибрали?

— Не, но Йо е голям. Ако Съмърс е търсил някакво място за среща, никога няма да можем да го намерим. Разчитам единствено на това, че той няма да се движи. Може да се движи само ако носи със себе си кислород, храна и вода, така че в случая е по-логично да стои на едно място. Особено след като няма причина да очаква, че ще се върнем.

— Трябваше веднага да се досетим, че е тоя гад, Лъки. Още в самото начало се опита да те убие. Защо би искал да стори това, ако не е работил за сириусианите?

— Съвсем вярно, Бигман, но не забравяй, че ние търсехме шпионин. Съмърс не може да бъде шпионин. Няма да е достъп до

информацията, която е изтичала. Щом ми стана ясно, че шпионинът е робот, подозрението падна от Съмърс. В-жабата бе открила в него емоции, така че той не би могъл да бъде робот, а следователно и шпионин. Разбира се, това не му е пречило да бъде предател и саботьор, а аз не би трябвало да си позволя търсенето на шпионин да ме направи сляп за тази възможност. — Лъки поклати глава. — На това разследване непрекъснато не му вървеше. Всеки друг освен Норич да бе прикрил Съмърс, щяхме да пипнем нашия робот. Бедата е там, че Норич е единственият човек, който би могъл да има убедителна невинна причина да сътрудничи на Съмърс. Настроен е приятелски към него, знаем това. После Норич би могъл да не разбере, че Съмърс не се е върнал преди излитането. В края на краищата, нали е сляп.

— Освен това — добави Бигман — той също показва, че притежава емоции и не може да е роботът.

— Точно така — кимна Лъки, но после се намръщи и замълча.

Те слизаха надолу към повърхността на Йо. Кацнаха почти на предишното място. При приближаването им точките и размазаните сенки се превърнаха в съоръженията, които бяха оставили. Лъки оглеждаше внимателно повърхността чрез видеоекрана.

— Останаха ли помещения с кислород на Йо след като го напуснахме? — попита Лъки.

— Не — отвърна командирът.

— Тогава може би сме пипнали нашия човек. Зад онова скално образувание можете да видите едно помещение в пълна изправност. Имате ли опис на изчезнали от кораба материали?

Без да каже нещо, командирът извади един лист и Лъки започна да го изучава.

— Бигман и аз ще излезем да го потърсим — каза той. — Мисля, че няма да имаме нужда от помощ.

Мъничкото Слънце беше високо в небето, а Бигман и Лъки вървяха върху собствените си сенки. Юпитер беше съвсем тънък сърп.

— Ако не спи, трябва да е видял кораба — заговори Лъки на дължината на вълната на Бигман.

— Или ако не си е отишъл — допълни Бигман.

— Съмнявам се да си е отишъл.

— Марсиански пясъци! — почти веднага след това извика Бигман. — Лъки, виж там, горе!

Върху скалите се появи една фигура. Тя се чернееше на фона на изтъняващата жълта ивица на Юпитер.

— Не мърдайте — чу се нисък, уморен глас на вълната на Лъки. — Имам бластер.

— Съмърс, слез и се предай — предложи му Лъки.

— Отгатнах вярната дължина на вълната ти, нали, Съветнико? — каза Съмърс и в напрегнатия му глас се долавяше нотка на горчива насмешка. — Макар че това бе лесно за отгатване, като се има предвид ръста на твоя приятел... Връщайте се на кораба или ще ви убия и двамата.

— Не блъфирай напразно — каза Лъки. — На това разстояние не можеш да ни улучиш и от дузина опити.

— А аз също съм въоръжен — добави със своя тенор Бигман — и мога да те улуча дори от такова разстояние. Само помни това и не мръдвай пръста си в близост до спусъка.

— Хвърли бластера и се предай — каза Лъки.

— Никога! — отвърна Съмърс.

— Защо не? На кого си верен? — попита Лъки. — На сириусианите ли? Обещаха ли ти да те вземат? Ако е така, значи са те измамили... Те не заслужават вяроност. Кажи ми къде в системата на Юпитер е разположена сириусианската база?

— Нали все много знаеш! Намери си я сам!

— Каква субвълнова комбинация използваш за връзка с тях?

— И това си открий сам... Не се приближавай!

— Помогни ни сега, Съмърс, и аз ще направя каквото мога, за да смекча наказанието ти на Земята — предложи му Лъки.

— Даваш думата си на съветник, така ли? — леко се засмя Съмърс.

— Да.

— Не бих разчитал на нея. Върнете се на кораба си.

— Защо си се обърнал срещу своя собствен свят, Съмърс? Какво ти предложиха сириусианите? Пари ли?

— Пари! — внезапно прозвуча яростно гласът на другия. — Искаш ли да знаеш какво ми предложиха? Ще ти кажа. Възможността за почтен живот.

Лъки и Бигман чуха стържещия звук, когато Съмърс стисна зъби.

— Какво имах на Земята? Нещастия през целия си живот. На тази пренаселена планета за мене нямаше възможност да си създам име и положение. Навсякъде, където отидех, ме заобикаляха милиони хора, които се бореха със зъби и нокти за съществуването си. Опитах се да се боря по същия начин и аз, но ме хвърлиха в затвора. Тогава реших, че ако някога мога да направя нещо, с което да си отмъстя на Земята, ще го направя.

— Какво очакваше да получиш от Сириус, за да водиш почтен живот?

— Поканиха ме да емигрирам на сириусианските планети, ако искаш да знаеш. — Съмърс замълча и дишането му се чу като слаб, хъркащ звук. — Нови светове има там. Чисти светове. В тях има място за хора. Те се нуждаят от хора и таланти. Там бих имал възможност.

— Никога няма да стигнеш до там. Кога очакваш да те приберат? Съмърс мълчеше.

— Погледни истината в очите, човече — каза Лъки. — Те няма да дойдат. Няма да ти предложат почтен живот, няма да ти предложат никакъв живот, остава ти само смъртта. Очакваше ги да дойдат преди да закъсаш, нали?

— Не.

— Не лъжи. Това няма да подобри положението ти. Ние проверихме липсващите запаси на „Юпитерианска луна“ и знаем точно колко кислород си изнесъл тайно от кораба. Кислородните бутилки са нещо неудобно за носене дори при слабата гравитация на Йо, ако трябва да ги отмъкнеш незабелязано и набързо, като гледаш да не те хванат. Запасите ти от въздух са почти на свършване, нали?

— Имам въздух в изобилие — отвърна Съмърс.

— А според мене е почти на привършване. Не разбираш ли, че сириусианите няма да дойдат? Не могат да дойдат без аграв-кораб, а нямат такъв. Велика Галактико човече, така ли си жаден за сириусианските светове, че ще позволиш да те убият посредством такава явна и груба двойна игра, каквато виждам за първи път? Каж ми сега какво направи за тях?

— Направих това, за което ме помолиха — отвърна Съмърс — а то не беше много. И ако съжалявам за нещо — извика задъхано той, — то е, че не смогнах да унищожа „Юпитерианска луна“. Все пак как

успяхте да се измъкнете? Аз направих това. Аз повредих гнилия... — И Съмърс започна да се задушава.

Лъки даде знак на Бигман и хукна, като правеше онези дълги скокове, характерни за тичането в световите със слаба гравитация. Бигман го последва, тичайки зигзагообразно, за да не бъде лесна цел.

Бластерът на Съмърс се появи и се чу слаб пукащ звук. Нищо повече не можеше да се чуе в разредената атмосфера на Йо. Наоколо се извисиха фонтани от пясък, а на няколко ярда от бързо движещата се фигура на Лъки се образува кратер.

— Няма да ме хванеш! — извика отчаяно Съмърс. — Нямам намерение да се връщам на Земята! Сириусианите ще дойдат да ме вземат!

— Нагоре, Бигман — каза Лъки, който бе достигнал скалното образувание. Той подскочи, улови се за една издатина и се втурна понататък. При такава слаба гравитация и в скафандър, човек можеше да надмине по катерене и планинска коза.

Съмърс леко изпищя. Улови шлема си с ръце, скочи назад и изчезна.

Лъки и Бигман стигнаха върха. От другата страна скалното образувание беше почти отвесно. Само остри ръбове нарушаваха повърхността му. Фигурата на Съмърс приличаше на прилеп с разперени крила. Той падаше бавно надолу, като се премяташе и удряше в скалите.

— Да го хванем, Лъки — рече Бигман и направи дълъг скок далече от скалата. Лъки го последва.

На Земята, а дори и на Марс, този скок би бил смъртоносен. На Йо обаче той можеше да предизвика само леко сътресение. Двамата паднаха долу със свити колене, и се претъркулиха, за да смекчат удара. Лъки пръв скочи на крака и се отпрати към Съмърс, който лежеше неподвижно.

Бигман пристигна задъхан.

— Хей, този скок не беше най-лесният, който аз... Какво се е случило с приятелчето?

— Мъртъв е — отвърна Лъки. — От начина, по който звучеше гласът му, разбрах, че кислородът му е на свършване. Беше почти в безсъзнание. Затова го карах да говори бързо.

— Човек може да бъде в безсъзнание дълго време — каза Бигман.

— Той се подсигури — поклати глава Лъки. — Наистина не искаше да бъде заловен. Точно преди да скочи, отвори шлема си за отровния въздух на Йо и се удари в скалата.

Лъки отстъпи встрани и Бигман можа да хвърли поглед на смазаното лице на Съмърс.

— Бедният глупак — каза Лъки.

— Бедният предател! — поправи го гневно Бигман. — Той сигурно е знаел отговора, но не ни го каза. Сега вече не може.

— Не е необходимо, Бигман — каза Лъки. — Аз мисля, че сега го зная.

16. РОБОТ!

— Наистина ли? — гласът на малкия марсианец се извиси до писък. — И какъв е той. Лъки?

— Не сега — отвърна Лъки и погледна Съмърс, чиито мъртви очи бяха втренчени в чуждото небе. — Съмърс се отличава с едно нещо — продължи Лъки. — Той е първият човек, умрял на Йо.

Лъки вдигна поглед. Слънцето се скриваше зад Юпитер.

— Скоро ще се стъмни — каза той. — Да се връщаме на кораба.

Бигман се разхождаше из кабината им. Можеше да направи само по три крачки в едната посока и по три в обратната, но се разхождаше.

— Лъки, ако ти знаеш отговора — каза Бигман, — защо тогава не...

— Аз не мога да предприемам обикновени действия — прекъсна го Лъки — и да рискувам да стане експлозия. Остави ме, Бигман, да действувам, когато трябва и по начина, който смятам за най-правилен.

В гласа му имаше твърдост, което съвсем разстрои Бигман.

— Е, защо тогава си губим напразно времето на Йо заради това приятелче? Той е мъртъв и нищо повече не може да се направи за него.

— Едно нещо... — започна Лъки и в този момент светна входният сигнал. — Отвори, Бигман — каза той. — Сигурно е Норич.

Наистина беше Норич. Слепият инженер влезе, воден от кучето си Мът.

— Научих за Съмърс, Съветнико — каза Норич. — Ужасно нещо е да си помисли човек, че той се е опитал да... да... Ужасно е, че е бил предател. Но все пак някак го съжалявам.

— Зная — кимна Лъки, — затова ви помолих да дойдете. Сега на Йо е тъмно. Има слънчево затъмнение. Ще дойдете ли с мен навън да го погребем, когато затъмнението премине?

— Разбира се. Ние бихме направили толкова и за всеки друг, нали?

Норич отпусна ръката си, сякаш да потърси утешение в муцуната на Мът, а кучето се приближи и се притисна до своя господар, като че

ли смътно изпитваше нужда да му предложи съчувствието си.

— Помислих си, че и вие ще пожелаете да дойдете — каза Лъки. — В края на краищата, бяхте му приятел. Сигурно бихте искали да му отдадете последната си почит.

— Благодаря ви. Наистина бих искал — отвърна Норич и слепите му очи се навлажниха.

Лъки съобщи на командира за своето намерение точно преди да сложи шлема на главата си.

— Това ще бъде последното ни излизане навън — каза той. — Когато се върнем, ще можем да излетим за Юпитер-9.

— Добре — съгласи се командирът. В очите му се четеше едно неизказано разбиране.

Лъки постави шлема на главата си, а в другия ъгъл на пилотското помещение чувствителните пръсти на Норич се движеха внимателно върху гъвкавия скафандър на Мът, за да се увери, че отвсякъде е добре закопчан. Вътре, в остъкления отпред странен шлем върху главата на Мът, челюстите на кучето се движеха и се чуваше лай. Очевидно кучето разбираше, че са тръгнали да се разхождат на слабата гравитация и се радваше на тази възможност.

Първият гроб на Йо бе направен. Изкопаха го в твърдата скалиста почва с нагнетателни лопати, а после го уплътниха с едрозърнест пясък. Най-отгоре като знак поставиха голям валчест камък.

Тримата мъже стояха около гроба, а Мът бродеше из околността, и както винаги се опитваше да души през метала и стъклото, които не му позволяваха да използва обонянието си.

Бигман, който знаеше, че Лъки иска от него да направи нещо, и знаеше какво, но не знаеше защо, чакаше напрегнато.

— Той беше човек, който много силно желаше нещо, по тази причина направи злини и заплати за тях — каза тихо, навел глава, Норич.

— Той е направил каквото сириусианите са го помолили да направи — добави Лъки. — Това беше престъплението му. Той

извърши саботаж и...

Норич настръхна, когато паузата в забележката на Лъки се удължи.

— И какво? — попита той.

— И е довел вас на борда на кораба. Отказал е да се присъедини към екипажа без вас. Вие самият ми казахте, че само благодарение на него сте били определен да бъдете на борда на „Юпитерианска луна“. Вие сте робот шпионин — повиши тон Лъки, — подставен от сириусианите. Вашата слепота ви прави да изглеждате невинен в очите на другите от проекта, но на вас не ви е нужно зрение. Вие убихте В-жабата и помогнахте на Съмърс да напусне незабелязано кораба. Собствената ви смърт не означава нищо за вас въпреки заповедите, формулирани в третия закон. И накрая, вие ме заблудихте, показвайки емоции, които долових чрез В-жабата, изкуствени емоции, вградени във вас от сириусианите.

Това беше условният сигнал, който Бигман чакаше. Вдигнал високо дръжката на своя бластер, той се нахвърли върху Норич, чиито несвързани протести не се обединяваха в думи.

— Знаех, че си ти — крещеше Бигман, — и ще те смажа!

— Не е вярно — проплака Норич, като едва проговори.

Той вдигна ръце и залитна назад.

Внезапно Мът се стрелна на слабата бяла светлина. Той яростно се втурна през тази четвърт миля, която го отделяше от мъжете, насочвайки се право към Бигман.

Бигман не се смути. С едната си ръка той улови Норич за рамото, а с другата вдигна бластера.

Тогава Мът рухна!

Краката му се вдървиха още докато беше на десет стъпки от борещата се двойка и той, търкаляйки се, мина покрай тях, докато накрая замръзна неподвижно. През стъклото на шлема му се виждаха застиналите в отворено положение, сякаш по средата на лай, челюсти.

Бигман остана все така заплашително надвесен над Норич, като че ли също бе замръзнал.

Лъки с бързи крачки се приближи до животното. Той използва лопатата си като нож, за да разцепи скафандъра на Мът по дължината на тялото му от врата до опашката. После възбудено разцепи и кожата на врата му и ловко го опипа с облечените си в броня пръсти. Откри

малко кълбо, което не беше кост. Опитва се да го извади, но среща съпротива. Със затаен дъх Лъки прерязва жиците, които задържаха кълбото на мястото му, и стана, почти премалаял от облекчение. Основата на мозъка беше логичното място за поставяне на задействуван от мозъка механизъм и Лъки го бе открил. Сега вече Мът не застрашаваше никого.

— Кучето ми! Какво направихте с кучето ми? — извика Норич, сякаш инстинктивно почувствувал загубата на Мът.

— Това не е куче, Норич — каза тихо Лъки, — и никога не е било. Това беше робот. Хайде, Бигман, води го към кораба. Аз ще нося Мът.

Лъки и Бигман се намираха в кабината на Панър. „Юпитерианска луна“ бе отново в полет. Йо бързо оставаше назад и вече се беше смалил до размера на малка монета.

— Какво го издаде? — попита Панър.

— Куп неща, които не проумях навреме — каза мрачно Лъки. — Всяка улика ме насочваше твърдо към Мът, но аз толкова съсредоточено търсех хуманоиден робот, бях дотолкова вътрешно убеден, че роботът трябва да има човешки облик, че се разминавах с истината, макар тя да ме гледаше право в очите.

— Тогава кога проумяхте?

— Когато Съмърс се самоуби, скачайки от скалата. Аз го гледах да лежи на земята и си спомнях как Бигман пропадна в амонячния сняг и как едва не загина. Тогава си помислих, че Мът го няма, за да спаси този... И това ми помогна.

— Как? Не разбирам.

— Как Мът спаси Бигман... Когато кучето изтича покрай нас, Бигман беше някъде под снега и изобщо не се виждаше. Въпреки това Мът се гмурна в снега, отправяйки се без колебание към него, и го извлече навън. Ние приехме това, без да помислим, защото някак си очакваме от кучетата да откриват неща, които не могат да се видят, посредством обонянието си. Главата на Мът обаче бе затворена в шлем. Той не можеше нито да види, нито да подуши Бигман и все пак го намери без затруднение. Трябваше да забележим, че се бе намесило

необикновено сетивно възприятие. Ще открием точно какво е то след като нашите роботолози пороботят върху тялото на Мът.

— Сега, когато обяснявате — каза Панър, — всичко изглежда съвсем ясно. Кучето се е издало, защото първият закон го е принудил да не позволи на човешко същество да бъде причинена вреда.

— Точно така — потвърди Лъки. — Щом най-накрая започнах да подозирам Мът, няколко други неща също си отидоха на мястото. Вярно, че Съмърс е успял да уреди Норич да бъде на борда, но с това той е уредил и Мът. Още повече, че точно Съмърс е бил този, който е намерил Мът за Норич. Възможно е на Земята да има шпионски кръг, чиято единствена задача е да разпределя тези работи кучета във важни изследователски центрове или близо до тях. Кучетата са свършени шпиони. Ако откриете, че едно куче души вашите документи или минава през някой свръхсекретен сектор от лабораторията, ще бъдете ли обезпокоен? Вероятно ще го погалите и ще му дадете нещо за ядене. Огледах Мът, доколкото можах, и мисля, че в него има вграден субетерен предавател, посредством който държи връзка със сириусианските си господари. Те могат да виждат и чуват всичко, каквото вижда и чува той. Например те са видели В-жабата през очите на Мът, разбрали са, че е опасна за тях, и са му наредили да я убие. Той би могъл да бъде конструиран така, че да е в състояние да си служи с енергийния излъчвател, с който е разтопил ключалката на вратата. Дори да беше заловен по време на действието, би могло лесно да се допусне, че това е случайно произшествие, при което едно куче си играе с намерено от него оръжие. Щом всичко това ми дойде на ум, започнах да осъществявам замисъла си. Трябваше да се опитам да запазя кучето непокътнато, защото бях сигурен, че всяко открито подозрение върху Мът би възпламенило намиращия се в него експлозив. Затова първо изведох Норич и Мът на безопасно разстояние от кораба, предлагайки да изкопаем гроб за Съмърс. По този начин, ако Мът експлодираше, поне корабът и хората в него щяха да се отърват. Естествено оставих на командир Донахю писмо, което да бъде отворено в случай че не се върна. Така поне на Земята щяха да бъдат подложени на изследване всички кучета в изследователските центрове. След това обвиних Норич...

— Марсиански пясъци. Лъки — прекъсна го Бигман. — Когато каза, че Норич е убил В-жабата и ни е заблудил с вградени в него

изкуствени емоции, за момент си помислих, че говориш сериозно.

— Не, Бигман — поклати глава Лъки. — Ако той можеше да ни заблуди с вградени в него емоции, защо тогава би си направил труда да убива В-жабата? Не, аз бях сигурен, че ако виждаха и чуваха посредством сетивата на Мът, сириусианите щяха да бъдат убедени, че съм на погрешна следа. В добавка подготвих ситуация, която би била в полза на Мът. И така съгласно предварителните ми указания Бигман нападна Норич. Като куче водач на сляп човек в Мът са били заложени строгите заповеди да защитава господаря си от нападение и да се подчинява на втория закон. Малко хора нападат сляп човек, а и онези, които го правят, обикновено биха се спрели, стига кучето да изръмжи и да покаже зъбите си. Бигман обаче упорствуваше в своето нападение и Мът, за първи път, откакто е бил създаден, трябваше да продължи докрай. Но как? Той не можеше да нарани Бигман. Първият закон! Не можеше също да остави да бъде наранен Норич. Това беше сложна дилема и Мът излезе от строя. Щом това се случи, вече не бях изложен на опасност. Каквато и бомба да имаше вградена в Мът, тя вече не можеше да бъде възпламенена. И така аз я отстраних и ние бяхме спасени.

— Много изкусно извършено — каза Панър, като си пое дълбоко въздух.

— Изкусно ли? — изсумтя Лъки. — Аз трябваше да направя това още първия ден, когато се приземих на Юпитер-9, ако умът ми беше на мястото си. Почти го бях постигнал. Мисълта беше непрекъснато на границата на възприятията ми, а аз въобще не успях да я доловя.

— Каква беше тя, Лъки? — попита Бигман. — Все още не я знам.

— Много просто е. В-жабата откриваше животинските емоции така добре, както и човешките. Ние имахме един такъв пример още когато за пръв път се приземихме на Юпитер-9. Открихме глад в съзнанието на котката. След това, по-късно, се срещнахме с Норич и той те накара да посегнеш да го удариш, за да демонстрира способностите на Мът да го защитава. Ти направи това. Чрез В-жабата аз открих емоциите на Норич и твоите, Бигман, но макар Мът да показваше външни признаци на ярост, нямаше и следа от такава емоция. Още тогава беше налице абсолютно доказателство, че на Мът липсват емоции и следователно той не е куче, а робот. Все пак аз бях толкова убеден, че търся човек, че съзнанието ми отказа да приеме

този факт... Е, хайде да отидем да вечеряме и пътъом да посетим Норич. Искам да му обещаю, че ще му намерим друго куче, този път истинско.

Станаха, а Бигман каза:

— Лъки, може да изгубихме малко повече време, но все пак спряхме сириусианите.

— Не знам дали сме ги спрели, но съм сигурен, че ги забавихме — отвърна спокойно Лъки.

ПРЪСТЕНИТЕ НА САТУРН

1. НАШЕСТВЕНИЦИТЕ

Слънцето представляваше ярко светец в небето диамант, достатъчно голям, за да може да се различи с невъоръжено око като нещо повече от звезда, като мъничка, нажежена до бяло сфера с размера на грахово зърно.

Тук, в необятността на Космоса и в близост до втората по големина планета от Слънчевата система, Слънцето даваше само един процент от светлината, която хвърляше върху родната планета на човека, но въпреки това бе най-яркият обект на небето. Яркостта му се равняваше на яркостта на четири хиляди Луни при пълнолуние, взети заедно.

Лъки Стар гледаше замислено екрана, в чийто център се виждаше далечното Слънце. Джон Бигман Джонс, взрян заедно с него странно контрастираше с високата и стройна фигура на Лъки. Когато се изпънесе до пълния си ръст, Джон Бигман Джонс беше висок точно пет фута и два инча. Дребният мъж обаче не се измерваше в инчове и позволяваше на хората да го наричат само със средното му име: Бигман.

— Знаеш ли, Лъки — каза Бигман, — то се намира на почти деветстотин милиона мили отук. Говоря ти за Слънцето. Никога не съм бил толкова далеч от него.

Третият мъж в кабината, членът на Съвета Бен Весилевски, се усмихна през рамо от своето място при контролното табло. Той също беше едър мъж, макар и не толкова висок като Лъки. Имаше гъста руса коса, а лицето му бе придобило космически кафяв тен от дългата му служба в Научния съвет.

— Какво има, Бигман? — попита той. — Да не те е страх, че си се загубил, малкия?

— Марсиански пясъци, Вес! — изкряска Бигман. — Свали си ръцете от пулта за управление и повтори какво каза преди малко.

Той заобиколи Лъки и се спусна към члена на Съвета, но Стар го хвана за рамената и го повдигна във въздуха. Краката на Бигман

продължиха да се движат, сякаш го носеха в атака към Вес, а Лъки върна своя марсиански приятел в първоначалното му положение.

— Стой мирно, Бигман.

— Но Лъки, нали го чу. Това дългуресто приятелче си мисли, че е по-голям мъж, само защото е по-едър. Ако Вес е висок шест фута, това означава само, че има в излишък един фут...

— Добре, Бигман — прекъсна го Лъки. — Слушай, Вес, нека запазим хумора си за сириусианците.

Той им говореше тихо, но авторитетът му не будеше съмнение.

— Къде е Марс? — попита Бигман, след като прочисти гърлото си.

— От другата страна на Слънцето.

— Ама че работа! — възмути се Бигман. После лицето му просветна. — Чакай, Лъки, ние сме на сто милиона мили под равнината на еклиптиката. Би трябвало да го видим под Слънцето, все едно че наднича иззад него.

— Аха, би трябвало. В действителност той е на около един дъгов градус от Слънцето, но това е достатъчно близо, за да бъде погълнат от светлината му. Все пак мисля, че би могъл да различиш Земята.

Бигман си позволи да направи надменна гримаса на отвращение.

— Космос, та кой иска да види Земята? Там няма нищо друго освен хора, повечето от тях са земни плъхове и никога не са се отделяли дори на сто мили от повърхността. Не бих я погледнал дори на небето да нямаше нищо друго за гледане. Нека я гледа Вес. Това го прави щастлив.

Той се отдалечи от екрана в лошо настроение.

— Хей, Лъки, какво ще кажеш да уловим Сатурн и хубаво да го разгледаме от този ъгъл? — попита Вес. — Хайде, обещал съм си това удоволствие.

— Не съм сигурен дали видът на Сатурн в тези дни може да достави удоволствие — отвърна Лъки.

Подхвърли го безгрижно, но за момент в тясната пилотска кабина на „Светкавичния Стар“ настъпи неловко мълчание.

И тримата почувстваха смяната на атмосферата. Сатурн означаваше опасност. Той бе придобил ново, съдбовно значение за хората от Земната федерация. За шестте милиарда жители на Земята плюс милионите на Марс, Луната и Венера и за научните станции на

Меркурий, Серес и външните луни на Юпитер Сатурн беше станал нещо ново и неочаквано страшно.

Лъки пръв преодоля този момент на подтиснатост, чувствителните електронни скенери, инсталирани в корпуса на „Светкавичния Стар“ постепенно се подчиниха на докосването му и се завъртяха плавно на своите универсални окачвания. Когато движението им завърши, зрителното поле на екрана се промени. Звездите преминаваха през него в непрекъсната процесия.

— Някоя от тях да е Сириус, Лъки? — попита с присвита от омраза горна устна Бигман.

— Нито една — отвърна Лъки. — Ние се движим през Южната небесна полусфера, а Сириус е в Северната. Искаш ли да видиш Канопус?

— Не — отвърна Бигман. — Откъде-накъде?

— Помислих си, че може да те заинтересува. Тя е втората по яркост звезда и би могъл да си въобразиш, че гледаш Сириус — каза Лъки и леко се усмихна. Раздразнението на патриотично настроения Бигман от факта, че Сириус, родната звезда на най-големите врагове на Слънчевата система (самите те потомци на земляни), беше най-ярката звезда в небето на Земята, винаги го забавляваше.

— Много смешно — каза Бигман. — Хайде, Лъки, нека видим Сатурн, а когато се върнем на Земята ще ти уредим работа в някое комедийно шоу, та на публиката да й настръхват косите.

Звездите продължиха своето плавно движение, после го забавиха и спряха.

— Ето го, неувеличен — каза Лъки.

Вес застопори управляващия механизъм и се завъртя в пилотското място така, че също да го вижда.

Сатурн приличаше на полумесец, преминаващ леко фазата полулуние и светеше с мека жълта светлина, която бе по-слаба в средата отколкото в периферията.

— Колко сме далеч от него? — попита учудено Бигман.

— На около сто милиона мили, предполагам — отвърна Лъки.

— Тук има някаква грешка — каза Бигман. — Къде са пръстените? Разчитах, че ще се виждат добре.

„Светкавичният Стар“ беше високо над Южния полюс на Сатурн. Те би трябвало да си личат от това положение.

— Поради разстоянието пръстените губят очертанията си и се сливат с тялото на планетата, Бигман. Предлагам да увеличим изображението и да го погледнем по-отблизо.

Светлото петно, което представляваше Сатурн, започна да нараства, разширявайки се във всички посоки, а полумесецът се разчупи на три части.

В центъра все още оставаше едно кълбо-полумесец. Около него обаче, без да го докосва в нито една точка, имаше извита в кръг светла лента, разделена на две неравни части от една тъмна линия. Когато лентата, извивайки около Сатурн, се скриваше в сянката му, тя чезнеше в тъмнината.

— Да, сър Бигман — каза Вес с поучителен тон. — Самият Сатурн е с диаметър само седемдесет и осем хиляди мили. От разстояние сто милиона мили би изглеждал само светла точка, но като прибавиш пръстените се получава отразяваща повърхност с диаметър почти двеста хиляди мили.

— Всичко това ми е известно — рече обидено Бигман.

— Също така — продължи небрежно Вес, — от разстояние сто милиона мили не може да се види дистанцията между повърхността на Сатурн и най-вътрешната част на пръстените, а да не говорим за ивицата от две хиляди и петстотин мили, която ги разделя на две. Ако си чувал, Бигман, тази черна линия се нарича „Междина на Касини“.

— Казах ти, че знам — сопна се Бигман. — Слушай, Лъки, това приятелче се опитва да изкара, че не съм ходил на училище. Може да не съм учил кой знае колко, но той не може да ми съобщи нищо ново за Космоса. Кажи му, Лъки. Кажи му да престане да се крие зад гърба ти и аз ще го смачкам като буболечка.

— Може да бъде различен и Титан — каза Лъки.

— Къде? — попитаха веднага в хор Бигман и Вес.

— Ето там.

При сегашното увеличение Титан се виждаше като малък полумесец с приблизителната големина на Сатурн заедно с пръстените. Той беше почти на ръба на екрана.

Титан бе само една доста голяма луна в Системата на Сатурн. Но не големината му караше Вес да се взира в него с любопитство, а Бигман с омраза.

Причината бе почти стопроцентовата убеденост на тримата, че Титан е само свят от Слънчевата система, населен с хора, които не признават господството на Земята. Внезапно и неочаквано той беше разкрит като свят на врага, което изведнъж приближи опасността.

— Кога ще влезем в Системата на Сатурн, Лъки?

— Нейните граници всъщност не са фиксирани, Бигман — отвърна Лъки. — Повечето хора смятат, че системата на един свят трябва да включва цялото пространство до най-отдалеченото тяло, движещо се под влияние на гравитацията на този свят. Ако това е така, тогава ние сме все още извън Системата на Сатурн.

— Въпреки това сириусианците казват... — започна Вес.

— Да вървят в центъра на Слънцето сириусианските приятелчета! — извика Бигман и плясна в яда си своите високи до бедрата ботуши. — Кой го е грижа какво казват те? — Плясна отново ботушите си, сякаш всеки сириусианец в системата попадеше под неговите удари. Ботушите му бяха най-марсианското нещо в него. Тяхното оцветяване, оранжево и черно в спираловидна шахматна шарка, беше ярко доказателство, че техният собственик е роден и израснал сред марсианските ферми и куполни градове.

Лъки угаси екрана. Детекторите върху корабния корпус се прибраха, оставяйки външната повърхност на кораба гладка, блестяща и ненарушена с изключение на изпъкналостите, опасващи кърмата и прикрепящи „Аграва“^[1] на „Светкавичния Стар“.

— Не можем да си позволим лукса на нехайство към тяхната позиция. Може би накрая ще ги изгоним от Слънчевата система, но точно сега единствената правилна стратегия е да играем известно време по тяхната свирка.

— Ние сме в нашата собствена система — мърмореше непокорно Бигман.

— Разбира се, но Сириус заема тази част от нея и до провеждането на една междузвездна конференция Земята не може да направи каквото и да било, ако не иска да започне война.

Това бе безспорно. Вес се върна към своя команден пулт за управление и „Светкавичният Стар“, с минимален разход на гориво, използвайки максимално притеглянето на Сатурн, продължи бързото си потъване към полярните области на планетата.

Те навлизаха все по-дълбоко в хватката на един засега сириусиански свят, чието пространство бе наситено със сириусиански кораби, някои от които се намираха на около петдесет трилиона мили от своята родна планета и само на седемстотин милиона мили от Земята. С една гигантска крачка Сириус бе преодолял 99.999 процента от разстоянието до Земята и бе изградил военна база пред самия ѝ праг.

Ако на Сириус бъдеше позволено да остане там, в един момент Земята можеше да изпадне до положението на второкласна сила, зависима от милостта му. А междузвездното политическо положение беше такова, че всички земни гигантски военни установки, мощни кораби и оръжия бяха безпомощни да се справят с него.

Само трима мъже в един малък кораб бяха тръгнали по своя собствена инициатива и неупълномощени от Земята, за да се опитат с умение и находчивост да обърнат положението на 180 градуса, знаейки че ако бъдат заловени, рискуват да бъдат екзекутирани като шпиони (в собствената си Слънчева система от нашественици извън нея) и Земята няма да може да направи нищо, за да ги спаси.

[1] Виж романа „Луните на Юпитер“ — Б.а. ↑

2. ПРЕСЛЕДВАНЕ

Само допреди месец тук не можеше да се мисли за никаква опасност, докато тя не експлодира под носа на Земното правителство. Непрекъснато и методично Научният съвет беше прочиствал гнездото от работи-шпиони, които бяха осеяли Земята и нейните владения и чиято мощ бе съкрушена от Лъки Стар върху снеговете на Йо^[1].

Работата беше сериозна и някак си внушаваше страх, защото шпионажът беше задълбочен, ефикасен и почти бе успял да нанесе сериозни вреди на Земята.

В момента, когато положението изглеждаше най-после напълно изяснено, в оздравителната структура се появи пукнатина и председателят на Научния съвет Хектор Конуей събуди Лъки в малките часове след полунощ. Личеше, че набързо се е облякъл, а хубавата му бяла коса беше разрошена.

Лъки му предложи кафе, гонейки съня от очите си и попита учудено:

— Велика Галактнко, чичо Хектор, визифонната мрежа не е ли в изправност?

— Не посмях да се доверя на визифона, момчето ми. Забъркани сме в ужасна каша.

— За какво става дума? — попита спокойно Лъки, като същевременно свали горната част на пижамата си и започна да се мие.

Бигман влезе като се протягаше и прозяваше.

— Хей, какъв, в името на Марс, е този шум? — попита той, но като разпозна председателя на Съвета се сепна и окончателно се разсъни. — Неприятности ли, сър?

— Позволихме на Агент Х да ни се изплъзне от ръцете.

— Агент Х ли? Тайнственият сириусианец? — Лъки леко присви очи. — Последното, което чух за него, бе заключението на Съвета, че не съществува.

— Това беше преди историята с работа-шпионин. Оказа се умен, Лъки. Дяволски умен. Само умен шпионин може да убеди Съвета в

своето несъществуване. Трябваше да те изпратя по следите му, но винаги се налагаше да свършиш нещо друго. Във всеки случай...

— Да?

— Както знаеш, цялата тази работа с робота-шпионин показва, че информацията несъмнено се събира в някаква централна агенция и че тя е разположена на самата Земя. Това ни насочи отново по следите на Агент Х, който по всяка вероятност е Джек Доранс от „Акме еър продъктс“ и действа точно тук, в Международния град.

— Това не го знаех.

— Заподозрени бяха и много други хора. Но тогава Доранс излетя от Земята с частен кораб, преминавайки при светещ авариен сигнал. Голям късмет беше, че при Централния космодром имахме един член на Съвета, който веднага го последва. Щом съобщението за преминаване на кораб при авариен сигнал стигна до нас, само за няколко минути извършихме проверка на всички заподозрени и открихме, че отсъствува само Доранс. Беше си измъкнал под носа ни. Тогава съвпаднаха и някои други неща и... в края на краищата той се оказа Агент Х. Вече сме сигурни.

— Чудесно, чичо Хектор. Тогава какво лошо е станало? Нали си е отишъл.

— Сега знаем още нещо. Взел е със себе си една капсула, а тя без съмнение съдържа цялата информация, която е успял да събере от шпионската мрежа във Федерацията. Вероятно досега не му се е удал случай да я достави на своите босове от Сириус. Един Космос знае какво точно притежава, но трябва да е достатъчно, за да разбие на пух и прах нашата сигурност, ако капсулата попадне в ръцете на сириусианците.

— Ти каза, че е бил проследен. Не са ли го върнали обратно?

— Не — отвърна обидено разтревоженият председател на Съвета — Щях ли тогава да съм тук?

— Оборудван ли е за скок корабът, който е взел? — попита внезапно Лъки.

— Не! — извика с почервеняло лице председателят на Съвета и приглади посребрената си гъста коса, като че ли бе щръкнала от ужас само при мисълта за скока.

Лъки също въздъхна с облекчение. Скокът представляваше, разбира се, преминаване през хиперпространството — едно

преместване, което пренасяше кораба извън обикновеното пространство и мигновено го връщаше обратно в него на разстояние много светлинни години от първоначалното му положение. С такъв кораб Агент Х сигурно би успял да се измъкне.

— Той е действал сам и е избягал сам — каза Конуей.

— Това е една от причините да ни се изплъзне изпод носа. Корабът, който е взел, е междупланетен крайцер, конструиран за управление от един човек.

— А корабите, оборудвани за хиперпространството, все още не се конструират за управление от един човек. Но чичо Хектор, ако е взел междупланетен крайцер, вероятно той му е бил достатъчен.

Лъки бе свършил с миенето и чевръсто се обличаше. Изведнъж той се обърна към Бигман:

— Ами ти? Бързо скачай в дрехите си, Бигман!

Малкият човек, който седеше на ръба на кушетката, се преметна през глава, за да стане от нея.

— Може би някъде в Космоса го чака кораб със сириусиански екипаж, оборудван за преминаване през хиперпространството.

— Точно така. Той е взел бърз кораб с такъв старт и скорост, че едва ли ще успеем да го хванем или дори да го уловим в обсега на оръжията. В такъв случай остава...

— „Светкавичният Стар“. Изпреварвам мислите ти, чичо Хектор. Ще бъда на кораба до един час заедно с Бигман, стига да се облече дотогава. Дай ми само местоположението, курса на преследващите го кораби и идентификационните данни на кораба на Агент Х и потегляме.

— Добре — каза Конуей и изписаното на лицето му безпокойство се поразсея — Дейвид — използва той истинското име на Лъки, както правеше винаги в момент на вълнение, — ще се пазиш, нали?

— Зададе ли същия въпрос и на екипажите на другите десет кораба, чичо Хектор? — попита Лъки, но гласът му беше тих и развълнуван.

Бигман вече беше нахлузил единия ботуш и държеше в ръка другия. Той потупа малкия кобур върху кадифената вътрешна повърхност на още необутия ботуш.

— Тръгваме ли, Лъки? — попита той.

Очите му блестяха в очакване на предстоящите приключения, а малкото дяволито лице се разтегна в усмивка.

— Тръгваме — потвърди Лъки и посегна да разроши жълточервеникавата коса на Бигман. — Колко дълго ръждясвахме на Земята? Шест седмици? Мисля, че е достатъчно.

— Така е — съгласи се с радост Бигман, нахлузвайки и другия ботуш.

* * *

Вече бяха пресекли орбитата на Марс, когато успяха да установят задоволителен субетерен контакт с участващите в преследването кораби, използвайки най-трудния шифър.

Отговори им членът на Съвета Бен Весилевски от борда на Т.К.К. „Харпун“.

— Лъки! — извика той. — Присъединяваш ли се към нас? Чудесно! — Лицето му на видеоекрана се усмихна и той намигна. — Ще направиш ли малко място в един ъгъл на твоя екран за грозничкото лице на Бигман? Или той не е с теб?

— С него съм — извика Бигман, мушвайки се между Лъки и предавателя. — Мислиш ли, че председателят на Съвета Конуей би пуснал този висок твърдоглавец да отиде някъде без аз да го държа под око и да следя да не се препъне в нещо?

Лъки хвана Бигман и както пискаше го взе под мишница.

— Изглежда връзката ще бъде шумна, Вес — каза Лъки. — Какви са координатите на кораба, който преследваме?

Вес стана сериозен и ги посочи.

— Корабът е „Космическа мрежа“ — каза той. — Частна собственост е и има законен документ за производство и продажба. Агент Х го е купил вероятно под фалшиво име и много отдавна го е приготвил за бягство в краен случай. Корабът е добър и откакто е излятял непрекъснато увеличава скоростта си. Ние изоставаме.

— Какъв е капацитетът на мощността му?

— Сетихме се за това. Проверихме документацията, дадена от производителя. При скоростта, с която изразходва енергията, не може да отиде много далеч без да спре двигателите или да пожертвува

маневреността при достигане на местоназначението. Точно към това разчитаме да го тласнем.

— Вероятно се е сетил все пак да увеличи мощностния капацитет на кораба.

— Сигурно — отвърна Вес, — но дори да е така, той не може безкрайно да го увеличава. Това, което ме безпокои, е възможността да се изплъзне от нашите уреди за откриване на маса при пресичането на астероидите. Ако успее да влезе в Астероидния пояс, има опасност да го загубим.

На Лъки бе известен този трик. Оставяш един астероид между себе си и преследвача и уредът за откриване на маса определя местоположението по-скоро на астероида, отколкото на кораба. Когато се приближи втори астероид, корабът се премества към него, а уредът на преследвача още е фиксиран към първата скала.

— Той се движи твърде бързо, за да направи маневрата — каза Лъки. — Трябва половин ден да намалява скоростта.

— Би било чудо, ако успее — съгласи се Вес, — но ние по чудо попаднахме и на следата му, така че почти очаквам едно друго чудо да компенсира първото.

— Какво беше първото чудо? Шефът спомена нещо за аварийен сигнал.

— Точно така.

Вес разказа накратко какво се беше случило.

Доранс или Агент Х (Вес го наричаше и с двете имена) се изплъзнал от наблюдението, използвайки един уред, който изкривява следящия лъч и го прави безполезен. (Местоположението на уреда беше открито, но той беше така стопен, че дори не можеше да се определи дали беше сириусианско производство). Агент Х достигнал без затруднение своя спасителен кораб „Космическа мрежа“, който е бил готов да излети с пуснат в действие протонов микрореактор, проверени двигатели и управление и чисто пространство над себе си. Точно в този момент обаче в стратосферата се появил изневиделица един повреден от метеоритен удар товарен кораб, който не бил в състояние да предизвести пристигането си и отчаяно сигнализираше за чисто поле.

Светнал сигнал задържал всички кораби на космодрома. Наредили им да прекъснат подготовката си за излитане.

Същото трябвало да направи и корабът „Космическа мрежа“, но не го сторил. Лъки Стар добре разбираше как се е чувствал Агент Х на борда. Държал в ръце най-прясната новина от Слънчевата система, а всяка секунда му била преброена. След като предприел своя решаващ ход, не можел да разчита че Съветът няма да тръгне веднага по петите му. Да спре подготовката за излитане означавало непредвидимо дълго да закъснее, очаквайки аварираният кораб да се приземи и линейките бавно да го опразнят. След като полето се очисти отново ще се наложи да реактивира микрореактора и повторно да провери управлението. Агент Х не е можел да си позволи подобно закъснение.

И така, соплата изхвърлили огън и той заминал. Агент Х все още имал възможност да избяга. Зазвучал аларменият сигнал и полицията на космодрома изпратила яростни заповеди към „Космическа мрежа“, но само членът на Съвета Весилевски, намиращ се в момента на служба в Центъра на космодрома, направил нужното. Той участвал активно в търсенето на Агент Х. Заминаването на един кораб въпреки аварийната блокировка намирисвало страшно много на отчаяна постъпка, подобаваща на Агент Х. Това била възможно най-безумната догадка, но той решил да действа.

С авторитета на Научния съвет зад себе си (който обезсилваше всеки друг авторитет с изключение на съдържащия се в пряка заповед на президента на Земната федерация) той наредил на корабите от космическата охрана да излетят в космоса, свързал се с Главния щаб на Съвета и после се качил на Т.К.К. „Харпун“, за да ръководи преследването. Минали часове преди целият Съвет да разбере какво се е случило. По-късно обаче получил съобщението, че наистина преследва Агент Х и че другите кораби трябва да се присъединят към него. Лъки слушаше със сериозно изражение на лицето.

— Струвало си е да поемеш риска, Вес — каза Лъки. — И правилно си постъпил. Браво.

Вес се усмихна. Членовете на Съвета обикновено избягваха публичността и парадността, но колегиалната похвала се приемаше с голямо задоволство.

— Продължавам напред — каза Лъки. — Нека един от корабите да поддържа обикновен контакт с мен.

Той прекъсна визуалния контакт и неговите силни изящни ръце се приближиха почти безгрижно към пулта за управление на неговия

кораб, на неговия „Светкавичен Стар“, който в толкова отношения бе най-приятният съд в Космоса.

„Светкавичният Стар“ имаше най-мощните протонни микрореактори, които можеха да бъдат поместени в един кораб с този размер. Те бяха достатъчно мощни, за да ускорят боен крайцер до позволената за една флота скорост и да извършат скок през хиперпространството. Корабът имаше йонно задвижване, което изключваше повечето от отрицателните последици при ускорението посредством едновременното действие върху всички атоми на кораба, включително и тези, от които бяха изградени живите тела на Лъки и Бигман. Той дори притежаваше един Аграв, който беше наскоро разработен и все още в стадий на експериментиране, позволяващ му да маневрира свободно в интензивните гравитационни полета на поголемите планети.

И сега бръмченето на мощните двигатели се увеличаваше плавно до един по-висок тон, който едва се чуваше, а Лъки чувстваше лекия натиск от това теглене назад, което не се компенсираше напълно от йонното задвижване. Корабът се движеше все по-бързо към периферията на Слънчевата система.

Агент Х все още беше далеч, а „Светкавичният Стар“ бавно скъсяваше разстоянието.

— Работата изглежда зле, Бигман — каза Лъки, след като бяха оставили зад себе си главната част от Астероидния пояс.

— Ще го стигнем, Лъки — рече Бигман, който изглеждаше изненадан.

— Бях сигурен, че мястото, към което се е отправил, е сириусиански кораб-майка, чакащ да го прибере и да направи скок към дома. Но един такъв кораб трябва да е или извън плоскостта на еклиптиката, или да бъде скрит в Астероидния пояс. И в двата случая може да разчита, че няма да бъде открит. Но Агент Х остава в плоскостта на еклиптиката и се отправя отвъд астероидите.

— Може би иска само да ни заблуди, преди да се насочи към кораба.

— Може би — съгласи се Лъки, — а нищо чудно сириусианците да имат база на външните планети.

— Не думай, Лъки — рече дребният марсианец, усмихвайки се подигравателно. — Точно под носа ни?

— Понякога е трудно да забележим нещо точно под носа си. Неговият курс е насочен право към Сатурн.

Бигман провери корабните компютри, които непрекъснато следяха курса на другия кораб.

— Виж, Лъки — каза той, — приятелчето е все още на балистичен курс. В продължение на двадесет милиона мили не е докоснал двигателите си. Може да му се е свършило горивото.

— А може би го пести за маневри в Системата на Сатурн. Гравитацията там е много силна. Поне се надявам, че пести енергия. Велика галактико, дано да е така. — Слабото симпатично лице на Лъки имаше сериозно изражение, а устните му бяха здраво стиснати.

— Марсиански пясъци, Лъки, защо? — попита го учудено Бигман.

— Защото ако в Системата на Сатурн има сириусианска база, на нас ни е нужен Агент X, за да ни заведе до нея. Сатурн има един чудовищно голям спътник, осем порядъчно големи и десетки малки светове. Много ще е от полза да узнаем къде точно се намира тя.

— Приятелчето не е толкова глупаво, че да ни заведе до нея — намръщи се Бигман.

— Или да се остави да го хванем... Бигман, изчисли неговия курс напред до точката на пресичане с орбитата на Сатурн.

Бигман го изчисли. Това бе рутинна работа за компютъра.

— А какво ще кажеш за положението на Сатурн в момента на пресичане? — попита Лъки. — На какво разстояние ще е Сатурн от кораба на Агент X?

Имаше кратка пауза, необходима за получаване на съставните части на орбитата на Сатурн от ефемеридата^[2] и после Бигман въведе данните. След няколко секундно изчисление скочи паникьосан на крака.

— Лъки! Марсиански пясъци! — извика той.

Не бе нужно да пита за подробности.

— Мисля, че Агент X е избрал единствения начин да не ни заведе до сириусианската база — каза Лъки. — Ако продължи по същия балистичен курс, както досега, той ще се удари в Сатурн, което означава сигурна смърт.

[1] Виж „Луните на Юпитер“ — Б.а. ↑

[2] Таблица за отчитане на бъдещо положение на планета, комета или спътник — Б.пр. ↑

3. СМЪРТ В ПРЪСТЕНИТЕ

С течение на времето се разсея и последното съмнение. Бяха смутени дори корабите-преследвачи от охраната, останали далеч зад „Светкавичния Стар“ и то на такова разстояние, че не биха могли да фиксират своите уреди за откриване на маса.

Членът на Съвета Весилевски се свърза с Лъки Стар.

— Космос, Лъки, къде отива той?

— Изглежда в самия Сатурн — отвърна Лъки.

— Мислиш ли, че там може да го чака кораб? Зная, че планетата има атмосфера с дебелина хиляди мили и налягане от порядъка на милиони тонове, а без Аграв-двигатели те не биха могли... Лъки, мислиш ли, че имат Аграв-двигатели?

— Мисля, че той просто възнамерява да катастрофира, за да не ни позволи да го заловим.

— Ако толкова силно желае да умре, защо не се обърне да се бие? — попита сухо Вес. — Така ще ни принуди да го унищожим, а може би ще отнесе един или двама от нас със себе си?

— Разбирам — каза Лъки. — Или защо не включи накъсо двигателите и не остави Сатурн на сто милиона мили извън курса си? Всъщност, безпокоя се, че по този начин е целял да привлече вниманието на Сатурн. — Той млъкна и се замисли.

— Добре, тогава не можеш ли да му пресечеш пътя, Лъки? — попита Вес. За съжаление ние сме твърде далеч.

— Марсиански пясъци, Вес — извика Бигман от своето място при пулта за управление, — ако увеличим достатъчно йонния лъч, за да го достигнем, ще се движим с твърде голяма скорост, за да успеем да го отклоним от курса му към Сатурн!

— Направете нещо.

— Космос, ето ти една интелигентна заповед — отбеляза иронично Бигман. — Много ще ни помогне. „Направете нещо“.

— Просто продължавай напред, Вес — каза Лъки. — Ще направя нещо.

Той прекъсна връзката и се обърна към Бигман.

— Отговаря ли изобщо Агент Х на нашите сигнали, Бигман?

— Не е казал нито дума.

— Засега забрави това и се съсредоточи в подслушване на неговия диапазон за връзка.

— Мисля, че той не използва такъв, Лъки.

— Може да го стори в последната минута. Той трябва да използва този шанс, ако има изобщо нещо да каже. Междувременно ние ще се опитваме да се доберем до него.

— Как?

— Със снаряд или по-скоро с малка като грахово зърно сачма.

Сега беше негов ред да се наклони над компютъра. Докато „Космическа мрежа“ се движеше по орбита като свободно падащо тяло, не се изискваха кой знае какви изчисления, за да се насочи една сачма в подходящ момент и с подходяща скорост към кораба-беглец.

Лъки приготви сачмата. Тя не беше конструирана да експлодира и не беше нужно. Имаше диаметър само четвърт инч, но енергията на протонския микрореактор щеше да я изхвърли със скорост петстотин мили в секунда. Нищо в Космоса не можеше да намали тази скорост, а сачмата щеше да мине през корпуса на „Космическа мрежа“ като през масло.

Обаче Лъки не очакваше да се случи това. Сачмата щеше да бъде достатъчно голяма, за да я уловят уредите на другия кораб за откриване на маса. „Космическа мрежа“ автоматично ще коригира курса си, за да я избегне и това ще отклони кораба от директния му курс към Сатурн. Загубеното от Агент Х време за преизчисляване на курса и коригирането му можеше в се пак да позволи на „Светкавичния Стар“ да се приближи достатъчно, за да използва магнитен хващач.

Всичко това представляваше един малък шанс, може би незначително малък, но изглежда нямаше друг начин на действие.

Лъки докосна един контакт. Сачмата изхвъркна мигновено и безшумно, а стрелките на корабните уреди за откриване на маса отскочиха, но бързо се успокоиха, когато тя се отдалечи.

Лъки се облегна назад. На сачмата щяха да са й необходими два часа, за да направи (или почти да направи) контакт. Хрумна му, че Агент Х може дотолкова да е изразходвал енергията на кораба си, че

автоматичните процедури да посочат промяна на курса, която не ще може да се извърши. Тогава сачмата ще проникне в кораба и ще го взриви, но така или иначе курсът му ще остане същият.

Почти веднага отхвърли тази мисъл. Невероятно бе да се предположи, че Агент Х ще изразходва последната частица енергия в момента, в който неговият кораб ще поеме точния курс на сблъскване. Даже по-вероятно бе да му е останала някаква енергия.

Часовете на очакване бяха мъчителни до смърт. Дори Хектор Конуей, там далеч на Земята, загуби търпение и вместо да чака периодичния бюлетин се свърза директно по субетера.

— Но къде в Системата на Сатурн предполагаш, че може да е базата? — попита обезпокоен той.

— Ако има база — отвърна предпазливо Лъки. — Ако това, което прави Агент Х, не е чудовищен заблуждаващ маньовър, тя ще се окаже вероятно на Титан. Той е наистина голям спътник на Сатурн с три пъти по-голяма маса и два пъти по-голяма повърхност от нашата Луна. Ако сириусианците са се окопали тайно на Титан, опитът им да го завладеят целия би им отнел много време.

— Трудно е за вярване, че ще дръзнат да го сторят. Това на практика е военна операция.

— Може би е така, чичо Хектор, но нали неотдавна се опитаха да изградят база на Ганимед^[1].

— Лъки, той се отклони! — извика внезапно Бигман.

— Кой се отклони? — попита изненадан Лъки.

— „Космическа мрежа“. Сириусианското приятелче.

— Ще се свържа с теб по-късно, чичо Хектор — каза бързо Лъки и прекъсна връзката. После се обърна към Бигман. — Не е възможно. Все още не е открил сачмата.

— Погледни и виж сам, Лъки. Казвам ти, че се движи.

С една крачка Лъки се озова при уреда за откриване на маса. От доста време той беше фиксиран на изплъзващата се плячка. Беше нагласен за движението на кораб по инерция през Космоса, а следената маса представляваше малка ярка звездичка върху екрана.

Сега обаче звездичката се местеше. Беше се превърнала в къса чертичка.

— Велика Галактико, разбира се! — прозвуча леко напрегнат гласът на Лъки. — Сега това придобива смисъл. Как можах да не се

досетя, че главната му задача е да не го пленим? Бигман...

— Да, Лъки? — Дребният марсианец бе готов на всичко.

— Надхитри ни. Сега ще трябва да го унищожим, дори ако това означава самите ние да се блъснем в Сатурн.

За пръв път откакто йонно-лъчевите ракетни двигатели бяха инсталирани на борда на „Светкавичния Стар“ преди една година, Лъки бе добавил устройство за аварийни тласъци към главното задвижване. Корабът се залюля, когато цялата енергия до последния атом, която носеше, се превърна в гигантски тласък назад.

— Но какво става, Лъки? — попита Бигман, поемайки си с усилие въздух.

— Не към Сатурн се е отправил той, Бигман. Само е използвал пълната сила на гравитационното му поле, за да се задържи на разстояние от нас. Сега обикаля планетата, за да влезе в орбита. Пръстените са неговата цел. Насочил се е към Пръстените на Сатурн. — Лицето на младия член на Съвета бе изопнато от напрежение. — Поддържай курса по този радиолъч, Бигман. Сега той ще трябва да проговори. Сега или никога.

Бигман се наведе над вълновия анализатор с разтуптяно сърце, макар изобщо да не разбираше защо мисълта за Пръстените на Сатурн така разтревожи Лъки.

Сачмата на „Светкавичния Стар“ не се виждаше никъде наблизо до нейната цел, поне в радиус от петдесет хиляди мили. Сега обаче самият „Светкавичен Стар“ се беше превърнал в стремяща се към целта сачма, но също можеше да не улучи.

— Няма да успеем — изпъшка Лъки. — Не е останало достатъчно пространство, за да направим това.

Сатурн представляваше вече един гигант на небето, а пръстените изглеждаха като тънки нарязи върху лицето му. Жълтото кълбо на Сатурн беше почти пълно, когато „Светкавичния Стар“ се понесе с пълна скорост към него, минавайки откъм Слънцето.

— Мръсното приятелче! — внезапно избухна Бигман. — Той се стопява в Пръстените, Лъки. Вече разбирам защо те безпокоят те.

Той работеше като фурия при уреда за откриване на маса, но работата беше безнадеждна. Когато част от Пръстените дойде на фокус, всяка от безбройните частици, които ги съставяха, образува

своя светла точка върху екрана. Целият екран стана чисто бял и „Космическа мрежа“ изчезна.

— Този проблем не е нерешим — поклати глава Лъки. — Вече сме достатъчно близо, за да определим местоположението му визуално. Има още нещо, което съм сигурен, че идва.

Лъки, бледен и съсредоточен, беше дал на екрана максималното телескопично увеличение. „Космическа мрежа“ представляваше мъничък метален цилиндър, замъглен, но не скрит от веществото на Пръстените. Отделните частици в тях не бяха по-големи от едър чакъл и проблясваха като искрици, когато улавяха и отразяваха светлината от далечното Слънце.

— Лъки! — извика Бигман. — Аз хванах неговия радиолъч... Не, не, чакай, сега... Да, хванах го.

В пилотската кабина прозвуча един колеблив глас. Звукът беше неясен и деформиран. Пъргавите пръсти на Бигман играеха върху дешифратора, опитвайки се да го напасват колкото се може по-добре към непознатите характеристики на сириусианската шифровъчна система.

Думите замираха и после отново се появяваха. Чуваше се само слабото бръмчене на магнетофона, записваш непрекъснато всичко, каквото се появяваше.

— ...няма... смис... насам — (Настъпи известна пауза, докато Бигман се бореше неистово със своите детектори) — ...по следа и... не бих могъл... е свършено и аз трябва да предам... стените на Сатурн в ормална орб... че хвър... следва... координати...

Точно в този момент всичко прекъсна: гласът, смущенията, всичко.

— Марсиански пясъци, нещо изгоря! — извика Бигман.

— Не при нас — каза Лъки. — Изгоря „Космическа мрежа“.

Видя го две секунди след като престана предаването. То идваше през субетера с безкрайно голяма скорост. А светлината, която бе видял на екрана, се движеше едва със 186000 мили в секунда.

За да стигне гледката до Лъки, бяха необходими две секунди. Той видя как задният край на „Космическа мрежа“ се нажежи до червено и цъфна като цвете от разтопен метал.

Бигман улови края на гледката и двамата с Лъки я наблюдаваха безмълвно, докато остатъците от кораба се охладиха.

— Така близо до Пръстените, макар и извън главната им маса, в Космоса има повече от припадащия му се дял свръхскоростно вещество — поклати глава Лъки.

— Може би е нямал повече енергия, за да отклони кораба от пътя на някое от тези парчета. Или може би две от тях са се устремили към него от леко различаващи се посоки. Във всеки случай той беше храбър мъж и умен враг.

— Не можах да разбера, Лъки. Какво е правел той?

— Дори сега ли не виждаш? Главното бе да не попадне в наши ръце, но не беше достатъчно да умре. Самият аз трябваше да се досетя по-рано. Най-важната му задача е била да предаде на Сириус откраднатата информация. Той не посмя да изпрати това, което може би представляваше хиляди думи информация, преследван от кораби, подслушващи неговия радиолъч. Принуден е бил да ограничи своето съобщение до най-същественото и да се погрижи капсулата да попадне в ръцете на сириусианците.

— Как би могъл да го направи?

— Това, което уловихме от неговото съобщение, съдържа сричките „орб“ — вероятно от „орбита“ — и „че хвър“, означаващо „вече хвърлена“.

Бигман улови ръцете на Лъки, а малките му пръсти се впиха дълбоко в здравите китки на другия.

— Той е хвърлил капсулата в Пръстените, така ли, Лъки? — попита Бигман. — Тя ще представлява камъче чакъл сред милион други камъчета подобно на песъчинка в пясъците на луната или капка вода в океана.

— Или като камъче чакъл в Пръстените на Сатурн — добави Лъки, — което е по-лошо от всичко.

— Започваме да търсим, нали? Сега веднага?

— Сега веднага! Щом е бил готов да даде координатите, знаейки че сме по петите му, значи е бил сигурен, че и сириусианците са наблизко... Свържи се с корабите и им кажи новината.

Бигман тъкмо се обърна към преподавателя и бутонът за приемане засвятка. Радиото! Обикновена радиовръзка. Очевидно някой беше наблизко (със сигурност в Системата на Сатурн) и не изпитваше никакво желание за секретност, тъй като радиолъчът за разлика от субетерната връзка можеше съвсем лесно да се подслуша.

— Нека приемем съобщението, Бигман — каза присвивайки очи Лъки.

Прозвуча глас със следи от акцент, който удължаваше гласните и произнасяше отчетливо съгласните. Гласът беше сириусиански.

— ...рате преди да бъдем принудени да ви вземем на абордаж и да ви арестуваме. Имате на разположение четиринадесет минути, за да потвърдите, че сте приели съобщението. — Последва едноминутна пауза. — От името на Централната служба ви нареждам да се идентифицирате, преди да бъдем принудени да ви вземем на абордаж и да ви арестуваме. Имате на разположение тринадесет минути, за да потвърдите, че сте приели съобщението.

— Потвърждаваме, че съобщението е прието — отвърна хладно Лъки. — Тук е „Светкавичният Стар“ от Земната федерация, движещ се мирно по орбита в пространството на същата. В това пространство не съществува друга власт освен тази на Федерацията.

След секунда или две мълчание (радиовълните се движеха само със скоростта на светлината) гласът отвърна:

— Властта на Земната федерация не се признава в един свят, колонизиран от хората на Сириус.

— Кой е този свят? — попита Лъки.

— Ненаселената Система на Сатурн е станала притежание на нашето правителство съгласно междузвездния закон, който присъжда всеки ненаселен свят на онези, които първи го колонизират.

— Не всеки ненаселен свят, а всяка ненаселена звездна система.

Не последва никакъв отговор.

— Сега вие сте вътре в Системата на Сатурн — каза безстрастно гласът — и настояваме да я напуснете незабавно. Ако не я напуснете незабавно ще ви арестуваме. Всички следващи кораби от Земната федерация ще бъдат задържани без предупреждение. Вашето ускорение в посока навън от Системата на Сатурн трябва да започне до осем минути. В противен случай ще предприемем съответни действия.

— Хайде да ги нападнем, Лъки — предложи шепнешком с дяволска усмивка Бигман. — Нека им покажем как старата „Светкавица“ може да се бие.

Но Лъки не му обърна внимание.

— Вашата нота е записана — каза той в предавателя. — Ние не приемаме сириусианската власт, но решаваме да напуснем по

собствена воля и ще изпълним решението си.

Лъки прекъсна връзката. Бигман беше ужасен.

— Марсиански пясъци, Лъки! Нима възнамеряваш да побегнем от тълпа сириусианци? Ще ги оставим ли те да намерят капсулата в Пръстените на Сатурн?

— Точно в този момент е необходимо да постъпим така, Бигман — отвърна Лъки.

Той бе навел глава, а лицето му беше бледо и напрегнато, но в очите му имаше нещо, което го отличаваше от един отстъпващ човек. Всичко друго, но не това.

[1] Виж „Пирати от астероидите“ — Б.а. ↑

4. МЕЖДУ ЮПИТЕР И САТУРН

Офицерът с най-висок ранг в ескадрата-преследвач (без, разбира се, да се брои членът на Съвета Весилевски) беше капитан Майрон Бернолд. Той беше все още под петдесетте и имаше физиката на десет години по-млад мъж. Косата му бе започнала да посивява, но веждите все още бяха запазили естествения си черен цвят.

Той се взря с нескривана насмешка в много по-младия Лъки Стар и го попита:

— И вие отстъпвате?

„Светкавичният Стар“ беше се отправил отново в посока навътре към Слънцето и бе срещнал корабите от ескадрата почти на половината път между орбитите на Юпитер и Сатурн, Лъки се качи на флагманския кораб.

— Направих това, което бе необходимо — отвърна спокойно Лъки.

— Когато врагът е нахлул в нашата родна система, няма място за отстъпление. Можеше да ви унищожат, но щяхте да ни предупредите и ние щяхме да се намесим.

— Колко енергия е останала във вашите микрореактори, капитане?

Капитанът се изчерви.

— Ако ни унищожат, това ще е без значение — каза той. — Но това не може да стане преди ние на свой ред да сме нападнали главната им база.

— И да започнем война?

— Те вече са я започнали. Сириусианците... Моето намерение е да продължим към Сатурн и да атакуваме.

Стройната фигура на Лъки остана неподвижна, а хладният му поглед — непоколебим.

— Като пълноправен член на Научния съвет, капитане, аз съм с по-висок ранг от вас и вие знаете това — предупреди той. — Няма да дам заповед за атака. Заповядвам ви да се отправите към Земята.

— Аз по-скоро бих... — започна капитанът, който стисна юмруци видимо мъчейки се да се овладее и после каза със задавен глас — Смяе ли да ви попитам, сър, каква е причината за тази заповед? — Той подчерта думата, изразяваща уважение, с дълбока ирония. — Може би ще бъдете така добър, сър, да обясните основанието, което без съмнение имате, сър. Моето собствено основание се базира на една малка традиция, която случайно е характерна за флота. Една традиция, сър, от която флотата няма да отстъпи, сър.

— Ако искате да чуете моето основание, капитане, седнете и аз ще ви го изложа. И не ми говорете, че флотата няма да отстъпи. Отстъплението е част от военната маневра, а един командир, който би предпочел корабите му да бъдат унищожени, вместо да отстъпи, няма място в командването. Мисля, че в момента говори само вашият гняв. Е, капитане, готови ли сме да започнем една война?

— Казвам ви, че те вече са я започнали. Нахлули са в пределите на Земната федерация.

— Не е точно така. Те са заели един незает свят. Бедата е, капитане, че скокът през хиперпространството е направил пътуването до звездите така просто. Затова земляните са колонизирали планетите на други звезди далеч преди да колонизират по-отдалечените части на собствената си Слънчева система.

— Жителите на Земята са кацали на Титан. През...

— Зная за полета на Джеймс Френсис Хог. Той е кацал също и на Оберон от Системата на Уран. Но това е било само проучване, а не колонизация. Системата на Сатурн е била прескочена, а един незает свят принадлежи на първата група, която го колонизира.

— Само ако тази незаета планета или планетна система е част от незаета звездна система — подчерта дебело капитанът. — Ще се съгласите, че случаят със Сатурн не е такъв. Той е част от нашата Слънчева система, която, космическите дяволи да я вземат, е заета.

— Вярно е, но не мисля, че има някаква официална договореност в този смисъл. Може да бъде решено, че Сириус има право да завземе Сатурн.

— Не ме е грижа какво казват космическите адвокати — отвърна капитанът, удряйки се с юмрук по коляното. — Сатурн е наш и всеки жив землянин ще се съгласи с това. Ние ще нападнем сириусианците и ще оставим оръжието да реши кой е прав.

— Но точно това целят те!

— Ще си го получат тъпкано.

— И ще ни обвинят в агресия... Капитане, сред звездите има петдесет свята, които никога няма да забравят, че са били някога наши колонии. Ние им дадохме свобода без да воюваме, но те забравят това. Спомнят си само, че все още нашата планета е най-населена и най-напреднала от всички светове. Ако Сириус нададе вой, че сме извършили непровокирана агресия срещу него, той ще ги обедини срещу нас. Точно по тази причина Сириус се опитва сега да ни провокира и точно поради тази причина реших да отстъпим.

Капитанът прехапа долната си устна и после понечи да отговори, но Лъки продължи.

— От друга страна, ако не предприемем нищо, ние можем да обвиним сириусианците в агресия и да разединим общественото мнение във външните светове. Можем да използваме случая, за да ги привлечем на наша страна.

— Да привлечем външните светове на наша страна?

— Защо не? Няма звездна система, която да не притежава стотици незаселени светове от всякакъв размер. Те няма да допуснат един прецедент, който може да позволи на всяка система да нахлува за бази в други системи. Единствената опасност е, да не причиним паническото им обединяване в опозиция срещу нас. Тогава те ще създадат представата, че всевластната Земя още протяга пипала към предишните си колонии.

Капитанът стана от мястото си и закрачи нагоре-надолу из своето жилищно помещение.

— Повторете вашите заповеди — каза той.

— Разбирате ли моите съображения? — попита Лъки.

— Да. Мога ли да получа заповедите?

— Да, веднага. Нарещдам ви да предадете капсулата, която ви давам сега, на председателя на Научния съвет Хектор Конуей. Вие не бива да споменавате за това, което се случи по време на преследването, нито по субетера, нито по някакъв друг начин. Вие не трябва да предприемате никакво враждебно действие. Повтарям, никакво враждебно действие срещу които и да е сириусиански сили, освен ако не ви нападнат. А ако се отклоните от пътя си, за да се срещнете с

такива сили или ако умишлено провокирате нападение, ще се погрижа да бъдете даден под съд и осъден. Ясно ли е?

Капитанът Стоеше със замръзнало лице. Устните му се движеха сякаш бяха изрязани от дърво и хлабаво прикачени.

— С цялото дължимо уважение, сър, ви питам ще бъде ли възможно членът на Съвета да поеме командването на моите кораби и сам да предаде съобщението?

— Вие сте много упорит, капитане, и аз дори ви се възхищавам — отвърна Лъки и сви леко рамена. — Има периоди в борбата, когато този вид упорство може да бъде полезен... Аз не мога да предам това съобщение, защото възнамерявам да се върна в „Светкавичния Стар“ и да излятя отново за Сатурн.

— Какво? Виещ Космос, какво? — попита капитанът, чиято военна твърдост беше поомекнала.

— Мисля, че се изразих ясно, капитане. Оставил съм нещо недовършено там. Моята първа задача беше да предупредя Земята за ужасната политическа опасност, с която се сблъскваме. Ако вие приемете да предадете това предупреждение вместо мен, аз ще мога да отида там, където най-много съм нужен в момента — Системата на Сатурн.

— Е, това е друга работа — каза с широка усмивка капитанът.

— Зная, капитане, че за вас е трудно да се откажете от една битка, но ви моля да изпълните тази задача, защото предполагам, че сте свикнали да изпълнявате трудни задачи. Сега искам всеки от вашите кораби да ми прехвърли малко от своята енергия в микрореакторните устройства на „Светкавичния Стар“. Ще се нуждая и от други провизии от вашите складове.

— Колкото поискате.

— Добре. Аз ще се върна на моя кораб и ще помоля члена на Съвета Весилевски да се присъедини към мен.

Той стисна за сбогом ръката на вече приятелски настроения капитан, а после членът на Съвета Весилевски се присъедини към Лъки, стъпвайки в междукорабната тръба, която се извиваше като змия между флагманския кораб и „Светкавичния Стар“.

* * *

Междукорабната тръба бе разтегната почти до краен предел и бяха необходими няколко минути, за да се преодолее нейната дължина. В тръбата нямаше въздух, но двамата членове на Съвета можеха лесно да поддържат връзка чрез допир на скафандрите, а преминаващите през метала звукови вълни звучаха дрезгаво, но достатъчно отчетливо. В края на краищата никоя форма на разговор не е толкова лична, както посредством звукови вълни на късо разстояние. Така че точно тръбата беше мястото, където Лъки имаше възможност да проведе кратък разговор.

Накрая Вес, отклонявайки леко темата на разговора, каза:

— Слушай, Лъки, ако сириусианците се опитват да ни причинят неприятности, защо трябва да отстъпваме?

— Колкото до това, Вес, вслушай се внимателно в казаното от сириусианския кораб. В думите имаше известна скованост. Не ни заплашиха с нанасяне на реална вреда, а само с магнитно прихващане. Убеден съм, че корабът беше пилотиран от роботи.

— Роботи! — възкликна Вес и се облеци.

— Да. Прецени по собствената си реакция каква би била земната, ако това се разчуе. Земляните неоснователно се страхуват от роботи. Факт е, че тези пилотирани от роботи кораби не могат да навредят на кораб, пилотиран от човек. Не би го допуснал Първият закон на роботиката, който гласи, че никой робот не може да навреди на човек. Това обаче направи опасността по-голяма. Ако аз бях ги нападнал, както вероятно очаквах от мен, сириусианците щяха да ме обвинят, че съм извършил кръвожодно и непровокирано нападение върху беззащитни кораби. А външните светове не схващат роботиката както Земята. Не, Вес, единственият начин да им противодействувам беше да се оттегля и аз го направих.

В този момент те стигнаха въздушния шлюз на „Светкавичния Стар“.

Бигман ги чакаше. На лицето му бе изписана обичайната усмивка на облекчение, съпътствуваща го винаги, когато срещнеше Лъки дори след най-кратка раздяла.

— Хей! — извика той. — Има ли нещо ново? В края на краищата, ти не изпадна от междукорабната тръба и... Какво прави тук Вес?

— Той идва с нас, Бигман.

— Защо? — попита с досада дребният марсианец. — Нашият кораб е само двуместен.

— Ще уредим временно един гост. А сега нека започнем да попълваме енергийните си запаси от другите кораби и да получим оборудване по тръбата. След това ще се приготвим за незабавно потегляне.

Гласът на Лъки беше твърд, а смяната на темата категорична. Бигман знаеше, че ще е по-добре да не спори.

— Разбира се — промърмори той и след като хвърли злобен поглед на Весилевски тръгна към машинното отделение.

— От какво е недоволен сега? — попита Вес. — Не казах нито дума за неговия ръст.

— Е, трябва да разбереш дребния приятел — отвърна Лъки. — Официално той не е член на Съвета, макар че на практика е. Той единствен не го разбира и мисли, че само защото ти също си член на Съвета ще станем близки и ще го изолираме, пазейки нашите малки тайни от него.

— Разбирам — кимна Вес. — Тогава предлагаш ли да му кажем...

— Не. — Натъртването на думата беше леко, но категорично. — Аз ще му кажа каквото трябва. Ти не говори нищо.

В този момент Бигман влезе отново в пилотската кабина.

— Корабът всмуква енергията — каза той. После погледна ту единия, ту другия и измърмори: — Извинявайте, че ви прекъсвам. Трябва ли да напусна кораба, джентълмени?

— Първо ще трябва да ме повалиш на пода, Бигман — отвърна Лъки.

— О, Боже, каква трудна задача! — възкликна Бигман и направи няколко бързи боксови движения. — Мислиш ли, че един фунт дебелина в повече би свършил някаква работа?

Той с бясна скорост се гмурна между ръцете на Лъки и нанесе един-два юмручни удара в корпуса.

— Сега чувствуваш ли се по-добре? — попита Лъки.

— Не те ударих с пълна сила, за да не бъда наруган от председателя на Съвета Конуей, че съм те наранил — отвърна Бигман. Отскачайки с танцова стъпка назад.

— Благодаря ти — засмя се Лъки. — Сега слушай. Имам за теб една орбита, която трябва да изчислиш и препратиш на капитан Бернолд.

— Разбира се — каза с готовност Бигман. Изглеждаше вече съвсем спокоен. Цялата му враждебност се бе стопила.

— Слушай, Лъки — обади се Вес. — Прощавайте, че прекъсвам приятния ви разговор, но ние не сме много далеч от Сатурн. Струва ми се, че сириусианците всеки момент ще ни засекат, ще разберат точно къде се намираме, кога ще тръгнем и къде отиваме.

— И аз мисля така, Вес.

— Е, тогава как ще напуснем ескадрата и ще се отправим обратно към Сатурн без да разберат точно къде се намираме и без да се отклоним твърде много от нашата цел?

— Прав си. Чудех се, дали ще се досетиш за възможния изход. Щом ти не си го отгатнал, значи имам основание да разчитам, че сириусианците също няма да се сетят, а те не знаят такива подробности за нашата система, каквито знаем ние.

Вес се облегна назад в пилотското кресло.

— Нека не си играем на гатанки, Лъки — предложи той.

— Много просто. Всички кораби, включително нашият, летят в плътна формация, така че, вземайки предвид разстоянието между сириусианците и нас, ние ще бъдем регистрирани в техните уреди за откриване на маса като едно общо петно. Ние ще поддържаме тази формация, летейки по почти най-кратката траектория към Земята, но достатъчно отклонени от курса, за да се доближим на разумно разстояние до астероида Идалго, който сега се движи навън към афелий^[1].

— Идалго?

— Хайде, Вес, добре го знаеш. Това е един съвсем законен астероид, който е познат още от дните преди космическите пътешествия. Интересното за него е, че той не е в Астероидния пояс. При своето най-близко положение до Слънцето той се движи недалеч от орбитата на Марс, а в най-далечното си положение се движи далеч навън, почти до орбитата на Сатурн. Сега, когато минем близо до него, той също ще бъде регистриран на екраните на сириусианските уреди за откриване на маса, а от неговите размери и маса те ще разберат, че става дума за астероид. После ще открият масата на нашите кораби,

минаващи покрай Идалго на път за Земята и няма да забележат по-малко от десетте процента намаление от общата им маса, която ще се яви в резултат от отклонението на нашия кораб и връщането му в обратната на Слънцето посока в сянката на астероида. Траекторията на Идалго в никакъв случай не води пряко към сегашното положение на Сатурн, но само след два дни в неговата сянка ние ще можем да се отправим към Сатурн извън еклиптиката и да разчитаме, че няма да бъдем открити.

— Дано да излезеш прав, Лъки — каза Вес, повдигайки вежди.

Той разбираше стратегията. Еклиптиката беше плоскостта, в която лежаха всички планети и търговски космически пътища. На практика никой не поглеждаше към нещо, движещо се далеч над или под тази зона. Имаше основание да се предположи, че космически кораб, поел по планираната от Лъки орбита, би избегнал сириусианските уреди. Въпреки това по лицето на Вес се четеше неувереност.

— Мислиш ли, че ще успеем? — попита Лъки.

— Може би. Но дори ако успеем да се върнем там... Лъки, аз те поддържам и ще свърша своята част от работата, но мисля, че нямаме шанс да оцелеем — отвърна Вес.

[1] Най-отдалечената точка на планета или комета от Слънцето — Б.пр. ↑

5. ПЛЪЗГАНЕ ПО ПОВЪРХНОСТТА НА САТУРН

И така, „Светкавичният Стар“ се стрелна до Идалго и после отново се понесе заедно с него към южните полярни области на втората по големина планета на Слънчевата система.

Никога в кратката все още история на общата си космическа авантюра Лъки и Бигман не бяха оставали в Космоса за толкова дълго. Изтекъл бе почти цял месец откакто напуснаха синята планета. Но „Светкавичният Стар“, който представляваше един малък мехур въздух и топлина, беше частица от Земята и можеше да запази това си качество в продължение на почти безкраен период от време.

Енергийните им запаси, максимално попълнени от дарението на другите кораби, ще са достатъчни почти за една година, ако не се наложи широкомащабна битка. Въздухът и водата, рециркулиращи през резервоарите с водорасли, биха им стигнали до края на живота. Водораслите представляваха дори хранителен резерв в случай на изчерпване на техните ортодоксални концентрати.

Единственото неудобство беше наличието на трети човек. Както бе посочил Бигман, „Светкавичният Стар“ беше построен за двучленен екипаж. Неговата необикновена концентрация на мощност, скорост и въоръжение беше станала възможна благодарение на необичайната икономия на жилищна площ, така че трябваше да спят редувайки се върху едно одеало в пилотската кабина.

Лъки посочи, че това неудобство се компенсира от съкращаването на дежурствата при пулта за управление от шест на четири часа, на което Бигман разпалено отвърна:

— А когато се опитвам да заспя върху проклетото одеало и тлъстолицият Вес е при командния пулт, той ще поддържа мигането на всяка сигнална светлина право в лицето ми.

— По два пъти във всяко дежурство проверявам многобройните аварийни сигнали, за да се уверя, че са наред — отвърна търпеливо Вес. — Така е според инструкцията.

— Той продължава да си свирука през зъби — оплака се Бигман. — Слушай, Лъки, ако само още веднъж изпълни хора от „Моя мила Венерианска Афродита“, аз ще скоча, ще му счупя ръцете по средата между рамото и лакътя и ще го пребия до смърт с отчупените крайници.

— Вес, моля те, въздържай се от подсвиркването на рефрени — рече сериозно Лъки. — Ако Бигман бъде принуден да те накаже, той ще залее с кръв цялата пилотска кабина.

Бигман не каза нищо, но следващия път, когато му дойде ред да дежури при пулта за управление, а Вес спеше, похърквайки мелодично върху одеалото, успя някак си на път за пилотското кресло да настъпи пръстите на протегнатата му ръка.

— Марсиански пясъци — възкликна той, изпъвайки двете си ръце с дланите напред и въртейки очи при тигровия вик на другия, — Боже, Боже, Вес, твоите пръсти ли бяха това?

— Ти по-добре се събуди — извика яростно от болка Вес, — защото, ако легнеш да спиш, докато аз съм в пилотската кабина, ще те смачкам като бубулечка, марсиански пясъчни плъхо!

— Ох, изплаши ме до смърт — каза Бигман, изпадайки в пристъп на фалшив плач, който вдигна от леглото уморения Лъки.

— Слушайте, който от вас двамата ме събуди следващия път, ще следва в скафандър „Светкавичния Стар“ на края на едно въже до края на пътуването — предупреди ги той.

* * *

Когато Сатурн и пръстените му се появиха в близък план, те и тримата останаха в пилотската кабина, за да ги наблюдават. Дори гледан по обичайния начин откъм екватора Сатурн представляваше най-красивата гледка в Слънчевата система, а откъм полюса...

— Ако не ме лъже паметта — каза Лъки, — дори изследователското пътуване на Хог докосна тази система само при Джейпитърс и Титан, така че той е виждал Сатурн само откъм екватора. Ако сириусианците не са ни изпреварили, ние сме първите човешки същества, които виждат Сатурн така близо от тази страна.

Мекото жълто греене на „повърхността“ на Сатурн беше всъщност, както при Юпитер, отразена слънчева светлина от горните слоеве на една турбулентна атмосфера с дебелина хиляда или повече мили. И също както при Юпитер, атмосферните явления се проявяваха като зони с изменящи се центрове. Но зоните не бяха ивици, както изглеждаше при обичайната гледка откъм екватора, а образуваха концентрични кръгове в бледокафяв, светложълт и пастелнозелен цвят с център полюса на Сатурн.

Но дори това бледнееше в сравнение с Пръстените. От разстоянието, на което се намираха в момента, те се простираха върху двадесет и пет дъгови градуса или бяха с широчина петдесет пъти по-голяма от диаметъра на земната Луна при пълнолуние. Вътрешният ръб на пръстените беше отделен от планетата с пространство, равняващо се на четиридесет и пет дъгови минути, в което свободно можеше да се помести един обект с размерите на Луната.

Както се виждаше от местоположението на „Светкавичния Стар“, пръстените никъде не докосваха Сатурн. Само три пети от цялата им обиколка. Останалата част изчезваше в сянката на планетата. На разстояние около три четвърти от широчината в посока на външния ръб на пръстена се намираше черната разделителна линия, позната като Междина на Касини. Тя беше широка около петнадесет дъгови минути и приличаше на черна панделка, разделяща пръстените на две светли пътеки с нееднаква широчина. В границите на вътрешния ръб на пръстените имаше едно искрово разпръскване, което пробляскваше, но не образуваше непрекъсната белота. Това бе така нареченият Крепдешинов пръстен.

Районът, заемаан от пръстените, беше осем пъти по-голям от кълбото на Сатурн. Освен това самите пръстени бяха очевидно по-ярки от самия Сатурн, така че като цяло най-малко деветдесет процента от достигащата ги светлина се излъчваше от пръстените. А цялата светлина беше около сто пъти по-силна от тази на Луната, гледана от Земята.

Дори Юпитер, гледан в поразителна близост от Йо, беше някак незначителен в сравнение с тази гледка. Когато Бигман накрая проговори, се чу само шепот.

— Лъки, защо Пръстените са така ярки? — попита той. — В сравнение с тях самият Сатурн изглежда незначителен. Да не е само

оптическа илюзия?

— Не — отвърна Лъки, — наистина е така. Количеството светлина, което Сатурн и Пръстените получават от Слънцето, е еднакво, но отразено е различно. Това, което виждаме от Сатурн, е светлината, отразена от една атмосфера, състояща се главно от водород и хелий плюс малко метан. Така че тя отразява около 63% от падащата върху нея светлина. Пръстените обаче са съставени най-вече от плътни ледени късове, връщащи най-малко 80% от светлината и това ги прави много по-ярки. Да наблюдаваш Пръстените е все едно да гледаш заснежено поле.

— А ние трябва да намерим в него една снежинка — промърмори Вес.

— Обаче една тъмна снежинка — отвърна ядосано Бигман. — Слушай, Лъки, щом всички частици на Пръстените са от лед, а ние търсим капсула, която е метална...

— Полираният алуминий отразява по-голяма част от светлината, отколкото леда — прекъсна го Лъки. — Яркостта на капсулата ще бъде точно същата като неговата.

— Е, тогава значи тази работа е безнадеждна — каза Бигман, поглеждайки отчаяно отдалечените на половин милион мили Пръстени, чудовищно големи дори и от това разстояние.

— Ще видим — отвърна уклончиво Лъки.

* * *

Бигман седеше на пулта за управление и нагласяваше орбитата с кратки включвания на йонното задвижване. Управляващият механизъм на Аграв беше свързан така, че „Светкавичният Стар“ имаше далеч по-голяма маневреност в този обем пространство така близо до масата на Сатурн, отколкото би могъл да има който и да е сириусиански кораб.

Лъки беше при уреда за откриване на маса, чиято прецизна сонда претърсваше пространството за каквато и да е материя, фиксирайки нейното положение посредством измерване на реакцията ѝ спрямо гравитационното поле на кораба, ако частицата беше малка, или резултата от нейната гравитационна сила върху кораба, ако частицата беше голяма.

Вес току-що се беше събудил и влезаше в пилотската кабина. Всички бяха мълчаливи и напрегнати, докато корабът потъваше към Сатурн. Бигман наблюдаваше лицето на Лъки с крайчеца на окото си. С приближаването на Сатурн Стар ставаше все по-замислен и неразговорлив. Бигман бе наблюдавал това и преди. Лъки беше несигурен. Той залагаше на някакъв минимален шанс и не му се говореше за него.

— Не мисля, че трябва да се потиш толкова над уредите за откриване на маса, Лъки — каза Вес. — Тук не е възможно да има кораби. Ще ги намерим, когато се спуснем към Пръстените. Там вероятно гъмжи от тях. Сириусианците също ще търсят капсулата.

— В случая съм съгласен с теб — отвърна Лъки.

— Може би тези приятелчета вече са я намерили — рече унило Бигман.

— Дори това е възможно — призна Лъки.

Те вече бяха променили посоката и започваха да се движат в кръг, поддържайки разстояние от осемдесет хиляди мили спрямо повърхността му. Далечната половина на Пръстените (или поне осветената част от тях) се сливаше със Сатурн, като вътрешният им ръб се скриваше от гигантското тяло на планетата.

В близката им половина вътрешният Крепдешинов пръстен беше по-забележим.

— Знаете ли, аз не мога да различа никакъв край на този вътрешен пръстен — каза Бигман.

— Вероятно няма такъв — предположи Вес. — Най-вътрешната част на основните пръстени е само на шест хиляди мили над видимата повърхност на Сатурн, но атмосферата му може да се простира чак до там.

— Шест хиляди мили!

— Само на места, но достатъчно да осигурява триене за най-близките камъчета чакъл, така че ги кара да обикалят малко по-близо до Сатурн. Тези, които се движат по-близо, образуват Крепдешиновия пръстен. Само че колкото по-близо се движат частиците, толкова триенето е по-голямо, така че започват да се движат още по-близо. Вероятно има частици по целия път надолу до повърхността на Сатурн, като част от тях изгарят, достигайки по-плътните слоеве на атмосферата — каза Вес.

— Тогава Пръстените няма да съществуват вечно — каза Бигман.
— Вероятно е така. Но те ще съществуват още милиони години.
Достатъчно дълго за нас — добави той. — Твърде дълго.

— Аз напускам кораба, джентълмени — намеси се Лъки.

— Марсиански пясъци, Лъки, защо? — попита изненадан Бигман.

— Искам да хвърля поглед отвън — отсече Лъки, обличайки скафандъра си.

Бигман погледна бързо автоматичния запис на уреда за откриване на маса. В Космоса нямаше никакви кораби. Имаше няколко случайни трепвания, но нищо съществено. Носеха се само един вид метеорити, каквито се улавяха навсякъде в цялата Слънчева система.

— Заеми се с уреда за откриване на маса, Вес — нареди Лъки. — Остави го да се завърта на триста и шестдесет градуса. — той постави шлема, провери уредите на гърдите си и налягането на кислорода и се отправи към въздушния шлюз. Сега гласът му прозвуча от малкия радиоприемник на пулта за управление. — Ще използвам магнитен кабел, така че не прави внезапни подавания на енергия.

— Докато си навън ли? Да не ме мислиш за луд? — възмути се Бигман.

* * *

Лъки се появи в един от люковете. Магнитният кабел го следваше змиевидно на витки, които, при отсъствието на гравитация, не бяха плавни криви.

Един миниатюрен ръчен реактор в облечения му в ръкавица юмрук изпусна своя малък реактивен поток. Той едва се виждаше в слабата слънчева светлина като облак от ледени частици, които се разпръскваха и изчезваха. Съгласно Закона за действието и противодействието Лъки се придвижи в противоположната посока.

— Мислиш ли, че корабът е получил някаква повреда? — попита Бигман.

— И да има, тя не е регистрирана никъде на пулта за управление — отвърна Вес.

— Тогава какво прави големият непохватко?

— Не зная.

Бигман погледна подозрително члена на Съвета и после се обърна отново, за да наблюдава Лъки.

— Ако криеш нещо само защото аз не съм член на Съвета... — промърмори той.

— Може би се опитва просто да излезе за няколко минути извън обсега на твоя глас, Бигман — прекъсна го Вес.

Включеният на автоматично управление уред за откриване на маса се движеше методично през пространството около тях, изследвайки квадратен градус по квадратен градус, а екранът оставаше чисто бял, когато се промъкнеше твърде далеч в посока на самия Сатурн.

Бигман се намръщи. Нямаше настроение да отвърща на Вес.

— Бих желал нещо да се случи — рече той.

И нещо се случи.

Погледът на Вес се върна към уреда за откриване на маса, тъй като бе доловил едно подозрително пиукане на записващия апарат. Той побърза да фиксира уреда, добави допълнителния детектор на енергия и следва обекта в продължение на две минути.

— Това е кораб, Вес — каза възбудено Бигман.

— Така изглежда — отвърна неохотно Вес. Масата можеше да означава голям метеорит, но от тази посока имаше и излъчване на енергия, която можеше да идва само от микрореакторите на един кораб. Енергията беше точно от този вид и точно в това количество. Тя беше идентифицируема също като отпечатъци от пръсти. Можеха да бъдат открити дори леките различия от вида енергия, движеща земните кораби и така този обект да бъде безпогрешно идентифициран като сириусиански кораб.

— Той идва към нас — каза Бигман.

— Но не директно. Може би не смее да рискува с гравитационното поле на Сатурн. Промъква се все по-близо и след около час ще ни прегради пътя... От какво, в името на космоса, си така доволен. Момче от марсианските ферми?

— Не е ли очевидно, Голямо парче сланина? Това обяснява защо Лъки е навън. Той е знаел, че корабът идва насам и му е приготвил клопка.

— Как, в името на Космоса, би могъл да разбере, че идва кораб?
— попита учудено Вес. — Допреди десетина минути уредът за маса не откриваше нищо. Той дори не беше фокусиран в подходящата посока.

— Не се тревожи за Лъки. Той знае как да разбере — каза с усмивка Бигман.

Вес сви рамена, отиде към пулта за управление и извика в микрофона:

— Лъки! Чуваш ли ме?

— Разбира се, че те чувам, Вес. Какво има?

— В обсега на уреда за откриване на маса има сириусиански кораб.

— На какво разстояние?

— По-малко от две хиляди мили и идва все по-близо.

Бигман, който гледеше през люка, забеляза проблясването на ръчния реактор на Лъки и изхвърлените в перпендикулярна посока ледени кристалчета. Лъки се връщаше.

— Прибирам се — каза той.

Бигман заговори веднага щом шлемът беше махнат от главата на Лъки, разкривайки гъстата му кестенява коса и ясният кафяв очи.

— Ти знаеше, че се приближава кораб, нали, Лъки? — каза той.

— Не, Бигман. Нямах никаква представа. Всъщност не мога да си обясня как ни откриха толкова бързо. Съвпадението е твърде голямо, за да предположим, че случайно е търсел в тази посока.

— Е, тогава ще го взривим ли, Лъки? — попита Бигман, опитвайки се да прикрие разочарованието си.

— Трябва ли пак да ти пояснявам политическите рискове на атаката? Освен това, ние сме тук с мисия, която е по-важна от играта на престрелка с други кораби.

— Зная — отвърна нетърпеливо Бигман. — Трябва да намерим капсулата, но...

Бигман поклати глава. Капсулата си беше капсула и той разбираше важноста ѝ. Но славната битка си беше славна битка и политическите съображения на Лъки не му харесваха, щом това означаваше да се избегне сражението.

— Тогава какво да правя? Да поддържам ли същия курс? — попита той.

— Да. И увеличи скоростта. Насочи се към Пръстените.

— Ако постъпим така, те ще тръгнат след нас — каза Бигман.

— Много добре. Значи ще се надпреварваме.

Бигман бавно изтегли назад лоста и протонната дезинтеграция се повиши до максимум. Корабът се носеше успоредно на изпъкналата крива на Сатурн.

Изведнъж приемателният диск оживя от ударите на радиовълните.

— Ще преминем ли на активно приемане, Лъки? — попита Вес.

— Не. Ние знаем какво ще кажат: „Предайте се или ще бъдете заловени от магнитния прихващач“.

— Тогава?

— Единственият ни шанс е да бягаме.

6. ПРЕЗ МЕЖДИНАТА

— От един прогнил кораб ли, Лъки?

— За битка ще има достатъчно време по-късно, Бигман. Първо — най-важното.

— Но това означава, че ще трябва отново да напуснем Сатурн.

— Този път не, Бигман — отвърна с невесела усмивка Лъки. — Този път ние ще изградим база в тази планетна система и то по възможно най-бързия начин.

Корабът се носеше към Пръстените със светкавична скорост. Лъки измести Бигман от пулта и пое управлението на кораба.

— Идват още — отбеляза Вес.

— Откъде? До кой спътник са най-близо?

Вес действаше бързо.

— Всичките са в областта на Пръстените.

— Те значи все още преследват капсулата — промърмори Лъки. — Колко са на брой?

— Досега са пет, Лъки.

— Има ли някой от тях между нас и Пръстените?

— Показа се шести кораб, но никой не ни препречва пътя, Лъки. Те са твърде далеч, за да стрелят точно, но възнамеряват да ни преследват, докато не напуснем изцяло Системата на Сатурн.

— Или докато нашият кораб не бъде унищожен по някакъв друг начин — отбеляза мрачно Лъки.

Големината на Пръстените продължи да се увеличава, докато те не изпълниха екрана със снежна белота, а корабът не преставаше да се движи устремно напред, Лъки не правеше никакво движение за намаляване на скоростта.

За миг Бигман ужасен си помисли, че Лъки възнамерява умишлено да катастрофира с кораба сред пръстените.

— Лъки! — неволно извика той. И в този миг пръстените изчезнаха. Бигман беше замаян. Той протегна ръце към копчетата за регулиране на екрана.

— Къде са те? Какво стана? — попита той.

— Междината на Касини — поясни през рамо Вес, който се потеше над уредите за откриване на маса и отмяташе отвреме-навреме назад непокорния си рус перчем.

— Какво?

— Празнината между пръстените.

— О-о.

Силата на шока намаля. Бигман отмести екранния обектив на корабния корпус и снежната белота на пръстените отново се появи на екрана. Той го направляваше много внимателно.

Първо имаше един пръстен. После пространство. Черно пространство. Следваше друг пръстен, някак си по-мъждив. Външният пръстен беше осеян с малко по-тънък слой ледени късчета. Те се движеха към пространството между пръстените, към Междината на Касини. Тук нямаше късчета лед, а само широка черна празнина.

— Голяма е — каза Бигман.

Вес избърса потта от челото си и погледна Лъки.

— Ще я пресечем ли, Лъки? — попита той.

Стар не откъсваше погледа си от пулта за управление.

— Ще я пресечем, Вес. Въпрос на минути е. Задръж дъха си и се надявай, че ще успеем.

— Разбира се, че междината е голяма — каза Вес, обръщайки се към Бигман. — Казах ти, че е широка 2500 мили. За един кораб има предостатъчно място, ако това те плаши.

— Като че ли си малко нервен за човек с ръст шест фута — отвърна Бигман. — Да не би скоростта, с която Лъки кара кораба, да е твърде голяма за теб?

— Слушай, Бигман — каза Вес, — ако ми хрумне да преценявам твоя акъл...

— Ще установиш, че е повече от твоя — прекъсна го Бигман и избухна в смях, възхитен от остроумието си.

— След пет минути ще бъдем в Междината — съобщи Лъки.

Бигман се успокои и се обърна отново към екрана.

— В Междината има нещо, което проблясва отвреме-навреме — каза той.

— Това е дребен чакъл, Бигман — поясни Лъки. — В Междината на Касини той е съвсем малко в сравнение с Пръстените, но все пак се

среща. Ако се ударим в някое от тези парченца по пътя си през нея...

— Шансът е едно на хиляда — намеси се Вес, свивайки рамена.

— Едно на един милион — поправи го хладно Лъки, — но точно шансът едно на един милион удари „Космическа мрежа“ на Агент Х. Ние сме на границата на същата междина.

Ръката му държеше твърдо лоста за управление. Бигман пое дълбоко въздух, напрегнат от възможния пробив, който би разкъсал корпуса и вероятно би взривил протоновия микрореактор. Дано я преминат преди...

— Пресякохме я — обяви Лъки.

Вес въздъхна шумно.

— Преминахме ли? — попита Бигман.

— Разбира се, че преминахме, глупав марсианецо — каза Вес. — Пръстените са дебели само десет мили. Колко секунди предполагаш, че са ни необходими, за да изминем това разстояние?

— И сега сме от другата страна?

— Отгатна. Опитай се да намериш пръстените на екрана.

Бигман измести телеобектива в едната посока и после обратно в другата. След това продължи отново и отново, увеличавайки непрекъснатото амплитудата.

— Марсиански пясъци, там има само някакво неясно очертание! — възкликна тон.

— И това е всичко, което ще виждаш, малки приятелю. Вече си от сенчестата страна на Пръстените. Слънцето осветява другата им страна, а светлината не може да проникне през слой чакъл с дебелина десет мили. Кажи, Бигман, какво учите по астрономия в училищата на Марс? Може би „Мигай, мигай малка звездице“, а?

— Виж какво, Дебела главо — отвърна Бигман, издавайки бавно напред долната си устна, — бих желал да те заведа за един сезон в марсианските ферми и да сваля част от твоята сланина. А десетте фунта месо, което ще остане под нея, ще е всъщност всичкото в големите ти крака.

— Ще ти бъда много признателен, Вес — каза Лъки, — ако с Бигман отбележите докъде сте стигнали в този спор и го отложите за по-късно. Моля те, би ли отчел показанията на уреда за откриване на маса?

— Разбира се, Лъки. Хей, той нещо не е в ред. Колко рязко сменяш курса?

— Колкото корабът може да понесе. Ще се движим колкото се може по-близо под Пръстените.

— Добре, Лъки — съгласи се Вес. — Така ще заблудим техните уреди за откриване на маса.

Бигман се ухили. Тази маневра действаше перфектно. Никакъв уред за откриване на маса не можеше да засече „Светкавичния Стар“, поради пречещата маса на Пръстените на Сатурн. През тях не бе вероятно дори визуално откриване.

Лъки протегна дългите си крака, а мускулите на гърба му плавно се размърдаха, когато чрез сгъване и изправяне той освободи част от напрежението в ръцете и рамената си.

— Съмнявам се, че някой от сириусианските кораби би имал дързостта да ни последва през Междината — каза Лъки. — Те нямат Аграв.

— Дотук добре — рече Бигман. — Но къде отиваме сега? Може ли някой да ми каже?

— Не е никаква тайна — отвърна Лъки. — Насочваме се към Мимас. Ще се движим плътно до Пръстените, докато стигнем възможно най-близо до него, след което ще се стрелнем през отделящото го от тях пространство. Мимас е само на тридесет хиляди мили извън Пръстените.

— Мимас е един от спътниците на Сатурн, нали?

— Да — намеси се Вес. — Той е най-близкият до планетата.

Курсът им стана отново хоризонтален, а „Светкавичният Стар“ продължи да се движи около Сатурн в успоредна на Пръстените равнина, но този път от запад към изток.

Вес седна върху одеалото с кръстосани под себе си крака и попита:

— Би ли желал да подобриш малко познанията си по астрономия? Ако можеш да намериш местенце в нищожния мозък, който имаш в кухня си череп, аз ще ти обясня защо между пръстените има празно пространство.

Любопитството и присмехът се бореха в дребния марсианец.

— Нека видим какво ще измислиш, невежо приятелче — каза накрая той. — Хайде, казвай твоя блъф.

— Не е никакъв блъф — отвърна високомерно Вес. — Слушай и се учи. Вътрешните части на двата пръстена се завъртат около Сатурн за пет часа. Външните части извършват това завъртане за петнадесет часа. Точно където се намира Междината на Касини, веществото на пръстените, ако там изобщо е имало такова, би трябвало да обикаля с една междинна скорост от дванадесет часа за оборот.

— И какво от това?

— Така че спътникът, към който сме се насочили, обикаля Сатурн за двадесет и четири часа.

— Добре де, какво от това?

— Всички частици в пръстените се притеглят на разни страни от спътниците, докато обикалят заедно с тях около Сатурн. Най-силно е притеглянето на Мимас, който е най-близо до тях. Повечето от силите на притегляне действуват в една посока сега и в друга посока след един час, така че взаимно се унищожават. Ако в Междината на Касини имаше частици, при всеки свой втори оборот те щяха да откриват Мимас винаги на едно и също място на небето, притегляйки ги все в старата посока. Някои от частиците ще се притеглят непрекъснато напред, така че да преминават спираловидно към външния пръстен, докато други ще се притеглят непрекъснато назад, така че да преминават спираловидно към вътрешния пръстен. Никой не знае къде точно са отишли те. Една част от пръстена се очиства от частици и хоп, получава се Междината на Касини и два пръстена.

— Наистина ли е така? — попита Бигман тихо (той не бе съвсем сигурен, че Вес му предава вярно историята за образуването на Междината на Касини). — Тогава защо там все още се срещат частици? Защо досега не са се махнали всичките?

— Защото — отвърна Вес с надменен вид на превъзходство — някои от тях биват изблъсквани вътре в нея или изтегляни там от случайни гравитационни ефекти на спътниците, но никоя не се задържа дълго... Надявам се, че си водиш бележки за всичко, Бигман, защото може по-късно да те изпитам.

— Не си придавай толкова важност — измърмори Бигман.

Вес, усмихвайки се, се върна към своите уреди за откриване на маса. Той си поигра за момент с тях и после без никаква следа от предишната закачливост на лицето ги погледна по-отблизо.

— Лъки!

— Да, Вес?

— Пръстените не ни прикриват.

— Какво?

— Ето, виж сам. Сириусианците все повече се приближават. Пръстените изобщо не им пречат.

— Защо ли е така? — каза замислено Лъки.

— Не може просто по щастлива случайност осем кораба да следват нашата орбита. Ние направихме отклонение под прав ъгъл, а те така нагласиха своите орбити, че да ни следват. Явно ни откриват. — Лъки потърка брадичката си с opakото на ръката. — Щом го правят, Велика галактико, значи го правят. Няма полза да разсъждаваме, изхождайки от факта, че не могат. Това означава, че те имат нещо, което ние нямаме.

— Никой никога не е твърдял, че сириусианците са глупаци — каза Вес.

— Така е, но понякога сме склонни да действваме, сякаш са безмозъчни, сякаш всички научни постижения са породени от умовете на Научния съвет и докато не откраднат някой от нашите секрети, те нямат нищо. Аз също се хващам понякога в тази клопка... Е, а сега да вървим.

— Къде отиваме? — попита рязко Бигман.

— Вече ти казах, Бигман — отвърна Лъки — На Мимас.

— Но те са по петите ни.

— Зная. А това означава, че трябва да стигнем там час по-скоро... Вес, могат ли да ни пресекат пътя преди да сме стигнали Мимас?

Вес работеше бързо.

— Не, докато не увеличат поне три пъти скоростта си над тази, която можем да постигнем ние, Лъки — отвърна той.

— Хубаво. Колкото и да са добри корабите им, не мога да повярвам, че са много по-мощни от „Светкавичния Стар“. Така че ще успеем.

— Но Лъки, ти си луд! — възкликна Бигман. — Нека се бием или да напуснем Системата на Сатурн. Не можем да кацнем на Мимас.

— Съжалявам, Бигман, но нямаме друг избор. Трябва да кацнем на Мимас.

— Но те ни откриха. Ще ни следват до Мимас и тогава ще трябва да се бием с тях. Тогава защо да не се бием сега, когато можем да маневрираме с нашия Аграв, а те не могат.

— Може да не си направят труда да ни следват до Мимас.

— Защо не?

— Е, Бигман, ние направихме ли си труда да влезем в Пръстените и да измъкнем това, което е останало от „Космическа мрежа“?

— Но този кораб се взриви.

— Точно така.

В пилотската кабина настъпи тишина. „Светкавичният Стар“ летеше през Космоса, извивайки отначало бавно, а после по-бързо навън от Сатурн и изплъзвайки се изпод най-външната част на Пръстените. Сега пред него лежеше Мимас, който се виждаше като малък сърп. Диаметърът му беше само 320 мили.

Приближаващите кораби от сириусианския флот се намираха все още далеч назад.

Размерът на Мимас все повече се увеличаваше. Накрая реактивната тяга в посоката на движение на „Светкавичния Стар“ влезе в действие и корабът започна да намалява скоростта си.

На Бигман обаче му се струваше невероятно, че изчисленията на опитния в управлението на космически кораби Лъки можеха да бъдат толкова погрешни.

— Твърде късно е, Лъки — отсече Бигман. — Ние изобщо не можем да се забавим достатъчно, за да кацнем. Трябва да влезем в спирална орбита, докато намалим достатъчно скоростта си.

— Няма време за движение по спирала, Бигман. Насочваме се пряко.

— Марсиански пясъци, не можем! При тази скорост е изключено!

— Надявам се така да си помислят и сириусианците.

— Но, Лъки, те ще са прави.

— Не ми се иска да го призная, Лъки, но съм съгласен с Бигман — обади се същи и Вес.

— Няма време за спор или обяснения — каза Лъки и се наведе над пулта за управление.

Мимас се разпростираше с безумна скорост върху екрана. Бигман облиза устните си.

— Лъки, щом мислиш, че така е по-добре, отколкото да се оставим да ни заловят сириусианците, ще постъпим както казваш. Но, ако трябва да загинем, защо да не сторим това в бой? Бихме могли да унищожим някои от приятелчетата, преди да си отидем.

— И този път го подкрепям, Лъки — каза Вес.

Лъки поклати глава без да каже нищо. Сега ръцете му се движеха бързо, така че Бигман не можеше да види какво точно прави. Намаляването на скоростта продължаваше да е твърде бавно.

За момент Вес протегна ръце, сякаш да отмести със сила Лъки от пулта за управление, но Бигман бързо му хвана китките. Макар да бе убеден, че отиват към сигурна смърт, силната му вяра в Лъки все пак не угасваше.

Те забавяха движението си със скорост, която би разрушила човешкото тяло във всеки друг кораб, но не и в „Светкавичния Стар“. Забавянето обаче не беше достатъчно.

Носейки се надолу със смъртоносна скорост, „Светкавичният Стар“ се удари в повърхността на Мимас.

7. НА МИМАС

И все пак не се удари. Вместо това се чу остро съскане, което бе познато на Бигман. Сякаш корабът навлизаше в атмосфера.

Атмосфера ли?

Но това беше невъзможно! Никой свят с размерите на Мимас не можеше да има атмосфера. Той хвърли поглед на Вес, който внезапно се бе отпуснал на одеалото уморен и бледен, но някак доволен.

— Лъки... — започна Бигман и направи крачка към него.

— Не сега, Бигман.

И изведнъж той разбра какво правеше Лъки на пулта за управление. Работеше със стопяващия лъч. Бигман изтича до екрана и го фокусира до краен предел напред.

Явно най-сетне бе схванал замисъла. Стопяващият лъч беше най-великолепното „горещо излъчване“, което някога е било измислено. Той беше проектиран главно като оръжие с близък обseg на действие, но със сигурност никой никога не го беше използвал с такава цел, както Лъки сега.

Струята деутерий, която се движеше като змия пред кораба, се притискаше от всички страни от силно магнитно поле и в една точка много мили напред се загаряваше от ядрено запалване посредством мощен енергиен импулс от микрореакторите. Поддържан какъвто и да е период от време, мощният енергиен импулс неизбежно би съсипал кораба, но една милионна част от секундата бе достатъчна. След това деутерийната термоядрена реакция се самоподдържаше и резултатът невероятен пламък развиваше температура триста милиона градуса.

Тази гореща точка, възпламенена в непосредствена близост до повърхността на Мимас, докосваше тялото на спътника и проникваше в него, сякаш не съществува, пробивайки тунел към вътрешността му. В този тунел се движеше със свистене „Светкавичният Стар“. Изпарилата се субстанция от Мимас беше атмосферата, която ги

заобикаляше, помагайки им да намаляват скоростта си, но покачваше опасно, до зачервяване температурата на външната корабна обвивка.

— Вес, повиши натоварването на изпарителните серпантини — каза Лъки, наблюдавайки показанията на уреда за температурата на външната обвивка.

— Това ще изчерпи всичката ни налична вода — предупреди Вес.

— Няма значение. На този свят ние не се нуждаем от наша собствена вода.

И така, водата бе форсирана с максимална скорост през външните серпантини от порьозна керамика, през които се изпаряваше, отвеждайки част от получената при триенето топлина. Водата фучеше по пътя си с такава скорост, с каквато можеше да бъде вкарана от помпите. Температурата продължаваше да расте, но вече по-бавно. Отрицателното ускорение на кораба се беше повишило. Лъки намали силата на деутерийната струй и нагласи магнитното поле. Деутерийната термоядрена реакция отслабваше, а тонът на свирещата атмосфера спадна.

След това струята бе напълно спряна и корабът се понесе напред, проправяйки си път под действието на собствената си топлина. Накрая, разтърсвайки се, той внезапно спря.

Най-после Лъки се отпусна назад на стола.

— Джентълмени — каза той, — съжалявам, че не можах да ви отделя време за обяснение, но това решение ми хрумна в последната минута, а пултът за управление ми отне цялата енергия. Във всеки случай, добре дошли във вътрешността на Мимас.

Бигман пое дълбоко въздух в дробовете си и каза:

— Никога не съм предполагал, че човек ще може да използва направляван термоядрен синтез за проправяне на път чрез стопяване на един свят пред движещ се с голяма скорост кораб.

— Обикновено това е невъзможно, Бигман — каза Лъки. — Тук бе възможно, защото Мимас е специален случай. Същото важи и за Енселадус — следващия спътник в посока навън.

— Как така?

— Те представляват истински снежни топки. Астрономите са знаели това още преди началото на космическите пътешествия. Плътноста им е по-малка от тази на водата и отразяват около 80% от

падащата върху тях светлина. Съвсем очевидно е, че биха могли да бъдат само от сняг плюс малко замръзнал амоняк и то в не твърде плътен слой.

— Разбира се — обади се Вес. — Пръстените са от лед и тези първи два спътника са само ледени късове, които са били твърде далеч, за да станат част от Пръстените. Ето защо Мимас се топи така лесно.

— А ние имаме да вършим твърде много работа — напомни Лъки. — Нека започнем.

* * *

Те се намираха в една естествена пещера, образувана от топлината на стопяващата струя, която бе затворена от всички страни. Тунелът, който бяха образували при влизането си, се беше затворил зад тях. Парата се беше кондензирала и замръзнала. Уредът за откриване на маса даваше цифри, които им показваха, че се намират на около сто мили под повърхността на спътника. Ледената маса над тях, дори при слабата гравитация на Мимас, бавно намаляваше размерите на пещерата.

„Светкавичният Стар“ започна отново да си пробива път навън като нагорещена тел през масло, а когато стигнаха на пет мили от повърхността, те спряха и създадоха въздушен мехур.

След като мехурът бе снабден с достатъчно енергия, храна и въздух от резервоарите с водорасли. Вес сви примирително рамена и каза:

— Е, това ще бъде моя дом за известно време, така че нека го направим по-удобен.

Бигман току-що се беше събудил от своя период на сън. Той изкриви лицето си в израз на горчив укор.

— Какво има, Бигман? — попита го Вес. — Готов си да заплачеш, защото ще ти липсвам ли?

— Ще го преживея — озъби се Бигман. — Всеки две-три години ще минавам покрай Мимас и ще ти пускам писмо. — После избухна. — Слушай, чух те да говориш, когато мислеше, че съм дълбоко заспал. Какво става? Тайни на Съвета, а?

— Всичко с времето си, Бигман — отвърна Лъки, поклащайки неспокойно глава.

По-късно, когато Лъки остана в кораба само с Бигман, той каза:

— Всъщност, Бигман, можеш да останеш с Вес.

— О, разбира се — отвърна сърдито Бигман. — Ако прекарам два часа затворен с него, аз ще го насека на кубчета и ще го поставя в лед, за да го пратя на роднините му. — После попита: — Сериозно ли говориш, Лъки?

— Това, което предстои, може да се окаже по-опасно за теб, отколкото за мен.

— Какво ме е грижа, дори да е така?

— Ако останеш с Вес, ти ще бъдеш прибран до два месеца, каквото и да се случи с мен.

Бигман отстъпи назад. Малката му уста се изкриви и той каза:

— Лъки, ако искаш да ми наредиш да остана тук, защото има нещо за вършене, тогава добре. Но ако държиш да остана тук, само за да бъда в безопасност, докато ти се излагаш на рискове, между нас всичко е свършено. Аз няма да имам повече вземане-даване с теб, а ти, прекалено пораснало приятелче, няма да си в състояние да свършиш нищо. Знаеш, че няма да можеш.

Очите на марсианеца бързо замигаха.

— Но Бигман... — започна Лъки.

— Добре, ще се изложа на опасност. Искаш ли да подпиша документ, който да гласи, че отговорността за това ще бъде изцяло моя, а не твоя? Е, ще го подпиша. Ще те задоволи ли това, мистър Съветник?

С престорена непринуденост Лъки хвана Бигман за косата и разклати главата му напред и назад.

— Велика галактико, с теб не се излиза на глава.

Вес влезе в кораба.

— Дестилаторът е инсталиран и работи — каза той.

Вода от ледената субстанция на самия Мимас потече в резервоарите на „Светкавичния Стар“, заменяйки течността, изразходвана за охлаждане на външната повърхност на кораба при забиването му в спътника. Част от отделения амоняк бе грижливо неутрализирана и складирана в едно отделение близо до външната

обвивка, където да бъде на разположение като азотен тор за резервоарите с водорасли.

И така, мехурът беше направен. Тримата огледаха добре оформената кривина в леда и почти удобната квартира между стените му.

— Е, Вес, мисля, че си се настанил добре — каза накрая Лъки, стискайки ръката му.

— Доколкото виждам, така е, Лъки.

— Каквото и да стане, до два месеца ще бъдеш прибран. Ако нещата се развият както трябва, това ще стане много по-рано.

— Работата, която ми възлагаш, ще бъде свършена — каза хладно Вес. — Ти се съсредоточи върху своята и, между другото, грижи се за Бигман. Не го оставяй да падне от леглото и да се нарани.

— Не мислете, че не следя целия този важен и тайнствен разговор! — извика Бигман. — Вие двамата се договаряте помежду си и не ми казвате...

— Влизай в кораба, Бигман — прекъсна го Лъки като го хвана и забута напред, докато марсианецът пискаше и се опитваше да си го върне на Вес.

— Марсиански пясъци, Лъки — каза Бигман, когато се качиха на борда. — Виж какво направи. Не ми харесва, че продължаваш да пазиш тези проклети тайни на Съвета и че остави приятелчето да ме надприказва.

— Той пое тежката работа, Бигман. Трябва да стои там, докато ние излезем и завъртим играта, така че нека има удовлетворението от последната дума.

Те се измъкнаха от едно място на Мимас, откъдето не се виждаше нито Слънцето, нито Сатурн. На тъмното небе нямаше по-голям обект от Титан, който беше ниско над хоризонта, а диаметърът му се равняваше само на една четвърт от видимия диаметър на земната Луна.

Неговото кълбо беше наполовина огряно от Слънцето и Бигман гледаше меланхолично изображението му на екрана. Още не беше възвърнал своята жизнерадост.

— И предполагам, че точно там са и сириусианците — каза той.

— Така мисля и аз.

— И къде отиваме сега? Обратно към Пръстените ли?

— Точно така.

— А ако ни открият отново?

В същото време приемателният диск светна.

Лъки изглеждаше обезпокоен.

— Като нищо ще го направят.

Той влезе във връзка. Този път не прозвуча мъртвият глас на робота, отброяващ минутите. Гласът беше рязък, вибриращ, пълен с живот и без съмнение сириусиански.

— ...р, моля отговорете. Опитвам се да се свържа със съветника Дейвид Стар от Земята. Дейвид Стар, моля отговорете. Опитвам се...

— Говори членът на Съвета Стар. Кой сте вие?

— Аз съм Стен Девур от Сириус. Вие игнорирахте искането на автоматичните кораби и се върнахте в нашата планетна система. Следователно вие сте наш пленник.

— Автоматични кораби ли? — попита Лъки.

— Управлявани от работи. Разбирате ли? Нашите работи могат съвсем задоволително да управляват кораби.

— Забелязах — отвърна Лъки.

— Така си и помислих. Те ви проследиха, докато се движехте в посока навън от нашата система, а после се завърнахте под прикритието на астероида Идалго. Те ви проследиха по вашия път извън еклиптиката към Южния полюс на Сатурн, после през Междината на Касини под Пръстените и накрая до Мимас. Нито за минутка не сте се изплъзнали от наблюдение.

— И какво ви накара да ни наблюдавате така ефективно? — попита Лъки, успявайки да запази гласа си равен и спокоен.

— Не вярвам един землянин да не разбира, че сириусианците могат да имат свои собствени методи. Но това няма значение. Ние чакахме дни наред да излезете от вашата бърлога в Мимас, след като така умно влязохте там посредством водороден синтез. Това, че ви оставихме да се скриете, ни забавляваше. Някои дори се обзаложиха колко дълго ще останете там преди да си покажете отново носа. Междувременно обградихме Мимас с нашите кораби и техните ефективни работни екипажи. Вие не можете да мръднете и хиляда мили без да бъдете взривени, ако пожелаем.

— Със сигурност не чрез вашите работи, които не могат да причинят вреда на хора.

— Драги мой съветнико Стар, разбира се, че роботите не могат да навредят на човешки същества, ако случайно узнаят, че си имат работа с такива — каза с неприкрита насмешка сириусианският глас. — Но нашите роботи, дежурещи при оръжията, предвидливо са инструктирани, че на борда на вашия кораб има само роботи. Те нямат задръжки при унищожаването на роботи. Няма ли да се предадете?

— Слушай, приятелче — извика Бигман, който внезапно се беше приближил до предавателя, — какво ще кажеш, ако първо извадим от строя част от вашите тенекиени слуги? Как ще ви се хареса това? (В цялата Галактика беше известно, че сириусианците считат унищожаването на робот за почти равносилно на убийство).

Но Стен Девур не беше потресен.

— Това да не е индивидът Бигман, с когото се предполага, че сте приятели, мистър съветник? — попита той. — Ако е така, аз нямам желание да разговарям с него. Можете да му кажете, а самият вие да разберете, че се съмнявам дали ще успеете да повредите дори един от нашите кораби, преди да бъдете унищожени. Колкото до мен, мистър съветник, аз отдавна искам да се срещна с вас, така че ви моля да приемете това като израз на искрената ми надежда, че ще се предадете. Е?

Лъки мълча известно време със стиснати челюсти.

Бигман го гледаше спокойно със скръстени на малките си гърди ръце и чакаше.

Изминаха три минути, след което Лъки каза.

— Предавам моя кораб и неговото съдържание във вашите ръце, сър.

Бигман мълчеше желязно. Лъки прекъсна връзката и се обърна към дребния марсианец.

— Бигман, ти трябва да разбереш. Аз...

— Наистина не мога да разбера постъпката ти, Лъки — рече Бигман, свивайки рамена, — но след като кацнахме на Мимас открий, че ти умишлено си планирал да се предадем на сириусианците ще когато се отправихме към Сатурн за втори път.

8. КЪМ ТИТАН

— Как се досети, Бигман? — попита, учудено повдигайки вежди Лъки.

— Не съм толкова глупав, Лъки. — Дребният марсианец беше мрачен и много сериозен. — Спомняш ли си, когато се отправихме към Южния полюс на Сатурн и ти излезе от кораба? Това беше точно преди сириусианците да ни открият и ние трябваше да се отправим към Междината на Касини.

— Да.

— Ти не случайно излезе навън. Не каза защо, но ти често криеш какво правиш и не говориш за него, докато не мине напрежението, но след това не успя да обясниш нищо, защото трябваше да бягаме от сириусианците. Накратко, когато изграждахме квартирата на Вес на Мимас, аз само погледнах отвън „Светкавичния Стар“ и ми стана съвсем ясно, че тогава ти си работил върху Аграв-устройството. Беше го нагласил така, че да можеш да го взривиш при докосване на клавиша за включването му върху пулта за управление.

— Аграв-устройството на „Светкавичния Стар“ е нещо свръхсекретно — отвърна любезно Лъки.

— Знам. Помислих си, че ако възнамеряваше да се сражаваме, на тебе ти е пределно ясно, че не бихме изоставили „Светкавичния Стар“ и че щяхме да бъдем взривени заедно с него, Аграв-устройството и всичко останало. Но тъй като ти беше нагласил да се взриви само Аграв, а останалата част от кораба да остане незасегната, това означаваше, че не възнамеряваш да водим сражение, а да се предадем!

— Затова ли си в мрачно настроение, откакто кацнахме на Мимас?

— Е, аз съм с теб, каквото и да направиш, Лъки, но — Бигман въздъхна и отмести погледа си встрани — не е лесна работа да се предадеш.

— Зная — съгласи се Лъки, — но можеш ли да измислиш подобър начин да се доберем до тяхната база? Нашата работа, Бигман, не

винаги е приятна.

Лъки докосна клавиша за включване на Аграв. Корабът леко потрепери, когато външните части на устройството, нажежавайки се до бяло, се стопиха и се отделиха от кораба.

— Искаш да кажеш, че възнамеряваш да се промъкнеш при тях? Това ли е причината да се предадем?

— Отчасти.

— Ами ако ни убият веднага щом ни заловят?

— Не мисля, че ще го сторят. Ако ни искаха мъртви, те можеха да ни взривят веднага щом излязохме от Мимас. Мина ми през ума, че живи ще могат да ни използват... А ако оцелеем ще си имаме Вес на Мимас като един вид сигурен тил. Трябваше да уредя това, преди да се предам. Затова рискувахме живота си, отивайки на Мимас.

— Може би те знаят също и за Вес, Лъки. Изглежда знаят и всичко останало.

— Вероятно е така — каза замислено Лъки. — Но този сириусианец знаеше, че си ми партньор, и може да ни е взел за двойка, а не за тройка, така че няма да търси трети човек. Точно поради това не настоях да останеш с Вес. Ако бях излязъл сам, сириусианците щяха да те потърсят и да проверят на Мимас. Разбира се, ако можех да бъда сигурен, че няма да ви убият веднага след като ви открият... Не. Окажем ли се в техни ръце преди да успея така да уредя някои неща, че... — Накрая той заговори шепнешком на себе си и след малко млъкна окончателно.

Бигман не каза нищо и следващият звук, нарушил тишината, беше един познат звън, който отекна в стоманения корпус на „Светкавичния Стар“. Един магнитен контур бе направил контакт, свързвайки техния кораб с другия.

— Някой се качва на борда — каза беззвучно Бигман.

На екрана можеше да се види част от стоманеното въже. После се появи една фигура, която се движеше леко, поставяйки ръка над ръка, но след малко отново се скри. Тя шумно се блъсна в кораба и сигналната лампа на въздушния шлюз светна.

Бигман задействува механизма, който отвори външната врата на шлюза, почака за следващия сигнал, след което затвори външната врата и отвори вътрешната.

Нашественикът влезе вътре.

Но той не носеше скафандър, защото не беше на човек. Това беше робот.

Земната федерация притежаваше работи, в това число голям брой съвсем модерни, но в по-голямата си част те бяха ангажирани във високоспециализирани работи, които не изискваха контакт с човешки същества освен с тези, които ги надзираваха. Така че макар Бигман да беше виждал работи, те не бяха много на брой.

Бигман впери поглед в този, който беше голям и лъскав подобно на всички сириусиански работи. Външните му очертания бяха плавни и прости, а ставите на крайниците и трупа бяха така добре направени, че почти не се забелязваха. Бигман се сепна, когато роботът заговори. Необходимо му беше дълго време, за да привикне към почти човешкия глас, излизащ от металната имитация на човек.

— Добър ден — каза роботът. — Мое задължение е да видя, че вашият кораб и самите вие се отправяте безопасно към определеното понастоящем местоназначение. Първата информация, която трябва да получа, е дали забелязаната от нас ограничена експлозия върху корпуса на вашия кораб е повредила в някаква степен механизмите му за управление.

Гласът му беше дълбок и музикален, безстрастен и с определен сириусиански акцент.

— Експлозията не засяга космическите достойнства на съда — каза Лъки.

— Тогава какво я причини?

— Аз я причиних.

— Защо?

— Това не мога да ти кажа.

— Много добре — отвърна роботът и моментално изостави тази тема. Един човек можеше да настоява и заплашва, но един робот — не. — Аз съм екипиран да управлявам космически кораби, конструирани и построени на Сириус — каза той. — Аз ще бъда в състояние да управлявам този кораб, ако ми обясните принципа на действие на пулта за управление, който виждам тук.

— Марсиански пясъци, Лъки, ние не трябва да му казваме нищо, нали? — намеси се Бигман.

— Той не може да ни принуди, Бигман, но тъй като ние се предадохме, какво ще загубим, ако го оставим да ни заведе там, където

трябва да отидем?

— Нека тогава открием къде ще трябва да отидем. Ей, ти! Роботе! — Обърна се внезапно Бигман към автомата с рязък тон. — Къде ще ни водиш?

Роботът обърна към Бигман своите светещи, червени, немигащи очи.

— Дадените ми инструкции не ми позволяват да отговарям на въпроси, несвързани пряко с непосредствената ми задача — отвърна той.

— Но разбери. — Възбуденият Бигман се освободи от усмиряващата го ръка на Лъки. — Където и да ни заведеш, сириусианците ще ни причинят вреда. Може дори да ни убият. Ако не искаш да бъдем наранени, помогни ни да избягаме, ела с нас... О, Лъки, остави ме да говоря!

Но Лъки поклати отрицателно глава, а роботът каза:

— Имам техните уверения, че в никакъв случай няма да ви бъде причинена вреда. А сега, ако ми бъдат дадени инструкции за начина на използване на това командно табло, ще мога да продължа с изпълнението на моята непосредствена задача.

Стъпка по стъпка Лъки му обясни действието на пулта за управление. Роботът показа пълно познаване на всички технически въпроси. Той внимателно провери всеки уред, за да види дали даваната информация е вярна и при завършване на обяснението от страна на Лъки стана очевидно, че е напълно в състояние да управлява „Светкавичния Стар“.

Лъки се усмихна, а очите му горяха от възхищение.

Бигман го дръпна в тяхната кабина.

— Защо се усмихваш, Лъки? — попита го той.

— Велика галактико, Бигман, това е една хубава машина. Трябва да отдадем дължимото на сириусианците. Те могат да превърнат роботите в производство на изкуството.

— Добре, но тихо, защото не искам да чуе това, което възнамерявам да кажа. Слушай, ти се предаде само, за да се доберем до Титан и да вземем информация за сириусианците. Но ние, разбира се, можем никога да не успеем да се измъкнем от там и тогава каква ще е ползата от информацията? Сега обаче имаме този робот. Ако го накараме да ни спаси, ние ще имаме това, което искаме. Роботът

сигурно притежава тонове информация за сириусианците. Така ще научим повече, отколкото ако кацнем на Титан.

— Това звучи добре, Бигман — каза Лъки, поклащайки глава. — Но как смяташ да убедиш робота да се присъедини към нас?

— Първият закон. Ние можем да обясним, че Сириус има население само два милиона души, докато Земната федерация се населява от шест милиарда. Можем да обясним, че е по-важно да се предпазят от постраждане много хора, отколкото да се защитават малко хора, така че Първият закон е на наша страна. Разбираш ли, Лъки?

— Бедата е, че сириусианците са експерти в боравенето с роботи. В този робот вероятно е дълбоко запечатан фактът, че онова, което прави сега, няма да навреди на никое човешко същество. Той не знае нищо за шестте милиарда хора на Земята освен това, което ще чуе от теб и то ще рекушира от запечатаното в него. Той трябва в действителност да види човек в реална опасност за живота му, за да преодолее инструкциите си.

— Възнамерявам да опитам.

— Добре. Давай. Опитът ще ти подействува добре.

Бигман се приближи към робота, под чието управление „Светкавичният Стар“ се носеше през Космоса по своята нова орбита.

— Какво знаеш за Земята и за Земната федерация? — попита го той.

— При дадените ми инструкции не мога да отговарям на въпроси, които не са свързани с моята непосредствена задача — отговори роботът.

— Аз ти заповядвам да игнорираш твоите предишни инструкции.

Имаше известно колебание преди да дойде отговорът.

— Според дадените ми инструкции е невъзможно да изпълнявам заповеди на неоторизиран персонал.

— Давам ти моите заповеди, за да предотвратя причиняването на зло на човешки същества. Следователно трябва да се подчиниш на тях — каза Бигман.

— Мен са ме уверили, че никакво зло няма да се случи на човешко същество, нито чувствавам някаква заплаха за това. Дадените

ми инструкции не ми позволяват да реагирам на забранени влияния, ако те се повтарят безполезно.

— Ти по-добре слушай. Очаква се причиняване на зло.

Бигман говори въодушевено известно време, но роботът повече не продума.

— Усилията ти са напразни, Бигман — каза Лъки. Бигман ритна робота по лъскавия глезен. Можеше със същия ефект да ритне и корпуса на кораба. Приблужи се до Лъки със зачервено от гняв лице.

— Хубава работа! Човешките същества са безпомощни, защото някаква купчина метал има свои собствени хрумвания.

— Знаеш, че това се е случвало и преди ерата на роботите.

— Ние дори не знаем къде отиваме.

— За това не ни е нужен роботът. Проверих курса и установих, че явно отиваме на Титан.

* * *

И двамата стояха при екрана през последните часове от приближаването им към Титан. Беше третият по големина спътник в Слънчевата система (Само Ганимед на Юпитер и Тритон на Нептун бяха по-големи от него), а от всички спътници той имаше най-гъста атмосфера.

Ефектът от неговата атмосфера беше очевиден дори от разстояние. Терминаторът, т.е. линията, разделяща областите на деня и нощта, на повечето спътници (включително на земната Луна) беше рязка — от едната страна беше черно, а от другата бяло. Но в този случай не беше така.

Сърпът на Титан бе очертан по-скоро от лента, отколкото от линия, а роговете на сърпа продължаваха в неясни криви, които почти се съединяваха.

— Атмосферата му е гъста почти колкото земната, Бигман — каза Лъки.

— Не става за дишане, нали? — поиска да се увери Бигман.

— Не, не става. Състои се главно от метан.

Виждаше се вече и с просто око как и други кораби се трупаха около тях. Те бяха поне една дузина и ги придружаваха по пътя към

Титан.

— Ангажирани са дванадесет кораба само за тази работа — каза Лъки, поклащайки неодобрително глава. — Велика галактико, те сигурно строят и се подготвят тук от години. Дали ще можем някога да ги пропъдим? Война ли си просят?

Бигман не се опита да отговори.

Звукът от триене в атмосфера отново проникваше в кораба, а газовите струи обтичаха аеродинамичната форма на корпуса му.

Бигман погледна с безпокойство уредите, отчитащи температурата на корпуса, но нямаше никаква опасност. Пултът за управление беше в сигурните ръце на робота. Корабът обикаляше Титан в плътна спирала, губейки едновременно височина и скорост, така че за кратко време сгъстяващата се атмосфера повдигна температурата твърде високо.

Лъки отново гореше от възхищение.

— Ще извърши кацането без изобщо да включва двигателите. Аз наистина мисля, че той би могъл да ни свали долу върху банкнота от половин кредитка като използва за спирачка единствено атмосферата.

— Какво хубаво има в това, Лъки? — попита Бигман. — Ако тези работи могат да управляват корабите толкова добре, как можем да се надяваме тогава, че някога ще бием сириусианците?

— Ще трябва само да се научим как да ги правим, Бигман. — Тези работи са човешко постижение. Наистина, този робот са го направили сириусианци, но те също са човешки същества и всички други хора могат да споделят гордостта им от това постижение. Ако се страхуваме за последиците от него, нека тогава го достигнем и дори надминем. Няма полза да отричаме стойността му.

Повърхността на Титан нарушаваше малко причиняваната от атмосферата пустота. Вече можеха да се различат планинските вериги. Не острите скалисти върхари на един безвъздушен свят, а смекчените контури, които показваха резултата от действието на вятъра и атмосферните влияния. Ръбовете бяха безснежни, но долините бяха покрити с дълбоки преспи.

— Всъщност това не е сняг, а замръзнал амоняк — поясни Лъки.

Пейзажът, разбира се, беше безлюден. Хълмистите равнини между планинските вериги бяха или заснежени, или покрити с голи

скали. Не се появиха никакви признаци на живот. Нямахме никакви реки или езера. И в този момент...

— Велика Галактико! — възкликна Лъки. Появи се един сплеснат купол от вида, който бе достатъчно добре познат на вътрешните планети. Куполи от този вид имаше на Марс и под водата в плитките шелфове на Венерианския океан, а тук, на края на Слънчевата система, още един такъв се издигаше върху пустия Тикан. Този сириусиански купол би представлявал внушителен град на отдавна заселения Марс.

— Докато те са строили, ние сме спали — каза Лъки.

— Когато репортерите го открият, ще се нахвърлят върху Научния съвет, Лъки — отбеляза Бигман.

— Докато ние се занимаваме с тази работа, това няма да се случи. Съветът не заслужава нищо по-добро. Космос, Бигман, не би трябвало да има голяма скала в Слънчевата система, която да не се инспектира периодично, да не говорим за свят като Титан.

— Кой би помислил...

— Научният съвет е бил длъжен да помисли. Хората от системата го подкрепят и му вярват, за да мисли и да се грижи за тях. Това се отнася също и за мен.

— Този кораб ще бъде приземен след още една обиколка на спътника — намеси се гласът на робота. — Поради йонно задвижване на борда на този кораб няма да са необходими каквито и да било предпазни мерки при кацането. Въпреки това прекалената безгрижност може да причини някому вреда, а аз не мога да си го позволя. Следователно искам от вас да легнете и да пристегнете предпазните колани.

— Чуй тази тенекиена бъчва. Казва ни как да се оправяме в Космоса — възмути се Бигман.

— Все едно, по-добре ще е да легнеш — посъветва го Лъки. — Той вероятно ще ни принуди, ако не го послушаме. Негова работа е да не допусне злополука.

— Хей, роботе, колко души са се установили там долу на Титан? — попита внезапно Бигман. Не последва никакъв отговор.

Теренът все повече се приближаваше и накрая „Светкавичният Стар“ спря с опашката надолу само след едно кратко придърпване на двигателите, необходимо за окончателното завършване на задачата.

Роботът се дръпна от пулта за управление.

— Вие бяхте доведени на Титан безопасно и без да ви бъде причинена вреда — каза той. — С това моята непосредствена задача приключи и сега ще ви предам на моите господари.

— На Стен Девур ли?

— Той е един от господарите. Вие можете свободно да напуснете кораба. Температурата и налягането са нормални, а гравитацията е близка до нормалната за вас.

— Можем ли вече да излезем? — попита Лъки.

— Да. Господарите чакат.

Лъки кимна. Той някак си не можеше да подтисна зараждащото се в него вълнение. Въпреки че сириусианците бяха големия враг в неговата кратка, но изтощителна кариера в Научния съвет, той никога досега не беше виждал жив сириусианец.

Лъки пристъпи навън от кораба върху издадената изходна площадка. Бигман се готвеше да го последва, но двамата направиха пауза, ахвайки от учудване.

9. ВРАГЪТ

Лъки беше стъпил върху първото стъпало на стълбата, която щеше да го свали до равнището на терена. Бигман надничаше иззад голямото рамо на приятеля си. И двамата бяха зяпнали от учудване.

Сякаш стъпваха на повърхността на Земята. Ако отгоре имаше покрив — куполна повърхност от твърд метал и стъкло — то той бе невидим в блясъка на синьото небе, на което, илюзия или не, имаше летни облаци.

Пред погледа им се простираха ливади и редица от сгради с широки пространства между тях. Сградите бяха оградени на места от цветни лехи. По средата им имаше поток, пресечен с малки каменни мостчета.

Дузини работи бързаха в различни посоки, всеки по своя път, всеки по своята работа, с характерната съсредоточеност на машините. На няколкостотин ярда от кораба стоеше група от пет същества (сириусианци!) и наблюдаваше с любопитство.

— Вие там, горе! Слизайте! Казвам ви, слизайте! Не се майте! — прозвуча остро и властно един глас, отправен към Лъки и Бигман.

Лъки погледна надолу. В основата на стълбата стоеше висок мъж с широко разкрасени крака и ръце на хълбоците. Тясното му, арогантно лице с маслинен тен бе обърнато към тях. Тъмната му коса бе подстригана по сириусианската мода. Имаше добре поддържана брада и тънки мустачки. Бе облечен в свободни и ярко оцветени дрехи. Ризата му бе с отворена яка и ръкави точно до лактите.

— Разбира се, сър. Щом бързате — отвърна Лъки.

Той увисна и заслиза по стълбата само на ръце с лекота и елегантно извито тяло. Накрая се отблъсна от корпуса и пропусна последните дванадесет стъпала, извивайки се така, че да се приземи с лице към чакащия го долу човек. Когато краката му се свиха, за да поемат удара и се изправиха отново, той отскочи леко встрани, за да позволи на Бигман да се приземи по подобен начин.

Човекът, пред който скочи Лъки, беше висок, но се оказа с един инч по-нисък от него, а отблизо се забелязваше известна отпуснатост на кожата и изнеженост.

Сириусианецът се намръщи, а горната му устна се повдигна в презрителна гримаса.

— Акробати! Маймуни! — извика той.

— Нито едното, нито другото, сър. Само земляни — отвърна спокойно, с чувства за хумор Лъки.

— Вие сте Дейвид Стар, но ви наричат Лъки — продължи другият. — Означава ли това на езика на земляните същото, каквото означава на нашия?

— Думата означава „късметлия“.

— Явно вече не сте късметлия. Аз съм Стен Девур.

— Досетих се.

— Изглеждате изненадан от гледката, а? — попита Девур и махна с ръка към зданията и градините. — Красиво е.

— Да, но не е ли това ненужно прехосване на енергия?

— С работи, работещи по двадесет и четири часа в денонощие, може да бъде направено. Сириус има енергия за прехосване, но мисля, че Земята няма.

— Ща разберете, че ние имаме всичко, каквото ни е нужно — каза Лъки.

— Ща разбере ли? Елате, ще говоря с вас в моята квартира.

Той махна властно на петимата други сириусианци, които междувременно се бяха приближили и се взираха в землянина, който в последните години бе за тях един вечно побеждаващ враг, но най-после бе заловен.

При жеста на Девур обаче сириусианците отдадоха част, обърнаха се незабавно кръгом и тръгнаха всеки по своя път.

Девур влезе в една малка открита кола, която се беше приближила безшумно върху диагравитационна възглавница. Нейната плоска долна повърхност, без колела или друго подобно устройство, остана на шест инча над терена. Една друга кола отиде към Лъки. И двете бяха управлявани, разбира се, от работи.

Лъки се качи на втората. Бигман понечи да го последва, но роботът-шофьор внимателно препречи пътя му с потегнатата ръка.

— Хей... — започна Бигман.

— Моят приятел идва с мен, сър — прекъсна го Лъки.

За пръв път Девур обърна погледа си към Бигман и неизмерима омраза се появи в очите му.

— Това същество не ме интересува — каза той. — Ако желаете неговата компания, можете да я имате за известно време, но не желая да ме безпокои.

Побледнял като платно, Бигман се взря в сириусианеца.

— Вие ще бъдете веднага обезпокоен от мен. Вие...

Но Лъки го сграбчи и му зашепна сериозно в ухото.

— Сега не можеш да направиш нищо, Бигман — каза му той. — Велика галактико, момче, остави засега нещата да следват естествения си ход.

Лъки го внесе почти на ръце в колата, докато Девур остана безразличен към събитието.

Колите потеглиха плавно като при полет на лястовица и след две минути спряха пред едноетажна сграда от гладки силиконови тухли, която по нищо не се различаваше от другите, освен по пурпурната украса около вратите и прозорците и автомобилния път от едната си страна. По време на краткото пътуване видяха много роботи, но нито едно човешко същество.

Девур вървеше отпред. Той премина през една врата с арка над нея и влезе в малка стая с маса за съвещания и ниша, в която бе поставена голяма кушетка. Таванът светеше със същата синьо-бяла светлина както над полетата отвън.

Лъки си помисли, че синьото е малко засилено и после си спомни, че Сириус беше по-голяма, по-гореща и следователно по-синя звезда от земното Слънце.

Един робот донесе в два подноса храна и високи матирани чаши, съдържащи пенещ се млечнобял концентрат. Лек аромат на плодове изпълни въздуха и след дългите седмици корабна храна Лъки откри, че се усмихва, предчувствайки голямата наслада. Единият поднос бе поставен пред него, а другият пред Девур.

— Моят приятел ще иска същото — каза Лъки, обръщайки се към робота.

След като хвърли кратък поглед към Девур, който гледаше безучастно встрани, роботът излезе и се върна с още един поднос. По

време на храненето никой не продума. Земянинът и марсианецът ядяха и пиеха с охота.

Но след като подносителите бяха изнесени, сириусианецът каза:

— Аз трябва да започна с обявяването ви за шпиони. Вие влязохте в сириусианска територия и бяхте предупредени да напуснете. Вие напуснахте, но после се върнахте, като се опитахте завръщането ви да остане в тайна. Съгласно статута на междузвездното законодателство ние имаме право да ви ексекутираме на място, ако с поведението си отсега нататък не заслужите снизхождение.

— Какво поведение? — попита Лъки. — Бихте ли ми дали някакъв пример, сър?

— С удоволствие, мистър съветник. — Тъмните очи на сириусианеца се оживиха. — Има една капсула с информация, която нашият човек е изхвърлил в Пръстените преди злополучната си смърт.

— Мислите, че я притежавам ли?

— Нямате никакъв шанс — засмя се сириусианецът. — Никога няма да ви допуснем до Пръстените на разстояние по-малко от равняващото се на половината скорост на светлината. Но вие сте един много умен член на Съвета. Дори на Сириус сме чували така много за вас и вашите подвизи. Имало е случаи, когато вие, така да се каже, сте заставали малко на пътя ни.

— Само малко — намеси се гневно Бигман с пискливия си глас, — като например обезвреждането на вашия шпионин на Юпитер-9, прекратяването на вашата сделка с пиратите от Астероидите, изтласкването ви от Ганимед...

— Ще го накарате ли да млъкне, мистър съветник? — попита почервенял от гняв Девур. — Дразни ме писъкът на придружаващото ви същество.

— Тогава кажете, каквото имате за казване, без да обиждате моя приятел — рече безапелационно Лъки.

— Това, което искам, е да ни помогнете при намирането на капсулата. Кажете ми, с вашата голяма изобретателност, как бихте постъпил, за да я намерите.

Девур се облегна с лакти на масата и загледа Лъки с жадни, чакащи очи.

— Първо кажете каква информация имате.

— Само тази, която мисля, че сте получили и вие, т.е. последните изречения на нашия човек.

— Да, ние я получихме. Не цялата, но достатъчно за да разберем, че тя не съдържа координатите на орбитата, в която е хвърлил капсулата.

— Е?

— Тъй като човекът е убягвал дълго време от очите на нашите собствени агенти и почти е избягал с успешно изпълнена мисия, аз допускам, че той е интелигентен.

— Той беше сириусианец.

— От едното не следва непременно другото — отвърна любезно Лъки. — В случая обаче ние можем да приемем, че той не би хвърлили капсулата в Пръстените така, че да не можете да я намерите.

— А вашите следващи аргументи, Земянино?

— Ако той е хвърлил капсулата в самите Пръстени, няма начин тя да бъде намерена.

— Така ли мислите?

— Така мисля. И единствената друга възможност е той да е изпратил капсулата в Междината на Касини.

Стен Девур отметна глава назад и звънко се засмя.

— Освежаващо е да се слуша как великият съветник Лъки Стар прилага своята изобретателност при решаването на един проблем — каза той. — Човек би могъл да си помисли, че вие ще предложите нещо изумително, поразяващо. В замяна — само това. Е, мистър съветник, как ще реагирате, ако ви кажем, че без вашата помощ стигнахме веднага до това заключение и че нашите кораби започнаха да претърсват Междината на Касини почти незабавно след изхвърлянето на капсулата?

Лъки кимна. (Ако по-голямата част от човешкия състав на базата на Титан беше в Пръстените, за да участва в търсенето, това обясняваше отчасти наличието на малко хора в самата база).

— В такъв случай ви поздравлявам и ви напомням, че Междината на Касини е голяма и че в нея има известно количество камъчета — каза той. — За разлика от тях орбитата на капсулата е нестабилна поради привличането на Мимас. В зависимост от своето положение вашата капсула ще се премества бавно към вътрешния или към външния пръстен и ако не я намерите скоро, ще я загубите.

— Опитът ви да ме уплашите е глупав и безполезен. Дори в самите пръстени капсулата ще продължава да бъде от алуминий за разлика от леда.

— Уредите за откриване на маса не биха могли да различат алуминий от лед.

— Не могат уредите за откриване на маса на вашата планета, Земянино. Запитахте ли се как ви проследихме въпреки вашия несръчен трик с Идалго и още по-рискования на Мимас?

— Запитах се — отвърна студено Лъки.

Девур отново се засмя.

— И с основание. Очевидно Земята не притежава уреди за селективно откриване на маса.

— Свръхсекретни ли са? — попита вежливо Лъки.

— Принципът им на действие не е. Нашият търсец лъч използва слаби рентгенови лъчи, които се разпръсват по различен начин от различните материали в зависимост от масата на техните атоми. Част от тях се отразяват обратно и посредством анализиране на отразения лъч ние можем да различим металния космически кораб от скалистия астероид. Когато космически кораби минават покрай един движещ се по своя път астероид и регистрират в него значителна маса метал, каквато не е притежавал преди, не е кой знае колко трудно да се предположи, че близо до астероида има космически кораб, който се спотайва и наивно си въобразява, че не може да бъде открит. Е, какво ще кажете, мистър съветник?

— Разбирам.

— А разбирате ли, че както и да се опитвате да се прикриете посредством Пръстените на Сатурн или на самия Сатурн, вашата метална маса всеки път ще ви издава? В пръстените, както и във външните десет хиляди мили от повърхността на Сатурн, няма изобщо никакъв метал. Не бихте могли да се скриете дори в Мимас. В продължение на няколко часа мислехме, че така сте постъпили. Ние открихме метал под леда на Мимас и това можеше да са останките от вашия кораб. Но после металът започна да се движи и ние разбрахме, че сте още между живите. Отгатнахме вашия трик с топенето и трябваше само да чакаме.

— Дотук печелите играта — съгласи се Лъки.

— Мислите ли тогава, че няма да намерим капсулата, ако тя отиде в Пръстените или е била хвърлена там още от самото начало?

— Добре, но защо още не сте я намерили?

За момент Девур помръкна, сякаш заподозря сарказъм, но пред изписания на лицето на Лъки вежлив израз на любопитство той успя само да изръмжи:

— Ще я намерим. Въпрос на време. А тъй като вие не можете да ни помогнете в тази работа, няма причина да отлагаме вашата екзекуция.

— Съмнявам се дали наистина имате предвид това, което току-що казахте. Ако ни убиете, ние ще станем много опасни за вас.

— Ако опасността, която представлявате живи е някаква мярка, не мога да повярвам, че говорите сериозно.

— Ние сме членове на Научния съвет на Земята. Ако бъдем убити, Съветът няма да забрави или прости това. И отмъщението не ще бъде насочено толкова срещу Сириус, колкото лично срещу вас. Запомнете това.

— Мисля, че зная повече по този въпрос, отколкото предполагате. Това същество с вас не е член на вашия Научен съвет.

— Може би не официално, но...

— А вие самият, ако ми позволите да завърша, сте много повече от редовен член. Вие сте осиновеният син на шефа на Научния съвет Хектор Конуей и сте гордостта на Съвета. Така че може би сте прав. — Устните на Девур се разтегнаха в невесела усмивка. — Вероятно има условия, които да направят приемливо оставането ви жив. Нека помислим за тях.

— Какви условия?

— В последните седмици Земята е свикала междузвездна конференция на нациите, за да бъде обсъдено така нареченото от земляните наше нахлуване на тяхна територия. Може би вие не знаете за нея.

— Аз предложих такава конференция, когато за пръв път усетих съществуването на тази база.

— Хубаво. Сириус се съгласи на такава конференция, която ще се състои скоро на вашия астероид Веста. Земята изглежда бърза — отбеляза Девур с още по-широка усмивка. — А ние ще им угодим, тъй като не се страхуваме от резултата от нея. Общо взето, външните

светове не обичат Земята и са прави. Нашият случай е костелив орех. Все пак ние бихме могли да го направим далеч по-драматичен, ако можехме да покажем цялата бездънност на земното лицемерие. Земляните свикват конференция. Те твърдят, че желаят да решат въпроса с мирни средства, а в същото време изпращат военен кораб на Титан с инструкция да разруши нашата база.

— Не съм имал такава инструкция. Действувах по собствено усмотрение и без намерение да извършвам какъвто и да било вражески акт.

— Въпреки това ако свидетелствувате в полза на току-що казаното от мен, то ще направи голямо впечатление.

— Не мога да свидетелствувам за нещо, което не е вярно.

Девур не обърна внимание на думите му.

— Нека видят, че не си нито упоен, нито принуден — каза дрезгаво той. — Свидетелствувайте по своя собствена воля, но потвърдете нашата теза. Нека конференцията разбере, че скъпоценният член на Научния съвет, собственото момче на Конуей, е бил замесен в една незаконна терористична авантюра, докато в същото време Земята лицемерно свиква конференция и прокламира своята привързаност към мира. Това ще реши нещата веднъж завинаги.

Лъки пое дълбоко въздух и се взря в неприветливо усмихващото се лице на другия.

— Това ли предлагате? Лъжесвидетелствуване срещу живот? — попита той.

— Добре. Смятайте, че е така и направете вашия избор.

— Няма никакъв избор. В случай като този не бих се съгласил да лъжесвидетелствувам.

— Мисля, че ще го направите — каза Девур, присвивайки очи. — Нашите агенти ви проучиха отблизо, мистър съветник, и ние знаем слабото ви място. Може да предпочитате да умрете, вместо да сътрудничите с нас, но вие имате слабостта на земляните към немощното, изкривеното и чудовищното. Вие ще направите това, за да предотвратите неговата смърт. — И меката пухкава ръка на сириусианеца се протегна внезапно и посочи без колебание Бигман.

10. ВОЕННОСЛУЖЕЩИ И РОБОТИ

— Спокойно, Бигман — промърмори Лъки. Дребният марсианец се сви на мястото си, а очите му изгаряха с поглед Девур.

— Нека не се сплашваме взаимно като деца — каза Лъки. — Екзекуцията не е лесна работа в един свят на роботи. Те не могат да ни убият, а аз не съм сигурен, че вие или вашите колеги бихте пожелали да убиете хладнокръвно човек.

— Разбира се, че не, ако под убийство разбирате отсичане на глава или разстрел с бластер. Няма нищо страшно в една бърза смърт. Да предположим все пак, че нашите роботи подготвят един лишен от всякакво оборудване кораб. Вашият... ъ... спътник може да бъде окован във вериги към една преграда на този кораб от роботи, които, разбира се, ще внимават да не го наранят. Корабът може да бъде снабден с автопилот, който ще го поведе в орбита, отдалечаваща се от вашето Слънце и извън еклиптиката. Шансът да бъде открит от някой на Земята е по-малък от едно на един квадрилион. Корабът ще пътува вечно.

— Лъки — намеси се Бигман, — няма значение какво ще правят с мен. Не се съгласявай с нищо.

— Вашият спътник ще има въздух в изобилие и тръбопровод за вода, който ще може да достигне, когато ожаднее — продължи Девур без да му обръща внимание. — Той, разбира се, ще бъде сам и няма да има никаква храна. Гладната смърт е бавна и е ужасно нещо да я очакваш в самота сред Космоса.

— Това би било нечестно и подло отношение към един военнопленник — каза Лъки.

— Няма никаква война, а вие сте само шпиони. В края на краищата, той може да избегне подобна участ. Какво ще кажете, мистър съветник? Достатъчно е само да подпишете нужното признание, че сте възнамерявали да ни нападнете и да се съгласите да го потвърдите лично на конференцията. Сигурен съм, че ще откликнете на молбите на съществото, с което сте се сприятелили.

— Молби! — извика почервенял от гняв Бигман.

— Това същество трябва да бъде арестувано — повиши рязко глас Девур. — Вървете!

Два робота се появиха безшумно от двете му страни и хванаха Бигман за ръцете. Той се опита да се освободи, а тялото му се повдигна от пода вследствие на интензивното усилие, но ръцете му останаха неподвижни.

— Умоляваме господаря да не се съпротивлява, иначе може да се нарани въпреки нашето старание да го предпазим — каза единият от роботите.

— Имате на разположение двадесет и четири часа да решите — предупреди Девур. — Много време, а, мистър съветник? — Той погледна осветените цифри върху декоративната метална лента, обхващаща китката на лявата му ръка. — А междувременно ние ще приготвим опразнения кораб. Ако не се наложи да го използваме, на което разчитам — още по-добре, а, мистър съветник? Седете, където сте. Не се опитвайте да помогнете на вашия спътник — няма смисъл. Известно време няма да му се случи нищо лошо.

Бигман беше изнесен здрав-прав от стаята, докато понадигналият се от мястото си Лъки гледаше безпомощно.

Една светлинка проблесна върху малка кутийка на масата. Девур я докосна и точно над кутийката изскочи електроннолъчева тръба. Появи се нечия глава и един глас каза:

— Йънг и аз получихме съобщението, че си заловил члена на Съвета, Девур. Защо ни известихте едва след неговото кацане?

— Каква е разликата, Зейън? Вече знаете. Идвате ли насам?

— Разбира се, че идваме. Искаме да се срещнем с члена на Съвета.

— Тогава елате в моя кабинет.

Сириусианците пристигнаха след петнадесет минути. И двамата бяха високи колкото Девур и с маслинен цвят на кожата като него (причина за тъмния цвят на кожата беше твърде голямото ултравиолетово излъчване на Сириус), но бяха по-възрастни. Подстриганата коса на единия беше стоманеносива. Той имаше тънки устни и говореше бързо и точно. Представиха го като Хериг Зейън, а от неговата униформа ставаше ясно, че е от Сириусианската космическа военна служба.

Другият беше започнал да оплешивява. Под лакътя на едната ръка имаше дълъг белег и притежаваше умния поглед на човек израснал в Космоса. Той беше Барет Йънг, също военнослужещ от Космическата служба.

— Вашата Космическа служба е предполагам нещо подобно на нашия Научен съвет — каза Лъки.

— Да, така е — потвърди важно Зейън. — В този смисъл ние с вас сме колеги, само че от двете страни на фронта.

— Тогава, военнослужещ Зейън и военнослужещ Йънг, мистър Девур ли...

— Аз не съм член на Космическата служба — намеси се Девур. — Не е необходимо да бъда. Човек може да служи на Сириус и извън нея.

— Е, да, стига да е племенник на директора на Центъра — каза Йънг с ръка върху белега, сякаш се опитваше да го скрие.

Девур стана.

— Това саркастична забележка ли беше, военнослужещ? — попита той.

— Не, разбира се. Казах го в буквалния смисъл. Вашето родство ви дава възможност да служите по-добре на Сириус.

В изявлението му обаче се чувствуваше суха сдържаност, а Лъки не можеше да не забележи проблесналата искра на враждебност между двамата застаряващи военни и младия, несъмнено влиятелен роднина на сириусианската върхушка.

Зейън се опита да смени темата на разговор като се обърна към Лъки и любезно го попита:

— Предадоха ли ви нашето предложение?

— Да излъжа на междузвездната конференция?

Зейън изглеждаше отегчен и малко озадачен.

— Имах пред вид да се присъедините към нас и да станете сириусианец — отвърна той.

— Мисля, че не стигнахме до този въпрос — каза Лъки.

— Добре, тогава помислете върху следното: Нашата Служба ви познава добре, а ние уважаваме вашите способности и постижения. Но те се прахосват на една Земя, която един ден ще изчезне като биологичен факт.

— Като биологичен факт ли? — намръщи се Лъки. — Сириусианците, мистър Зейън, са потомци на земляните.

— Да, но не на всички земляни, а само на най-добрите, на тези със стремежа и силата да достигнат звездите като колонисти. Ние поддържаме поколението си чисто. Не допускаме в него слабаците или тези с некачествени гени. Ние отстранявахме непригодните, така че сега сме една чиста раса на силните, способните и здравите, докато на Земята е останал конгломерат от болни и дефектни.

— Допреди малко имахме тук един такъв пример в лицето на спътника на члена на Съвета — намеси се Девур. — Разгневи ме и ме отвори само фактът, че стоя в едно помещение с него. Той е една маймуна, една петфутова пародия на човешко същество, един деформиран къс...

— Той е по-добър човек от вас, сириусианеца — каза бавно Лъки.

Девур се надигна треперещ с изтеглен назад юмрук за удар. Зейън се спусна към него и сложи ръка на рамото му.

— Девур, моля те седни и ме остави да продължа. Сега не е време за излишни кавги — каза той.

Девур бутна грубо ръката му, но все пак седна.

— За външните светове, съветнико Стар — продължи сериозно Зейън, — Земята е ужасно зло — една бомба на субхуманност, която заплашва да експлодира и да замърси чистата Галактика. Ние не искаме това да се случи. Не можем да го позволим. Ние се борим за чиста човешка раса, съставена от здрави, силни и надарени същества.

— Съставена от тези, които вие считате за такива — отвърна Лъки. — Здравето, силата и надареността идват от всички видове и форми. Великите личности на Земята произхождат от хора с всякакъв ръст, форма на главата, цвят на кожата и език. Нашето спасение и спасението на човечеството е в многообразието.

— Вие просто повтаряте като папагал това, което са ви учили. Мистър съветнико, наистина ли не разбирате, че сте един от нас? Вие сте висок, силен и с конструкцията на сириусианец. Имате неговата смелост и дързост. Защо се обединявате с тази сган на Земята срещу хора като вас, само защото се е случило да се родите на нея?

— Заключение от всичко това, мистър военнослужещ е, че вие желаете да отида на междузвездната конференция на Веста и да

направя изявления, които да помогнат на Сириус — отвърна Лъки.

— Да помогнат на Сириус, но да са истина. Вие ни шпионирахте, а вашият кораб сигурно е бил въоръжен.

— Бих казал, че си губите времето, защото мистър Девур вече обсъди този въпрос с мен.

— И вие се съгласихте да станете сириусианец, какъвто сте всъщност? — попита Зейън и лицето му светна при тази възможност.

Лъки погледна крадешком Девур, който невъзмутимо гледаше кокалчетата на ръцете си, и каза:

— Мистър Девур направи предложението в друга форма. Може би той не ви е информирал по-рано за пристигането ми, за да има време да обсъди този въпрос насаме с мен и да използва собствените си методи на убеждаване. Накратко, той просто каза, че на конференцията аз трябва да спазвам поставените ми от Сириус условия, защото в противен случай моят приятел Бигман ще бъде изпратен да умре от глад, вързан в един празен космически кораб.

Двамата сириусиански военнослужещи се обърнаха бавно, за да погледнат Девур, който продължаваше да съзерцава кокалчетата на ръцете си.

— Сър — започна Йънг, обръщайки се директно към Девур, — не е в традициите на Службата...

— Аз не съм военнослужещ и не давам половин кредитка за вашите традиции! — избухна внезапно пламналият от гняв Девур. — Аз съм началник на тази база и нося отговорността за нейната безопасност. Вие двамата бяхте назначени да ме съпровождате като делегати на конференцията на Веста, за да бъде представена Службата, но шеф на делегацията съм аз и аз отговарям за успеха ѝ там. Ако този землянин не харесва начина, по който възнамеряваме да убием неговия маймунски приятел, необходимо е само да приеме нашите условия, а той ще ги приеме много по-бързо по този начин, отколкото с помощта на вашето предложение да направите от него сириусианец. И сега слушайте по-нататък. — Девур стана от мястото си, отиде до далечния край на помещението и после се обърна, за да забие поглед в замръзналите лица на военнослужещите, които, подчинявайки се на военната дисциплина, го слушаха внимателно. — Писна ми от вашата намеса. Службата имаше на разположение достатъчно време, за да постигне успех в двубоя срещу Земята, но е направила нищожно малко

в това отношение. Нека този землянин чуе това, което казва. Той трябва да го знае по-добре от всеки друг. Службата има незначителен принос и аз съм този, който устрои капан на Стар, а не тя. Вие, джентълмени, се нуждаете от малко повече сила и това аз възнамерявам да доставя...

Точно в този момент вратите се отвориха с трясък от един робот.

— Господари — каза той, — трябва да бъда извинен за нахълтването ми без заповед от ваша страна, но бях инструктиран да ви информирам относно малкия господар, който беше арестуван...

— Бигман! — извика Лъки, скачайки на крака. — Какво се е случило с него?

* * *

След като беше изнесен от помещението от двата робота, Бигман започна усилено да обмисля възможните пътища за бягство. Той не си правеше илюзия, че ще успее да си проправи път през цяла хорда от роботи и че без чужда помощ ще се измъкне от една така добре организирана база като тази, дори да имаше на разположение „Светкавичния Стар“.

Имаше и още едно нещо.

Лъки беше подложен на изкушението на постъпи нечестно и да стане предател, а примамката беше животът на Бигман.

Трябваше да му спести този избор. Лъки не биваше да спасява живота на Бигман с цената на предателството, нито пък да спаси своята чест като принесе в жертва Бигман, чувствувайки се виновен до края на живота си.

Имаше само един начин да предотврати двете възможности и Бигман хладнокръвно го възприе. Ако умре по някакъв начин, без намесата на Лъки, големият землянин нямаше да се обвинява за това дори дълбоко в съзнанието си.

Бигман беше натикан в една малка диагравитационна кола и пътува още две минути. Но времето беше достатъчно за кристализирането на този въпрос в съзнанието му. Годишите прекарани с Лъки бяха щастливи и вълнуващи. Той бе живял пълноценно през

това време и без страх се беше срещал със смъртта. Сега също можеше да я посрещне без страх.

Смъртта обаче нямаше да дойде толкова скоро, че да му попречи да си уреди сметките с Девур. През целия му живот никой човек не го беше обиждал така безнаказано. Той не можеше да умре без да уреди сметките си. Мисълта за арогантния сириусианец така го изпълваше е гняв, че за момент не можеше да каже дали приятелството с Лъки или омразата към Девур беше главния подбудител.

Роботите го извадиха от диагравитационната кола, а единият от тях прекара грижливо и с опитността на експерт огромните си метални лапи по него, извършвайки обичайната проверка за оръжие.

Бигман се паникьоса за момент и се опита безуспешно да отблъсне ръцете на робота.

— Бях претърсен на кораба преди да сляза! — извика той, но роботът завърши претърсването без да му обърне никакво внимание.

Двата робота го хванаха отново, за да го вкарат в сградата. Точно сега беше подходящия момент. Затвореха ли го веднъж в една истинска килия с отделящи го от света силови полета, задачата му щеше да стане много по-трудно.

Бигман се отблъсна отчаяно от пода и направи салтомортале между роботите. Само тяхното вкопчване в ръцете на Бигман му попречи да се превърти напълно.

— Наскърбява ме фактът, че се поставихте в такова положение, господарю. Вероятно изпитвате болка. — Каза единият робот. — Ако бяхте стояли неподвижен и не пречехте на изпълнението на нашата задача, ние щяхме да ви държим възможно най-хлабаво.

Бигман обаче ритна още веднъж с крака и извика пронизително:

— Ръката ми!

Роботите коленичиха и внимателно положиха Бигман по гръб.

— Боли ли ви нещо, господарю?

— Вие, глупави приятелчета, ми счупихте ръката! Не я докосвайте! Извикайте някой човек или робот, който знае как да се погрижи за счупена ръка. — Той изпъшка, а лицето му се изкриви от болката.

Без да откъсват очи от него, роботите бавно отстъпиха назад. Те нямаха чувства, а не можеха и да имат. Но вътре в тях бяха пътечките в позитронния мозък, чиято ориентация се управляваше от

положителните и отрицателните напрежения, въвеждани от Трите закона на роботиката. В процеса на изпълнение на Втория закон, който гласеше, че трябва да се подчиняват на заповедта да поставят един човек на специално място, те бяха нарушили по-вишестоящия Първи закон, гласящ че никога не трябва да се причинява болка на човешко същество. В резултат на това в позитроните им мозъци беше настъпил хаос.

— Повикайте помощ... — извика рязко Бигман. — Марсиански пясъци... повикайте...

Това беше заповед, подкрепена със силата на Първия закон. Едно човешко същество беше наранено. Роботите се обърнаха и тръгнаха, а в същото време дясната ръка на Бигман се стрелна към горната част на ботуша и се пъкна в него. Той се изправи с иглен пистолет, топлещ дланта на ръката му.

При шума от това движение единият от роботите се обърна.

— Значи работата не е в болката, а? — попита с приглушен и надебелен глас роботът, причина за което беше обърканият му позитронен мозък.

Вторият робот също се обърна.

— Заведете ме обратно при вашите сириусиански господари — каза твърдо Бигман.

Това беше друга заповед, но тя вече не се подсилваше от Първия закон. В края на краищата нямаше наранено човешко същество. Нямаше никакъв шок или изненада при откриването на този факт.

— Тъй като в действителност вашата ръка не е наранена — каза просто по-близостоящият робот, чийто глас отново беше станал рязък, — ние сме длъжни да изпълним първоначалната заповед. Моля, елате с нас.

Бигман не си губеше времето. Неговият иглен пистолет проблесна безшумно и главата на робота се превърна в къс разстопен метал. Останалата част от него се деформира и сгромоляса.

— Изваждането ни от строя няма да помогне — каза вторият робот и тръгна към него.

Самозащитата се третираше едва от Третия закон. Един робот не можеше да се откаже от изпълнението на заповед (Втория закон) само въз основа на него. И така роботът бе длъжен да върви срещу насочения иглен пистолет. В този момент от всички посоки започнаха

да прииждат и други работи, повикани несъмнено с радиосигнал, когато Бигман се престори, че му е счупена ръката.

Те всички щяха да вървят към игления пистолет, но бяха достатъчно на брой, за да има оцелели след изстрелите от него. Оцелелите щяха да го надвият и закарат в затвора. Ще бъде лишен от възможността за бърза смърт, а за Лъки ще остане непоносимата алтернатива.

Изходът беше само един. Бигман опря игления пистолет в слепоочието си.

11. БИГМАН СРЕЩУ ВСИЧКИ

— Нито крачка по-близо! — извика пронизително Бигман. — Иначе ще бъда принуден да стрелям. Вие ще ме убиете.

Той събра кураж за възможния изстрел. Ако нищо друго не можеше да бъде направено, трябваше да стори това.

Но роботите спряха. Нито един от тях не мръдна. Бигман погледна наляво и надясно. Един робот лежеше на земята като безполезен метален къс. Друг стоеше с полупротегнати към него ръце. Трети, отдалечен на стотина фута, беше замръзнал в крачка.

Бигман бавно се обърна. Излизащият от една сграда робот беше замръзнал на изхода ѝ. Още по-далеч се виждаха и други. Сякаш слана ги беше попарила и парализирала моментално.

Всъщност той не беше изненадан. Причината беше Първият закон. Другото оставаше на заден план: заповедите, собственото им съществуване, всичко. Те не можеха да се помръднат, ако движението означаваше нараняване на човешко същество.

— Сега си отидете всички с изключение на един — заповяда Бигман, посочвайки най-близостоящия робот, другаря на унищожения. — Върнете се незабавно към предишните си задачи и забравете за мен и за току-що случилото се. Не се ли подчините веднага, това ще означава моята смърт.

И така, всички работи с изключение на един трябваше да си отидат. Това беше проява на грубост, а Бигман мрачно се питаше, дали напрежението, контролиращо позитроните, не бе станало толкова интензивно, че да повреди платинно-иридиевата гъба, от която бяха направени деликатните им мозъци.

Той притежаваше недоверието на земляните към роботите и се надяваше, че е станало точно така.

Всички работи с изключение на един си бяха отишли. Дулото на игления пистолет все още бе допряно до слепоочието на Бигман.

— Върни ме обратно при твоя господар — нареди той на останалия робот. (Бигман искаше да използва по-груба фраза, но

какво би разбрал един робот от нанесена обида? Той с усилие се отказа от това си намерение.) — Веднага! Не позволявай на който и да е господар или робот да ни попречи. Ще използвам игления пистолет срещу всеки господар, който се приближи до нас или срещу себе си, ако стане необходимо.

— Аз ще следвам заповеди — каза роботът с дрезгав глас, който беше първият признак за влошената работа на позитронния мозък, както веднъж му бе пояснил Лъки. — Господарят може да бъде сигурен, че няма да направя нищо, което да навреди на него или на който и да е друг господар.

Той се обърна и се отправи към диагравитационната кола. Бигман го последва. Очакваше някаква измама, но такава нямаше. Роботът беше само една машина, следваща неизбежните правила за действие. Трябваше да си припомни това. Само човекът беше способен да лъже и мами.

— Аз ще чакам в колата — каза Бигман, когато спряха пред офиса на Девур. — Няма да излизам от нея. Ти ще влезеш и ще кажеш на господаря Девур, че господарят Бигман е на свобода и го чака. — Бигман се опита да надмогне отново изкушението, но този път то надделя. Беше твърде близо до Девур, за да се съпротивлява успешно. — Кажи му да измъкне дебелото си тяло тук, навън — рече той. — Кажи му, че може да се бием с иглен пистолет или юмруци. За мен е без значение. Кажи му още, че ако не е годен и за двете, аз ще вляза и ще го ритам от тук до Марс.

* * *

Стен Девур се взря с невярващи очи в робота. Тъмното му лице се смръщи, а очите му гневно засвяткаха изпод рунтавите вежди.

— Искаш да кажеш, че той е навън, на свобода? И е въоръжен?

Девур погледна двамата военнослужещи, които отвърнаха на погледа му смаяни.

„Велика галактико!“, помисли си Лъки. „Този неукротим Бигман ще развали цялата работа, а отгоре на всичко ще загине.“

Зейън се изправи тежко на крака.

— Е, Девур, нали не очакваш роботът да лъже? — попита той. После отиде до стенния визифон и набра аварийната комбинация. — При наличието на въоръжен и решителен землянин на базата ще е добре, ако веднага преминем към действия.

— Но как така е въоръжен? — попита Девур, който все още не можеше да преодолее объркването си от този факт, но се отправи към вратата. Лъки го последва, но сириусианецът веднага се обърна.

— Върнете се, Стар. А ти стой при землянина — заповяда той на робота — и при никакви обстоятелства не му позволявай да напуска тази сграда.

Изглежда беше стигнал вече до някакво решение, защото бързо напусна помещението, изваждайки в движение тежкия си бластер от кобура му. Зейън и Йънг се поколебаха за момент, хвърлиха бърз поглед на Лъки, после на робота и решиха да последват Девур.

Районът пред офиса на Девур бе обширен и окъпан от изкуствената светлина, която възпроизвеждаше сириусианския синкав оттенък. Бигман стоеше сам в средата, а на разстояние сто ярда от него имаше пет робота. От другата страна се приближаваха още.

— Елате и вземете това същество — изрева Девур, жестикулирайки към стоящите по-близо роботи и сочейки Бигман.

— Те няма да се приближат в на сантиметър — извика в отговор Бигман. — Ако се опитат да дойдат към мен, ще ви застрелям и те знаят, че ще го сторя. Най-малкото, няма да рискуват.

Той стоеше спокойно, а в очите му се четеше насмешка.

Девур почервения и вдигна своя бластер.

— Не се наранявайте с този бластер — каза Бигман. — Държете го твърде близо до тялото си.

Десният лакът почиваше в дланта на лявата му ръка. Десният му юмрук се сви леко, докато говореше, а от едва подаващото се между втория и третия пръст дуло на игления пистолет бликна струя деутерий, която се насочваше от периодично създаващо се магнитно поле. За постигане на подходящо положение на палеца и притискане се изискваше умение от най-висока степен, но Бигман го притежаваше. Никой човек в Системата не можеше да го направи по-добре.

Върхът на дулото на Девуровия бластер се превърна в мъничка бяла искра, а Девур извика от изненада и го изпусна.

— Не зная кои сте вие, приятелчета — обърна се Бигман към двамата военнослужещи, — но ако някой от вас се опита да насочи бластер, никога няма да завърши движението си.

Всички замръзнаха на място.

— Как така сте въоръжен? — попита накрая предпазливо Йънг.

— Един робот не е по-умен от приятелчето, което го командва — отвърна Бигман, — Роботите, които ме претърсваха на кораба и тук, бяха инструктирани от някой, който не знае, че един марсианец използва ботушите си не само за да си пъха краката в тях.

— А как се измъкнахте от роботите?

— Наложих се да унищожа един от тях — отвърна хладно Бигман.

— Вие сте унищожили робот?

Тримата сириусианци бяха поразени от ужас. Бигман почувствува, че напрежението се повиши. Той не се страхуваше от заобикалящите го роботи, но всеки момент можеше да се появи друг сириусианец и да го застреля в гърба от безопасно разстояние.

Мястото между рамената започна да го сърби в очакване на изстрела. Е, това щеше да стане за миг и той нямаше да усети нищо. А после те ще загубят властта си над Лъки и мъртъв или не, Бигман ще излезе победител.

Той само искаше първо да си отмъсти на Девур, на това изнежено сириусианско приятелче, което, седнало на масата срещу него, му бе казало неща, каквито никой човек във Вселената не можеше да каже безнаказано.

— Бих могъл да ви застрелям всичките — каза Бигман. — Съгласни ли сте да направим една спогодба?

— Вие няма да ни застреляте, защото това просто би означавало проява на враждебност от страна на землянин на една сириусианска планета — отвърна спокойно Йънг, — което значи — война.

— Освен това, ако вие предприемете каквато и да било атака, тя ще освободи роботите — изрева Девур. — Те ще предпочетат да защищават три човешки същества пред едно. Хвърлете този иглен пистолет и се върнете в ареста.

— Добре. Отпратете роботите и аз ще се предам.

— Роботите ще се справят с вас — отвърна Девур и се обърна небрежно към другите сириусианци. — Кожата ме засърбява от необходимостта да разговарям с този деформиран хуманоид.

Игленият пистолет веднага проблесна и малкото огнено топче експлодира на един фут пред очите на Девур.

— Кажете отново нещо подобно и ще ви ослепя — закани се Бигман. — При първото движение на роботите това ще постигне и трима ви, преди те да ни достигнат. Може по този начин да предизвикам война, но вие няма да я доживеете. Наредете на роботите да се махнат и аз ще се предам на Девур, ако той успее да ме надвие. Ще хвърля игления си пистолет на един от вас, другите двама, и ще се предам.

— Предложението му звучи разумно, Девур — каза сдържано Зейън.

— Тогава вземете пистолета му. Идете при него и го вземете — нареди Девур, който още триеше очите си.

— Чакайте! Още не мърдайте! — каза Бигман. — Искам вашата честна дума, че няма да бъда застрелян или предаден на роботите. Девур трябва да ме надвие.

— Да дам честна дума на теб? — избухна Девур.

— На мен, но не вие. Искам дума на един от другите двама, които носят униформата на Сириусианската служба. Ако им предам игления пистолет, те ще стоят ли настрана и ще ви оставят ли вас, Девур, да се биете с мен с голи ръце?

— Имате моята честна дума — каза Зейън.

— И моята — добави Йънг.

— Нямам намерение да докосвам съществуването — отсече Девур.

— Страх ли ви е? — попита тихо Бигман. — Аз съм твърде голям за вас, Девур. Вие ме нарекохте с разни имена. Бихте ли заменили страхливата си уста със своите мускули? Ето ви моя иглен пистолет, военнослужещи.

Той внезапно подхвърли пистолета към Зейън. Последният протегна ръка и ловко го хвана.

Бигман чакаше.

Зейън пхна игления пистолет в джоба си.

— Роботи! — извика Девур.

— Оставете ни, роботи! — извика също толкова енергично Зейън и после се обърна към Девур. — Ние му дадохме нашата честна дума, Девур. Ти ще трябва сам да го заведеш в ареста.

— Иначе аз ще те заведа там — подхвърли с насмешка Бигман.

Девур изръмжа и тръгна бързо към Бигман. Дребният марсианец го чакаше леко прикленал. Той отстъпи встрани, за да избегне протегнатата към него ръка и после скочи като пружина. Юмрукът му срещна лицето на другия. Чу се тъп звук като от удар на дървен чук върху зелка, а Девур се олюля назад и седна на земята. Той гледаше Бигман замаян от учудване. Дясната му буза беше почервеняла, а от ъгълчето на устата му бавно се стичаше тънка струйка кръв. Той я докосна с пръст и я избърса, а после погледна кръвта, невярвайки на очите си.

— Землянинът е по-висок, отколкото изглежда — отбеляза Йънг.

— Не съм землянин, а марсианец — поправи го Бигман. — Станете, Девур. Или сте твърде слаб? Нищо ли не можете да направите без помощта на роботите? Избърсват ли ви устата, след като се нахраните?

Девур извика дрезгаво и скочи на крака, но не побърза да се нахвърли върху Бигман. Вместо това започна да го обикаля в кръг, дишайки тежко и наблюдавайки го с пламнали очи.

Бигман също се въртеше и наблюдаваше това задъхващо се тяло, отслабено от лекия живот и помощта на роботите, неумелите ръце и тромавите крака. Бигман беше сигурен, че сириусианецът никога не се е бил с юмруци.

Бигман пристъпи отново към него, улови с бързо внезапно движение ръката му и я изви. Девур политна с вик и се просна на земята.

Бигман отстъпи назад.

— Какво има? — попита той. — Аз не съм човек, а само някакво същество, а? Какъв е проблемът?

Девур хвърли убийствен поглед на двамата военнослужещи. Той се изправи на колене и изпъшка, когато постави ръка върху натъртената при падането страна.

Двамата сириусианци не се помръднаха да му помогнат. Те невъзмутимо наблюдаваха как Бигман го поваля отново и отново.

Накрая Зейън пристъпи напред.

— Марсианецо — каза той, — ще го нараните сериозно, ако продължите. Нашето споразумение беше да оставим Девур да ви надвие с голи ръце, а мисля, че получихте, какво искахте. Това е

всичко. Сега се предайте на мен, защото в противен случай ще трябва да използвам игления пистолет.

Обаче Девур, дишайки тежко изстена:

— Махай се! Махай се, Зейън! Вече е твърде късно. Отстъпи назад, ти казвам! Роботи! Елате тук!

— Той ще се предаде на мен — каза Зейън.

— Никакво предаване — отвърна Девур. Подутото му лице потрепваше от физическата болка и силния гняв. — Късно е за каквото и да било предаване... Ти, роботе, най-близостоящият, не ме интересува серийният ти номер. Иди и хвани това същество — гласът му се извиси до писък, когато посочи Бигман. — Унищожи го! Натроши го! Натроши всяко парченце от него!

— Девур! — извика Йънг. — Полудя ли? Един робот не може да направи такова нещо.

Роботът остана на мястото си без дори да се помръдне.

— Ти не можеш да навредиш на човешко същество, роботе — каза Девур. — Не те карам да го правиш. Но това там не е човешко същество.

Роботът се обърна, за да погледне Бигман.

— Той няма да повярва! — извика Бигман. — Вие може да не ме смятате за човек, но роботът знае по-добре.

— Погледни го, роботе — каза Девур. — То говори и има човешки вид, но не е човек. Мога да го докажа. Виждал ли си някога толкова дребен възрастен човек? Това доказва, че не е човешко същество, а някакво животно, което... което ме нарани. Ти трябва да го унищожиш.

— Бягайте при работа-бавачка — присмя му се Бигман.

Роботът обаче направи първата крачка към него. Йънг пристъпи напред и застана между робота и Бигман.

— Не мога да позволя това, Девур — каза той. — Един робот не трябва да върши такова нещо, дори да няма друга причина освен вероятността да бъде повреден при напряжението, породено от това действие.

Но Девур не го послуша.

— Аз съм по-старши от теб — каза той, шепнейки дрезгаво. — Ако направиш само едно движение да ме спреш, до утре ще те изхвърля от Службата.

Навикът да се подчинява беше силен. Йънг отстъпи назад, но лицето му изразяваше страдание и ужас.

Роботът тръгна по-бързо и сега. Бигман отстъпи предпазливо крачка назад.

— Аз съм човешко същество — каза той.

— Това не е човек! — извика като луд Девур. — Натроши го на парчета. Бавно.

Студени тръпки полазиха по гърба на Бигман, а устата му пресъхна. Не беше предвидил такъв развой на събитията. Бърза смърт, да, но това...

Нямаше повече място за отстъпване, а за него нямаше спасение, дори да притежаваше игления пистолет. Отзад имаше и други работи и всички бяха чули твърдението, че той не е човек.

12. КАПИТУЛАЦИЯ

Върху натъртеното и подпухнало лице на Девур се появи усмивка. Тя сигурно му причиняваше болка, защото едната му устна беше разцепена. Той я докосваше разсеяно с носната си кърпа, но очите му бяха вперени в движещия се към Бигман робот и изглежда не чувствуваше нищо друго.

Дребният марсианец имаше за отстъпление само още шест фута, а Девур не правеше нищо да ускори приближаващия се робот или да размърда другите зад него.

— Девур, човече, в името на Сириус, това не е необходимо — каза Йънг.

— Без коментари, Йънг — рече възбудено Девур. — Този хуманоид е унищожил един робот и вероятно е повредил други. Ние ще трябва да проверим всеки от тях, който е бил свидетел на насилието, извършено от това същество. То заслужава смърт.

Зейън протегна ръка към Йънг да го възпре, но той нетърпеливо я отблъсна.

— Смърт ли? Добре — каза Йънг. — Тогава го закарай на Сириус, съди го и го екзекутирай съгласно законите. Или образувай процес тук на базата и го разстреляй. Но това не е никаква екзекуция. Само защото е набил...

— Достатъчно! — извика яростно Девур. — Ти се намеси един път повече от необходимото. Арестуван си. Зейън, вземи бластера му и ми го хвърли. — После побърза да се обърне, за да не изпусне дори за секунда Бигман от погледа си. — По дяволите, Зейън, действуй или ще арестувам и теб.

С горчивина, без да промълви нито дума, Зейън протегна ръка към Йънг. Йънг се поколеба, а пръстите му се свиха около дръжката на полуизвадения от гняв бластер.

— Недей, Йънг — прошепна настойчиво Зейън. — Не му давай повод. Той ще отмени ареста, когато лудостта му премине. Ще трябва да го направи.

— Искам този бластер! — изкрещя Девур. Йънг го измъкна от кобура и с трепереща ръка го подаде с дръжката напред на Зейън. Той го хвърли в краката на Девур, който го взе.

— Не ме докосвай! Аз съм господар! — извика Бигман, когато огромната лапа на робота го хвана за китката. Той беше пазил досега мъчително мълчание, напразно очаквайки шанс да се измъкне и избяга.

Роботът се поколеба за момент и после хватката му стана по-силна. Другата му ръка се пресегна за лакътя на Бигман. Девур се смееше истерично.

Йънг се обърна кръгом и каза с приглушен тон:

— Поне няма да гледам това подло престъпление.

И така, той не видя какво стана после.

* * *

На Лъки му струваше голямо усилие да остане спокоен, когато тримата сириусианци излязоха. От чисто физическа гледна точка той не можеше да победи с голи ръце един робот. Някъде в сградата навярно имаше оръжие, с което би могъл да унищожи робота. После ще успее да излезе оттук и дори да застреля тримата сириусианци.

Но Лъки не можеше да напусне Титан, нито да разгроми цялата база. Ако го убият (а това в крайна сметка бе неизбежно) ще осуети постигането на основната цел, а той не можеше да си го позволи.

— Какво се случи с господаря Бигман? — попита той робота. — Изложи бързо най-същественото!

Роботът го стори, а Лъки слушаше с напрегнато внимание. Лъки го чуваше да фъфли на моменти, да изпуска думи и сбива речта, докато описваше двойното насилване на роботите от страна на Бигман чрез преструване и заплашване, че ще навреди на човешко същество.

Той изпъшка. Един робот беше мъртъв. Силата на сириусианското законодателство щеше да се стовари в пълния си размер върху Бигман. Лъки познаваше достатъчно добре сириусианската култура и грижите на сириусианците за техните работи, за да знае, че при унищожаването на робот няма смекчаващи вината обстоятелство.

Как сега да спаси импулсивния Бигман?

Лъки си спомни своя собствен, раздвоен от противоречиви чувства опит да задържи Бигман на Мимас. Не беше предвидил точно това, но се страхуваше от темперамента му при деликатните обстоятелства, които го заобикаляха сега. Той трябваше да остави Бигман. Но каква щеше да бъде ползата? Дори когато си помисли за това сега, той установи, че се нуждае от неговата компания.

В такъв случай обаче той трябваше да го спаси. Някак си трябваше да го спаси.

Лъки тръгна бързо към изхода на сградата, но роботът категорично му препречи пътя.

— Съгласно дадените ми инструкции господарят не трябва да напуска сградата при никакви обстоятелства.

— Аз не напускам сградата — отвърна рязко Лъки. — Само отивам към вратата.

За момент роботът замълча, а после каза:

— Съгласно дадените ми инструкции господарят не трябва да напуска сградата при никакви обстоятелства.

Лъки отчаяно се опита да го избута настрана, но беше сграбчен, задържан неподвижно за момент и после отблъснат назад.

Лъки нетърпеливо прехапа горната си устна. Един робот можеше да тълкува дадените му инструкции в широки граници. Този робот обаче беше повреден. Тълкуването бе намалено до голата същност на роботното разбиране.

Но той трябваше да види Бигман. Лъки се обърна към масата. В центъра ѝ имаше триизмерен репродуктор на изображения. Девур го беше използвал, когато му се обадиха двамата военнослужещи.

— Хей, роботе! — извика Лъки.

Роботът тронаво се дотътри до масата.

— Как работи репродукторът на изображения? — попита го той.

Роботът беше бавен, а говорът му продължаваше да се влошава.

— Управлението му е в тази ниша — каза той.

— Коя ниша?

И роботът му показа, отмествайки несръчно един квадрат.

— Добре, а мога ли да го фокусирам точно върху площта извън сградата? — попита Лъки. — Покажи ми. Направи го.

Той се дръпна настрана. Роботът работеше, докосвайки копчетата.

— Направих го, господарю.

— Дай да видя.

Районът отвън бе показан в силно умален размер над масата, а фигурките на хората изглеждаха още по-малки. Роботът беше се отдалечил и гледаше тъпо в друга посока. Лъки не го повика да се върне.

От изображението не идваше никакъв звук, но докато търсеше откъде се настройва, вниманието му беше привлечено от битката, която се водеше. Девур се биеше с Бигман!

Как малкият дявол бе успял да убеди двамата военнорслужещи да стоят настрана и да допуснат това? Защото Бигман, разбира се, попиляваше своя противник от бой. Гледката, обаче, не зарадва Лъки.

Това можеше да свърши само със смъртта на Бигман и Лъки знаеше, че той го осъзнава, но не го е грижа. Марсианецът се излагаше на сигурна смърт, използвайки възможността да си отмъсти за една обида... А-а. Единият от военнорслужещите вече прекрати битката.

В този момент Лъки намери копчето за звука. Думите започнаха да излитат от репродуктора на изображения, чу се как Девур яростно повика робота и гръмко му заповяда да унищожат Бигман.

За частица от секундата Лъки помисли, че не е чул добре, а после удари с двата юмука по масата, обладан от почти пълно отчаяние.

Той трябваше да излезе оттук, но как?

Останал бе насаме с един робот, в чиито позитронни пътища на мозъка бе останала една единствена инструкция: На всяка цена да го задържи в сградата. Велика галактико, нямаше ли нищо, което да надделее над тази заповед? Липсваше му дори оръжие, с което да заплаши робота със самоубийство или да го убие.

Погледът му попадна на стенния визифон. Последен до него бе видял Зейън. Ставаше дума за нещо като извънредно положение, когато се разчу новината за Бигман.

— Роботе, бързо! — извика Лъки. — Какво се случи тук?

Роботът се приближи, погледна слабо светещата в червено комбинация от копчета и каза мъчително бавно:

— Един господар даде указания на всички работи да отидат и да заемат бойните позиции.

— Как мога да направя същото, отменяйки всички текущи заповеди?

Роботът се взря в него, а той сграбчи ръката му почти бясно и я разтресе.

— Каж ми. Каж ми.

Можеше ли роботът да го разбере? Или върху повредените му мозъчни пътища още се съхраняваха някои остатъци от инструкции, които не му позволяваха да даде тази информация?

— Каж ми или го направи!

Без да каже нещо, роботът протегна с неравномерно движение пръст към апаратурата и натисна бавно два бутона. После пръстът му се повдигна на един инч и спря.

— Това ли е всичко? Направи ли го?

Но роботът само се обърна, отиде с неравномерна походка към вратата (влачейки видимо единия си крак) и излезе навън.

С бързи стъпки Лъки се стрелна след него и измина стотината ярда, отделящи го от Бигман и тримата сириусианци.

Йънг, който се отвърна ужасен от предстоящото кръвосмразяващо унищожение на едно човешко същество, не чу агонизиращ вик. Вместо това последва сумтенето на Зейън и безумният вик на Девур.

Той се обърна. Роботът беше пуснал Бигман и се отдалечаваше в тръс. Отдалечаваха се и всички роботи, които се виждаха наоколо. А землянинът Стар изневиделица се беше появил до Бигман.

Лъки стоеше наведен над него, а дребният марсианец поклащаше глава, търкайки енергично лявата си ръка.

— Да бе закъснял само с минутка, Лъки, само една минутка покъсно и... — чу го да казва Йънг.

Девур дрезгаво и безполезно крещеше на роботите, но в този момент един високоговорител изпълни внезапно въздуха с глъчка.

— КОМАНДИР ДЕВУР, МОЛЯ ЗА ИНСТРУКЦИИ. НАШИТЕ УРЕДИ НЕ ПОКАЗВАТ НИКАКВА СЛЕДА ОТ ВРАГ. ОБЯСНЕТЕ ЗАПОВЕДТА ЗА ЗАЕМАНЕ НА БОЙНИ ПОЗИЦИИ. КОМАНДИР ДЕВУР...

— Бойни позиции — мърмореше смаян Девур. — Нищо чудно, че роботите... — Погледът му попадна на Лъки. — Вие направихте това.

— Да, сър — кимна Лъки.

Подутите устни на Девур се разтвориха и той каза дрезгаво:

— Умният, съобразителният член на Съвета. Вие спасихте за малко вашата маймуна. — Бластерът му се насочи решително към диафрагмата на Лъки. — Влизайте в моя офис. Един по един. Вие също, Зейън. Всички.

Репродукторът на изображения на бюрото му лудо звънеше. Очевидно невъзможността да бъде намерен Девур в офиса бе принудило обърканите му подчинени да прибегнат до високоговорителите.

Девур включи звука, но без изображението.

— Отменям заповедта за заемане на бойните позиции — изръмжа Девур. — Беше грешка.

Мъжът от другата страна изпелтечи нещо, а Девур отвърна рязко:

— Няма нищо нередно в изображението. По-бързо. Всеки да се заеме отново с обичайната си работа.

Почти против волята му ръката на Девур премина между лицето и мястото, където трябваше да бъде изображението, сякаш се страхуваше, че другият би могъл някак да проникне с погледа си, да види на какво е заприличал и да се запита за причината.

Ноздрите на Йънг пламнаха, докато го наблюдаваше и той бавно потърка ръката с белега.

Девур седна.

— Вие останете прави — каза той и навъсено ги изгледа един по един. — Този марсианец ще умре. Може би не от робот или завързан в космически кораб. Ще измисля нещо. А вие не си въобразявайте, че сте го спасили, землянино. Бъдете сигурен, че ще измисля нещо още по-забавно. Имам богато въображение.

— Искам да бъде третиран като военнопленник — настоя Лъки.

— Няма война. Той е шпионин и заслужава смърт — отвърна Девур. — Убил е робот. Два пъти заслужава смърт. — Гласът му внезапно потрепери. — Вдигна ръка на мен. Една дузина пъти заслужава смърт.

— Аз искам да купя моя приятел — каза шепнешком Лъки.

— Той не се продава.

— Мога да дам висока цена.

— Каква? — попита Девур и хищно се усмихна. — Като свидетелствувате на конференцията ли? Твърде късно е за това. Не е достатъчно.

— В никакъв случай не бих могъл да го направя — отвърна Лъки. — Не мога да лъжествидетелствувам срещу Земята, но има една истина, която мога да ви кажа. Една истина, която не знаете.

— Не се пазари с него, Лъки — отсече Бигман.

— Маймуната е права — каза Девур. — Не се пазарете. Не можете да го купите на никаква цена. Не ще го купите с нищо, което бихте могли да ми предложите. Не бих го продал и за цялата Земя.

— Аз бих го продал за много по-малко — намеси се остро Йънг. — Изслушай члена на Съвета. Техният живот може да струва колкото притежаваната от тях информация.

— Не ме дразни — каза Девур. — Ти си под арест.

Обаче Йънг вдигна един стол и го пусна да падне с трясък.

— Нямах право да ме арестуваш. Аз съм военнослужещ. Не можеш да ме екзекутираш току-така. Няма да посмееш, колкото и да те дразня. Ще трябва да ме предадеш жив на съда. А на какъвто и да е процес аз имам какво да кажа.

— Какво например? — попита презрително Девур. Цялата омраза, която застарелият военнослужещ изпитваше към младия аристократ, излезе наяве.

— Например случилото се днес: Как ти ревеше, докато един петфутов замлянин те тупаше и как Зейън трябваше да се намеси, за да ти спаси живота. Зейън ще ми бъде свидетел. Всеки човек на базата ще си спомни, че дни наред след тази дата ти не си посмял да си покажеш лицето. Или може би ще имаш смелостта да го покажеш преди да е оздравяло, а?

— Замълчи!

— Аз мога да мълча. Ще си затворя устата, ако престанеш да подчиняваш интересите на Сириус на личната си омраза. Чуй какво има да каже членът на Съвета. — Той се обърна към Лъки. — Гарантирам ви справедлив съдебен процес.

— Каква почтена сделка, а? — изписка Бигман. — Вие и Зейън ще се събудите една сутрин, за да откриете, че сте загинали при нещастен случай. А Девур така ще съжалява, че ще ви изпрати много цветя, само гдето след това няма да има кой да каже как той се е

нуждаел от работи, зад които да се скрие, когато един марсианец е посегнал на мръсната му кожа. И ние ще трябва да направим всичко, което му харесва. Защо тогава да се пазарим?

— Няма да се случи нищо подобно — отвърна твърдо Йънг, — защото до едни час след като си тръгна оттук аз ще разкажа подробно цялата история на един от роботите. Той няма да знае на кой и няма как да открие. Ако някой от нас двамата със Зейън умре от нещо друго освен от естествена смърт, историята ще бъде изцяло предадена по субетера. В противен случай това няма да стане. Аз мисля, че Девур ще внимава някои от двамата ни да не пострада.

— Това не ми харесва, Йънг — поклати глава Зейън.

— Ще трябва да ти хареса, Зейън. Ти си свидетел на този бой. Мислиш ли, че той няма да ти стори възможно най-лошото, ако не вземеш предпазни мерки? Хайде, омръзна ми да компрометирам Службата заради племенника на директора.

— И каква е вашата информация, съветнико Стар? — попита невесело Зейън.

— Става дума за нещо повече от информация — отвърна тихо Лъки. — Ще ви предам човек, на така наречената от вас сириусианска територия има още един член на Съвета. Съгласете се да третирате моя приятел като военнопленник и гарантирате за живота му, като забравите за унищожението на робота и аз ще ви предам този друг член на Съвета.

13. ПОДГОТОВКА ЗА ВЕСТА

Бигман, който до последен момент беше сигурен, че Лъки е измислил някаква военна хитрост, се ужаси.

— Недей, Лъки! — извика той сърцераздирателно. — Недей! Не желая да ме измъкваш по този начин!

Девур явно беше учуден.

— Къде? — попита той. — Никакъв кораб не може да проникне през нашата охрана. Това е лъжа.

— Ако се споразумеем, аз ще ви заведа до човека — каза уморено Лъки.

— Космос! — изсумтя Йънг. — Това се казва споразумение.

— Чакайте — намеси се гневно Девур. — Признавам, че това може да представлява интерес за нас, но ще свидетелствува ли Стар на конференцията на Веста, че този друг член на Съвета е нахлул на наша територия и че доброволно е разкрил скривалището му?

— Това е точно така и аз ще дам показания.

— Имаме ли честната дума на един член на Съвета? — попита с насмешка Девур.

— Казах, че ще свидетелствувам.

— Добре тогава. Ще се съобразим с желанието ви и ще ви подарим в замяна живота. — каза Девур. Изведнъж очите му яростно заискриха. — На Мимас. Така ли е, мистър съветник? На Мимас?

— Правилно.

— В името на Сириус! — извика Девур и скочи развълнуван на крака. — Едва не го изпуснахме. Не се сети и никой от Службата.

— На Мимас ли? — попита замислено Зейън.

— Службата още не може да включи — каза злобно Девур. — Очевидно на „Светкавичния Стар“ е имало трима души. Трима са влезли в Мимас, двама са напуснали, а един е останал. Мисля, че в твоя доклад, Йънг, се наблягаше на факта, че Стар винаги действа в двойка със своя спътник.

— Винаги е било така — каза Йънг.

— И ти липсваше съобразителността да предположиш, че има и трети, нали? Ще отидем ли тогава до Мимас? — Изглежда стресът при това ново разкритие бе притъпил безумното му желание за мъст и той не успя да си възвърне подигравателната ирония, която показва при кацането на двамата земляни на Титан. — А вие ще ни удостоите с вашата компания, нали, мистър съветник?

— Разбира се, мистър Девур — отвърна Лъки.

Бигман се отдалечи с отвърнато лице. Струваше му се, че се чувства по-зле дори отколкото в онзи последен момент от приближаването на робота, в който металните крайници стиснаха ръката му, готови да я счупят.

* * *

„Светкавичният Стар“ беше отново в Космоса, но не като независим кораб. Той беше уловен в здрава магнитна хватка и се движеше в съответствие с машинните импулси на съпровождащия го сириусиански кораб.

Пътуването от Титан до Мимас отне близо два дни. За Лъки това бе трудно време, изпълнено с горчивина и безпокойство.

Липсваше му Бигман, който бе отделен от него и пътуваше в сириусианския кораб. (Девур беше посочил, че разделянето на различни кораби е гаранция за доброто им поведение).

На кораба беше и сириусианският военнослужещ Зейън. В него имаше известна сдържаност. Не си направи труда да повтори първоначалния си опит да спечели Лъки за сириусианската кауза, а Лъки не можеше да устои да не предприеме офанзива по този въпрос. Той попита дали Девур беше в очите на Зейън един пример за повисшата раса човешки същества, които обитават планетите на Сириус.

— Девур не е бил облагороден от обучението и дисциплината в Службата — призна неохотно Зейън. — Той е емоционален.

— Струва ми се, че вашият колега Йънг отива още по-далеч. Той не крие своето ниско мнение за Девур.

— Йънг е... изразител на едно крайно гледище сред военнослужещите. Белега на ръката си получи по време на едни

вътрешни търкания, които съпътствуваха издигането на власт на сегашния директор на централното ръководство.

— Чичото на Девур ли?

— Да. Службата беше на страната на предишния директор, а Йънг изпълняваше заповедите с войнска доблест. В резултат на това той беше предложен за повишение при новия режим. О, те го изпратиха тук и го назначиха към комисията, която ще представя Сириус на Веста, но всъщност той е подчинен на Девур.

— Племенникът на директора.

— Да. А Йънг се възмути от това. Той не може да разбере, че Службата е държавен орган, чиято политика не се поставя под въпрос или няма значение кой индивид или група ще го ръководи. Иначе е превъзходен военен.

— Но вие не отговорихте на въпроса, дали намерите, че Девур наистина представлява сириусианския елит.

— А какво ще кажете за вашата Земя? — попита гневно Зейън. — Никога ли не сте имали недотам елитни управници? Или дори лоши?

— Много на брой — призна Лъки, — но ние, на Земята, сме много различни един от друг, изменяме се. Никой управник не може да остане на власт много дълго, ако не въплъщава един компромис помежду ни. Склонните на компромиси управници може да не са динамични, но не са и тиранични. На Сириус вие цените еднаквостта, а благодарение на нея един управник може да стигне до крайности.

Зейън въздъхна, но минаха дълги часове преди да заговори отново на Лъки. Това стана едва когато Мимас се появи в големи размери на видеоекрана.

— Кажете ми, мистър съветник — каза Зейън, — искам да ми отговорите честно. Не е ли всичко това някакъв трик?

Стомахът на Лъки се сви, но той попита спокойно:

— Какъв трик?

— Наистина ли има на Мимас член на Съвета?

— Да, има. Какво очаквате вие? Че съм скрил на Мимас военна част, която ще унищожи всички ви ли?

— Може би нещо подобно.

— И какво ще постигна с унищожаването на един сириусиански кораб и дузина сириусианци?

— Ща спасите вашата чест.

— Аз направих един пазарлък — сви рамена Лъки. — Ние имаме член на Съвета там. Аз ще отида, ще го взема и той няма да окаже никаква съпротива.

— Много добре — каза Зейън. — Предполагам, че в края на краищата от вас няма да стане сириусианец. По-добре ще е да си останете землянин.

Лъки горчиво се усмихна. Значи на това се дължеше лошото настроение на Зейън. Неговото непоклатимо чувство за военна чест се бунтуваше срещу поведението на Лъки, дори когато вярваше, че Сириус ще бъде облагодетелствуван от него.

* * *

Председателят на Съвета Хектор Конуей чакаше на централния космодром в Международния град да отпътува за Веста. Той не беше се чувал директно с Лъки откакто „Светкавичният Стар“ беше влязъл в сянката на Идалго.

Донесената от капитан Бернолд информация се отличаваше с краткото си съдържание, белязано с характерния за Лъки здрав разум. Свикването на конференция беше единствения изход. Президентът веднага разбра това и макар някои членове на кабинета да бяха настроени войнствено, те трябваше да отстъпят.

Дори Сириус (както беше предсказал Лъки) страстно подкрепи тази идея. Явно бе какво цели сириусианското правителство: една конференция, която сигурно щеше да претърпи неуспех, последвана от война при диктувани от тях условия. Външно погледнато те държаха всички козове.

Точно поради това бе необходимо да я запазят колкото може по-дълго в тайна от широката публика. Ако по субетера бяха предадени всички подробности без грижлива подготовка на общественото мнение, възнегодувалите хора можеха да тласнат земното правителство към война срещу цялата Галактика. Свикването на конференция щеше само да влоши нещата, тъй като би се изтълкувало като подло отстъпление пред сириусианците.

Все пак не можеше да се пази строга секретност. Пресата беше разгневена и бунтарски настроена от факта, че ѝ се подава оскъдна и неясна информация. Нещата се влошаваха с всеки изминат ден.

Президентът трябваше да удържи някак положението до започването на конференцията. И все пак, ако конференцията не успееше, сегашното положение щеше да бъде прекрасно в сравнение с бъдещето.

При общото негодуване, което би последвало, не само ще избухне война, но и Научният съвет ще е напълно дескредитиран и разбит, а Земната федерация ще загуби най-мощното си оръжие точно когато най-много се нуждае от него.

Бяха минали седмици откакто Хектор Конуей бе спал за последен път без приспивателни и за пръв път в своята кариера помисли сериозно, че може би ще трябва да се пенсионира.

Той се надигна и се отправи към кораба, който беше вече готов за излитане. След една седмица ще бъде на Веста за предварителни разговори с Доремо. Този стар държавник с възпалени очи ще удържи баланса на силите. Нямаше съмнение в това. Самата слабост на неговия малък свят го правеше силен. Той поддържаше един честен и неповлияван от ничии интереси неутралитет в Галактиката и дори сириусианците щяха да се вслушат в думите му.

Ако Конуей успееше да го спечели на своя страна...

Той забеляза човека, приближаващ се за да го спре, малко преди да се сблъска с него.

— Е, какво има? — попита отегчено Конуей. Мъжът докосна периферията на шапката си.

— Жан Диип от транс-субетерните предавания, шефе — представи се той. — Бихте ли отговорили на няколко въпроса?

— Не, не. Готвя се да се кача на борда на кораба.

— Разбрах, сър. Точно затова ви спирам. Няма да имам друга възможност. Вие, разбира се, се отправяте за Веста.

— Да, естествено.

— За да се занимаете с оскърблението на Сатурн.

— Е?

— Каква работа очаквате да свърши конференцията, шефе? Допускате ли, че Сириус ще се подчини на резолюции и гласуване?

— Да. Мисля, че ще се подчини.

— Мислите ли, че ще гласува срещу него?

— Сигурен съм в това. Сега може ли да мина?

— Съжалявам, сър, но има нещо много важно, което хората на Земята трябва незабавно да научат.

— Моля. Не ми казвайте какво мислите, че трябва да знаят. Уверявам ви, че и аз мисля за доброто на хората от Земята.

— И затова ли Научният съвет иска да позволи чужди правителства да определят с гласуване дали територията на Земната федерация може да бъде окупирана или не, когато решението на този въпрос трябва да зависи само от нас?

Конуей не пропусна да забележи прикритата заплаха в иначе вежливо зададените въпроси. Той погледна над рамото му и можа да види, че държавният секретар говори с група журналисти, малко по-близо до кораба.

— Какво целите? — попита Конуей.

— Страхувам се, шефе, че обществото поставя под въпрос съществуването на Научния съвет. Уловихме едно сириусианско новинарско предаване, което още не е станало публично достояние. Нуждаем се от вашите коментари по него.

— Отказвам да го коментирам. Сириусианското новинарско предаване е предназначено за тяхна домашна консумация и не си струва да се коментира.

— Този репортаж беше съвсем подробен. Например, къде е членът на Съвета Дейвид Стар — легендарният Лъки? Къде е той?

— Какво?

— Хайде, шефе. Зная, че агентите на Съвета не обичат публичността, но не беше ли изпратен Стар със секретна мисия на Сатурн?

— Ако е така, млади човече, какво очаквате да кажа за нея?

— Щом сириусианците вече я обсъждат, значи тя повече не е тайна за тях. Твърдят, че Лъки Стар е нахлул в Системата на Сатурн и е бил заловен. Вярно ли е това?

— Не зная къде се намира в момента членът на Съвета Дейвид Стар — отвърна с приглушен глас Конуей.

— Означава ли това, че той може да е в Системата на Сатурн?

— Това означава, че аз не зная къде се намира в момента.

Репортерът сбърчи нос.

— Е, ако мислите, че звучи по-добре председателят на Научния съвет да не знае къде се намира един от неговите най-важни агенти, това си е негова работа — каза той. — Но настроенията на обществеността срещу Научния съвет се засилват. На първо място се говори много за неефективността на Съвета, който е допуснал Сириус да стигне до Сатурн, а сега се опитва да замаже работата, за да спаси политическата кожа на своите членове.

— Вие клеветничите. Всичко хубаво, сър.

— Сириусианците са съвсем категорични, че Лъки Стар е бил заловен в Системата на Сатурн. Как ще коментирате това?

— Никак. Оставете ме да мина.

— Сириусианците казват, че Лъки Стар ще бъде на конференцията.

— О, така ли? — За момент Конуей не можа да прикрие интереса си.

— Това изглежда ви изненадва, шефе. Само гдето сириусианците казват, че той щял да свидетелствува в тяхна полза.

— Тепърва ще видим — отвърна със затруднение Конуей.

— Признавате ли, че той ще бъде на конференцията?

— Не зная нищо по този въпрос.

— Добре, шефе — каза репортерът и отстъпи настрана. — Само гдето сириусианците казват, че Стар вече им е дал ценна информация, въз основа на която те ще бъдат в състояние да ни осъдят за агресия. Искам да кажа, какво прави Съветът? С нас ли ще се бие или срещу нас?

— Няма да коментирам — измърмори разтревожен Конуей и понечи да го подмине.

— Стар е вашият осиновен син, нали, шефе? — извика след него репортерът.

Конуей се обърна за секунда и без да промълви нито дума забърза към кораба.

Какво трябваше да каже? Какво можеше да каже, освен че му предстои да участва в междузвездна конференция, която бе порешаваща за Земята от каквото и да е друго събиране в цялата ѝ история? Или че на тази конференция везните клоняха в полза на Сириус и че шансовете да бъдат унищожени мирът, Научният съвет и Земната федерация са изключително големи.

А също, че ги защитаваше само тънкият щит на усилията на Лъки.

Това, което най-много подтискаше Конуей (повече дори от загубата на една война) беше мисълта, че ако излъчените от сириусианците новини са истина и ако конференцията претърпи неуспех въпреки първоначалните намерения на Лъки, Стар ще влезе в историята като най-голям предател на Земята! И само малцина няма да споделят това мнение.

14. НА ВЕСТА

Държавният секретар Леймън Фини беше политик от кариерата, който бе служил петнадесет години в законодателното тяло и отношенията му с Научния съвет никога не са били особено приятелски. Вече остаряваше, не беше в най-добро здраве и бе склонен да се оплаква. Той оглавяваше официално земната делегация на Веста. Обаче Конуей разбираше много добре, че той самият, като шеф на Научния съвет, трябва да бъде готов да поеме пълната отговорност, ако конференцията се окажеше неуспешна за Земята.

Фини ясно показва това още преди корабът, един от най-големите космически лайнери, да потегли.

— Пресата е почти неконтролируема — каза той. — Положението ви е тежко, Конуей.

— Цялата Земя е в тежко положение.

— Вие, Конуей.

— Е, не си правя илюзии, че ако нещата тръгнат на зле, Съветът може да очаква подкрепа от правителството.

— Страхувам се, че не. — Държавният секретар пристегна внимателно и с педантична точност предпазните колани срещу тласъците при излитането и се увери, че флаконът с хапчета против космическа болест му е под ръка. — Ако ви окажем подкрепа ще падне правителството, а ще има и достатъчно неприятности с една непредвидена война. Не можем да позволим политическа нестабилност.

През ума на Конуей мина, че Фини изобщо не вярва в успешния край на конференцията и че очаква война.

— Слушайте, Фини, ако се случи най-лошото, аз ще се нуждая от гласове на моя страна, за да спася честта на члена на Съвета Стар от...

Фини вдигна за момент посивялата си глава от хидравличната възглавница и се взря в тревожните очи на Конуей.

— Невъзможно е — отвърна той. — Вашият член на Съвета е отишъл на Сатурн по своя собствена инициатива, без да е искал

позволение или да е получил заповед за това. Искал е сам да поема риска. Ако нещата тръгнат зле, с него е свършено. Какво друго бихме могли да направим?

— Вие знаете, че той...

— Аз не зная — отвърна яростно политикът. — Официално не зная нищо. Вие сте бил достатъчно дълго в обществения живот, за да знаете, че при определени условия хората се нуждаят от жертвен агнец и настояват да го получат. Членът на Съвета Стар ще бъде жертвения агнец.

Той се облегна назад и затвори очи. Конуей до него също се облегна. Всички останали пътници бяха по местата си. Появи се далечен тътен от машините, който достигна пределната си височина щом корабът се отдели бавно от стартовата площадка и се издигна към небето.

* * *

„Светкавичният Стар“ висеше на хиляда мили над Веста, уловен от нейната слаба гравитация и я обикаляше бавно с изключени двигатели. Към него беше прикачена една малка спасителна ракета от сириусианския кораб-майка.

Военнослужещият Зейън беше напуснал „Светкавичния Стар“, за да се присъедини към сириусианската делегация на Веста, а на негово място бе останал един робот. В спасителната ракета бяха Бигман и военнотслужещият Йънг.

Лъки беше изненадан, когато лицето на Йънг се взря за пръв път в него от приемника.

— Какво правите навън в Космоса? — попита той. — С вас ли е Бигман?

— Да. Аз съм неговият пазач. Предполагам, че очаквахте робот.

— Точно така. Или след тази случка те не смеят да го поверят на робот?

— Не. Това е само малък номер на Девур, за да не участвувам на конференцията и е шамар за Службата.

— Зейън ще бъде там — каза Лъки.

— Зейън е свестен мъж, но е от хората на Девур — изсумтя Йънг. — Той не разбира, че в Службата има нещо повече от сляпо подчинение на заповеди отгоре и че Сириус се управлява в съответствие с непоклатимите закони на честта, от които се ръководи и самата Служба.

— Как е Бигман? — попита Лъки.

— Доста добре, но изглежда нещастен. Странно е, че една личност, така необикновена на външен вид, има по-силно чувство за дълг и чест от вас.

Лъки стисна устни. През малкото време, което оставаше, той се безпокоеше някой от двамата военнослужещи да не започне да размишлява върху неговата загуба на чест. Оттук имаше само една стъпка до въпроса, дали Лъки можеше по някакъв начин да възвърне своята чест. След това те ще се запитат какви са истинските му намерения и после...

— Е — каза Йънг, свивайки рамена, — обадих се само, за да се уверя, че всичко е наред. Аз отговарям да не ви се случи нещо преди да ви вземат долу непосредствено преди започването на конференцията.

— Почакайте, военнослужещ. Вие ми направихте услуга на Титан.

— Не съм направил нещо за вас. Следвах повелята на дълга.

— Въпреки това, вие спасихте живота на Бигман, а може би и моя. Може да се случи така, че когато конференцията завърши, да сметнете, че животът ви е в опасност.

— Моят живот ли?

— След като дам своите показания — каза предпазливо Лъки, — Девур може да реши по една или друга причина да се освободи от вас, въпреки риска сириусианците да научат за борбата му с Бигман.

— По пътя за насам не се е показал нито веднъж — каза с горчива усмивка Йънг. — Той ще чака в каютата си докато не му се оправи лицето. Засега се намирам в безопасност.

— Все пак, ако сметнете, че сте в опасност, обърнете се към председателя на Научния съвет Хектор Конуей. Имате моята дума, че той ще ви приеме като политически емигрант.

— Предполагам, че имате най-добри намерения, но мисля, че след конференцията тъкмо Конуей ще трябва да търси политическо убежище. — При тези думи Йънг прекъсна връзката.

Лъки остана да наблюдава проблясващата долу Веста. Мислеше с тъга, че в края на краищата има големи шансове Йънг да се окаже прав.

Веста беше един от най-големите астероиди. Той нямаше размера на Серес, който със своя диаметър от петстотин мили бе гигант сред астероидите, но диаметърът му, равняващ се на двеста и петнадесет мили, го поставяше във втората категория, в която можеха да му съперничат само още два други астероида, Палас и Джуно.

Веста беше най-яркият астероид, видим от Земята, защото имаше шанса най-външната му обвивка да е съставена по-скоро от калциев карбонат, отколкото от по-тъмните силикати и метални окиси, характерни за най-външната обвивка на останалите астероиди.

Учените размишляваха върху тази странна дивергенция в химическия състав (Той не беше подозиран преди кацането на него. Преди това древните астрономи са се чудели, дали Веста не е покрита изцяло с лед или замръзнал въглероден двуокис), но не можеха да стигнат до никакво заключение. А писателите, които го описваха, го наричаха „мраморен свят“.

„Мраморният свят“ бе превърнат във военна база в първите дни на борбата с космическите пирати от Астероидния пояс. Естествените пещери под неговата повърхност бяха разширени и херметизирани. Там имаше място да се събере цяла флота и склад с провизии за две години.

Сега военната база беше почти излязла от употреба, но с малки промени пещерите можеха да бъдат (и бяха) пригодени за заседателни зали за делегати от цялата Галактика.

Доставиха запаси от храна и вода и в пещерите бе създаден лукс, от какъвто военните не се нуждаеха. Когато човек пресечеше мраморната повърхност и влезеше във вътрешността, малко неща можеха да отличат Веста от един земен хотел.

Земната делегация, като домакин (Веста беше земна територия. Дори сириусианците не оспорваха това), разпределяше квартирите и се грижеше за комфорта на делегатите. Това означаваше пригаждане на всички квартири към леките разлики в гравитацията и атмосферните условия, с които те бяха свикнали. Квартирите на хората от Уорън, например, бяха климатизирани до умерен студ в съответствие със суровия климат на тяхната родна планета.

Не случайно положиха най-големи усилия за делегацията от Елам. Това беше един малък свят, който обикаляше около червена звезда-джудже. Условията на него бяха такива, че трудно би могло да се предположи възможността там да живеят човешки същества. Все пак най-съществените недостатъци бяха преодолени от неспокойния гений на човешката раса.

Там нямаше достатъчно светлина за отглеждане на растения от земен тип, така че се използваше изкуствена светлина и се култивираха специални видове, докато накрая зърнените култури и селскостопанските продукти на Елам не само станаха добри, но бяха и с по-високо качество от всички останали в Галактиката. Просперитетът на Елам почиваше върху неговия износ на селскостопанска продукция, какъвто не можеха да достигнат други, много по-облагодетелствувани от природата светове.

Вероятно поради слабата светлина на Еламското слънце там хората не бяха биологично облагодетелствувани от кожна пигментация. Обитателите му имаха изключително светла кожа.

Ръководителят на еламската делегация, например, беше почти албинос. Казваше се Агас Доремо и повече от тридесет години беше всепризнат лидер на неутралните сили в галактиката. Той поддържаше равновесието при всеки възникнал въпрос между Земята и Сириус (който, разбира се, представляваше крайните антиземни сили в Галактиката).

Конуей разчиташе, че той ще стори същото и на тази конференция. Влезе приятелски настроен в квартирата на еламската делегация. Внимаваше да не прекалява с любезности и топло се ръкуваше. Конуей премигна на слабата червеникава светлина и прие чаша еламска бира.

— Косата ви е побеляла, откакто ви видях за последен път, Конуей — каза Доремо. — Станала е почти като моята.

— Изминаха много години, откакто се срещнахме за последен път, Доремо.

— Значи не е побеляла само през последните няколко месеца?

— Мисля, че сигурно щеше да побелее, ако беше тъмна преди това — усмихна се унило Конуей.

Доремо кимна в знак на съгласие и отпи от чашата си.

— Земята позволи да я поставят в много неудобно положение — каза той.

— Така е, но въпреки това, по всички правила на логиката, тя е права.

— Да — рече с уклончив тон Доремо.

— Не зная колко сте мислили по този въпрос...

— Много.

— Или доколко бихте искали да го дискутирате предварително...

— Защо не? Сириусианците бяха при мен.

— Вече?

— По пътя си насам спрях на Титан — каза, поклащайки глава, Доремо. — Имат разкошна база там, както успях да видя веднага щом ми дадоха тъмни очила (На Сириус има ужасна синкава светлина, която, разбира се, разваля всичко). Вие трябва да им вярвате, Конуей. Те вършат нещата със замах.

— Решихте ли, че имат право да колонизират Сатурн?

— Драги мой Конуей — отвърна Доремо. — Аз реших само, че искам мир. Една война няма да донесе на никого нищо добро. Положението обаче е следното: Сириусианците са в Системата на Сатурн. Как може да бъдат принудени да напуснат без война?

— Има един начин — отвърна Конуей. — Ако другите външни светове покажат ясно, че считат Сириус за нашественик, той не би могъл да се опълчи срещу цялата Галактика.

— Да, но как ще убедите външните светове да гласуват срещу Сириус? — попита Доремо. — Прощавайте, но повечето от тях са традиционно подозрителни спрямо Земята и ще си кажат, че в края на краищата Системата на Сатурн е била необитаема.

— Но откакто Земята е дала независимост на външните светове се прие положението, съгласно доктрината на Хегел, че никоя единица, по-малка от звездна система, не може да се смята за независима. Една незаселена планетна система не означава нищо, ако звездната система, от която е част, не е незаселена като цяло.

— Съгласен съм с вас и признавам, че така е било прието. Но никога не е било изпробвано на практика. Сега ще бъде проверено.

— Мислите ли, че е мъдро да се анулира нещо вече прието, за да се приеме нов закон, който ще позволи на всеки чужденец да нахлува в

една система и да колонизира всички незаселени планети и планетоиди, на които случайно се натъкне? — попита тихо Конуей.

— Не, не мисля така — отвърна Доремо. — Аз мисля, че е в интерес на всички нас звездните системи да се смятат за неделими, но...

— Но?

— На тази конференция ще се разбунтуват страсти, които ще попречат на делегатите да подходят логично към въпроса. Ако мога да се осмеля да посъветвам Земята...

— Продължавайте. Разговорът е неофициален и не се документира.

— Аз бих казал, че Земята не бива да разчита на подкрепа в тази конференция. Позволете на Сириус да остане засега на Сатурн. Накрая той ще разкрие своите истински намерения и тогава ще можете да свикате втора конференция с по-голяма надежда за успех.

— Невъзможно е — отвърна, поклащайки глава, Конуей. — Ако не успеем тук, ще се надигне недоволство от наша страна. То вече се надига.

— Недоволство има навсякъде — сви рамена Доремо. — Аз съм много песимистично настроен относно успеха на конференцията.

— Но ако вие самият вярвате, че Сириус не трябва да остане на Сатурн, не бихте ли могъл да убедите и другите в това? — попита Конуей. — Вие сте влиятелна личност, която се ползува с уважение в Галактиката. Не ви моля за нищо друго, освен да се придържате към собствените си убеждения. Те може да се окажат решаващи за това дали ще има война или мир.

Доремо остави чашата си настрана и избърса устни с една салфетка.

— Много бих желал да направя точно това, Конуей — каза той, — но на тази конференция не смея дори да се опитам. Сириус така изцяло е поел нещата в ръцете си, че за Елам може да се окаже опасно да застане срещу него. Ние сме един малък свят... В края на краищата, Конуей, ако вие сте свикал тази конференция, за да постигнете мирно решение, защо тогава едновременно с това сте изпратил военни кораби в Системата на Сатурн?

— Това ли ви казаха сириусианците, Доремо?

— Да. Показаха ми някои от доказателствата, които имат. Беше ми показан дори един заловен земен кораб в полет до Веста, който беше в магнитната прегръдка на сириусиански съд. Казаха ми, че на борда му бил не друг, а самият Лъки Стар, за когото дори и ние на Елам сме чували. Разбирам, че Стар сега обикаля Веста в очакване да го призовем за свидетел.

Конуей бавно кимна.

— Ако Стар признае, че сте предприели военни действия срещу сириусианците — продължи Доремо. — а това ще стане, защото в противен случай не биха му позволили да свидетелствува на конференцията, шансовете на Земята за успешен изход от нея са равни на нула. Никакви контрааргументи няма да издържат. Мисля, че Стар е ваш осиновен син.

— В известен смисъл, да — измърмори Конуей.

— Разбирате, че това влошава още повече положението. И ако кажете, че е действувал без разрешението на Земята, както предполагам, че трябва...

— Това е вярно — прекъсна го Конуей, — но не съм подготвен да кажа с какво твърдение ще излезем.

— Ако се отречете от него, никой няма да ви повярва. Ваш собствен син е, нали разбирате? Делегатите от външните светове ще извикат: „Какво вероломство!“, възмутени от предполагаемото лицемерие на Земята. Най-голяма врява ще вдигне Сириус, а аз нищо не ще мога да направя. Дори няма как да дам собствения си глас за Земята... По-добре е да отстъпите.

— Земята не може да го стори — поклати глава Конуей.

— Тогава това ще означава война на всички ни срещу Земята — каза с тъга Доремо.

15. КОНФЕРЕНЦИЯТА

Конуей довърши питието си и стана да си върви, сбогувайки се с тъжно изражение на лицето.

— Но вие знаете, че още не сме чули показанията на Лъки — каза той почти като продължение на мислите си. — Ако резултатите от тях не бъдат така лоши, както мислите и те се окажат безобидни, ще действувате ли тогава в защита на мира?

— Хващате се за сламката, Конуей — сви рамене Доремо. — Да, да. Ако се случи невероятното и конференцията не бъде панически закрыта след думите, произнесени от вашия осиновен син, аз ще свърша моята част от работата. Както ви казах, аз съм на ваша страна.

— Благодаря ви, сър — каза Конуей и двамата отново си стигнаха ръцете.

Доремо гледа известно време втренчено след отдалечаващия се председател на Научния съвет, поклащайки тъжно глава. Той бе постигнал това, което очакваше. Сега трябваше само сириусианците да представят Лъки. Конференцията бе открита по подобаващо официален начин. Всеки беше абсолютно точен, а когато земната делегация влезе, за да заеме местата си отпред и крайно вдясно в залата, всички делегати, които бяха вече седнали, дори сириусианците отпред и крайно вляво, станаха на крака.

Когато държавният секретар, представящ домакините, стана, за да приветствува делегатите с добре дошли, той говори с общи фрази за мира и за вратата, която отваря за продължаване на експанзията на човечеството през Галактиката, за общия произход и братството между всички хора и за тежките последици от една евентуална война. Той предпазливо не спомена специалните точки от дневния ред, не назова Сириус по име и не отправи никакви заплахи.

Аплодираха му възторжено. После конференцията избра за председател Доремо (Той бе единственият човек, приет и от двете страни) и започна работа по главната тема.

Конференцията не беше открита за обществеността, но имаше специални кабинети за репортерите от различните светове. Те не можеха да интервюират отделни делегати, но им бе позволено да слушат и изпращат нецензурирани репортажи.

Протоколите, както обикновено на такива междузвездни събрания, се водеха на интерлингва — езиковата смес, която служеше за общуване в цялата Галактика.

След кратка реч на Доремо, възхваляваща добродетелите на компромиса и молеща никой да не бъде така упорит, че да се разпали война, докато с малки отстъпки може да се запази мирът, той още веднъж даде думата на държавния секретар на Земята.

Този път секретарят беше пристрастен. Той представи добре и убедително позицията на своята страна по диспута.

Не остана скрито обаче враждебното отношение на другите делегати. То висеше като мъгла във въздуха.

Конуей седеше до ораторстващия секретар, опрял брадичка на гърдите си. При друг случай Земята би допуснала грешка, представяйки основната си реч още в самото начало. Това би означавало да изиграе най-силните си козове преди да е известна крайната цел и би дало възможност на Сириус решително да отхвърли обвинението.

В случая обаче Конуей искаше точно това.

Той извади носната си кърпа, прекара я по челото и после бързо я прибра обратно, надявайки се, че никой не го е видял. Не искаше да изглежда обезпокоен.

Сириус представи своите доказателства срещу обвинението и после (несъмнено по уговорка) се изказаха представителите на три от външните светове, за които всички знаеха, че са под сириусианско влияние. Всеки от тях избягваше прекия проблем, а коментираше убедително агресивните намерения на Земята и нейните амбиции да наложи отново едно галактическо правителство под свое ръководство. Те подготвиха почвата за заключителното сириусианско изказване и след това бе обявена почивка за обяд.

Накрая, шест часа след започването на конференцията, дадох думата на Стен Девур, който бавно се изправи. Той пристъпи към трибуната и впери поглед надолу към делегатите. Върху загорялото му

лице, по което нямаше и следа от злополучната битка с Бигман, бе изписана горда самоувереност.

Сред делегатите настъпи крайно раздвижване, което Девур спокойно изчака.

Конуей беше сигурен, че всеки делегат очаква Лъки Стар скоро да даде показания. Те предвкусваха с вълнение това пълно унижение на Земята.

Най-после Девур започна спокойно своята реч. Неговото въведение беше историческо. Връщайки се назад към дните, когато Сириус е бил земна колония, той разказа надълго и широко за несправедливостите от онова време. Бегло засегна Доктрината на Хегел, която беше обезпечила независимостта както на Сириус, така и на другите колонии, окачествявайки я като неискрена и цитира един по един предполагаемите опити на Земята за възстановяване на господството ѝ.

Преминавайки към настоящето, той каза:

— Сега ни се отправя обвинение, че сме колонизирали един необитаем свят. Ние ще пледираме срещу това обвинение. Обвинени сме, че сме заели едни пуст свят и сме го превърнали в превъзходна обител на човешки същества. Ще пледираме срещу това обвинение. Обвиняват ни в разширяване на района, обитаван от човешката раса с един подходящ за нея свят, който е бил пренебрегван досега. Ние ще пледираме и срещу това обвинение. Не бяхме обвинени, че по време на този процес сме употребили насилие срещу когото и да било. Не бяхме обвинени във военни действия, в убиване и раняване по време на окупацията. Не бяхме обвинени изобщо в никакво престъпление. Вместо това ни се заявява, че на разстояние по-малко от един милиард мили от света, който сега мирно заемаме, има един друг заселен свят, наречен Земя.

Ние не разбираме какво общо има това с нашия свят Сатурн. Не заплашваме замлянците с насилие и те не ни обвиняват в това. Ние молим само за привилегията да ни оставят на мира и в замяна на това с радост ще им предложим същото.

Те казват, че Сатурн е техен. Защо? Били ли са някога на някой от неговите спътници? Не. Показали ли са интерес към него? Не. Поискали ли са го за хилядите години, през които са имали възможност да го заселят? Не. Едва след като ние кацнахме на него те

внезапно откриха, че ги интересува. Казват още, че Сатурн обикаля около същото Слънце както Земята. Ние признаваме това, но посочваме също, че фактът е ирелевантен. Един необитаван свят си остава необитаван независимо от специфичния път, по който минава през Космоса. Ние го колонизирахме първи и той е наш. Както вече казах, Сириус е заел Системата на Сатурн без каквото и да било насилие или заплаха за употреба на сила и сме правили всичко, ръководейки се от желанието за мир. Когато Земята поиска тази конференция, ние, в името на мира, веднага се съгласихме, макар че правото ни да владеем Системата на Сатурн е във от съмнение. Но какво да кажем за Земята? Как тя подкрепя своите виждания? Земляците са много красноречиви в своите призови за мир. Но думите им рядко се покриват с делата. Те апелират за мир, а предприемат военни действия. Искат конференция, а в същото време изпращат военна експедиция. Накратко, докато Сириус рискува своите интереси в името на мира. Земята провежда непредизвикани с нищо военни действия. Мога да докажа това с думите на самия Научен съвет на Земята.

Той направи жест с ръка, посочвайки театрално една врата, към която бе насочен сноп светлина. Там, високо изправен, стоеше Лъки Стар. От двете му страни имаше по един робот.

* * *

След като бе свален на Веста, Лъки най-после видя отново Бигман. Дребният марсианец изтича към него, а Йънг го наблюдаваше от разстояние.

— Лъки! — извика умоляващо Бигман. — Марсиански пясъци, Лъки, не прави това. Не могат да те накарат да кажеш и дума, ако ти не искаш. А с мене наистина няма значение какво ще се случи.

— Почакай, Бигман — отвърна Лъки, поклащайки леко глава. — Потърпи още един ден.

Йънг се приближи и хвана Бигман за лакътя.

— Съжалявам, Стар, но ние ще се нуждаем от него, докато мине вашето изявление. Девур обича да има гаранция и мисля, че в това

отношение е прав. Ще трябва да се срещнете с вашите собствени хора, а унижението ще бъде тежко.

Самият Лъки събираше кураж точно за този момент. И когато накрая застана на прага и почувствува тишината и погледите върху себе си, затаи дъх. Тъй като бе силно осветен. Лъки виждаше делегатите на конференцията само като огромна черна маса. Едва след като роботите го оставиха в свидетелската ложа, от тълпата започнаха да изплуват пред очите му отделни лица. Сега той можеше да види лицето на Конуей, седнал на първия ред.

За момент той му се усмихна уморено, но Лъки не посмя да му отвърне с усмивка. Това бе решаващият миг и той не трябваше да прави нищо, което дори в този късен стадий би могло да предупреди сириусианците.

Девур се взираше жадно в землянина, предвкушвайки предстоящия си триумф.

— Джентълмени — каза той, — искам временно да превърна тази конференция в нещо като съдебен процес. Имам тук един свидетел и искам всички делегати да го чуят. Ще се позова на това, което ще каже този землянин и основен агент на Научния съвет.

— Посочете името, гражданството и заемания от вас пост, моля — каза той, обръщайки се към Лъки с внезапна острота.

— Казвам се Дейвид Стар, родом съм от Земята и съм член на Научния съвет — обяви Лъки.

— Подлаган ли сте на обработка с наркотици, психическо изследване или умствено насилие от някакъв род, за да бъдете принуден да свидетелствувате тук?

— Не, сър.

— Значи говорите по своя воля и ще кажете истината, нали?

— Говоря по своя воля и ще кажа истината.

— На някои от вас може да им се стори — обърна се Девур към делегатите, — че членът на Съвета Стар е бил манипулиран психически без негово знание или че отрича да е увреден психически именно в резултат от такова увреждане. В такъв случай той може да бъде изследван от всеки член на тази конференция с медицинска квалификация (зная, че тук има такива), който поиска.

Никой не изяви желание и Девур продължи, обръщайки се към Лъки:

— Кога за пръв път разбрахте, че има сириусианска база в системата на Сатурн?

Накратко, безстрастно, с поглед, вперен безучастно напред. Лъки разказа за първото си влизане в Системата на Сатурн и за предупреждението да я напусне.

Конуей кимна леко като установи, че той дори не спомена за капсулата и за шпионската дейност на Агент Х. Очевидно сириусианците не искаха да се оповестява това и Лъки се беше подчинил.

— А напуснахте ли я, след като бяхте предупреден?

— Да, сър.

— За постоянно ли?

— Не, сър.

— Какво направихте после?

Лъки описа хитростта с Идалго, приближаването към Сатурн откъм южния му полюс и полета през празнината между пръстените към Мимас.

— Заплашвали ли сме през това време с насилие вашия кораб? — попита Девур.

— Не, сър.

Девур се обърна отново към делегатите.

— Не е необходимо да разчитам само на думите на члена на Съвета — поясни той. — Имам телеснимки от преследването на неговия кораб до Мимас.

Лъки остана в петното светлина, докато останалата част от залата беше затъмнена и делегатите наблюдаваха в тримерно изображение сцени от движението на „Светкавичния Стар“ към пръстените и изчезването му в една празнина, която от ъгъла на фотографиране не можеше да се види.

После бе показано движението на кораба към Мимас и изчезването му в една червеникава светлина и пара.

В този момент Девур сигурно чувствуваше едно нарастващо скрито възхищение от дързостта на землянина, защото каза прибързано и с отсенка на досада:

— Причината, за да не настигнем члена на Съвета, беше в оборудването на неговия кораб с Аграв-двигатели. Маневрирането в близост до Сатурн беше по-трудно за нас отколкото за него. Затова ние

самите не бяхме се доближавали преди до Мимас и не бяхме психологически подготвени за неговата постъпка.

Ако беше посмял, Конуей сигурно щеше да извика високо след току-що казаното. Глупакът Девур щеше да заплати за този момент на завист. Със споменаването на Аграв той, разбира се, се опитваше да увеличи страховете на външните светове от научните постижения на Земята, което може би също беше грешка. страховете можеше да станат твърде силни.

— И така, какво се случи, след като напуснахте Мимас? — попита Девур.

Лъки описа своето залавяне, а Девур, който намекна за притежаваните от Сириус усъвършенствувани устройства за откриване на маса, каза:

— А после, когато се върнахме отново на Титан, дадохте ли ни информация за вашата дейност на Мимас?

— Да, сър. Аз ви казах, че едия друг член на Съвета е все още на Мимас и че ще ви придружа обратно до него.

Очевидно делегатите не знаеха това. Надигна се врява, която Девур заглуши.

— Аз притежавам комплект телеснимки от отстраняването на члена на Съвета на Мимас, където е бил изпратен да създаде секретна военна база, докато в същото време Земята свиква тази уж мирна конференция! — извика той.

Последва ново затъмняване и ново триизмерно изображение. Делегатите наблюдаваха с пълни подробности кацането на Мимас, как повърхността му се стопи навътре, изчезването на Лъки в образувания тунел и извеждането и качването на кораба на члена на Съвета Бен Весилевски. Последните сцени бяха заснети във вътрешността на временното жилище на Вес под повърхността на Мимас.

— Една напълно оборудвана база, както виждате — каза Девур и после се обърна към Лъки. — Може ли да се смята, че всичките ви действия са извършени с официалното одобрение на Земята?

Въпросът бе насочващ и нямаше никакво съмнение относно очаквания и желан отговор, но тук Лъки се поколеба, присъстващите затаиха дъх, а Девур се намръщи.

— Ще ви кажа истината — рече Лъки. — Аз не бях получил пряко разрешение да вляза повторно в Системата на Сатурн, но знаех,

че всичко, което съм направил, ще срещне пълното одобрение на Научния съвет.

При това признание сред репортерите настъпи суматоха, а сред делегатите се вдигна врява. Те наставаха от местата си и сред виковете им можеше да се различат възгласите: „Гласуване! Гласуване!“

По всичко изглеждаше, че конференцията е свършила, а Земята осъдена.

16. ИЗМАМЕНИЯТ ИЗМАМНИК

Агас Доремо беше станал на крака и с традиционното чукче се опитваше напълно безрезултатно да въдвори тишина. Конуей с труд си проправи път напред през множеството заплашителни жестове и освирквания и включи алармения сигнал. Пронизителният стържещ звук с променяща се сила прозвуча сред безпорядъка и принуди изненаданите делегати да млъкнат.

След малко той го изключи и във внезапно настъпилата тишина Доремо каза бързо:

— Аз се съгласих да дам думата на председателят на Научния съвет Хектор Конуей от Земната федерация, за да разпита члена на Съвета Стар.

Чуха се викове „Не, не“, но Доремо твърдо продължи:

— Помолих конференцията да постъпи честно в това отношение. Председателят на Научния съвет ме увери, че разпитът ще бъде кратък — сред шумолене и вълна от шушукания Конуей се приближи към Лъки. Усмиваше се, но заговори с официален тон:

— Член на Съвета Стар — каза той, — Девур не ви попита какво целяхте с всичко това. Кажете ми, защо навлязохте в Системата на Сатурн?

— За да колонизирам Мимас, шефе.

— Чувствуваше ли, че имаш право да го сториш?

— Мимас беше един необитаем свят, шефе.

Конуей се обърна така, че да остане с лице към внезапно озадачената и притихнала група делегати.

— Ще повторите ли току-що казаното от вас, член на Съвета Стар? — попита той.

— Аз пожелах да заселя човешки същества на необитаемия свят Мимас, който принадлежи на Земната федерация, шефе.

— Мимас е част от Системата на Сатурн! — извика яростно скочилият на крака Девур.

— Точно така — съгласи се Лъки, — също както Сатурн е част от Слънчевата система. Според вашето тълкуване, обаче, Мимас е само един незаселен свят. Преди малко вие признахте, че сириусиански кораби никога не са го приближавали, преди моят кораб да кацне на него.

Конуей се усмихна. Лъки също беше схванал тази грешка на Девур.

— Членът на Съвета Стар не беше тук, мистър Девур, по време на вашето встъпително слово — каза Конуей. — Позволете ми да цитирам дума по дума един пасаж от него: „Един незаселен свят е незаселен, независимо от специфичния път по който минава през Космоса. Ние го колонизирахме първи и той е наш“. Ако гледната точка на Земната федерация е правилна — продължи предпазливо, обръщайки се към делегатите председателят на Научния съвет, — тогава Мимас принадлежи на Земята, защото този свят е бил незаселен и ние първи сме го колонизирали. Според сириусианската логика на разсъждения фактът, че един друг спътник на Сатурн е колонизиран от Сириус няма никакво значение. И в двата случая нахлуването в един свят, принадлежащ на Земната федерация и отстраняването оттам на наш колонист е военен акт и показва истинското лицемерие на нарушителя, тъй като отказва на другите правата, за които той сам претендира.

Сега отново настъпи смущение и Доремо взе думата.

— Джентълмени, аз искам да кажа нещо. Фактите, както бяха изложени от представителите на Научния съвет Стар и Конуей са неопровержими. Това показва пълната анархия, която ще настъпи в Галактиката, ако трябва да надделее сириусианската гледна точка. Всяка незаселена скала ще бъде източник на раздор, а всеки астероид — заплаха за мира. Със собствените си действия сириусианците показаха своята неискреност.

Настъпи внезапен и пълен обрат.

Ако на Сириус беше дадено време, той можеше да продължи да обединява своите сили, но Доремо, който бе опитен и умел парламентарист, тласна конференцията към гласуване, докато просириусианските светове бяха все още напълно объркани и нямаха възможността да обсъдят дали да действат в разрез с простите и така внезапно разбудени факти.

В подкрепа на Сириус гласуваха три свята. Това бяха Пентазиля, Дувари и Мулен. Те бяха малки и се знаеше, че са под политическото влияние на Сириус. Останалата част от делегатите, повече от петдесет гласа, бяха на страната на Земята. На Сириус бе наредено да освободи земляните, които беше задържал, да демонтира своите бази и до един месец да напусне Слънчевата система.

Заповедите можеха да бъдат наложени единствено чрез война. Но Земята беше готова за война, а Сириус трябваше сега да я води сам, без подкрепяна на външните светове. Нямахше дори един човек на Веста, който да очаква, че Сириус ще се бие при тези условия.

С изкривено от злоба лице и задъхвайки се, Девур се обърна още веднъж към Лъки.

— Това беше един глупав номер — изсъска той. — Един начин да ни принудите да...

— Вие ме принудихте мен — отвърна спокойно Лъки, — застрашавайки живота на Бигман. Спомняте ли си? Или искате да бъдат публикувани подробностите по случая?

— Вашият маймунски приятел е все още в наши ръце — започна злобно Девур — и независимо от гласуването на конференцията...

Председателят на Научния съвет, който също присъствуваше на разговора, се усмихна.

— Що се отнася до Бигман — каза Конуей, — той не е във ваши ръце, мистър Девур. Той е в наши ръце заедно с един военнотружещ на име Йънг, който ми каза, че членът на Съвета Стар му обещал открит лист за Земята в случай на нужда. Очевидно чувствава, че при сегашното ви настроение няма да бъде безопасно за него да ви придружи по обратния път до Титан. Смя ли да предположа, че вие обмисляте въпроса, дали ще бъде безопасно за вас да се върнете на Сириус? Ако желаете да кандидатствувате за политическо убежище...

Но Девур му обърна гръб и излезе без да каже нито дума.

* * *

Усмихнат до уши, Доремо се сбогуваше с Конуей и Лъки.

— Предполагам, че с радост ще видите отново Земята, млади момко — каза той на Лъки.

Стар кимна в знак на съгласие.

— Отивам си у дома с пътническия кораб, който тръгва след един час, сър, с бедния стар „Светкавичен Стар“ взет на буксир и честно казано в момента няма нищо, което да ме радва повече.

— Хубаво! Поздравявам ви за отлично свършената работа. Когато в началото на сесията Конуей помоли да му позволя да ви разпита, аз се съгласих, но помислих, че навярно е луднал. Когато вие свършихте с показанията си и той сигнализира да му дам думата, вече бях сигурен, че е луд. Но очевидно всичко е било планирано предварително.

— Лъки ми беше изпратил съобщение какво в общи линии се надява да направи — каза Конуей. — Разбира се, едва през последните един-два часа бяхме сигурни, че това ще свърши работа.

— Мисля, че му имате вяра — каза Доремо. — В първия си разговор с мен вие попитахте дали ще застана на ваша страна, ако показанията на Лъки останат без резултат. Разбира се, тогава аз не можех да проумея какво имате предвид, но когато му дойде времето, разбрах.

— Благодаря ви, че защитихте нашата позиция.

— Защитих позицията, която очевидно доказва, че е правилна... Вие сте изкусен опонент, млади момко — похвали той Лъки.

— Разчитах само на липсата на искреност у сириусианците — отвърна с усмивка Лъки. — Ако те наистина вярвах в това, което представяха за своя позиция, моят колега от Научния съвет щеше да бъде оставен на Мимас и всичките ни усилия щяха да бъдат възнаградени с един малък спътник от лед и една трудна война.

— Точно така. Е, разбира се, когато делегатите се завърнат по домовете си, те пак ще премислят случилото се и някои от тях ще се разгневят на Земята и на мен, а и на себе си, задето са допуснали да изпаднат в паника. Но като се овладеят все пак ще установят, че са утвърдили принципа за неделимост на звездните системи и че тържеството на този принцип е по-важно от наранената им гордост или от техните предразсъдъци. Аз наистина мисля, че историците ще се връщат към тази конференция като към важно събитие, допринесло много за мира и благоденствието на Галактиката. Безкрайно съм доволен.

Той енергично стисна ръцете на двамата.

* * *

Лъки и Бигман бяха отново заедно и макар корабът да беше огромен, а другите пътници — много, те не общуваха с останалите. Марс беше зад тях (Повече от половин час Бигман го наблюдава със задоволство), а Земята не много далеч през тях.

Бигман успя най-после да изрази с думи своето смущение.

— Космос, Лъки — каза той, — аз нито веднъж не разбрах какво правиш. Помислих си... Е, не искам да кажа какво си помислих. Само че, марсиански пясъци, бих желала да ме предупредиш.

— Не мислех, Бигман. Това бе единственото нещо, което не можех да направя. Не разбираш ли? Аз трябваше да изманипулирам сириусианците да отведат Вес от Мимас без да заподозрат усложненията. Не можех да им покажа, че аз искам да направят това, иначе веднага щяха да забележат клопката. Трябваше да изглежда, сякаш съм принуден да го сторя против волята си. Уверявам те, че отначало сам не знаех как ще го направя, но ми бе известно едно: ако знаеше плана, Бигман, ти щеше да издадеш номера.

— Аз да издам номера? — попита разгневен Бигман. — Земен червей, ти знаеш, че и с бластер не могат да го изкопчат от мен.

— Зная, че с никакви мъчения не могат да те принудят, Бигман. Ти просто ще им го издадеш доброволно. Знаеш, че си слаб артист. Щом веднъж се разгневиш, ти ще го изплюеш по един или друг начин. Затова почти ми се искаше да те оставя на Мимас, спомняш ли си? Знаех, че не мога да ти доверя плана си за действие, че ще разбереш погрешно това, което правя и ще се чувствуващ нещастен. Както стана, но ти все пак се оказа дар Божи.

— Наистина ли? Като натупах това приятелче?

— Косвено, да. Благодарение на това те повярвах, че аз искрено разменям свободата на Вес срещу твоя живот. Беше ми по-лесно да ги убедя, отколкото при каквито и да е условия в твое отсъствие. Фактически аз не положих никакви усилия. Размяната беше добра. На всичко отгоре, ти беше така съкрушен от това, че те изобщо не заподозряха номера. Всеки, който те наблюдава, би се убедил че аз наистина предавам Земята.

— Марсиански пясъци, Лъки! — възкликна Бигман поразен. — Би трябвало да зная, че ти никога не би направил подобно нещо. Показах се като последен глупак.

— Радвам се, че се показва такъв — отвърна пламенно Лъки и нежно разроши косата на дребния си приятел.

* * *

— Прибирането у дома няма да е така, както очакваше Девур, отбеляза Вес, когато заедно с Конуей се присъединиха към тях за вечеря. — Корабното субетерно радио непрекъснато предава какво пише земната преса за нас и специално за теб, разбира се.

— Няма защо да им благодарим — рече намръщен Лъки. — Само ще направят по-трудна работата ни в бъдеще. Публичност! Спри и си помисли какво щяха да пишат, ако сириусианците бяха само малко по-съобразителни и не бяха се хванали на въдицата или бяха ме изтеглили от конференцията в последната минута.

Конуей видимо потрепери.

— Предпочитам да не се случи — каза той. — Но както и да е, Девур получи каквото трябваше.

— Предполагам, че ще оцелее — рече Лъки. — Чичо му ще го измъкне.

— Във всеки случай, вече приключихме с него — намеси се Бигман.

— Приключихме ли? — попита мрачно Лъки. — Не съм сигурен. Те се храниха мълчаливо в продължение на няколко минути.

— Разбира се, в известен смисъл сириусианците не биха могли да си позволят Вес да остане на Мимас — каза Конуей, който очевидно се опитваше да разведри внезапно помръкналата атмосфера, — така че ние наистина не им дадохме никакъв шанс. В края на краищата те търсеха капсулата в пръстените и доколкото знаят, Вес само на тридесет хиляди мили извън тях можеше...

Бигман изпусна вилицата и облещи очи.

— Гърмящи ракети! — възкликна той.

— Какво има, Бигман? — попита любезно Вес. — Сигурно се сети внезапно за нещо и ти се схвана мозъкът, а?

— Млъкни, глупако! — срязва го Бигман. — Слушай, Лъки, в цялата тази бъркотия ние забравихме за капсулата на Агент Х. Тя е още там, в Пръстените, ако сириусианците вече не са я намерили. А ако не са, все още имат две седмици да го сторят.

— Мислех си за това, Бигман — обади се веднага Конуей. — Но честно казано, реших, че е загубена за добро. Нищо не можеш да намериш в Пръстените.

— Но шефе, Лъки не ви ли каза за уредите за откриване на маса с ренгенови лъчи, които те имат и...

През цялото време всички бяха вперили поглед в Лъки. Той имаше странно изражение на лицето, сякаш не можеше да реши дали да се смее или да ругае.

— Велика галактико! — възкликна той. — Аз напълно забравих за нея.

— Капсулата? — попита Бигман. — Ти я забрави?

— Да. Забравих, че е в мен. Ето я.

При тези думи Лъки извади от джоба си метален предмет с диаметър около един инч и го постави на масата.

Бигман първи докопа капсулата и я запремята с пъргавите си пръсти. После, един след друг, другите също я сграбчваха и започваха на свой ред да я разглеждат.

— Сигурен ли си, че това е капсулата? — попита Бигман.

— Почти съм сигурен. Ние, разбира се, ще я отворим и ще се уверим.

— Но кога, как, къде? — обсипаха го всички с въпроси.

— Съжалявам — вдигна ръка той, сякаш да се предпази от тях. — Аз наистина съм... Слушайте, спомняте ли си няколкото думи, които доловихме от Агент Х точно преди да се разбие корабът му? Спомняте ли си сричките „нормал орб“, които решихме, че означават нормална орбита? Е, сириусианците са направили естественото предположение, че „нормална“ значи „обичайна“, че капсулата е хвърлена в орбита обичайна за частиците на пръстените и са я търсили там. Но „нормална“ означава също и „перпендикулярна“. Пръстените на Сатурн се движат в посока от запад към изток, така че капсулата в една перпендикулярна на тях орбита би се движела в посока от север към юг или от юг към север. Това има смисъл, защото тогава тя не би се изгубила в Пръстените. Сега, орбитата около Сатурн на всяко

движещо се тяло в посока север-юг трябва да минава над Северния и Южния полюси без значение как другояче се изменя. Ние се приближавахме към Южния полюс на Сатурн, а аз следях по уреда за откриване на маса всичко, което изглеждаше да е в подобна орбита. В пространството над полюса почти нямаше частици, поради което чувствавах, че трябва да я откроя, ако е там. Не исках да говоря по този въпрос, защото шансовете за успех бяха малки, а не желях да събуждам напразни надежди. Но уредите за откриване на маса регистрираха нещо и аз използвах шанса. Изравних скоростите и после напуснах кораба. Както ти отгатна по-късно, Бигман, аз използвах това излизане, за да извадя от строя Аграв-устройството, подготвяйки се за предаването, но успях да прибера и капсулата. Когато кацнахме на Мимас, аз я оставих между климатизационните серпентини във временната квартира на Вес. После, когато се върнахме да го вземем и предадем на Девур, взех капсулата и я сложих в джоба си. Спомням си, че когато слязох от кораба бях рутинно претърсен за оръжие, но роботът-претърсвач не изтълкува сферата с диаметър един инч като такова... Използуването на работи има сериозни недостатъци. Във всеки случай, това е цялата история.

— Но защо не ни каза? — попита с укор Бигман.

— Възнамерявах да го направя — отвърна Лъки, който изглеждаше смутен. — Честно ви казвам. Но след като взех капсулата първия път и се върнах на кораба, ние вече бяхме открити от сириусианците и въпросът беше как да избягаме. Спомняш ли си? После, ако се върнеш мислено назад, ще видиш, че непрекъснато изникваше нещо ново и нито за момент не ни оставяха на спокойствие. На мен просто никак не ми дойде на ум да кажа на някого.

— Какъв мозък — рече презрително Бигман. — Нищо чудно, че не обичаш да ходиш никъде без мен.

Конуей се засмя и потупа дребния марсианец по гърба.

— Точно така, Бигман — каза той. — Грижи се за дангалака и се уверявай, че знае правилния път.

— Но първо намери някой да ти каже кой път е правилният — обади се Вес.

А корабът летеше надолу през земната атмосфера към космодрома.

Издание:

Айзък Азимов. Врагът от Сириус. Фантастични романи

Изд. Атлантис, София, 1993

Превод от англ.: Григор ПОПХРИСТОВ

Художник: Текла Алексиева, Жеко Алексиев

Печат: Полипринт, Враца

Формат: 130×200 мм. Офс. изд. Тираж: 15 000 бр. Страници: 489.

Цена: 32.00 лв.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.